

KOTTAYAM PUBLIC LIBRARY

Call No. 900 RET-A Acc. No. 11622

Author. നാരായണൻ എ

Title. ഉദ്യോഗ ചരിത്രം

1185

No. 11692

Chennai

ഏഷ്യയുടെ ചരിത്രം

2

സാഹിത്യനിലയം പബ്ലിഷിംഗ് ഹൗസ്
കല്ലൂർ, എറണാകുളം

(Malayalam)

A Panoramic History of Asia

by PROF. M. RUTHNASWAMY

Translated by

K. P. ALEX BASIL M. A.

Sahithya Nilayam,
Kaloor, Ernakulam

First Published March 1960

Printed at

SAHITHYA NILAYAM PRESS, KALOOR

Price Rs. 1.25

Publishers:

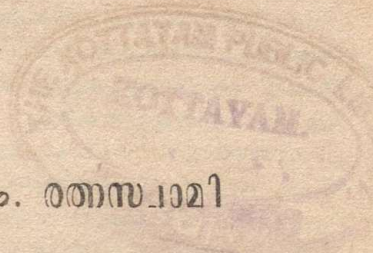
SAHITHYA NILAYAM PUBLISHING HOUSE

KALOOR, ERNAKULAM

M 900

No. 11692
Khandam

ഏഷ്യയുടെ ചരിത്രം

പ്രൊഫസ്സർ എം. രത്നസാമി

✕

വിവർത്തകൻ:

കേ. പി. അലക്സ് ബേസിൽ എം. എ.

പ്രസാധകന്മാർ:

സാഹിത്യനിലയം പബ്ലിഷിംഗ് ഹൗസ്
കല്പൂർ, എറണാകുളം

വില ക. 1.25

First Impression March 1960
Copies 5000

Published under the auspices of the
Southern Languages Book Trust

ആമുഖം

വായനക്കാർക്ക് ഉത്തമഗ്രന്ഥങ്ങളിലുള്ള അഭിരുചിയേപ്പുറി ദക്ഷിണഭാഷാഗ്രന്ഥമണ്ഡലത്തിന്റെ പ്രഥമഗ്രന്ഥപരമ്പരയുടെ പ്രസാധനത്തിൽനിന്ന് നേടിയ പരിചയത്തിന്റെ അടിസ്ഥാനത്തിൽ രണ്ടാമതൊരു ഗ്രന്ഥസമുച്ചയം ദ്രാവിഡഭാഷയിൽ അവതരിപ്പിക്കുകയാണ്. വളരെ ശ്രദ്ധയോടുകൂടിയാണ് ഈ പുസ്തകങ്ങൾ തിരഞ്ഞെടുത്തിട്ടുള്ളത്. വിവിധ വിഷയങ്ങളെ പുരസ്കരിച്ചുള്ള പുസ്തകങ്ങൾ ക്രമം തിരഞ്ഞെടുക്കുകയെന്നത് സ്വാഭാവികം മാത്രമാണല്ലോ. ഭാരതീയനേതാക്കന്മാരെപ്പറ്റി പ്രതിപാദിക്കുന്ന ഒരു വിഭാഗവും പലതിയിലുണ്ട്. നാടിന്റെ മഹത്വത്തിനും നാട്ടുകാരുടെ സ്വാതന്ത്ര്യത്തിനുംവേണ്ടി വിലയേറിയ സേവനംചെയ്ത ഈ മഹാനായൊപ്പറ്റി ഭാവിതലമുറകൾ അറിഞ്ഞിരിക്കുക എന്നതു യുക്തം മാത്രമാണ്.

തത്വജ്ഞാനം, മതം, ശാസ്ത്രം, ക്ലാസിക്കുകൾ, ധനതത്വശാസ്ത്രം മുതലായവയ്ക്കെല്ലാം ഈ പരിപാടിയിൽ സ്ഥാനംകൊടുത്തിട്ടുണ്ട്. ദൃശ്യകലകൾ, ശില്പശാസ്ത്രം, പുരാണവസ്തുഗവേഷണം, അനശ്വരകലാസൃഷ്ടികളായ ദക്ഷിണേന്ത്യൻ ക്ഷേത്രങ്ങൾ മുതലായവയും പ്രതിപാദ്യവിഷയങ്ങളിലുൾപ്പെടുന്നു. ഭിന്നരുചികളായ വായനക്കാർക്ക് വേണ്ട വൈവിധ്യം ഈ പലതിയിലുണ്ടെന്നും, അതു് അനേകരെ പുസ്തകപാരായണത്തിലേയ്ക്കൊകുപ്പിക്കുമെന്നും എനിക്കുറപ്പുണ്ട്.

ദക്ഷിണേന്ത്യൻഭാഷകൾ തമ്മിലുള്ള സാഹിത്യകൈമാറ്റമാണ് ഈ പരിപാടിയുടെ ഒരു സവിശേഷത. ഇതിന്റെ പുരോഗതിയോടുകൂടി ഉത്തമസാഹിത്യത്തിൽ താൽപര്യമുള്ളവരുടെ എണ്ണം വളരെ വർദ്ധിക്കുന്നതാണ്. ദക്ഷിണഭാഷാഗ്രന്ഥമണ്ഡലത്തിന് അതിന്റെ ഉൽകൃഷ്ടലക്ഷ്യങ്ങൾ അർച്ചിരേണ നിറവേറാൻ കഴിയുമെന്ന് ഞാൻ ആശിക്കുന്നു.

ഡോ: എ. എൽ. മുതലിയാർ
വൈസ് ചാൻസലർ,
മദിരാശി സർവ്വകലാശാല

പ്രസാധകക്കുറിപ്പ്

ദക്ഷിണഭാഷാഗ്രന്ഥമണ്ഡലത്തിൽനിന്നും ഇംഗ്ലീഷിൽ പ്രത്യേകം തയ്യാറാക്കിച്ച ഒരു പുസ്തകത്തിന്റെ പരിഭാഷയാണിത്. ഒരു പരിഷ്കൃതപണ്ഡിതനായ പ്രൊഫസ്സർ എം. രത്നസാമി അവർകളേക്കൊണ്ടും, ഇങ്ങനെ സംക്ഷിപ്തവും എന്നാൽ വിജ്ഞാനനിക്ഷിപ്തവുമായ രൂപത്തിൽ ഏഷ്യയുടെ ഒരു ചരിത്രം രചിച്ചതിൽ പ്രസ്തുത ഗ്രന്ഥമണ്ഡലത്തിന്റെ ഭാരവാഹികൾ കാണിച്ച ഭൗമചിത്രത്തെ ആരും അഭിനന്ദിക്കും.

ഏഷ്യ ഇന്നും ലോകസമക്ഷം സമുന്നതമായ ഒരു സ്ഥാനത്തേക്കു കൂരിച്ചയരുകയാണ്. ഇതൊരു പുതിയ നേട്ടമാണെന്നു പറയാനില്ല; നഷ്ടപ്പെടുപോയ പഴയ പ്രശസ്തിയിലേക്കുള്ള പുനരാഗമനമെന്നേ കരുതാനുള്ളൂ. അപ്പോൾ ആ പൂർവ്വപ്രശസ്തിയുടേയും, അതു നഷ്ടപ്പെടുവാനുണ്ടായ ഹേതുക്കളുടേയും ചരിത്രം അനുസ്മരിക്കേണ്ടതായി വരുന്നു. അതാണ് ഏഷ്യയേക്കുറിച്ചുള്ള ചരിത്രപഠനത്തിന് ഇന്നുള്ള സവിശേഷമായ പ്രാധാന്യവും ആവശ്യവും.

കാലോചിതമായ ഈ ഗ്രന്ഥത്തിന്റെ വിവർത്തനവും പ്രസാധനവും കൈയേല്ക്കാൻ ഭാഷാഗ്രന്ഥമണ്ഡലത്തിൽനിന്നും 'സാഹിത്യനിലയ'ത്തിന് നല്കിയ അനുമതിക്ക് ഞങ്ങൾ പ്രത്യേകം നന്ദിപറയുന്നു. ഈ ചാലിൽത്തന്നെ സാമാന്യം വിപുലമായ തോതിൽ ഒരു ഗ്രന്ഥസഞ്ചിക തയ്യാറാക്കിക്കൊണ്ടിരിക്കുന്ന ഞങ്ങൾക്ക് ഇതു വിശേഷിച്ചും ഒരു പ്രോത്സാഹനമത്രേ.

ദക്ഷിണഭാഷാഗ്രന്ഥമണ്ഡലത്തിൽനിന്നും ടൈപ്പച്ചെയ്തിട്ടുള്ള ഞങ്ങളെ എല്ലിച്ച ഇംഗ്ലീഷ് മാറ്റർ കഴിയുന്നത്ര ലളിതവും സുഗ്രഹവുമായ രീതിയിൽ മലയാളത്തിലേക്കു അവതരിപ്പിക്കുവാൻ ശ്രമിച്ചിട്ടുണ്ട്. പുസ്തകത്തിന്റെ ഒടുവിൽ പ്രത്യേകം തയ്യാറാക്കിച്ചെത്തിട്ടുള്ള 'സൂചിക' ഈ ലഘുക്രിയയുടെ കനവും ഗുണവും ഒരു കണ്ണാടിയിലെന്നോണം തെളിച്ചുകാണിക്കുന്നതാണ്. ഏഷ്യയുടെ ചരിത്രം എന്ന പേരിൽ മലയാളത്തിൽ ആദ്യമായി വരുന്ന ഈ പുസ്തകത്തിന് മഹാജനങ്ങൾ സഹായമരുളുമെന്നു ശരിക്കുട്ടെ.

വിഷയവിവരം

I	ഭൂപ്രകൃതി	1
II	ആദിമകാലഘട്ടം (ബി. സി. 3000-1000)			
	മെസൊപ്പൊട്ടേമിയാ	16
	ഇന്ത്യ	21
	ചൈന	23
III	സഞ്ചാരിവർഗ്ഗങ്ങളുടെ വരവ് (ബി. സി. 1000-325)			
	ഇന്ത്യയിലേയ്ക്ക്	27
	ഇന്ത്യയിലേയ്ക്ക്	35
	ചൈനയിലേയ്ക്ക്	40
IV	പ്രത്യക്രമണങ്ങളും കുടിയേറ്റവും (ബി. സി. 325-1000 എ. ഡി.)			
	ഇന്ത്യയിൽ	44
	ഇന്ത്യയിൽ	47
	ചൈനയിൽ	49
	ഇന്ത്യയിലെ വികാസങ്ങൾ	54
	തുർക്കികൾ ചൈനയിലേയ്ക്ക്	56
V	നീണ്ടുനിന്ന പടനീക്കങ്ങൾ (എ. ഡി. 632-1800)			
	ഇസ്ലാം മതത്തിന്റെ ഉദയം	59
	ഇന്ത്യയിൽ മുസ്ലിംഭരണം	66
	മംഗോളിയർ ചൈനയിലേയ്ക്ക്	67
	ചെങ്കിസ്ഖാൻ	69
	സെൽജുക്ക് വംശക്കാരുടെ ഭാഗ്യമന്ത്			
	തുർക്കികളും	76
	ചൈനയിലെ മറ്റുചില രാജവംശങ്ങൾ			82

VI	റെറപ്പെട്ടുകിടക്കുന്ന ഏഷ്യൻവിഭാഗങ്ങൾ		
	ജപ്പാൻ	...	85
	തെക്കുകിഴക്കൻ ഏഷ്യ	...	91
VII	യൂറോപ്പ് ഏഷ്യയിലേയ്ക്ക്		
	പോർത്തുഗീസുകാർ	...	98
	ഹോളാണ്ടുകാർ	...	102
	ഇംഗ്ലീഷുകാർ	...	103
VIII	ഏഷ്യയുടെ തിരിച്ചടി (1860-1945)	...	109
IX	ഏഷ്യയും യൂറോപ്പും	...	112
	ഇനിയത്തെ കർതവ്യം	...	114

മുഖവുര

പല ശതാബ്ദങ്ങളോളം യൂറോപ്പിന്റെ ദാസിയായിക്കഴിഞ്ഞിരുന്ന ഏഷ്യ, ചരിത്രത്തിന്റെ ആരംഭത്തിൽ അവരുകൾക്കുണ്ടായിരുന്ന സമൂഹസ്ഥാനം ഇപ്പോൾ വീണ്ടും കരസ്ഥമാക്കിയിരിക്കുകയാണ്. രാഷ്ട്രങ്ങളുടേയും, നാഗരികതയുടേയും, സംസ്കാരത്തിന്റേയും ജനനിയായിരുന്ന ഏഷ്യ ഏറെക്കാലത്തേക്കു് യൂറോപ്യൻരാജ്യങ്ങളുടെ രാഷ്ട്രീയവും വാണിജ്യപരവും വ്യവസായ സംബന്ധവുമായ വിഹാരത്തിനുള്ള ഒരു രംഗമായിത്തീർന്നിരുന്നുവെന്നതു വാസ്തവംതന്നെ. കലകളിലും തത്വശാസ്ത്രത്തിലും എന്നുവേണ്ടാ മതത്തിലും യൂറോപ്പിനു് ആദ്യപാഠങ്ങൾ ചൊല്ലിക്കൊടുത്ത ഏഷ്യയേപ്പിടിച്ചു് പള്ളിക്കൂടത്തിലിരുത്തിപ്പിറപ്പിക്കുവാനായിരുന്നു, കഴിഞ്ഞ അഞ്ചു ശതാബ്ദങ്ങളായിട്ടു് യൂറോപ്പിന്റെ പരിശ്രമം. ഏഷ്യ എങ്ങനെയാണു് ലോകത്തിന്റെ നായികയും ഗുരനാഥയുമായിത്തീർന്നതെന്നും, ആ നേതൃത്വവും സ്ഥാനവുമെല്ലാം പിന്നീടു് എങ്ങനെയാണു് നഷ്ടപ്പെട്ടതെന്നുമുള്ള കഥനാം അറിയുകയും അതിൽനിന്നുള്ള പാഠങ്ങൾ ഗ്രഹിക്കുകയും ചെയ്തിരിക്കേണ്ടതു് ആവശ്യമാണു്. ആ കഥയെന്നപറഞ്ഞുവെല്ലാനുള്ള ശ്രമമാണു് ഈ പുസ്തകം മുഖേന ചെയ്തിരിക്കുന്നതു്. ജനങ്ങൾ വലിയ ജോലിത്തിരക്കിൽ കഴിയുന്ന ഇക്കാലത്തു് അതു് കഴിയുന്നത്ര ചുരുക്കിപ്പറയേണ്ടതും ഒരാവശ്യമാണല്ലോ. അതുകൊണ്ടാണു് ഏഷ്യയുടെ ചരിത്രത്തിലെ ചില പ്രധാന കാര്യങ്ങൾ മാത്രം ഇതിൽ ഉൾക്കൊള്ളിക്കാൻ നിശ്ചയിച്ചതു്. എന്നാൽ ഏഷ്യയെ ചവിട്ടിക്കടന്നു പോയവയും ഒടുവിൽ ഏഷ്യൻജനതകളെ ഏകീകരിക്കാനുപകരിച്ചവയുമായ രാഷ്ട്രീയവും സാംസ്കാരികവും മതാത്മകവുമായുള്ള പ്രധാന കാര്യങ്ങൾക്കു് ഇതിൽ പ്രാമുഖ്യം നല്കിയിട്ടുണ്ടുതാനും. ഏഷ്യയിലെ വിവിധരാജ്യങ്ങളുടെ ചരിത്രമൊന്നും വിസ്മരിക്കാതെതന്നെ അതിന്റെ പ്രധാന ഘടക

ഞൾ മാത്രം എടുത്തുകാണിക്കുവാൻ ശ്രമിച്ചവനേയുള്ളൂ. വൃക്ഷ
 ഞളോരൊന്നും വേർതിരിച്ചുകാണുന്നതിനു പകരം, വാനത്തെ
 മൊത്തത്തിലൊന്നു വീക്ഷിക്കുക— അതാണ് വായനക്കാരന് ഈ
 പുസ്തകത്തിന്റെ കായ്കതീലുണ്ടായിരിക്കേണ്ടുന്ന കാഴ്ചപ്പാട്. ഏ
 ഷ്യയുടെ ചരിത്രത്തിലേയ്ക്കുള്ള ഒരു പീഠികയായിട്ടുമാത്രം ഇതിനെ
 കരുതിയാൽ മതി.

എം. രത്നസാമി

(The following text is extremely faint and mostly illegible due to fading or bleed-through from the reverse side of the page. It appears to be a long, multi-line passage of text, possibly a review or a continuation of the author's notes.)

ഏഷ്യയുടെ ചരിത്രം

I

ഭൂപ്രകൃതി

മനുഷ്യന്റെ മറ്റേതു പ്രവർത്തനവും പോലെ, ലോകചരിത്രവും സമാരംഭിച്ചത് ഏഷ്യയിലാണ്. സൂര്യോദയം എന്നർത്ഥം വരുന്ന Asu (അസു) എന്ന പദത്തിൽനിന്നാണ് ഏഷ്യ അഥവാ ആസ്യ എന്ന പേരിന്റെ ആഗമം സൂര്യൻ കിഴക്കുനിന്നുദിക്കുന്നതുപോലെ, ലോകചരിത്രം ഉൾപ്പെടെയുള്ള മാനവജീവിതത്തിന്റെ ഏതേതു രൂപവും ഉദയംകൊണ്ടു് കിഴക്കുനിന്നത്രെ.

ഏഷ്യയുടെ ചരിത്രം മനസ്സിലാക്കുകയും വ്യാഖ്യാനിക്കുകയും ചെയ്യുന്നതിനു് ആ രാജ്യത്തിന്റെ കിടപ്പും പ്രകൃതിയും ആദ്യംതന്നെ അറിഞ്ഞിരിക്കണം. ഒരു നാടകത്തിന്റെ കഥാഗതിയും രചനയും നടന്മാരുടെ അഭിനയരീതിയും, ആ കഥ നടന്ന സ്ഥലത്തിന്റേയോ സ്ഥലങ്ങളുടേയോ പ്രകൃതിയെയാണു് പൂർണ്ണമായി ക്രമലക്ഷ്യം കണ്ടേറെ ആശ്രയിച്ചിരിക്കുക. നാടകവേദിയേക്കുറിച്ച് പറഞ്ഞ ഈ സംഗതി ചരിത്രവേദിയെ സംബന്ധിച്ചും പറയാവുന്നതാണു്. ഇംഗ്ലണ്ടു്, ഫ്രാൻസു്, റഷ്യ, അമേരിക്കൻ ഐക്യ സംസ്ഥാനങ്ങൾ എന്നിവയുടെയെന്നു വേണ്ടാ, ലോകത്തിലെ ഏതു് രാജ്യത്തിന്റേയും ചരിത്രം മുഖ്യമായി വ്യാഖ്യാനിക്കപ്പെടുന്നതു് അതിന്റെ ഭൂപ്രകൃതി മുഖേനയാണു്.

ഒരു വൻകര എന്ന നിലയിൽ ഏഷ്യയ്ക്കുള്ള അപാരമായ വിസ്തീർണ്ണവും, പദ്മതപംശതികളാലും കൊടുങ്കാടുകളാലും അതു് തെക്കുവടക്കുനീളം വിഭജിക്കപ്പെട്ടിരിക്കുന്ന സ്ഥിതിവിശേഷവും, അതിലുള്ള നദികളുടെ ഗതിയുമെല്ലാം ആ രാജ്യത്തിന്റെ ചരിത്രത്തിനു് ഏറെക്കുറെ നിദർശനങ്ങളായി നിലകൊള്ള

ന്നു. അതുകൊണ്ടാണ് ഏഷ്യയുടെ ചരിത്രം വ്യക്തമായും പ്രയോജനകരമായും പഠിക്കണമെങ്കിൽ ഏഷ്യയുടെ ഭൂപ്രകൃതി നാം ആദ്യമേ മനസ്സിലാക്കിയിരിക്കണമെന്നും സൂചിപ്പിച്ചതും.

ഒരു ഭൂപടം നോക്കുമ്പോൾ ഏഷ്യയുടെ വിസ്തീർണ്ണം നമ്മെ അത്ഭുതപ്പെടുത്തുന്നു. ഭൂമിശാസ്ത്രഗ്രന്ഥങ്ങളിൽ യൂറോപ്പും ഒരു വൻകരയെന്നാണ് പറയപ്പെടുന്നതെങ്കിലും, ഏഷ്യയുടെ മുമ്പിൽ അതിന്റെ വലിപ്പം എത്രയോ നിസ്സാരം. വീതിയിലും നീളത്തിലും ഏതാണ്ട് സമവലിപ്പമുള്ള ഏഷ്യ പരപ്പേറിയ ഒരു വൻകരതന്നെയാണ്. അതിന്റെ അതിരുകളെ കടലുകൾ തലോടുന്നുണ്ടെങ്കിലും, സമുദ്രത്താൽ സർവ്വത്ര ആവൃതമായിരിക്കുന്ന യൂറോപ്പുമായി തുലനം ചെയ്യുമ്പോൾ, കരകൊണ്ടുതന്നെ മുററിനില്ക്കുന്ന ഒരു ഭൂവിഭാഗമാണ് ഏഷ്യയെന്നു കാണാം. ഏഷ്യയുടെ വിസ്തീർണ്ണം 430 ലക്ഷം ചതുരശ്രമൈലാണെങ്കിൽ, യൂറോപ്പിന്റേതു് 110 ലക്ഷം മാത്രമാകുന്നു. (പുറുതപംശതികളാൽ ഏഷ്യാവൻകര രണ്ടു ഖണ്ഡങ്ങളായി വേർതിരിക്കപ്പെട്ടിരിക്കുകയാണ്. പടിഞ്ഞാറു് കഴക്കാസു് മുതൽക്കു് കാരക്കോരം, ഹിന്ദുക്കുഷു്, ഹിമാലയം, സിൻലിംഗു് എന്നിങ്ങനെ കിഴക്കോട്ടു് നീണ്ടുകിടക്കുന്ന ആ പുറുതപംശതികളുടെ കൂട്ടത്തിൽ, ഹിമാലയം ലോകത്തിൽവെച്ചു് ഏറ്റവും ഉയരം കൂടിയ പുറുതമത്രെ; എവറസ്തു് അതിന്റെ ഏറ്റവും ഉയന്നു് കൊടുമുടിയും. ഈ പുറുതപംശതികളുടെ മദ്ധ്യത്തിലായി കിടക്കുന്ന പാമീറും, തിബത്തും ലോകത്തിലെ ഏറ്റവും ഉയന്നു് പീഠഭൂമികളുമാണു്.)

കരയാണ് ഏഷ്യയിൽ മുന്തിനില്ക്കുന്നതെങ്കിലും, അതിന്റെ തീർങ്ങളിൽ പലേ കടലുകളുടേയും അലതല്ലൽ നടക്കുന്നുണ്ടു്. പേഷ്സ്യൻഉരക്കടൽ, അറബിക്കടൽ, ബങ്കാൾഉരക്കടൽ, സയാം-ടോംകപിൻ ഉരക്കടലുകൾ എന്നിവയുൾപ്പെടുന്ന ഇന്ത്യ സമുദ്രം തെക്കുഭാഗത്തും, പെയ്റു്ചിലി ഉരക്കടൽ, ജപ്പാൻ കടൽ, ഒക്കോട്ടഷു് ഉരക്കടൽ, ബഹറിംഗു് കടലുകൾ എന്നിവ ഉൾപ്പെടുന്ന ശാന്തസമുദ്രം ഏഷ്യയുടെ കിഴക്കുഭാഗത്തുമായി

വ്യാപിച്ചുകിടക്കുന്നു. വടക്കുഭാഗത്തുള്ള സമുദ്രം ഹിമസമാവൃതമത്രേ.

ഏഷ്യയുടെ കര ഇങ്ങനെ രണ്ടു ഖണ്ഡങ്ങളായിത്തീരിഞ്ഞും, അവയിൽ ദക്ഷിണഖണ്ഡം കടലിനാലും, ഉത്തരഖണ്ഡം പർവ്വതനിരകളാലും ചുറ്റപ്പെട്ടും കിടക്കുന്ന സ്ഥിതിവിശേഷമില്ലേ, അതാണ് ഈ രാജ്യത്തിന്റെ ചരിത്രത്തിന് രൂപം കൊടുത്തിട്ടുള്ള ഒരു ഘടകം; കരയുടെ രണ്ടു ഖണ്ഡങ്ങളിലും കാണുന്ന ഭിന്നമായ പ്രകൃതിവിശേഷമാണ് വേറൊരു ഘടകം. വടക്കേഖണ്ഡം സ്റ്റേപ്പീസ് എന്ന പേരിൽ അറിയപ്പെടുന്ന പുൽപ്രദേശമാകുന്നു; ഉത്തരഭാഗം പായൽ പിടിച്ചു കിടക്കുന്നതിനാൽ തുറാപ്രദേശമെന്നാണ് പറയപ്പെടുക. സ്റ്റേപ്പീസ് പ്രദേശം വൃക്ഷശൂന്യങ്ങളായി കിടക്കുന്ന മൈതാനങ്ങളാണ്; തൃണസസ്യാദികൾ മാത്രമാണ് അവിടെ വളരുന്നത്. ആ മൈതാനങ്ങൾ മുഴുവൻ സമനിരപ്പാണെന്ന് പറഞ്ഞുകൂടാ; തെക്കൊട്ടുവരുമ്പോൾ പർവ്വതപ്രാന്തങ്ങൾ മൂലമുള്ള മുഴപ്പു കാണാം. ഇങ്ങനെ ഏഷ്യയുടെ വടക്കേഖണ്ഡത്തിന്റെ ഒരു ഭാഗം സാമാന്യേന നാലായിരം മുതൽ അയ്യായിരം അടിവരെ ഉയരമുള്ള പീഠഭൂമികളായിട്ടും, മറ്റൊരു ഭാഗം സമനിരപ്പുള്ള മൈതാനങ്ങളായിട്ടുമാണ് നിലകൊള്ളുന്നത്. ഈ സ്റ്റേപ്പീസ് പ്രദേശം ഏഷ്യയിൽപ്പെട്ടുകിടക്കുന്ന റഷ്യൻ ഭൂവിഭാഗം മുതൽ ചൈനയുടെ അതിരുകൾവരെ അതിവിശാലമായി വ്യാപിച്ചുകിടക്കുന്നു. ഇതിന്റെ വടക്കുഭാഗത്തായിട്ട് ഇടയ്ക്കിടെ വിപുലമായ വനഭൂമികളോടുകൂടിയാണ് തുറാപ്രദേശത്തിന്റെ കിടപ്പ്; ഉത്തര ഏഷ്യയുടെ ഭൂപ്രകൃതിയെ കുറിക്കുന്നതിൽ ഈ പ്രദേശത്തിനും ഒരു പ്രത്യേക സ്ഥാനമുണ്ട്. ഉത്തരധ്രുവപരിധിയിൽപ്പെട്ടു കിടക്കുന്ന ഈ തുറാപ്രദേശത്ത് കൊടിയ ശൈത്യം മൂലം ഒരുതരം പായലല്ലാതെ മറ്റു സസ്യാദികളൊന്നും വളരുന്നില്ല.

ഇങ്ങനെ കിഴക്കു പടിഞ്ഞാറുടനീളം പർവ്വതനിരകളാൽ വിഭജിക്കപ്പെട്ടിരിക്കുന്ന ഏഷ്യയുടെ രണ്ടു ഖണ്ഡങ്ങളുടേയും ഭൂപ്രകൃതി വ്യത്യാസത്തെ വ്യഞ്ജിപ്പിക്കാൻ അവ രണ്ടിനും വേറെയും

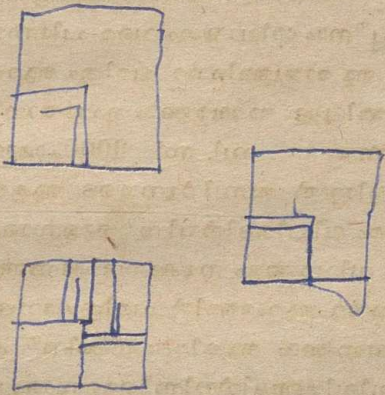
ചില സംജ്ഞകൾ പറയാറുണ്ട്. ഉത്തരഖണ്ഡത്തിന് മരുഭൂമിയായ ഏഷ്യ അഥവാ ഉണക്കുപിടിച്ച ഏഷ്യ എന്നും, ദക്ഷിണഖണ്ഡത്തിന് കാലവർഷക്കാറ്റുകളുടെ ഏഷ്യ അഥവാ നനവുള്ള ഏഷ്യ എന്നും പേർ നൽകാം. ഈ ഭൂവിൽ പറഞ്ഞ ഖണ്ഡത്തിനു ആ പേരുണ്ടായത്, ഇന്ത്യസമുദ്രത്തിന്റെ തെക്കും പടിഞ്ഞാറും വടക്കും കിഴക്കും ഭാഗങ്ങളിൽനിന്നു വീശുന്ന കാലവർഷക്കാറ്റുകൾ മുഖേനയാണ്. ഈ കാലവർഷക്കാറ്റുകൾ ഇന്ത്യ, ബർമ്മ, മലയാ, ഇൻഡോചൈന, ആപ്പിചിലഗോ, ജപ്പാൻ എന്നീ രാജ്യങ്ങളിലെല്ലാം മഴ പെയ്യിക്കുകയുണ്ടാകുന്നു. വർഷപാതമേല്ക്കുന്നതിനാൽ നനവുള്ളതെന്ന് പറയപ്പെടുന്ന ഏഷ്യൻമേഖലയ്ക്കു പുറത്തു കിടക്കുന്ന വടക്കെ ഇറാൻ, ടർക്കിസ്താൻ, മംഗോളിയാ എന്നിവിടങ്ങളിൽ വരണ്ട കാലാവസ്ഥയാണ്; ഇടയ്ക്കിടെ കാണുന്ന മരുപ്പച്ചകളും ഒറ്റപ്പെട്ട ചില പട്ടണങ്ങളും ഒഴിച്ചാൽ ആ പ്രദേശമത്രയും ഏതാണ്ടൊരു മരുഭൂമിയായിത്തന്നെ കിടക്കുന്നു.

ഏഷ്യയുടെ ഇപ്പറഞ്ഞ രണ്ടു ഖണ്ഡങ്ങൾക്കു ചരിത്രകാരന്മാർ വേറെയും രണ്ടു പേരുകൾ നൽകിയിട്ടുണ്ട്. ഓരോ ഖണ്ഡത്തിലേയും ജനവാസത്തിന്റെ സ്വഭാവത്തെ അടിസ്ഥാനമാക്കിയാണ് ഈ നാമകരണം. ജനങ്ങൾ സ്ഥിരമായി പാർക്കാറുള്ള ദക്ഷിണഖണ്ഡത്തിന് Settled Asia എന്നും, ദേശാന്തര സഞ്ചാരികളായ വർഗ്ഗക്കാർ വന്നും പോയും കൊണ്ടിരുന്ന ഉത്തരഖണ്ഡത്തിന് Nomadic Asia എന്നുമാണ് ചരിത്രകാരന്മാർ നൽകിയിരിക്കുന്ന സംജ്ഞകൾ.

ഇങ്ങനെ ഏഷ്യയെ രണ്ടു ഖണ്ഡങ്ങളായി തിരിച്ചിരിക്കുന്നതിൽ ദക്ഷിണഖണ്ഡമാണ് സംഭവബഹുലതമൂലം ഏഷ്യയുടെ ചരിത്രത്തിന്റെ പിള്ളത്തൊട്ടി എന്ന പേർ സമാജ്ജിച്ചതെന്ന് ഇവിടെ എടുത്തു പറഞ്ഞുകൊള്ളട്ടെ.

കടലാണ് എന്നും എവിടെയും ജനങ്ങളുടെ സംസ്കാരത്തിന് ഉറവിടമായിത്തീർന്നിട്ടുള്ളത്. സമുദ്രസാമീപ്യംകൊണ്ടുതന്നെ ജനങ്ങൾക്കു ഒരു ഉണർവും ഉന്മേഷവും ഉണ്ടാകുന്നു.

കടൽ അതിന്നടുത്തുള്ള കരയിലെ ശീതോഷ്ണങ്ങളെ മയപ്പെടുത്തി അനുകൂലമായ ഒരു കാലാവസ്ഥ സൃഷ്ടിക്കുന്നു. ഏഷ്യയുടെ ഉത്തരവർണ്ഡത്തിൽ ആത്യന്തികമായ ചൂടും തണുപ്പും അനുഭവപ്പെടുന്നത്, സമുദ്രസാമീപ്യം ഇല്ലായ്മയാലാണ്. ദക്ഷിണവർണ്ഡത്തിലാകട്ടെ, കടലിന്റെ അടുപ്പം മൂലം കാലാവസ്ഥ മനുഷ്യവാസത്തിന് കൂടുതൽ അനുകൂലമായിത്തീരുന്നു. ഒരു രാജ്യത്തിന് കടൽ മുഖേന മഴയും, മഴ മുഖേന നദികളും ലഭിച്ചിട്ടാണ് അവിടെ ജീവിതം സുഖകരമായിത്തീരുന്നതെന്നാകുന്നു. ഏതു ഭൂവർണ്ഡത്തിലും മാനവസംസ്കാരം ആദ്യമായി മുളയെടുക്കുന്നത്, കടലിന്നടുത്തു നദികളാൽ ചുറ്റപ്പെട്ടും കിടക്കുന്ന പ്രദേശങ്ങളിലാണ്. അവിടെത്തന്നെയാണ് മനുഷ്യചരിത്രം ഉടലെടുക്കുന്നതും. ഏഷ്യയെ സംബന്ധിച്ചും ഇതത്രയും വാസ്തവമാകുന്നു.

II

ആദിമകാലഘട്ടം

(ബി. സി. 3000-1000)

മെസൊപ്പൊട്ടേമിയാ

ഏഷ്യയിലെ പ്രാചീനസംസ്കാരകേന്ദ്രങ്ങളിൽ ഒന്നാണ് മെസൊപ്പൊട്ടേമിയാ. യൂഹൂറിസ്, ടൈഗ്രിസ് എന്നീ നദികളുടെ ക്ഷാമനമേറുകൊണ്ടാണ് അതിന്റെ കിടപ്പ്. മെസൊപ്പൊട്ടേമിയാ എന്ന പദത്തിന്റെ അർത്ഥംതന്നെ രണ്ടു നദികൾക്കിടയിലുള്ള പ്രദേശം എന്നാകുന്നു; ഗ്രീക്കുകാരാണ് ആ പ്രദേശത്തിന് ഈ പേര് നൽകിയത്. മെസൊപ്പൊട്ടേമിയായുടെ ചരിത്രം അന്വേഷിച്ചു നാം ശിലായുഗം വരെ പിന്നോട്ടു പോകേണ്ടതില്ല; കാരണം, ആ രാജ്യത്തിന്റെ ചരിത്രം ആരംഭിക്കുന്നത് ഏതെങ്കിലും രൂപത്തിലുള്ള അക്ഷാരങ്ങൾ ഉപയോഗിച്ചു തുടങ്ങിയതോടു കൂടിത്തന്നെയാണ്. ബി. സി. 3000-മാണ്ടിനിടയ്ക്കുള്ള ചുറ്റുമുദ്രകളിലൂടെ അമ്പിൻമുനയുടെ ആകൃതിയിൽ വിരചിച്ചിട്ടുള്ള ഒരുതരം ലിപികളിൽനിന്ന് മെസൊപ്പൊട്ടേമിയായേക്കുറിച്ചുള്ള പല വിവരങ്ങളും നമുക്കു ലഭിക്കുന്നുണ്ട്. പത്തൊമ്പതാം നൂറ്റാണ്ടിന്റെ ആരംഭത്തിൽ ചരിത്രഗവേഷകന്മാർ അത്തരം ഇഷ്ടികക്ഷണങ്ങൾ ആയിരക്കണക്കിന് കണ്ടെടുക്കുകയും, അവയിലുള്ള ലിഖിതങ്ങളിൽനിന്ന് മെസൊപ്പൊട്ടേമിയായുടെ ചരിത്രം ആവിഷ്കരിക്കുകയും ചെയ്തിരിക്കുന്നു.

മെസൊപ്പൊട്ടേമിയായ്ക്കു സുമേരിയാ എന്നുകൂടി ഒരു പേരുണ്ട്; സുമേരിയൻഗോത്രക്കാർ അവിടെ അധിവസിച്ചിരുന്നത് കൊണ്ടാണ് ഈ പേരുണ്ടായത്. ഒന്നാമത്തെ സുമേരിയൻരാജവംശം ബി. സി. 2990 മുതൽ 2775 വരെ വാഴ്ന്നു നടത്തിയിരുന്നു; ഉർ എന്ന നഗരമായിരുന്നു അവരുടെ തലസ്ഥാനം. സുമേ

രിയാതന്നെ പലേ നഗരങ്ങളായി വിഭജിക്കപ്പെട്ട് പല നാടുവാഴികളുടെ കീഴിലാണ് കഴിഞ്ഞിരുന്നത്. അവരിൽ ഒരുവനായ ലൂഗാൽസാഗസി എന്ന നാടുവാഴി, ബി. സി. 2990-നും 2775-നും ഇടയ്ക്ക്, പേഴ്സ്യൻ ഉൾക്കടൽ മുതൽ മദ്ധ്യധരണ്യാഴി വരെ തന്റെ ഭരണസിമ വികസിപ്പിക്കുകയുണ്ടായി. ഉർക്ക് എന്ന നഗരമായിരുന്നു അദ്ദേഹത്തിന്റെ തലസ്ഥാനം. അക്കേഡിയന്മാർ എന്നറിയപ്പെടുന്ന വേറൊരു മെസൊപ്പൊട്ടേമിയൻ ജനവിഭാഗം, സർഗൺ എന്ന നാടുവാഴിയുടെ നേതൃത്വത്തിൽ, മേല്പറഞ്ഞ ആധിപത്യം പിന്നീട് (2584—2530 ബി. സി.) തകർത്തുകളഞ്ഞതായും കാണുന്നു. ഈ അക്കേഡിയന്മാർ സുമേരിയയുടെ വടക്കുഭാഗത്ത് താമസിച്ചിരുന്ന സുമേരിയന്മാരിൽനിന്ന് ഭിന്നമായ സെമിറ്റിക് വർഗ്ഗക്കാരായിരുന്നുവെന്നാണ് ചരിത്രം പറയുന്നത്. സുമേരിയന്മാരും അക്കേഡിയന്മാരും അനേകം നൂറ്റാണ്ടുകളോളം മെസൊപ്പൊട്ടേമിയായെ രണ്ടായി വിഭജിച്ചു ഭരിക്കുകയും, രണ്ടു കൂട്ടരുംകൂടി ഒരു സങ്കരസംസ്കാരം കൈവളർത്തിപ്പോരുകയും ചെയ്തു.

ആ സംസ്കാരത്തിന് സുമേരി-അക്കേഡിയൻ സംസ്കാരമെന്ന പേർ പറയാം. ഇഷ്ടികക്കട്ടകളിൽ അമ്പിൻമുനകൾ പോലുള്ള അക്ഷരങ്ങൾ രേഖപ്പെടുത്തുന്നതിനു പുറമെ വേറെയും പല പ്രത്യേകതകൾ ഉൾക്കൊണ്ടതായിരുന്നു ആ സംസ്കാരം. കല്ലിന്റെ സ്ഥാനത്ത് ചെമ്പുകൊണ്ട് പാത്രങ്ങളും പണിക്കോപ്പുകളും ഉണ്ടാക്കുന്ന പരിഷ്കാരം അന്നേയ്ക്ക് നടപ്പായിക്കഴിഞ്ഞിരുന്നു. ചുട്ട ഇഷ്ടികകൊണ്ട് ക്ഷേത്രങ്ങൾ കെട്ടുക, രാജാക്കന്മാരുടെ പാപ്പിൻ കൊട്ടാരങ്ങൾ നിർമ്മിക്കുക, ജനങ്ങൾ ഇഷ്ടികപ്പുരകളിൽ പാക്കുക, കഴുതകളേയോ കാളകളേയോ കൊണ്ടു വലിപ്പിക്കുന്ന ഇരട്ടച്ചക്രമുള്ള വണ്ടികൾ നിർമ്മിക്കുക-എന്നിങ്ങനെ പലതും അന്നത്തെ പരിഷ്കാരങ്ങളിൽപ്പെടും. കഴുതകളേയും കാളകളേയും കുറിച്ചല്ലാതെ കുതിരകളേപ്പറ്റി സുമേരിയയുടെ ആദിമചരിത്രത്തിൽ ഒന്നും പറഞ്ഞുകാണുന്നില്ല. ചെറിയ ബോട്ടുകൾ ഉപയോഗിച്ചു

ഇള നാവികസഞ്ചാരവും അന്നു അവിടെ നടപ്പായിരുന്നു. നഗര പരിഷ്കാരമെന്നും നാടൻപരിഷ്കാരമെന്നും പരിഷ്കാരത്തെ രണ്ടായി തിരിക്കാവുന്നതിൽ, നഗരപരിഷ്കാരം എന്ന സ്ഥാനമാണ് അന്നത്തെ പരിഷ്കാരത്തിന് നൽകേണ്ടത്. പ്രകൃതിയോടു താദാത്മ്യം പ്രാപിച്ചിരുന്ന സുമേരിയൻകലകര യഥാതഥസ്വഭാവത്തോടുകൂടിയവയായിരുന്നുവെന്നു പറയാം. ഗിൽഗമേഷ് എന്ന വീരകവനമായിരുന്നു, സുമേരിയൻസംസ്കാരത്തിന്റെ സാഹിത്യരൂപത്തിലുള്ള ഒന്നാമത്തെ കലാസൃഷ്ടി. ഗിൽഗമേഷ് എന്ന ഇതിഹാസപുരുഷൻ സൗഭാഗ്യദ്രാപീലേയ്ക്കു നടത്തിയ ഒരു സാഹസികയാത്രയാണ് ഈ വീരകവനത്തിന്റെ വിഷയം. പ്രാകൃതാവസ്ഥയിൽനിന്ന് പരിഷ്കാരത്തിലേയ്ക്കുള്ള മെസൊപ്പൊട്ടേമിയ രാജ്യത്തിന്റെ പുരോഗതിയുടെ പരിണാമം ഇതിൽ കഥാരൂപേണ ആവിഷ്കരിച്ചിരിക്കുന്നു.

സുമേരിയാക്കാറെ കീഴടക്കിയ അക്കേഡിയന്മാരെ പിന്നീടു അമോറിയൻ എന്ന മറ്റൊരു സെമിറ്റിക് വർഗ്ഗക്കാർ തന്നെ കീഴടക്കി; ഇവരുടെ കേന്ദ്രം ഇന്ന് സിറിയ എന്ന പേരിൽ അറിയപ്പെടുന്ന പ്രദേശമായിരുന്നു. ബി. സി. 2100-മാണ്ടിനിടയ്ക്ക് മേല്പറഞ്ഞ അമോറിയക്കാർ ബാബിലോൺ എന്ന ഒരു പുതിയ നഗരത്തെ ആസ്ഥാനമാക്കി ഒരു രാജവംശം സ്ഥാപിക്കുകയും, ആ നഗരം മെസൊപ്പൊട്ടേമിയയുടെ തലസ്ഥാനപുരിയായിത്തീരുകയും ചെയ്തു. ഈ രാജവംശത്തിലെ ഏറ്റവും പ്രബലനായ നാടുവാഴി ഹമ്മുറബി എന്ന ദേഹമായിരുന്നു,—ലോകചരിത്രത്തിൽ സ്തുരണീയമായ ഒരു നാമധേയം തന്നെയാണത്. ബി. സി. 1900-മാണ്ടോടുകൂടി, ഹമ്മുറബി സുമേരിയയിലേയും അക്കേഡിലേയും നഗരങ്ങളുടെ മേൽ ഒരു കേന്ദ്രീകൃതഭരണം സ്ഥാപിച്ചു. അദ്ദേഹം മാർഡാക്ക് എന്ന ദേവന്റെ അധിഷ്ഠാനത്തിൽ രാഷ്ട്രത്തിനാകെ ഒരു പൊതുമതവും ആരാധനാസമ്പ്രദായവും ഏല്പിച്ചു. അതുപോലെതന്നെ, അദ്ദേഹം ഒരു നിയമസംഹിതയും നടപ്പിൽ കൊണ്ടുവന്നു. ഇത് 'ഹമ്മുറബിയുടെ നി

യമസംഹിത' എന്ന പേരിൽ ചരിത്രത്തിൽ പ്രസിദ്ധമായിത്തീർന്നിരിക്കുകയാണ്. ആ നിയമങ്ങൾ മുഖേന നടപ്പായ ചില പരിഷ്കാരങ്ങളും വ്യവസ്ഥകളും ഇവിടെ സൂചിപ്പിക്കാം.

കുടുംബസംവിധാനത്തെ സംബന്ധിച്ചിടത്തോളം, വെപ്പാട്ടിയേയും ഭായ്യയേയും വെച്ചേറെയായിത്തന്നെ പരിഗണിക്കണമെന്നു ഹമ്മൂറബിയുടെ ആ നിയമങ്ങൾ അനുശാസിച്ചു; അമ്മയ്ക്കു നിയമമുഷ്ട്യം കൂടുതൽ അവകാശങ്ങൾ അനുവദിച്ചു; അച്ഛനു മക്കളുടെ മേലുള്ള അധികാരവും നിയന്ത്രണവും വ്യവസ്ഥപ്പെടുത്തി; ജനസമുദായത്തെ സ്വതന്ത്രരെന്നും അടിമകളെന്നും രണ്ടായിത്തീരിച്ചു; ദൈതൃക്കുന്ന സമ്പ്രദായം അംഗീകരിച്ചു; ജനങ്ങളുടെ സഞ്ചാരസൗകര്യത്തിനുവേണ്ടി നദികളിലും കായലുകളിലും ധാരാളം കടത്തുകൾ ഏപ്പെടുത്തി; മൃഗചികിത്സയ്ക്കുള്ള സങ്കേതങ്ങളും, യാത്രക്കാരുടെ സൗകര്യത്തിനുള്ള സത്രങ്ങളും നാട്ടിൽ നടപ്പാക്കി; കപ്പലുകൾക്കും മറ്റും യാത്രാമദ്ധ്യേ കേടുസംഭവിച്ചാൽ അതിനുള്ള ഉത്തരവാദിത്വം കപ്പൽനിർമാതാക്കളുടേയും ബന്ധപ്പെട്ട മറ്റു ശില്പികളുടേയും മേൽ ചുമത്തി; രാജ്യത്തുള്ള തോടുകളും നീച്ചാലുകളും ഏതേതു ഭൂവുടമകളുടെ സ്ഥലങ്ങളിൽ കൂടിപ്പോകുന്നുവോ, ആ ഭൂവുടമകൾതന്നെ അവയുടെ സംരക്ഷണം വഹിച്ചുകൊള്ളണമെന്നു വ്യവസ്ഥചെയ്തു. കുറ്റവാളികളെ വെള്ളത്തിൽ മുക്കിക്കൊല്ലുക, ജീവനോടെ ദേഹിപ്പിക്കുക, ക്രൂശിക്കുക, കൊടാവുകൊണ്ടടിക്കുക മുതലായ പല ദണ്ഡനീതികൾ ഏപ്പെടുത്തി; സാധനങ്ങളുടെ വിലയ്ക്കും ജോലിക്കാരുടെ കൂലിക്കും ക്ലിപ്തമായ നിലവാരങ്ങൾ നിശ്ചയിച്ചു; വ്യാപാരവികസനത്തിനായി കച്ചവടസംഘങ്ങൾ രൂപീകരിച്ചു; പണം കടംകൊടുക്കുന്ന സമ്പ്രദായവും അതിനുള്ള പലിശനിരക്കും വ്യവസ്ഥപ്പെടുത്തി; കടധനപ്പത്രങ്ങളും, കരാറുസമ്പ്രദായങ്ങളും നടപ്പാക്കി; സ്വകാര്യസ്വത്തുടമ, വ്യക്തികൾക്കു വ്യവസായം നടത്തുവാനുള്ള അവകാശം എന്നിവ അംഗീകരിക്കുകയും ചെയ്തു — ഇങ്ങനെ പലതും 'ഹമ്മൂറബിയുടെ നിയമസംഹിത'യിൽ കാണാം.

സുമേരിയൻ-അക്കേഡിയൻജനതയുടെ ജീവിതത്തിൽ മതം ഒരു കേന്ദ്രശക്തിതന്നെയായിരുന്നു. നഗരങ്ങളുടെ സാക്ഷാൽ ഭരണകർത്താക്കൾതന്നെ ദേവന്മാരും ദേവികളുമാണെന്നായിരുന്നു സങ്കല്പം. ഓരോ നഗരത്തിനും അതിന്റേതായ ദേവതകളുണ്ടായിരുന്നു; ഉദാഹരണത്തിന്, കിഷ് നഗരത്തിന് എൻലിൽ എന്ന ദേവതയും, ലഗാഷ് നഗരത്തിന് എൻറിമീനാ എന്ന ദേവിയും. രാജ്യത്തിന്റെ ഭരണകർത്താക്കളായി സങ്കല്പിക്കപ്പെട്ടിരുന്ന ഇമ്മാതിരി ദേവന്മാരുടേയും ദേവികളുടേയും പുരോഹിതൻ എന്ന സ്ഥാനമാണ് ഓരോ രാജാവിനുമുണ്ടായിരുന്നത്. രാജ്യഭരണത്തെ സ്സബന്ധിച്ചെന്നുവേണ്ടാ, കൃഷികാര്യങ്ങളിൽപ്പോലും ദൈവങ്ങൾക്ക് അഗ്രിമസ്ഥാനം നല്കപ്പെട്ടിരുന്നു. അമ്മദൈവത്തെ ഫലസൂലിയുടെ ദേവിയായിട്ടാണ് കൃഷിക്കാർ കരുതിപ്പോന്നിരുന്നത്; നിലത്തു വിതച്ച ഒരു വിത്തു് മുളച്ചു ഫലമരുളുന്നത് അമ്മദൈവത്തിന്റെ അതുഭൂതശക്തിയാലാണെന്നു് അവർ വിശ്വസിച്ചു. ചുരുക്കിപ്പറഞ്ഞാൽ, മതവും ക്ഷേത്രവുമാണ് പ്രാചീന മെസൊപ്പൊട്ടേമിയാക്കാരുടെ ജീവിതത്തിലുടനീളം സ്വാധീനം ചെലുത്തിപ്പോന്നിരുന്ന ശക്തിവിശേഷം.

ഹമ്മുറബിയുടെ സാമ്രാജ്യത്തിൽ സുമേരിയൻഭാഷയ്ക്കു് വലിയ സ്ഥാനമൊന്നും ഉണ്ടായിരുന്നില്ല; അക്കേഡിയൻഭാഷയായിരുന്നു അവിടത്തെ രാഷ്ട്രഭാഷ. ഹമ്മുറബിയുടെ സാമ്രാജ്യം കലപ്പില്ലാത്ത ഒരു തനി സെമിറ്റിക്സാമ്രാജ്യമായിരുന്നുവെന്നു പറയാം. സാങ്കേതികവും ചമല്ലാരപരവുമായ നിലയിൽ ബാബിലോണിയൻകലകൾക്കു് വലിയ വികാസം ലഭിക്കുകയും ചെയ്തിരുന്നു.

സുമേരിയാ, അക്കാഡ്, ബാബിലോൺ എന്നിവിടങ്ങളിലെ സംസ്കാരം മേല്പറഞ്ഞ വിധത്തിലിരിക്കെ, അവയുടെ വടക്കുഭാഗത്തു് സ്ഥിതിചെയ്യുന്ന ടയർ, സിഡൺ എന്നീ നഗരങ്ങളെ അധിവസിച്ചിരുന്ന ഫിനീഷ്യക്കാർ കുറേക്കൂടി പുരോഗതിയിലേയ്ക്കു നീങ്ങുന്നുണ്ടായിരുന്നു. അവർ വന്ദിച്ചു വാണിജ്യ

സംരംഭങ്ങൾ ആരംഭിക്കുകയും, മെസൊപ്പൊട്ടേമിയക്കാർ ഉപയോഗിച്ചിരുന്ന അമ്പിൻമുനയുടെ രൂപത്തിലുള്ള അക്ഷരങ്ങളെ പരിഷ്കരിച്ച് ശരിയായ ഒരു അക്ഷരമാല നിർമ്മിക്കുകയും ചെയ്തു. ഫിനീഷ്യക്കാർ അന്ന് അങ്ങനെ രൂപംകൊടുത്ത അക്ഷരമാലയാണ്, പിന്നീട് മിക്ക പരിഷ്കൃതരാജ്യങ്ങളുടേയും അക്ഷരമാലകൾക്ക് അവലംബമായിത്തീർന്നത്.

ഇന്ത്യ

മെസൊപ്പൊട്ടേമിയയിലെ നദീതടങ്ങളിൽ ഉത്ഭവിച്ച നഗരരാഷ്ട്രങ്ങളെപ്പോലെതന്നെ, ഇന്ത്യയിലും രണ്ടു നഗരരാഷ്ട്രങ്ങൾ തലയുയർത്തിയിരുന്നു; ഒന്ന്, സിന്ധുനദീതീരത്തുള്ള മോഹൻജോദാരോയും, മറ്റൊന്ന് റാവിനദിയുടെ തീരത്തുള്ള ഹാരപ്പയും. അവയുടെ ആരംഭവും ഏതാണ്ട് ബി. സി. 3000-ാമാണ്ടിനടുത്തായിരുന്നു. മൺമറഞ്ഞുപോയ ആ മഹാനഗരങ്ങളുടെ അവശിഷ്ടങ്ങളിൽനിന്ന് ആധുനികഗവേഷകന്മാർ ശേഖരിച്ചിട്ടുള്ള വിവരങ്ങൾ പ്രസിദ്ധങ്ങളാണല്ലോ. ആ പുരാണനഗരങ്ങളിൽ കൊട്ടാരങ്ങൾ, ക്ഷേത്രങ്ങൾ, പൊതുജനങ്ങളുടെ ഉപയോഗത്തിനായിപ്പടുത്തിട്ടുള്ള പെരിയ കുളങ്ങൾ, വീടുകളിലെ ഉപയോഗത്തിന് വെള്ളം എത്തിക്കാനുള്ള സജ്ജീകരണങ്ങൾ, അഴുക്കുവെള്ളം ഒഴിഞ്ഞുപോവാനുള്ള ഓടകൾ ആദിയായി ഒരു നഗരത്തിനുവേണ്ട പലേ സംവിധാനങ്ങൾ ആ പ്രാചീനകാലത്തുതന്നെ ചെയ്യപ്പെട്ടിരുന്നതായിക്കാണാം. ചിത്രങ്ങൾ കൊണ്ടുള്ള ഒരു ലിപിസമ്പ്രദായവും അവിടെ നടപ്പുണ്ടായിരുന്നു. ചില മൃഗങ്ങളുടെ പ്രതിമകൾ ആ നഗരങ്ങളിൽനിന്ന് കഴിച്ചെടുത്തിട്ടുള്ളതു് നോക്കിയാൽ, അവയുടെ കലാശില്പത്തിന് മെസൊപ്പൊട്ടേമിയൻകലകളോടു സാരപ്രമുഖതയായിത്തെളിയും. മോഹൻജോദാരോയിലേയും ഹാരപ്പയിലേയും ജനങ്ങൾ വൃക്ഷങ്ങളേയും, മൃഗങ്ങളേയും, ലിംഗപ്രതിരൂപങ്ങളേയും, സപ്പങ്ങളേയും പൂജിച്ചുപോന്നിരുന്നു. സപ്പങ്ങളുടെ പ്രതിമകൾ ധാരാളമായിക്കാണുന്ന

തു് അന്നു നടപ്പുണ്ടായിരുന്ന നാഗരാധനയ്ക്കു ഒരു തെളിവുകുന്നു. കളിമണ്ണുകൊണ്ടു നിർമ്മിച്ചിട്ടുള്ള ഒരു തരം മുദ്രകളിൽ വിരചിച്ചിരിക്കുന്ന രൂപം ദക്ഷിണേന്ത്യയിൽ സാധാരണയായിക്കാണാറുള്ള ശിവപ്രതിമകളോടു് സാദൃശ്യം വഹിക്കുന്നു. മേല്പറഞ്ഞ പുരാതനനഗരങ്ങളിലെ ജനങ്ങൾ അമ്മദൈവത്തിൽ വിശ്വസിച്ചിരുന്നുവെന്നതിനും തെളിവുകളുണ്ടു്.

മോഹൻജോദാരോ, ഹാരപ്പ എന്നീ നഗരരാഷ്ട്രങ്ങൾക്കു് പുറമെ ഇന്ത്യയുടെ വടക്കുപടിഞ്ഞാറെ ഭാഗത്തായി ഗോത്രവർഗ്ഗക്കാർ അധികാരം നടത്തിയിരുന്ന പലേ രാഷ്ട്രങ്ങൾ വേറെയുമുണ്ടായിരുന്നു. ആ രാഷ്ട്രങ്ങൾ സ്ഥാപിച്ച ഭരിച്ചുപോന്നിരുന്നതു്, ദ്രാവിഡവംശക്കാരാണെന്നു് ഏതാണ്ടു് അനുമാനിക്കാം. ചോണ്ടി ചേരിക്കടുത്തുള്ള അരിക്കമേഡു മുതലായ സ്ഥലങ്ങളിൽ അടുത്ത കാലത്തു നടന്ന ഗവേഷണങ്ങളും, ഇന്ത്യയിൽ അതിപുരാതനകാലം മുതൽക്കുതന്നെ സംസ്കാരസമ്പന്നരായ ജനങ്ങളുണ്ടായിരുന്നുവെന്നും അവർ റോമാ മുതലായ വിദേശങ്ങളുമായി വ്യാപാരബന്ധം പുലർത്തിപ്പോന്നിരുന്നുവെന്നും തെളിയിക്കുന്നുണ്ടു്. പണ്ടു് ഇന്ത്യയിൽ കുടിയേറിപ്പാർക്കുകയും ഇവിടത്തെ ആദിമനിവാസികളെ കീഴടക്കുകയും ചെയ്തവരുടെ സാഹിത്യകൃതികൾ പരിശോധിച്ചാലും, ഇവിടത്തെ പുരാതനജനങ്ങൾക്കു് രാജാക്കന്മാരും, കൊട്ടാരങ്ങളും, കോട്ടകളും മറ്റും ഉണ്ടായിരുന്നതായി തെളിയുന്നു; ആ പുരാതനജനങ്ങളുടെ കന്നുകാലിസമ്പത്തിനേയും ധാന്യവിഭവങ്ങളേയും കുറിച്ചെന്നതുപോലെതന്നെ, അവരുടെയിടയിലുണ്ടായിരുന്ന സമരവീരന്മാരെക്കുറിച്ചുള്ള പരാമർശവും പ്രസ്തുത കൃതികളിൽ കാണുന്നുണ്ടു്. 'സാൻബറയിലെ നൂറു കോട്ടകൾ,' 'മനോഹരങ്ങളായ ഗന്ധർവ്വനഗരങ്ങൾ'— എന്നൊക്കെ പ്രാചീനകാലത്തെ സ്ഥിതിവിശേഷങ്ങളെപ്പറ്റി പ്രകീർത്തിക്കപ്പെട്ടിട്ടുള്ളതു് കാണുമ്പോൾ, ഇന്ത്യയിലെ ആദിമവാസികളുടെ പ്രാബല്യവും സംസ്കാരപുരോഗതിയും നമുക്കു് ഒട്ടെങ്കിലും ഉൾക്കൊള്ളുവാൻ കഴിയും.

കാലചക്രത്തിന്റെ നിരവധി ഭ്രമണങ്ങളിൽപ്പെട്ട് എത്രയെത്ര സംസ്കാരങ്ങളും ജനപദങ്ങളും അസ്തുപ്രായങ്ങളും അധഃസ്ഥിതങ്ങളുമായിപ്പോയിരിക്കാം! മദ്ധ്യ ഇന്ത്യയിലെ ബിഹിലരും, മിനാസരും, തമിഴ്നാട്ടിലെ പള്ളിയരും, കേരളത്തിലെ പുലയരുംമാക്കെ ഇന്ത്യയിലെ ആദിമരാജാക്കന്മാരുടെ അന്തരഗാമികളല്ലെന്ന് ആര കണ്ടു? രാജാക്കന്മാരുടെ കിരീടധാരണാവസരങ്ങളിലും, ക്ഷേത്രങ്ങളിൽ ഉത്സവവും മറ്റും നടക്കുന്ന ഘട്ടങ്ങളിലും മേല്പറഞ്ഞ വർഗ്ഗക്കാരുടെ പ്രതിനിധികൾ അടുത്തകാലം വരെ മുൻകയ്യെടുത്തു നില്ക്കുകയും ചെയ്തിരുന്ന ചില മാതൃകകൾ ഈ പ്രകൃതത്തിൽ സ്മരണീയങ്ങളത്രെ. ഇന്ത്യയിലെ ആദിമനിവാസികൾ മെസോപ്പൊട്ടേമിയായിലെപ്പോലെതന്നെ പ്രായേണ കഷ്ടകരായിരുന്നു. അതുകൊണ്ടുതന്നെയാണ് അവരുടെ ദേവന്മാരും ദേവികളും കൃഷിയുടേയും ഫലസമൃദ്ധിയുടേയും സംരക്ഷകരെന്നു് സങ്കല്പിക്കപ്പെട്ടിരുന്നതും. ശ്രീവനം, മുരുകനും, ദുർഗ്ഗയുമെല്ലാം ഫലസമൃദ്ധിയുടെ ദൈവങ്ങളാണെന്നു അവർ വിശ്വസിച്ചു. അമ്മദൈവത്തേക്കുറിച്ചുള്ള ഭക്തി, മെസോപ്പൊട്ടേമിയായിലെമ്പോലെ ഇന്ത്യയിലെ കഷ്ടകരുടെയിടയിലും നടപ്പുണ്ടായിരുന്നു. ധാന്യങ്ങൾ മുളയ്ക്കുന്നതും, വളരുന്നതും, വിളയുന്നതുമെല്ലാം ദേവതകളുടെ നിഗൂഢമായ പ്രവർത്തനംകൊണ്ടാണെന്നു് അവർ ധരിക്കുകയും, അതിനാൽ ആ ദേവതകളെ ഭയഭക്തികളോടെ സ്മരിക്കുകയും ചെയ്തിരുന്നതായിക്കാണാം.

ചൈന

ചൈനയായിരുന്നു പ്രാചീനസംസ്കാരത്തിന്റെ വേറൊരു കേന്ദ്രം. അവിടെ സംസ്കാരം മുളയെടുത്തതു്, നാം മുമ്പു കണ്ടതു പോലുള്ള നഗരരാഷ്ട്രങ്ങൾ മുഖേനയായിരുന്നില്ല. ഹപാങ്ഹോ എന്നും യാങ്സി സിക്കിയാങ് എന്നും പേരുകളുള്ള രണ്ടു മഹാനദികളാൽ നനയ്ക്കപ്പെട്ടുകൊണ്ടിരിക്കുന്ന വിശാലങ്ങളായ മൈതാനങ്ങളോടുകൂടിയ ഒരു ഭൂഖണ്ഡമാണു് ചൈന. ഇവയിൽ ഹപാ

ഒഹോനദി ചൈനയുടെ ഏതാണ്ട് മദ്ധ്യഭാഗത്തുകൂടിയാണ് ഒഴുകുന്നത്; ആ പ്രദേശത്തന്നെയാണ് വാസ്തവത്തിൽ ചൈനയുടെ ചരിത്രകേന്ദ്രവും. മഞ്ഞനിറത്തിലുള്ള മണ്ണുള്ളത് മൂലം ഹോൺഹോനദിയെ മഞ്ഞനദിയെന്നാണ് സാധാരണ പറയുക. ചൈനയിലെ ജനങ്ങളുടെ നിറവും മഞ്ഞയാണല്ലോ. അതിനാൽ മഞ്ഞനദിയുമായി ആ നാട്ടുകാർക്ക് സവിശേഷമായ ഒരു സാത്മ്യമുണ്ട്. ഈ നദിയാണ് ചൈനയുടേയും, ചൈനാക്കാരുടേയും ചരിത്രത്തിന് രൂപംകൊടുത്തതെന്നു പറയാം. ഹോൺഹോനദിതടമാണ് ചൈനയുടെ ചരിത്രത്തിന്റെ ഉറവിടം. ആ ചരിത്രവും ഏതാണ്ട് ബി. സി. 3000-മാണ്ടിലാണ് ആരംഭിക്കുന്നത്. എന്നാൽ ചൈനയിലെ ഐതിഹ്യങ്ങൾ അവിടത്തെ ചരിത്രത്തിന് കൂടുതൽ പ്രാചീനത്വം അവകാശപ്പെടുന്നുണ്ട്. “മൂന്നു രാജക്കന്മാരുടെ യുഗം” “അഞ്ചു ചക്രവർത്തികളുടെ യുഗം” എന്നൊക്കെ ഐതിഹ്യങ്ങൾ ഘോഷിക്കുന്ന കാലഘങ്ങൾ ബി. സി. 5000-നും 3000-നും മദ്ധ്യേയാവണം. ചൈനയിലെ മനുഷ്യവാസം ഇപ്പറഞ്ഞതിനേക്കാളെല്ലാം പ്രാചീനമാണെന്നു കാണിക്കുന്ന ഒരു ഗവേഷണഫലത്തേപ്പറ്റി വേറൊരു ഘട്ടത്തിൽ പ്രസ്താവിക്കുന്നതാണ്.

ചൈനയുടെ ചരിത്രം സൃഷ്ടിച്ചത് പുറത്തുനിന്നു ചെന്ന വരാമല്ല, അവിടത്തെ ആദിമനിവാസികൾ തന്നെയാണത്രെ. അവർ അവിടെ സ്ഥിരമായിക്കഴിയുന്ന ഒരു കഷ്ടജനതയായിരുന്നുവെന്നു ചരിത്രാരംഭം മുതൽക്കുതന്നെ കാണാം. കഷ്ടകൃത്തിയിൽ അവർ സമർത്ഥരായിരുന്നുവെന്നതിന്, ജലസേചനവിദ്യയിൽ അവർക്കുണ്ടായിരുന്ന പരിചയംതന്നെ ഒരു തെളിവാണ്; ചെറുതോട്ടകൾ തോണ്ടി അടുത്തും അകലത്തുമുള്ള കൃഷിസ്ഥലങ്ങളിൽ നദീജലം എത്തിക്കാനുള്ള വിദ്യ അവർക്ക് വശമായിരുന്നു. അവർ മുഖ്യമായി നടത്തിയിരുന്നത് നെൽകൃഷിയാണ്. ചൈനയുടെ വിശാലങ്ങളായ മൈതാനങ്ങളെ അവർ വിലപ്പെട്ട വിളനിലങ്ങളായി മാറി. പട്ടുറുൽപ്പുഴക്കളെ വളർത്തി അവയുടെ നൂൽ

ശേഖരിച്ചു പട്ടനെയ്യവാൻ അവർ അന്നേ പഠിച്ചിരുന്നു. കളി മണ്ണുകൊണ്ടുണ്ടാക്കിയ ഇഷ്ടികകൾ ഉപയോഗിച്ചാണ് അവർ വിടുകൾ നിർമ്മിച്ചത്; പടിഞ്ഞാറുള്ള മലമ്പ്രദേശങ്ങളിൽ മാത്രമേ കല്ലു കിട്ടുമായിരുന്നുള്ളൂ. കളിമണ്ണുകൊണ്ടു ഇഷ്ടികയുണ്ടാക്കുക മാത്രമല്ല അവർ ചെയ്തിരുന്നതു്; ആ കളിമണ്ണുകൊണ്ടുതന്നെ പാത്രങ്ങളും മറ്റും നിർമ്മിക്കുകയുണ്ടായി. പില്ലാലത്തു് 'ചൈന' എന്ന പേരിൽത്തന്നെ ഭൂവനപ്രസിദ്ധമാവാതിരുന്ന ഒരു സുന്ദരകലാസൃഷ്ടിയുടെ അങ്കുരമാണു് അന്നേ അവരിൽ കണ്ടിരുന്നതെന്നു് പറയാം. ഹോനാൻ, കാൻസു എന്നീ സ്ഥലങ്ങളിൽ അടുത്തകാലത്തു നടന്ന ഗവേഷണങ്ങൾ മുഖേന, ബി. സി. 1700-നും 1500-നും മദ്ധ്യേയുള്ള കാലങ്ങളിൽ നിർമ്മിക്കപ്പെട്ട കമനിയങ്ങളായ മൺ പാത്രങ്ങൾ കണ്ടുകിട്ടിയിട്ടുണ്ടു്. പിത്തള, ഇരുമ്പു മുതലായ ലോഹങ്ങളുടെ ഉപയോഗം പില്ലാലത്തു മാത്രമേ ചൈനക്കാർ മനസ്സിലാക്കിയുള്ളൂ. ബി. സി. 1400-ാമാണ്ടോടുകൂടി ചൈനക്കാർ വെള്ളോടു് ഉപയോഗിച്ചതുടങ്ങിയതായിക്കരുതാം.

അവരുടെ ലിപിസമ്പ്രദായം 'ഐഡിയോഗ്രാഫ്' രീതിയിലുള്ളതായിരുന്നു. വിവക്ഷിതമായ ഒരു വസ്തുവിനെ ശബ്ദം കൊണ്ടു കുറിക്കുന്നതിനു പകരം ആ വസ്തുവിന്റെ ചിത്രംതന്നെ കുറിക്കുക,--അതാണു് Ideograph എന്ന ലിപിസമ്പ്രദായം. ചരിത്രവസ്തുതകളും ഐതിഹ്യങ്ങളും രേഖപ്പെടുത്തിവെക്കുന്നതിൽ ചൈനക്കാർ പ്രാചീനകാലം മുതൽക്കേ ഒരു പ്രത്യേക വാസനയുണ്ടായിരുന്നു. അവരുടെ രാജാക്കന്മാർ സ്വർഗ്ഗത്തിന്റെ പുത്രന്മാരാണെന്നു് അവകാശപ്പെട്ടിരുന്നുവെങ്കിലും, കൃഷിപ്പണിയിലുള്ള താല്പര്യം മൂലം അവർ ഭൂമിയോടു് വളരെ ബന്ധപ്പെട്ടാണു് കഴിഞ്ഞിരുന്നതു്; വിണ്ണിന്റെ പുത്രന്മാർ മണ്ണിനോടു് വളരെ മമതയുണ്ടായിരുന്നുവെന്നർത്ഥം. ആ രാജാക്കന്മാർ കാഷികോത്സവങ്ങളിൽ ആദ്ധ്യക്ഷ്യം വഹിച്ചു്, മഴയും കാറ്റും പാകത്തിനുണ്ടാവാനുള്ള പ്രാർത്ഥന നടത്തുക പതിവായിരുന്നു. ഉഴവുകാലത്തു് രാജാക്കന്മാർതന്നെ കലപ്പു പിടിച്ചു നിലത്തിലെ മേൽമണ്ണു് ഇളക്കി

കൊടുക്കുന്ന ഒരു മാതൃൽ മൈനയിൽ ആഘോഷിക്കപ്പെട്ടിരുന്നതായും കാണുന്നുണ്ട്. രാജാക്കന്മാരും വൻകിടജന്മികളുംകൂടി ജനങ്ങളെ പൊതുകമായ വാസവ്യത്തോടെ ഭരിച്ചുപോരുകയും ചെയ്തിരുന്നു.

III

സഞ്ചാരിവർഗ്ഗങ്ങളുടെ വരവ്

(ബി. സി. 1000 - 325)

സ്ഥിരതാമസമുള്ള ഏഷ്യ (Settled Asia) എന്ന നാമ ആദ്യമേ പറഞ്ഞുവെച്ച ദക്ഷിണവണ്യത്തിന്റെ ചരിത്രമാണ് ഇതുവരെ പ്രതിപാദിച്ചത്. അവിടെയുള്ള മഹാനദികളുടെ തടങ്ങളിലും മറ്റുമായി ബി. സി. 3000-ാമാണ്ടു മുതൽ ഉടലെടുത്ത സംസ്കാരത്തിന്റേയും, അവിടെ സ്ഥിരതാമസക്കാരായി കഴിഞ്ഞിരുന്ന ജനങ്ങളുടേയും ഏതാണ്ടൊരു രൂപം സ്പഷ്ടമായല്ലോ. ദക്ഷിണേഷ്യയിലെ ആ ജനങ്ങൾ പുറത്തുള്ളവരുമായി വലിയ ബന്ധവും ഇടപെടലും കൂടാതെ ഏകാന്തമായിത്തന്നെ കഴിയുമായിരുന്നു. പക്ഷേ, അവർക്ക് എന്നും അങ്ങനെ സൈപരമായിരിക്കാൻ സാധിച്ചില്ലെന്നുള്ളതാണ് വസ്തുത. ദക്ഷിണേഷ്യയിലെ മേല്പറഞ്ഞ പ്രദേശങ്ങളെല്ലാം ഏതാണ്ട് ഒരേ കാലഘട്ടത്തിൽത്തന്നെ, ഏഷ്യയുടെ വടക്കുഭാഗത്തുള്ള വർഗ്ഗക്കാരുടെ ആക്രമണത്തിന് വിധേയങ്ങളായിത്തീർന്നിരുന്നു. Nomadic Asia എന്ന പേരിൽ അറിയപ്പെടുന്ന വടക്കുഏഷ്യയിലെ ജനങ്ങൾ ഒരിടത്തും സ്ഥിരതാമസമില്ലാതെ ദേശാന്തരസഞ്ചാരികളായി കഴിഞ്ഞിരുന്നവരാണെന്ന് മുമ്പ് സൂചിപ്പിച്ചിട്ടുണ്ടല്ലോ. റ്റൈപ്പിസ് പ്രദേശങ്ങളുടെ ഫലശൂന്യതയും, ഇന്ദ്രാപ്രദേശങ്ങളിലെ കഠിനമായ തണുപ്പും, മരുഭൂമികളിലെ കഠോരമായ ചൂടുമാണ് വടക്കുഏഷ്യയിലെ ജനങ്ങളെ ദേശാന്തരഗമനത്തിന് പ്രേരിപ്പിച്ചത്. കൃഷിയും മറ്റും നടത്തി ഗ്രാമങ്ങളിലും നഗരങ്ങളിലും സ്ഥിരമായി കഴിഞ്ഞുകൂടുന്ന ഒരു ജീവിതരീതി അവലംബിക്കാൻ മേല്പറഞ്ഞ കാരണങ്ങൾ മൂലം അവർക്ക് സാധിച്ചില്ല. ആടുമാടുകളെ വളർത്തുക മാത്രം മുഖ്യതൊഴിലായി സ്വീകരിച്ചിരുന്ന ആ കൂട്ടർ തങ്ങളുടെ മൃഗങ്ങളെ പരമ്പരമായിത്തെളിച്ചുകൊണ്ട് ദേശാന്തര

സഞ്ചാരത്തിന്നിറങ്ങി. ആഹാരത്തിന് ആ വളർച്ചകളുടെ പാലും മാംസവും ഉപയോഗിക്കുക, മൃഗങ്ങളുടെ രോമംകൊണ്ടു് നെയ്യുണ്ടാക്കിയ വസ്ത്രങ്ങൾ ധരിക്കുക, മൃഗത്തോൽകൊണ്ടുണ്ടാക്കിയ കൂടാരങ്ങളിൽ പാർക്കുക—ഇതായിരുന്നു അവരുടെ ജീവിത സമ്പ്രദായം.

വടക്കേ ഏഷ്യയുടെതന്നെ കിഴക്കും തെക്കും ഭാഗങ്ങളിൽ ഒട്ടോട്ടു പരിഷ്കൃതരും സ്ഥിരതാമസക്കാരുമായിക്കഴിഞ്ഞിരുന്ന ജനങ്ങളുടെ സ്വത്തുക്കൾ കൊള്ളവെയ്യുന്നതും, ആ നാടോടിവസ്തുക്കൾ ഒരുപജീവനമാറ്റുമായി സ്വീകരിച്ചുപോന്നിരുന്നു. അങ്ങനെ വടക്കുള്ള വിഭവങ്ങളത്രയും കൊള്ളയടിച്ചുകഴിഞ്ഞശേഷം അവർ തെക്കെ ഏഷ്യയിലേയ്ക്കു നടുത്തുകയറാൻ തുടങ്ങി. സാമാന്യം സമ്പൽസമൃദ്ധിയോടുകൂടി ദക്ഷിണേഷ്യയിൽ സ്ഥിരമായിക്കഴിഞ്ഞുകൂടിയിരുന്ന ജനസമൂഹങ്ങളുടെ മേൽ ഭൗത്തരാഹന്മാരായ സഞ്ചാരവസ്തുക്കൾ നടത്തിയ ആദ്യത്തെ ആക്രമണത്തോടുകൂടിയാണു് ഏഷ്യയുടെ ഇനിയത്തെ ചരിത്രഘട്ടം ആരംഭിക്കുന്നതു്. അടുത്തകാലംവരെ എന്നു പറയത്തക്കവണ്ണം അത്രയേറെ നൂറ്റാണ്ടുകളായി നീണ്ടുനിന്നിരുന്ന ആ കയ്യേറ്റങ്ങളും, ആക്രമണങ്ങളും തന്നെയാണു് ഏഷ്യയുടെ ചരിത്രത്തിന്റെ മുഖ്യവിഷയമെന്നു പറയാം.

ഇങ്ങനെ തെക്കെ ഏഷ്യയിലേയ്ക്കു് കടന്നു് ആദ്യം ആക്രമണം നടത്തിയതു് സെമിറ്റിക്വർക്കാരായിരുന്നു; അറേബ്യയിലെ മരുപ്രദേശങ്ങളിൽനിന്നായിരുന്നു അവരുടെ വരവു്. കുറച്ചുകൂടി വടക്കുഭാഗത്തായിട്ടു് കാൽഡിയായിലെ ഉർ എന്ന പ്രദേശത്തുനിന്നു് ഹീബ്രുവസ്തുക്കരുടെ പ്രഥമനേതാവായ അബ്രാഹാമിന്റെ നേതൃത്വത്തിൽ വേറൊരു കൂട്ടരും പുറപ്പെട്ടു. ഈ ഒടുവിൽ പറഞ്ഞ വസ്തുക്കൾ ബി. സി. 2100-മാണ്ടോടുകൂടി ഈജിപ്തിലേയ്ക്കു കടന്നു. മറ്റു പലേ സഞ്ചാരിവസ്തുങ്ങളേയുംപോലെ, ഹീബ്രുജനതയും ആകാശത്തിലാണു് തങ്ങളുടെ ദൈവങ്ങളെ അന്വേഷിച്ചിരുന്നതു്. ആദ്യമാദ്യം ഇടിയിലും മിന്നലിലുമൊക്കെ

ദൈവശക്തിയെ സങ്കല്പിച്ചുപോന്നിരുന്ന ഹീബ്രുജനത, ഒടുവിൽ, സപ്തത്തിന്റേയും ഭൂമിയുടേയും മനുഷ്യന്റേയും സ്രഷ്ടാവായ ഏകദൈവത്തേക്കുറിച്ചുള്ള വിശ്വാസത്തിലെത്തിച്ചേർന്നു. അവരുടെ ചരിത്രത്തിലെ ഏറ്റവും ശോഭനങ്ങളായ കാലഘട്ടങ്ങൾ, ഡേവിഡ് നേറയും (1029-974 ബി. സി.) സോളമന്റെയും (973-933 ബി. സി.) ഭരണകാലങ്ങളാണ്. ജന്മസംഹാരം തലസ്ഥാനമാക്കി ഭരണം നടത്തിയിരുന്ന ഡേവിഡ് തന്റെ സാമ്രാജ്യത്തിന്റെ അതിർത്തി സിറിയയുടെ മദ്ധ്യഭാഗംവരെ വ്യാപിപ്പിച്ചു. ജ്ഞാനിയെന്ന പ്രകീർത്തിക്കപ്പെടുന്ന സോളമന്റെ പ്രസിദ്ധിയേപ്പറ്റി പറയേണ്ടല്ലോ.

ഇപ്പറഞ്ഞ രണ്ടു ഹീബ്രുരാജാക്കന്മാരുടേയും ഭരണകാലത്തുണ്ടായ ശ്രേയസ്സിന്റെ മുഖ്യനിദാനം മിനീഷ്യയിലെ ടയർ എന്ന നഗരവുമായി ഹീബ്രുജനതയ്ക്കുണ്ടായിരുന്ന വ്യാപാരബന്ധമാണ്. മിനീഷ്യൻരാജാവായ ഹിറാം ഒന്നാമന്റെ (980-936 ബി. സി.) ഭരണഘട്ടം, മിനീഷ്യൻവ്യാപാരത്തിന്റെ ഒരു സുവർണ്ണദശതന്നെയായിരുന്നു. മിനീഷ്യക്കാർ സൈപ്രസ്, മാർട്ടാ എന്നീ തുറമുഖങ്ങളെ തങ്ങളുടെ കച്ചവടത്താവളങ്ങളാക്കിത്തീർത്തു; വടക്കെ ആഫ്രിക്കയുടെ തീരപ്രദേശത്തുള്ള കാത്തേജായിരുന്നു അവരുടെ മറ്റൊരു കേന്ദ്രം. ഹീബ്രുജനത ദൗർഭാഗ്യവശാൽ പലേ ചേരികളായിത്തീരിഞ്ഞ് പരസ്പരം കലഹിക്കുകയും തന്നിമിത്തം അവരുടെ പ്രാബല്യം ക്രമേണ കുറച്ചുതുടങ്ങുകയും ചെയ്തു. ഈ തകർച്ചയിൽ അസ്സീരിയാക്കാർ ഹീബ്രുജനതയെ കീഴടക്കുവാനുള്ള ശ്രമം ആരംഭിച്ചു. ബി. സി. 587-ൽ ഹീബ്രുജനങ്ങളത്രയും ബാബിലോണിലേയ്ക്കു നാടുകടത്തപ്പെടുമ്പോഴായിരുന്നു ഈ ആക്രമണത്തിന്റെ ഫലം. 'ബാബിലോണിലെ അടിമത്തം' ചരിത്രപ്രസിദ്ധമാണല്ലോ. ആ അടിമത്തം കഴിഞ്ഞ് ബി. സി. 500-മാണോടുകൂടി യൂദന്മാർ പലസ്തീനായിലേയ്ക്കു മടങ്ങിയെങ്കിലും, അവർ മറ്റു വർഗ്ഗക്കാരുടെ ആക്രമണങ്ങൾക്കു പിന്നെയും വിധേയരായിത്തീരുകയാണുണ്ടായതു്. മാസിയോ

ണിയാക്കാർ, സിറിയാക്കാർ, റോമാക്കാർ എന്നിവർ ഹിബ്രു ജനതയെ മാറിമാറി കീഴടക്കിക്കളഞ്ഞു. റോമൻമേധാവിത്വത്തിൽനിന്നു മുക്തി നേടുവാൻ യഹൂദന്മാർ നടത്തിയ ഒടുവിലത്തെ വിപ്ലവം, അവരുടെ ജീവനാഡിയായ ജരസലംദോലയത്തിന്റെ തകർച്ചയിലും സമുദായത്തിന്റെ സമൂലശിഥിലീകരണത്തിലുമാണ് കലാശിച്ചത്. അതോടെ ഹിബ്രു ജനത ലോകത്തിന്റെ വിവിധഭാഗങ്ങളിലായി ചിതറിപ്പോയി. പിന്നീട് ഈ അടുത്തകാലത്തു മാത്രമാണ്, ചില പാശ്ചാത്യരാജ്യങ്ങളുടേയും അന്വേഷണങ്ങളുടെയും സഹായത്തോടെയും നയവിശേഷത്തിന്റെ ഫലമായി, യഹൂദമാർക്ക് സ്വന്തമായി ഒരു രാഷ്ട്രം പുനഃസ്ഥാപിക്കാനിടവന്നത്. യഹൂദജനത തരണംചെയ്യേണ്ടിവന്നിട്ടുള്ള ഭാഗ്യവും ദൗർഭാഗ്യവും എന്തൊക്കെത്തന്നെയായിരുന്നാലും, ഏകദൈവവിശ്വാസത്തിന്റെ നിരന്തര സാക്ഷികളായിട്ടാണ് അവർ ലോകചരിത്രത്തിൽ നിലകൊണ്ടുപോന്നിട്ടുള്ളതെന്ന് സമ്മതിക്കണം. ലോകത്തിലെ ഒരു മഹാമതത്തിന്റെ സ്ഥാപകനായ യേശുക്രിസ്തുവിന്റെ അവതരവും ആ സമുദായത്തിൽനിന്നായിരുന്നുവല്ലോ.

സെമിറ്റിക് വർഗ്ഗങ്ങളിൽത്തന്നെ ഉൾപ്പെടുന്ന അസ്സീരിയാക്കാർ, ഇപ്പോൾ മൊസൂൾ എന്നറിയപ്പെടുന്ന സ്ഥലം കേന്ദ്രമാക്കിക്കൊണ്ടു്, ബി. സി. 1170-മാണോടുകൂടി മൊസൊപ്പൊട്ടേമിയായിലെ സുമേരിയൻ-അക്കേഡിയൻ സീമകൾ കീഴടക്കി ഭരണം ആരംഭിക്കുകയും, അത് ബി. സി. ഏഴാം നൂറ്റാണ്ടുവരെ ദീർഘിക്കുകയുണ്ടായി. സമരതല്പരതയിലും ക്രൂരതയിലും പ്രാചീന ഏഷ്യയിൽ ഏറ്റവും മുതിർന്നിരുന്ന ഒരു വർഗ്ഗമായിട്ടാണ് അസ്സീരിയാക്കാർ ചരിത്രത്തിൽ അറിയപ്പെടുക. 'ആട്ടിൻകൂട്ടത്തിന്റെ മേൽ ചാടിവീഴുന്ന ചെന്നായ'യായിട്ടാണ് ഒരു ആംഗ്ലേയകവി അവരെ വർണ്ണിച്ചിരിക്കുന്നത്. ആദ്യത്തെ അസ്സീരിയൻജേതാവായ തിഗലത്ത്ഫലാസർ ഒന്നാമൻ (1116-1090 ബി. സി.) മദ്ധ്യധരണ്യാഴി വരെയുള്ള ഭൂപ്രദേശം മുഴുവൻ ആക്ര

മിച്ച കീഴടക്കി. മറ്റൊരു അസ്സീരിയൻരാജാവായ അസൂർബാ നിപ്പാൾ രണ്ടാമൻ (884-860 ബി. സി.) ബാബിലോണിയാ ക്കാരെ തോല്പിച്ചു, തന്റെ സാമ്രാജ്യത്തിന്റെ അതിർത്തികൾ മെ സൊപ്പൊട്ടേമിയയുടെ വടക്കുപടിഞ്ഞാറുഭാഗത്തേയ്ക്കും സിറിയയുടെ ഉത്തരപ്രാന്തങ്ങളിലേയ്ക്കും വ്യാപിപ്പിച്ചു. സാർഗൺ രണ്ടാമൻ (722-705 ബി. സി.) എന്ന വേറൊരു അസ്സീരിയൻ രാജാവ്, യഹൂദരാഷ്ട്രങ്ങളിൽ ഒന്നായിരുന്ന സമേരിയാ കീഴടക്കുകയും, ആ വിജയത്തിന്റെ സ്മാരകമായി തന്റെ തലസ്ഥാന പുരിയായ നിനെവെയുടെ കീഴെ ഭാഗത്തായിട്ട് ദുർ ചറാക്കി എന്ന പേരിൽ ഒരു കൊട്ടാരം സ്ഥാപിക്കുകയുചെയ്തു. സെന്നാക്കെറിബ് (705-680 ബി. സി.) എന്ന അസ്സീരിയൻരാജാവ് ബാബിലോണിയായിലെ മറ്റൊരു നാടുവാഴിയെ ആട്ടിപ്പായിച്ചു. റെസ്സാർറഡൻ എന്ന മറ്റൊരു അസ്സീരിയൻരാജാവ് രണ്ടു പ്രാവശ്യം ഈജിപ്റ്റിൽ ആക്രമണം നടത്തി, അവിടെ തന്റെ മേൽക്കോയ്മ ഉറപ്പിച്ചു. അദ്ദേഹത്തിന്റെ പുത്രനായ അസൂർബാ നിപ്പാൾ (668-626 ബി. സി.) മൊസൊപ്പൊട്ടേമിയൻസാമ്രാജ്യത്തിലെ എലം എന്ന രാജ്യവും അതിന്റെ തലസ്ഥാനമായ സുസാനഗരവും നശിപ്പിച്ചു.

ഈ അസൂർബാനിപ്പാളിന്റെ ഭരണകാലത്താണ്, അസ്സീരിയയുടെ പ്രാബല്യം അതിന്റെ പാരമ്യത്തിലെത്തിയത്. നിനെവെ എന്ന തലസ്ഥാനനഗരംതന്നെ, ഏഷ്യയുടെ പ്രാചീനചരിത്രത്തിന്റെ ഒരു വിജയസ്തംഭമായിരുന്നു. ബാബിലോണിയൻ സംസ്കാരത്തിന്റേയും, സമേരിയൻ-അക്കേഡിയൻസംസ്കാരത്തിന്റേയും സത്തയത്രയും നിനെവെ നഗരത്തിൽ നിക്ഷിപ്തമായിരുന്നുവെന്നു പറയുന്നതിൽ തെറ്റില്ല. സമേരിയൻ-അക്കേഡിയൻ സാഹിത്യത്തിലെ സകല പ്രാചീനകൃതികളും അടങ്ങിയ ഒരു ഗ്രന്ഥശാല അവിടെയുണ്ടായിരുന്നു. അവിടത്തെ ശില്പകലാസൃഷ്ടികളും അസ്സീരിയൻസംസ്കാരത്തിന്റെ വിലപ്പെട്ട പ്രതീകങ്ങളത്രെ. യുദ്ധവും നായാട്ടും മറ്റും നടക്കുന്ന രംഗങ്ങൾ മുഴച്ചു കാണ

ത്തക്കവണ്ണം ചിത്രിച്ചിട്ടുള്ള ലോഹപ്രതിമകൾ എത്ര സജീവങ്ങളായിരുന്നെന്നോ? മുറിവേറ സിംഹത്തിന്റെ ക്രമ്യവും, ശ്രമ്യവും ആ ലോഹപ്രതിമകളിൽ യഥാതഥം പകർന്നുവാൻ അന്നത്തെ ശില്പികൾ കാണിച്ചിട്ടുള്ള കഴിവ് എത്രയും പ്രശംസനീയമാണ്.

അസ്സീരിയൻസാമ്രാജ്യത്തിലെ ഭരണനയങ്ങളും മറ്റും സൈന്യബലത്തെയാണ് ആശ്രയിച്ചിരുന്നത്. സമരങ്ങളിൽ കൃതിരപ്പട്ടാളത്തിനായിരുന്നു അവിടെ പ്രാധാന്യം. അസ്സീരിയാക്കാർ അവരുടെ ശൂരതയും ക്രൂരതയ്ക്കൊണ്ടാണ് ചരിത്രത്തിൽ മുഖ്യമായി അനുസ്മരിക്കപ്പെടുന്നത്; അവരുടെ വിജിഗീഷുകളായ ഭരണകർത്താക്കൾ വിശേഷിച്ചും. അസ്സീരിയാക്കാർ ഭൗതികപരിഷ്കാരത്തിൽ മുന്പന്തായിരുന്നുവെങ്കിലും, ധാർമികനിലവാരത്തിൽ അവർ തങ്ങളുടെ പുരോഗാമികളായ സുമേരിയൻ-അക്കേഡിയന്മാരേയും മറ്റും അപേക്ഷിച്ച് തുലോം പിന്നിലായിരുന്നു. ക്രൂരതയ്ക്കും മനുഷ്യത്വമില്ലായ്മയ്ക്കും ഒരു പര്യായമായിട്ടാണ് അസ്സീരിയാക്കാരുടെ പേര് ചരിത്രത്തിൽ ശേഷിക്കുക.

സഞ്ചാരിവർഗ്ഗങ്ങളിൽപ്പെട്ട മറ്റൊരു ജനതയുടെ ആക്രമണത്തോടെ അസ്സീരിയാക്കാരുടെ നിലംപതിക്കാൻ തുടങ്ങി. സെമിറ്റിക് വർഗ്ഗക്കാരിൽനിന്ന് വ്യത്യസ്തരായ ഒരു കൂട്ടരാണ് അപ്പോൾ രംഗപ്രവേശം ചെയ്തത്; അവർക്ക് ഇൻഡോയൂറോപ്യൻ ജനതയെന്നാണ് ചരിത്രം നല്കുന്ന പേര്. അവരുടെ ഒരു ശാഖയൂറോപ്പിൽ കടന്ന് രാഷ്ട്രങ്ങൾ സ്ഥാപിച്ചു; മറ്റൊരു ശാഖ ഇന്ത്യയുൾപ്പെടെയുള്ള ഏഷ്യൻരാജ്യങ്ങളിലേയ്ക്കും പ്രവേശിച്ചു. ഇപ്പറഞ്ഞ ഇൻഡോയൂറോപ്യൻ വർഗ്ഗക്കാരിൽ ആദ്യം പുറപ്പെട്ടത് സിമ്മേരിയക്കാരാണ്; പിന്നീട് റഷ്യയുടെ വടക്കുഭാഗത്തുള്ള സ്റ്റെപ്പീസ് പ്രദേശത്തുനിന്ന് സിത്തിയാക്കാർ എന്ന വേറൊരു വിഭാഗക്കാരുടെ വരവായി. മീഡിയാക്കാർ എന്ന പരമ്പപ്പെടുന്ന മറ്റൊരു ഇൻഡോയൂറോപ്യൻ വിഭാഗമാണ് അതിനുശേഷം പ്രത്യക്ഷപ്പെട്ടത്. ഈ ഒടുവിൽ പറഞ്ഞ മീഡിയാക്കാരുടെ

ടെ രാജാവായ സൈയാക്സറൈസ് എന്ന ദേഹവും, അസ്സീരിയാക്കാരെ എതിർത്തുകൊണ്ടിരുന്ന (626-605 ബി.സി.) ബാബിലോണിയൻരാജാവായ നബോപ്പൊലാസരും ഒരുമിച്ചാണ് ഒടുവിൽ അസ്സീരിയയെ ആക്രമിച്ചത്. അതിന്റെ ഫലമായി നിന്നെ വെ നഗരം ബി.സി. 612-ൽ നശിപ്പിക്കപ്പെടുകയും, അസ്സീരിയൻ സാമ്രാജ്യത്തിന്റെ പേരും ചെരുമയും നിശ്ശേഷം തിരോഭവിച്ചുകയ്യൊലിയ്ക്കുകയും ചെയ്തു.

മേല്പറഞ്ഞ ഇൻഡോയൂറോപ്യൻഗോത്രങ്ങളുടെ കൂട്ടത്തിൽ മീഡിയാക്കാക്കാണ് സുശക്തമായ ഒരു രാഷ്ട്രം സ്ഥാപിക്കുവാൻ കഴിഞ്ഞത്. അവർ ആദ്യം അമ്മേനിയയും, ഏഷ്യാമൈനറിലെ ഹാലിസ് നദീതടങ്ങളിലും കിഴക്കെ അനറ്റോലിയായും പിടിച്ചടക്കി; അതേസമയംതന്നെ, ഇറാന്റെ പടിഞ്ഞാറു ഭാഗത്തായിട്ട് മെർമനേയ്ഡ് രാജവംശക്കാർ (687-546 ബി.സി.) ലിഡിയ എന്ന പേരിൽ ഒരു രാഷ്ട്രം സ്ഥാപിക്കുകയുണ്ടായി. ലിഡിയയുടെ തലസ്ഥാനമായ സാർഡീസ് എന്നത്തെ ഏറ്റവും ഐശ്വര്യസമൃദ്ധങ്ങളായ നഗരങ്ങളിൽ ഒന്നായിരുന്നു.

ബി.സി. 549-മാണ്ടായപ്പോഴെഴുത്ത്, ഇൻഡോയൂറോപ്യൻ ഗോത്രത്തിന്റെതന്നെ വേറൊരു ശാഖയായ പേഴ്സ്യക്കാർ മുൻപറഞ്ഞ മീഡിയാക്കാരുടെ രാഷ്ട്രം ആക്രമിച്ചു. ചരിത്രത്തിൽ അറിയപ്പെടുന്ന പ്രസിദ്ധനായ സൈറസ് എന്ന പേഴ്സ്യൻ രാജാവ് (549-529 ബി.സി.) മീഡിയാക്കാരെ കീഴടക്കിയ ശേഷം മുൻപറഞ്ഞ ലിഡിയാരാജ്യവും കരസ്ഥമാക്കി. അന്നത്തെ ലിഡിയാരാജാവായ ക്രിസൂസ് വമ്പിച്ച സ്വത്തുക്കളുടെ അധിനാഥനായിരുന്നു— “ക്രിസൂസിനെപ്പോലെ സമ്പന്നനായ” എന്നൊരു പഴമൊഴിതന്നെ നടപ്പുണ്ടായിരുന്നു. അത്രയും പ്രതാപശാലിയായിരുന്ന ആ ലിഡിയാരാജാവിനെ സൈറസ് ഒരു തടവുകാരനാക്കിത്തീർത്തു. സൈറസിന്റെ ആക്രമണം അവിടംകൊണ്ടും നിലച്ചില്ല. ബി.സി. 539-ൽ അദ്ദേഹം ബാബിലോണം, പിന്നീട് കിഴക്കെ ഇറാൻ മുഴുവനും കീഴടക്കി. സൈ

റസിനെ പിന്തുടന്ന് കാംബീസസ് എന്ന പേഴ്സ്യൻരാജാവ് ബി. സി. 525-ൽ ഇജിപ്തും പിടിച്ചെടുത്തു. ക്രമേണ ഏഷ്യാ മൈനർ മുഴുവനിലും പേഴ്സ്യയുടെ ആധിപത്യം വ്യാപിച്ചു. അങ്ങനെ വിസ്തൃതമായിത്തീർന്ന പേഴ്സ്യൻസാമ്രാജ്യത്തിന് ഒരു വ്യവസ്ഥിതരൂപം നൽകി ഭരണം ആരംഭിച്ചത്, പിന്നത്തെ പേഴ്സ്യൻരാജാവായ ധേരിയസ് ഒന്നാമൻ (521-486 ബി. സി.) ആയിരുന്നു. അദ്ദേഹം സാമ്രാജ്യത്തെ പല പ്രോവിൻസുകളായി വിഭജിച്ച് ഭരണം കാര്യക്ഷമമാക്കിത്തീർത്തു; ധനകാര്യങ്ങൾ ചിട്ടപ്പെടുത്തി; ഭരണസീമയിൽപ്പെട്ട വിവിധതരക്കാരായ ജനങ്ങളോട് സഹിഷ്ണുത കാണിക്കുന്ന ഒരു നയം നടപ്പാക്കുകയും ചെയ്തു. മൊത്തത്തിൽ പറഞ്ഞാൽ, പേഴ്സ്യൻരാജാക്കന്മാർ അസ്സീറിയൻ ഭരണകർത്താക്കളേക്കാൾ ദയാശീലരും ധർമ്മനിരതരുമായിരുന്നു.

ധേരിയസും അദ്ദേഹത്തിന്റെ പുത്രനായ സെർക്സസ് രണ്ടാമനും ഗ്രീസിനെ ആക്രമിച്ചതിൽവെച്ചാണ് പേഴ്സ്യൻസാമ്രാജ്യത്തിന് ചില പരാജയങ്ങൾ അനുഭവപ്പെട്ടുതുടങ്ങിയത്. ബി. സി. 490-ൽ മാറത്തോണിൽവെച്ചും, ബി. സി. 480-ൽ സലാമിസിൽവെച്ചും പേഴ്സ്യൻസൈന്യങ്ങളെ ഗ്രീക്കുകാർ തോല്പിച്ചു. പക്ഷേ, ഈ പരാജയംകൊണ്ട് പേഴ്സ്യൻസാമ്രാജ്യത്തിന്റെ ഐക്യരൂപത്തിന് വായനക്ക കോട്ടമൊന്നും തട്ടിയില്ല. പേഴ്സ്യൻരാജാക്കന്മാരുടെ തലസ്ഥാനഗരങ്ങളായിരുന്ന പെഴ്സിപ്പോലീസും, സൂസയും പ്രാചീനപേഴ്സ്യയുടെ സമുന്നതമായ പരിഷ്കാരത്തിനും സംസ്കാരത്തിനും സാക്ഷ്യംവഹിച്ചുകൊണ്ട് പിന്നെയും പരിശോഭിച്ചു. ബാബിലോൺ, സുമേരിയാ-അക്കാഡ്, ഗ്രീസ് എന്നിവിടങ്ങളിലെയെല്ലാം പാരമ്പര്യങ്ങളാൽ പരിപൂർണ്ണമായ പേഴ്സ്യൻസംസ്കാരത്തിന്റേയും കലയുടേയും സ്വാധീനശക്തി ഭാരതഖണ്ഡത്തിലേയ്ക്കും വ്യാപിക്കുകയുണ്ടായി. പ്രാചീനപേഴ്സ്യയുടെ മതം, അതിന്റെ മൗലികാംശങ്ങളെ സംബന്ധിച്ചിടത്തോളം, ഇന്ത്യയുടേയും പൗർണ്ണജനതയുടേതിൽനിന്ന് വ്യത്യസ്തമായിരുന്നില്ല. പ്രകൃതിശക്തികളെ പല പല ദൈവങ്ങളുടെ

പ്രതിരൂപങ്ങളായി സങ്കല്പിക്കുന്ന പതിവ് പേഴ്സ്യക്കാർക്കുണ്ടായിരുന്നു. ബി. സി. 700-നും 600-നും മദ്ധ്യേ ജീവിച്ചിരുന്ന സൊറാസ്റ്റർ എന്ന തത്വജ്ഞാനി പേഴ്സ്യൻമതത്തെ പരിഷ്കരിച്ച് അതിന് ഒരു പുതിയ രൂപം കൊടുത്തു. സോറാസ്ട്രിയൻ മതം എന്ന പേരിലാണ് ഇത് അറിയപ്പെടുന്നത്. ഈ മതത്തിന്റെ സിദ്ധാന്തങ്ങൾ വിവരിക്കുന്ന ഗ്രന്ഥമാണ് 'സെൻഡ് അവെസ്ത' (Zend Avesta). ദൈവതവാദത്തിന്റെ തത്വങ്ങളും, നന്മയും തിന്മയും തമ്മിലുള്ള സംഘട്ടനത്തിന്റെ സ്വഭാവവുമാണ് ഈ മതഗ്രന്ഥത്തിലെ മുഖ്യ പ്രതിപാദ്യം. എ. ഡി. 700-മാണ്ടിൽ ഇന്ത്യയിലേയ്ക്കുവന്ന പാഴ്സികർ മുഖേന ഈ മതം ഇപ്പോഴും നിലനില്ക്കുന്നുണ്ട്.

ഇന്ത്യയിലേയ്ക്ക്

ഇൻഡോയൂറോപ്യൻവർഗ്ഗക്കാരുടെ ഒരു വിഭാഗം ഇന്ത്യയിലേയ്ക്കും പ്രവേശിച്ചതായി മുമ്പ് സൂചിപ്പിച്ചിട്ടുണ്ടല്ലോ. ആര്യന്മാർ എന്ന പേരിൽ അറിയപ്പെടുന്ന ആ വിഭാഗം ബി. സി. 1500-മാണ്ടോടുകൂടിയാണ് ഇന്ത്യയിലേയ്ക്കും കാൽവെച്ചത്. അവർ ഹിന്ദുക്കളെപ്പറ്റി 'കടന', 'ഇപ്പോൾ പഞ്ചാബ്' എന്ന പേരിൽ അറിയപ്പെടുന്ന പഞ്ചനദീതടങ്ങളിൽ ആദ്യം താവളമടിച്ചു. ആര്യന്മാരുടെ ഭാഷ ഇൻഡോയൂറോപ്യൻ ഗോത്രത്തിൽപ്പെട്ട പേഴ്സ്യൻ, ഗ്രീക്ക്, ലാറ്റിൻ എന്നീ ഭാഷകളോടും സാമ്യമുള്ള സംസ്കൃതമായിരുന്നു. അവർ ആ ഭാഷയിൽ പ്രാർത്ഥനകളും ആരാധനക്രമങ്ങളും ഗാനങ്ങളും രചിച്ച് തങ്ങളുടെ ദൈവങ്ങളായ ഇന്ദ്രൻ, വരുണൻ, സൂര്യൻ, അഗ്നി, രുദ്രൻ മുതലായവരെ കീർത്തിച്ചു.

ആര്യന്മാർ തങ്ങളുടെ കന്നുകാലികളടങ്ങിയും തെളിച്ചുകൊണ്ടു കുതിരപ്പുറത്തും കാൽനടയുമായി കണ്ട കണ്ട ഫലഭൂയിഷ്ടങ്ങളായ പ്രദേശങ്ങളിലേയ്ക്കെല്ലാം തള്ളിപ്പറന്നു. സിന്ധുനദീതടങ്ങളിലും പരിസരങ്ങളിലുമായുണ്ടായിരുന്ന നഗരരാഷ്ട്രങ്ങളുടേ

യും, ദ്രാവിഡഗോത്രങ്ങളുടേയും ഭദ്രതയെ ഭഞ്ജിച്ചുകൊണ്ടായിരുന്നു ആര്യന്മാരുടെ ഈ മുന്നേറ്റം. സിന്ധുനദീതടങ്ങൾ മാത്രമല്ല ഗംഗാസമതലവും കീഴടക്കി, അവടെയെല്ലാം അവർ താവളമുറപ്പിച്ചു. പിന്നെയും മുന്നോട്ടുള്ള പോക്കിൽ അവർക്ക് ഒരു മാറ്റുതടസ്സുമുണ്ടായത് ബ്രഹ്മപുത്രനദിയിലെ വെള്ളപ്പൊക്കം മൂലമായിരുന്നു. അങ്ങനെ വഴി മുട്ടിയപ്പോൾ, അവർ കിഴക്കുഭാഗത്തുള്ള ബങ്കാൾ ഉൾക്കടലിന്റെ തീരം പിടിച്ചു് തെക്കോട്ടു് തിരിച്ചു. മദ്ധ്യഏഷ്യയിൽനിന്നു പുറപ്പെട്ടശേഷം അവർ ആദ്യമായി കടൽ കണ്ടതു് അപ്പോഴായിരുന്നുവത്രെ. കിഴക്കൻതീരത്തുകൂടിയുള്ള ആ യാത്രയിൽ അവിടങ്ങളിലെ ആദിമനിവാസികളായ മുൻഡാ, ഒറോൻ, സാന്തൽ എന്നീ പേരുകളിൽ ഇന്നറിയപ്പെടുന്ന വർഗ്ഗക്കാരുടെ പൂർവ്വികന്മാരുമായി ആര്യന്മാർക്കു ഏറ്റുമുട്ടേണ്ടിവന്നു. ഇന്ത്യയുടെ ആ ഭാഗത്തു് മലകളും വലിയ നദികളുമില്ലാത്തതിനാൽ അവർ നിബ്ബാധം തെക്കോട്ടു നീങ്ങുകയായി. ഒറിയാക്കാർ, ആ സ്രാക്കാർ തമിഴർ മുതലായ നാട്ടുകാരുമായിട്ടാണ് പിന്നെ അവർ എതിരിട്ടതു്. ആര്യന്മാരുടെ ഒരു വിഭാഗം ഇങ്ങനെ കിഴക്കൻതീരത്തുടേ മുന്നേറിക്കൊണ്ടിരുന്നപ്പോൾ, മറ്റൊരു വിഭാഗം ഇന്ത്യയുടെ പടിഞ്ഞാറുഭാഗത്തുകൂടി ഡക്കാണിലേയ്ക്കു കടക്കുന്നുണ്ടായിരുന്നു; ആ വഴിക്കു കടന്ന ആര്യന്മാർ ബിഹിലർ, ഗുർജാരർ, യാദവർ മുതലായ ആദിമനിവാസികളെയാണ് അഭിമുഖീകരിക്കേണ്ടിവന്നതു്.

ആര്യന്മാരുടെ ഈ കുടിയേറ്റത്തോടുകൂടി, അവരുടെ സംസ്കാരവും ഇന്ത്യയിലെ ആദിമനിവാസികളായ ദ്രാവിഡന്മാരുടെ സംസ്കാരവും തമ്മിൽ ഒരു സങ്കലനം നടക്കുന്നുണ്ടായിരുന്നു; അങ്ങനെയുണ്ടായ സങ്കരസംസ്കാരമാണ്, വാസ്തവത്തിൽ ഭാരതീയ സംസ്കാരത്തിന്റെ ചരിത്രപരമായ അസ്തിവാദം. ആര്യന്മാർക്കു് തങ്ങളുടെ സ്വന്തം സംസ്കാരം ഇവിടത്തെ ആദിമനിവാസികളുടെ മേൽ അതേപടി അടിമുദ്രിക്കാനുള്ള ശക്തിയുണ്ടായിരുന്നില്ലെന്നുള്ളതു് ഈ സങ്കരസംസ്കാരത്തെ സഹായിച്ചിരിക്കാം. ഇവിട

ത്തെ ആദിമനിവാസികളിൽനിന്നു് അവർ പലതും, പഠിക്കുകയും സ്വീകരിക്കുകയുമുണ്ടായി. ഉദാഹരണത്തിനു്, കന്നുകാലിവള ത്തൽമാത്രം വശമുണ്ടായിരുന്ന ആദ്യന്മാർ കൃഷിപ്പണി ശീലിച്ചതു തന്നെ സ്വീരതാമസക്കാരായ ഇന്ത്യൻജനതയിൽനിന്നായിരുന്ന. അതുപോലെതന്നെ, ഇന്ത്യയിലെ ആദിമനിവാസികളുടെ പലേ വിശ്വാസസാഹചരങ്ങൾ അവർ സ്വീകരിക്കുകയുമുണ്ടായി. അതിനും ചില ദൃഷ്ടാന്തങ്ങൾ പറയാം: പുനജ്ജനത്തേക്കുറിച്ചുള്ള വിശ്വാസംതന്നെ ആർച്ചന്മാർ ദ്രാവിഡവർഗ്ഗക്കാരിൽനിന്നു് പകർത്തിയതാണു്; ആർച്ചന്മാരുടെ ആദിമവേദഗ്രന്ഥങ്ങളിൽ പുനജ്ജനത്തേക്കുറിച്ചുള്ള പരാമർശം ഇല്ലെന്നുള്ളതു് ഇപ്പറഞ്ഞതിനു് ഒരു തെളിവത്രെ. ദ്രാവിഡർ ആരാധിച്ചുപോന്നിരുന്ന ശിവൻ, മുരുകൻ, കാളി എന്നീ ദേവതകൾക്കു് ആർച്ചന്മാരുടെ ക്ഷേത്രങ്ങളിൽ പ്രതിഷ്ഠ ലഭിച്ചതും ഇവിടെ സ്മരണീയമാണു്.

ആര്യപുരോഹിതന്മാരായ ബ്രാഹ്മണർ കർമ്മശിലാന്തത്തിനും മറ്റും യുക്തിസഹമായ ചില വ്യാഖ്യാനങ്ങൾ നല്കിയതിനും പുറമെ, ചാതുർവ്വണ്യം എപ്പെടുത്തുകയുണ്ടായി. ജനങ്ങളെ തൊഴിൽ അനുസരിച്ചു (1) ബ്രാഹ്മണർ (പുരോഹിതർ) (2) ക്ഷത്രിയർ (യോദ്ധാക്കൾ) (3) വൈശ്യർ (വ്യാപാരികൾ) (4) ശൂദ്രർ (ജോലിക്കാർ) എന്നിങ്ങനെ നാലായി അവർ തരംതിരിച്ചു. ജാതിവ്യത്യാസത്തിനു് അടിത്തറ പാകിയ ചാതുർവ്വണ്യസമ്പ്രദായത്തെ അചഞ്ചലമായി നിലനിർത്താൻപോരുന്ന ആചാരസംഹിതകളും ആ പുരോഹിതവർഗ്ഗം നടപ്പാക്കി. മിശ്രവിവാഹവും മിശ്രഭോജനവും നിരോധിക്കുക, അയിത്തം ആചരിക്കുക മുതലായവയാണു് ജാതിവ്യത്യാസത്തെ അഭംഗമായി പാലിക്കാൻ പ്രയോഗിക്കപ്പെട്ട ചട്ടങ്ങളും നിയമങ്ങളും. തൊഴിലിനെ അടിസ്ഥാനമാക്കിത്തുടങ്ങിയ ഈ ചാതുർവ്വണ്യസമ്പ്രദായം ക്രമേണ ഇന്ത്യയുടെ രാഷ്ട്രീയഭിന്നതയ്ക്കുതന്നെ ഒരു പ്രധാന കാരണമായിത്തീർന്നു. ജനങ്ങൾ തമ്മിൽതമ്മിലുള്ള സാമൂഹ്യമായ ഈ വേർതിരിവു് രാഷ്ട്രീയമായ വേർതിരിവിനും റോതുവായെന്നർത്ഥം. ചാതുർവ്വ

ണ്ണുസൃഷ്ടമായ ഈ ജാതിക്കോട്ടമേൽ തട്ടിയാണ്, ഇന്ത്യയുടെ ഏകീകരണത്തിനുള്ള പല പരിശ്രമങ്ങളും തകൻപോയതു്.

ഹിന്ദുമതത്തിനു പുറമെ ജൈനമതം, ബുദ്ധമതം എന്നിങ്ങനെ രണ്ടു മതങ്ങൾകൂടി ഇന്ത്യയിൽ ആവിർഭവിച്ചു. ജൈനമതത്തിന്റെ സ്ഥാപകൻ മഹാവീരൻ (540-465 ബി. സി.) ആയിരുന്നു. ഉഗ്രമായ തപസ്സും അഹിംസാനഷ്ടാനവുംകൊണ്ടു് പുനർജന്മത്തിൽ നിന്നു് രക്ഷപ്പെടാമെന്നു് ജൈനമതം പഠിപ്പിച്ചു. ഒന്നാലോചിച്ചാൽ, ഹിന്ദുമതത്തിന്റെ കുറവുകളെ പരിഹരിക്കുകയായിരുന്നു ജൈനമതത്തിന്റേയും ബുദ്ധമതത്തിന്റേയും ഉദ്ദേശ്യം. കപിലവസ്തുവിലെ രാജനന്ദനനായി ജനിച്ച ബുദ്ധൻ രാജതപവും സിംഹാസനവുമെല്ലാം കൈവെടിഞ്ഞു് ഒരു ഭിക്ഷുവായിത്തീർന്നതു് ശ്രദ്ധാർഹമായ ഒരു ചരിത്രസംഭവമാണു്. ബഹുജനങ്ങൾ അനുഭവിക്കുന്ന ദാരിദ്ര്യം, രോഗം, നിസ്സാഹയത മുതലായ പീഡകൾ അദ്ദേഹത്തിന്റെ ഹൃദയത്തെ ഗാഢമായി സ്പർശിച്ചു. പീഡകളിൽനിന്നു മനുഷ്യരാശിയെ മോചിപ്പിക്കുവാനുള്ള മാറ്റത്തേപ്പറ്റി ചിന്തിച്ചു് ഉഗ്രതപസ്സിൽ മുഴുകിയ ബുദ്ധൻ, സർവ്വസംഗപരിത്യാഗിയായ ഒരു മഹഷിയും ജീവകാരുണികനുമായിത്തീർന്നു. മനുഷ്യരെ മാത്രമല്ല സർവ്വജീവജാലങ്ങളേയും സ്നേഹിക്കുവാനും, ലോകത്തെ നിഷ്ഠാമമായി സേവിക്കുവാനും അദ്ദേഹം പഠിപ്പിച്ചു. ത്യാഗം, പരസ്നേഹം, ജീവിതന്വേച്ഛയും, ലോകസേവനം, അഹിംസ ആദിയായ ഗുണങ്ങളെ അടിസ്ഥാനമാക്കി ബുദ്ധൻ സ്ഥാപിച്ച മതം ലോകത്തിന്റെ സാർവ്വത്രികമായ ശ്രദ്ധയെ അർഹിച്ചതിൽ അതുതപ്പെടുവാനില്ല. ജാതിഭേദം നോക്കാതെയാണു് ബുദ്ധൻ തന്റെ ശിഷ്യവർഗ്ഗത്തെ തിരിഞ്ഞെടുത്തതു്. അദ്ദേഹം ആ ശിഷ്യന്മാർക്കായി 'വിഹാരങ്ങൾ' എന്ന പേരിൽ അറിയപ്പെടുന്ന ആശ്രമങ്ങൾ സ്ഥാപിച്ചു. ബുദ്ധന്റെ ശിഷ്യന്മാർക്കു് ഭിക്ഷുക്കളെന്നും ശ്രവണരെന്നും പേർ പറയപ്പെടുന്നു. ബുദ്ധൻ ജീവിച്ചിരുന്ന കാലത്തുതന്നെ ഉത്തരേന്ത്യയിലെ മഗധ, ബെനാറിസ്, ഔഡ് മുതലായ പല സ്ഥലങ്ങളിലും അദ്ദേഹത്തിന്റെ മതം പ്രചരിച്ചു. ദക്ഷിണേന്ത്യയിലേക്കു്

കടന്നു് ആ മതം സിലോബ്ബരെ വ്യാപിപ്പിക്കുകയുണ്ടായി. വടക്കു് പാർത്ഥിത്യംകൊണ്ടു കടന്നു് ഇന്ത്യയ്ക്കുപുറത്തേക്കും ബുദ്ധമതത്തിന്റെ വെളിച്ചം വിശാലമായില്ല. ✓

ഇന്ത്യാക്കാരുടെ ജീവിതത്തിലും ചിന്താഗതിയിലും ഒരു പുതിയ ചൈതന്യം പരത്തുവാൻ ബുദ്ധമതത്തിനു സാധിച്ചു. ജാതി വ്യത്യാസം മൂലം ജനതാമധ്യത്തിലുണ്ടായ വിടവു് നികഴ്ക്കാൻ ആ മതത്തിന്റെ തത്വങ്ങൾ സഹായമായിത്തീർന്നു. വടക്കു ദൽഹി മുതൽ തെക്കു് മൈസൂർവരെ വ്യാപിച്ചു കിടന്നിരുന്ന വിസ്മൃതമായ സാമ്രാജ്യത്തിന്റെ അധിപനായ അശോകൻതന്നെ ബുദ്ധമതത്തിന്റെ ഒരു പ്രേഷിതനായിരുന്നവെന്നു് പ്രസിദ്ധമാണല്ലോ. സമാധാനത്തിന്റേയും സഹിഷ്ണുതയുടേയും സന്ദേശമാണു് ബുദ്ധൻ നല്കിയതു്. ജാതിവ്യത്യാസം അനുസരിച്ചുള്ള ശുദ്ധാശുദ്ധ വിചാരങ്ങളെയും കർമ്മങ്ങളെയും മറ്റും അവഗണിച്ചു് ബുദ്ധമതം മനുഷ്യന്റെ വ്യക്തിപരമായ വിശുദ്ധിക്കു് പ്രാധാന്യം കല്പിച്ചു. അതിന്റെ ഫലമായി ചരിത്രപുരുഷന്മാരെന്നു് എണ്ണത്തക്കവണ്ണം ഉദയമായ പല ഭരണകർത്താക്കളും പ്രബോധകന്മാരും ഇന്ത്യയിൽ ഉദയംകൊള്ളുകയും ചെയ്തു. ഉയർന്നവർക്കും താഴ്ന്നവർക്കും ബുദ്ധമതത്തിൽ ഒന്നുപോലുള്ള സ്ഥാനമാണു് നല്കപ്പെട്ടതു്. ഇന്ത്യയുടെ കലാസമ്പത്തിനേയും ബുദ്ധമതം പലവിധത്തിൽ പരിപോഷിപ്പിച്ചിട്ടുണ്ടു്. ബാർഹട്ടു്, സാഞ്ചി എന്നിവിടങ്ങളിൽ ബി. സി. ഒന്നാം നൂറ്റാണ്ടിൽ ചെയ്യപ്പെട്ട ശില്പവേലകൾ ബുദ്ധമതത്തിന്റെ ജീവകാരുണ്യതത്വങ്ങൾകൂടി പ്രദൃശ്യമാക്കുന്നവയാണെന്നു കാണാം. ആനകളും, മാനകളും, പക്ഷികളും, ചെടികളുമെല്ലാം ഉൾക്കൊള്ളുന്ന ആ കലാരൂപങ്ങൾ സമൃദ്ധമാകാതെ ഉണ്ടായ ഒരു സാമ്രാജ്യത്തിന്റെ പ്രതീകങ്ങളാണെന്നു കരുതുന്നതിൽ ഹേറിലു.

ബുദ്ധമതത്തിന്റെ ഭൗതികവും എന്തൊക്കെയാണെങ്കിലും, അതിനെതിരായി ഇന്ത്യയിൽത്തന്നെ നടന്നുകൊണ്ടിരുന്ന സംരംഭങ്ങളെ വെല്ലുവാൻ അതിനു സാധിച്ചില്ല. ആ മതത്തിന്റെ

സ്വാധീനം ഇന്ത്യയിൽ ക്രമേണ കുറയുകയാണുണ്ടായത്. എന്നാൽ ബുദ്ധമതത്തിന് അതിന്റെ ജനദേശത്തു നേരിട്ട ആനന്ദം വിദേശങ്ങളിൽ അതിനുണ്ടായ നേട്ടംകൊണ്ടു ഏറെക്കുറെ പരിഹരിക്കപ്പെട്ടുവെന്നു പറയാം. ടിബറ്റും, ചൈനയും, സയോ, മംഗോളിയയും എന്നിവിടങ്ങളിലെല്ലാം സംസ്കാരത്തിന്റേയും ധർമ്മികമൂല്യത്തിന്റേയും വെളിച്ചം പരത്തുവാൻ ബുദ്ധമതത്തിന് കഴിഞ്ഞു.

ചൈനയിലേയ്ക്കു്

പണ്ടത്തെ സഞ്ചാരിവർഗ്ഗത്തിൽപ്പെട്ടവരുടെ കൈയേറ്റത്തിനും കുടിയേറ്റത്തിനും രംഗമായിത്തീർന്ന വേദാന്ത രാജ്യം ചൈനയാണ്. ആ വർഗ്ഗക്കാരുടെ നഷ്ടത്തുകയറ്റത്തേപ്പറ്റി പറയുമ്പോൾ ചൈനയുടെ ചരിത്രത്തിലേയ്ക്കു് സപ്തംകൂടി വെളിച്ചം വീശിക്കൊള്ളട്ടെ. ചൈനയിൽ വളരെ പ്രാചീനകാലം മുതൽക്കേ മനുഷ്യവാസമുണ്ടായിരുന്നുവെന്നതിന് ഗവേഷണപരമായ ഒരു തെളിവു് തന്നെ ആദ്യം പറയാം: പെക്കിങ്ങിനു സമീപത്തുനിന്നു് 1929—ൽ കഴിച്ചെടുത്തതും സൈൻആന്ത്രോപ്സെസു് എന്ന പേരിൽ അറിയപ്പെടുന്നതുമായ മനുഷ്യാസ്ഥിപഞ്ചരത്തിന്റെ പഴക്കം എത്രയാണെന്നോ? 1891-ൽ ജാവയിൽനിന്നു് കഴിച്ചെടുത്തതും 'പിത്തിക്കോന്ത്രോപ്സെസു്' എന്ന പേരിൽ അറിയപ്പെടുന്നതുമായ ജാവാമനുഷ്യന്റെ അസ്ഥിപഞ്ചരത്തിന് ഒന്നരലക്ഷം കൊല്ലത്തെ പഴക്കമുണ്ടെന്നു് നേരത്തേ കണക്കാക്കിയിരുന്നതാണ്. എന്നാൽ മേല്പറഞ്ഞ പെക്കിങ്ങ് മനുഷ്യന്റെ കാലം ആ ഒന്നരലക്ഷം വർഷങ്ങൾക്കും വളരെ വളരെ അപ്പുറത്തായിരിക്കണമെന്നാണ് ശാസ്ത്രജ്ഞന്മാരുടെ നിഗമനം. ചൈനയുടെ പ്രാചീനതപത്തെ സംബന്ധിക്കുന്ന ഇത്തരം ചരിത്രാതീതകാര്യങ്ങളെ വീട്ടുകൊണ്ടു് നമുക്കു ചരിത്രത്തിന്റെ സുജ്ഞാതങ്ങളായ മില ഘട്ടങ്ങളിലേയ്ക്കു കടക്കാം.

ചരിത്രത്തിൽ അറിയപ്പെടുന്ന ആദ്യത്തെ ചൈനീസു് രാജവംശങ്ങൾ ഹിയ (1989-1558 ബി. സി.) ചാങ്ങ് (1558-

1050 ബി. സി.) എന്നിവയാണ്. പുരാതനരാജാക്കന്മാരുടെ പല ശവകുടീരങ്ങളും ഭൂവനനം മുഖേന വെളിക്കുവന്നിട്ടുണ്ട്. ആ കുടീരങ്ങളിൽനിന്നും കമനീയങ്ങളായ പിത്തളപ്പാത്രങ്ങളും, പരക്കുന്ന പാമ്പുകളുടെ പ്രതിമകളും, ചൈനയുടെ ചിത്രലിപിസമ്പ്രദായത്തിന്റെ പ്രാരംഭം സൂചിപ്പിക്കുന്ന ചിഹ്നങ്ങളും കണ്ടെടുത്തിരിക്കുന്നു. അന്നത്തെ രാജവംശങ്ങളുടെ ചരിത്രം പരിശോധിക്കുമ്പോൾ രാജാക്കന്മാരും ഇടപ്രദക്ഷേപം തമ്മിൽ പല ഏറ്റുമുട്ടലുകൾ നടന്നിരുന്നതായി മനസ്സിലാക്കാം. രാജ്യത്തിന്റെ പല ഭാഗങ്ങളും ഇടപ്രദക്ഷേപം പങ്കുവെച്ചെടുത്തിരുന്നതാണ് ഈ സംഘട്ടനത്തിനുള്ള കാരണം. ബി. സി. 750 നും 320 നും മദ്ധ്യേയുള്ള കാലഘട്ടത്തിൽ സമരവിരന്ധരനായ ചില രാജാക്കന്മാർ പല യുദ്ധങ്ങളും കൂട്ടിക്കൊലകളും ഈ കൂട്ടത്തിൽ നടത്തി. ഇടപ്രദക്ഷേപമായുള്ള ഈ സമരങ്ങളുടെ ഫലമായിട്ടാണ് ചൈനയുടെ ദേശീയചുമ്പുതയ്ക്കും ഐക്യത്തിനും അടിയുറപ്പു സിദ്ധിച്ചു തുടങ്ങിയത്. ചിൻ എന്ന വംശത്തിലെ സമരവിരന്ധരൻ ഒരു രാജാവ്, ബി. സി. 220-മാണ്ടായപ്പോഴേയ്ക്കും സാമന്തരാജാക്കന്മാരുടെ ശക്തി നിശ്ശേഷം തകർത്തു. വാസ്തവത്തിൽ ഈ ചിൻ രാജവംശമാണ്, ചൈനയിൽ സുദൃഢവും വ്യവസ്ഥിതവുമായ ഭരണക്രമം നടപ്പാക്കിയത്. ബി. സി. 221-ാമാണ്ടു മുതൽ ആരംഭിച്ച ഈ ഭരണക്രമം എ. ഡി. 1912 വരെ—അതായത് ഇരുപത്തൊന്നു ശതാബ്ദങ്ങളോളം—നിലനില്ക്കുകയും ചെയ്തു. ചിൻ രാജവംശത്തിലെ ഏറ്റവും പ്രബലനായ ഷി-ഹ്വാങ് ടി എന്ന രാജാവിന്റെ നാമധേയം ഈ പ്രകൃതത്തിൽ വിശേഷിച്ചും സ്മരണീയമാണ്. അദ്ദേഹം ചൈനയുടെ സർവ്വതോമുഖമായ ഏകീകരണം സാധിച്ചു, ഭാവിയിലെ വിപ്ലവങ്ങളേപ്പോലും വെല്ലുവാൻ തക്കവണ്ണം ഭരണത്തിന്റെ കേന്ദ്രശക്തിയെ ഉറപ്പിച്ചു. ചൈനീസ് ഭാഷയുടെ ഭിന്നരൂപങ്ങൾ മൂലമുണ്ടായിരുന്ന ദോഷം പരിഹരിക്കുവാൻ ഒരു പൊതുലിപിസമ്പ്രദായം ഏല്പിച്ചതുവാനും അദ്ദേഹം ശ്രദ്ധിക്കുകയുണ്ടായി. ചൈനയെ അതിന്റെ ശോഭനമായ

ചരിത്രഘട്ടത്തിലേയ്ക്ക് ഉയർത്തിയത് ആ രാജാധാരികനുമെന്നു പറയാം. ബി. സി. 210-ലായിരുന്നു അദ്ദേഹത്തിന്റെ മരണം.

ഇനി, ചൈനയിലേയ്ക്ക് പ്രവേശിച്ച സഞ്ചാരിവഗ്ഗങ്ങളേക്കുറിച്ച് ചില വിവരങ്ങൾ പറയാം. ഇണന്മാർ എന്ന വഗ്ഗക്കാരാണ് പ്രാചീനചൈനയെ ആക്രമിച്ചത്. പില്ലാലത്തു കൂടുതൽ ശക്തിയോടെ ആക്രമണം നടത്തിയ താരന്താരികളുടേയും, മംഗോളിയരുടേയും പൂർവ്വികരായിരുന്നു ഈ ഇണന്മാർ. കൊടിയ തണുപ്പും മൂടും കലൻ കാലാവസ്ഥയിലും നിലത്തു പുല്ലുപോലും മുളയ്ക്കാത്ത ശൂന്യസ്ഥിതിയിലുംപെട്ട് സ്വദേശത്തു വളരെ ക്ലേശിച്ച ജീവിച്ചിരുന്ന ഇണന്മാർ, കാഷ്ചിപുത്തികൊണ്ടും മറ്റും സാമാന്യം നല്ലനിലയിൽ കഴിഞ്ഞിരുന്ന ചീനക്കാരുടെ സമ്പത്തുകൾ തട്ടിയെടുക്കാനാണ് ചൈനയിലേയ്ക്ക് തുടങ്ങിയതുകൊണ്ടിരുന്നതു്. അമ്പും വിലുപുറിച്ചു കൂതിപ്പറത്തു കയറിയായിരുന്നു ആ കൊള്ളക്കാരുടെ വാമുപോക്കം. ഈ ആക്രമണങ്ങളെ തടയാൻവേണ്ടി ചൈനയുടെ അതിർത്തിസംസ്ഥാനങ്ങളിൽ ബി. സി. 215-ാമാണ്ടോടുകൂടി കെട്ടിത്തുടങ്ങിയ ഭിത്തികളാണ് 'ചൈനയുടെ വൻമതിൽ' എന്ന പേരിൽ പില്ലാലത്തു ചരിത്രപ്രസിദ്ധമായിത്തീർന്നത്. ഈ വന്മതിൽ ലോകത്തിലെ മഹത്തൂതങ്ങളിൽ ഒന്നത്രെ.

പുറത്തുനിന്നുള്ള കൊള്ളക്കാരുടെ ശല്യവും, അകത്തുതന്നെയുണ്ടായ ഭരണശൈലിഭൂതവും, ജനങ്ങളുടെ സദാചാരവൈകല്യവുമെല്ലാം കൊണ്ടു് അസ്വസ്ഥമായിരുന്ന ഒരു കാലഘട്ടത്തിലാണ് കൺഫ്യൂഷ്യസ് എന്ന തത്വജ്ഞാനിയുടെ പ്രബോധനങ്ങൾ ചൈനയ്ക്ക് ലഭിച്ചത്. അദ്ദേഹം ബി. സി. 550-ാമാണ്ടിൽ ജനിച്ചു; മരണം ബി. സി. 478-ാമാണ്ടിലായിരുന്നു. ജനങ്ങൾക്കു് ധർമ്മികമായി ഒരു ഹൃദയചരിവർത്തമുണ്ടാവണമെന്നതായിരുന്നു, കൺഫ്യൂഷ്യസിന്റെ മുഖ്യമായ പ്രബോധനം. വ്യക്തിപരമായ സൂത്രംകൊണ്ടു് സാമൂഹ്യവും രാഷ്ട്രീയവുമായ സുസ്ഥിതികൈവരുത്തണമെന്നു് അദ്ദേഹം നിഷ്കർഷിച്ചു. മക്കൾ മാതാപി

താക്കളെ മാനിക്കണമെന്നു് അദ്ദേഹം ശക്തിയായി ഉപദേശിച്ചു. പരേതരായ പുച്ഛികരെ ആരാധിക്കുകയും അനുസ്മരിക്കുകയും ചെയ്യുന്ന കാര്യത്തിൽ ചൈനാക്കാക്കുണ്ടായിരുന്ന നൈസർഗ്ഗിക വാസനയെ പരിപോഷിപ്പിക്കുവാൻ ഈ ഉപദേശം വളരെ ഉപകരിച്ചുകാണും. പുച്ഛികന്മാരെ ആരാധിക്കുകയെന്നതു് ചൈനാക്കാരുടെ മതാനുഷ്ഠാനങ്ങളിലെ ഒരു മുഖ്യ ഘടകമായിത്തീർന്നു. കൃഷി ചെയ്യാനുള്ള സ്ഥലത്തു് പുച്ഛികന്മാരുടെ ഒരു ശവകുടീരവുണ്ടെങ്കിൽ ചൈനാക്കാർ അവരുടെ കൃഷിയിറക്കുമായിരുന്നില്ല. അവിടുത്തെ മണ്ണു് എത്ര വളക്കൂറുള്ളതാണെങ്കിലും അതു് ഇളക്കിമരിച്ചു് കൃഷി ചെയ്യുന്നതു് പരേതരായ പുച്ഛികരോടു കാണിക്കുന്ന ഒരു അനാദരമാണെന്നും, ഭക്ഷണക്ഷാമവും വിശപ്പും സഹിക്കേണ്ടിവന്നാലും ആ പാരകം അരുതെന്നുമായിരുന്നു ചൈനാക്കാർന്റെ മതം. കൺഫ്യൂഷ്യസിന്റെ ഉപദേശങ്ങളിൽ പരസ്പേഹത്തിനും കരുണയ്ക്കും ഒരു വലിയ സ്ഥാനം കല്പിച്ചിരുന്നു. എത്രയും വിനീതനായ ഒരു തത്വജ്ഞാനിയായിരുന്നു അദ്ദേഹം. താൻ ഒരു പ്രവാചകനോ ധർമ്മതനോ ആണെന്നു് അദ്ദേഹം ഒരിക്കലും അവകാശപ്പെട്ടിരുന്നില്ല. ആദ്യമാദ്യം അദ്ദേഹത്തിനു് ശിഷ്യന്മാർ കുറവായിരുന്നുവെങ്കിലും, അന്ത്യഘട്ടമായപ്പോൾ ചൈനയിലെ രാജാക്കന്മാർപോലും അദ്ദേഹത്തിന്റെ ശിഷ്യഗണത്തിൽ ഉൾപ്പെട്ടിരുന്നുവെന്നാണു് കാണുന്നതു്. കൺഫ്യൂഷ്യസിനെ കൂടാതെ ലവോട്സി, മെൻഷ്യസ് മുതലായ വേറെയും പല തത്വജ്ഞാനികൾ ചൈനയിലുണ്ടായിരുന്നു. അവരുടെ ധാർമികോപദേശങ്ങൾ ചൈനീസ് ജനതയുടെ സാമൂഹ്യവും വ്യക്തിപരവുമായ ജീവിതത്തിൽ വലിയ സ്വാധീനം ചെലുത്തിപ്പോന്നിരുന്നുവെന്നതിനു് സംശയമില്ല.

കൃഷി ചെയ്യാനുള്ള സ്ഥലത്തു് പുച്ഛികന്മാരുടെ ഒരു ശവകുടീരവുണ്ടെങ്കിൽ ചൈനാക്കാർ അവിടുത്തെ മണ്ണു് എത്ര വളക്കൂറുള്ളതാണെങ്കിലും അതു് ഇളക്കിമരിച്ചു് കൃഷി ചെയ്യുന്നതു് പരേതരായ പുച്ഛികരോടു കാണിക്കുന്ന ഒരു അനാദരമാണെന്നും, ഭക്ഷണക്ഷാമവും വിശപ്പും സഹിക്കേണ്ടിവന്നാലും ആ പാരകം അരുതെന്നുമായിരുന്നു ചൈനാക്കാർന്റെ മതം.

IV

പ്രയാത്രമണങ്ങളും കടിയേറ്റവും

(325 ബി. സി.-1000 എ. ഡി.)

പേഴ്സ്യൻരാജാക്കന്മാരായ ഡേരിയസും, സെർക്ലസും ഇടക്കാലത്തു ഗ്രീസിലെ ആക്രമിച്ചതായി മുമ്പു പ്രസ്താവിച്ചിട്ടുണ്ടല്ലോ. ഗ്രീക്കുകാർ ഇതിനു യഥാകാലം പ്രതികാരം ചെയ്യാതിരുന്നില്ല. മാസിഡോണിലെ രാജാവായ ഫിലിപ്പിന്റെ (336-336 ബി. സി.) പുത്രനായ അലക്സാണ്ടറാണ് ഈ പ്രയാത്രമണം നടത്തിയതു്. ഗ്രീസിലെ ചെറിയ ചെറിയ നഗരരാഷ്ട്രങ്ങളെ ഒന്നൊന്നായി കീഴടക്കി അവിടെ ഏകീകൃതമായ രാജവാക്യം നടപ്പാക്കിയ ശേഷം ഫിലിപ്പിനെ പേഴ്സ്യയെ ആക്രമിക്കുവാൻ ഭരണിയെങ്കിലും, അതു് നടപടിയിലെത്തിക്കാൻ വിരാഗ്രണിയായ പുത്രൻ തന്നെ വേണ്ടിവന്നു. അലക്സാണ്ടർ ബി. സി. 334-ൽ പേഴ്സ്യൻസാമ്രാജ്യത്തിന്റെ നേക്കുള്ള ആക്രമണം ആരംഭിച്ചു. മിനൽവേഗത്തിലായിരുന്നു ആ വിരപുരുഷന്റെ മുന്നേറ്റം. ഗ്രാനിക്കുസു എന്ന സ്ഥലത്തുവെച്ചു് (334 ബി. സി.) നടന്ന യുദ്ധത്തോടുകൂടി ഏഷ്യാമൈനർ മുഴുവൻ അലക്സാണ്ടർ പിടിച്ചെടുത്തു. ബി. സി. 334-ൽ ഐസ്സസിൽ നടന്ന സമരത്തിന്റെ ഫലമായി സിറിയയും, ഈജിപ്തും അലക്സാണ്ടറിനു കീഴടങ്ങി. അതിനെ തുടർന്നു്, ബി. സി. 331-ൽ, അലക്സാണ്ടറിന്റെ സൈന്യവും പേഴ്സ്യൻസൈന്യവും തമ്മിൽ ആർബീലയിൽ വെച്ചു നടന്ന വിധിനിർണ്ണായകമായ പോരാട്ടത്തോടുകൂടി പേഴ്സ്യൻസാമ്രാജ്യത്തിന്റെ കരംകെട്ടുതന്നെ അലക്സാണ്ടർ തട്ടിത്തകർത്തുവെന്നു പറയാം. പേഴ്സ്യൻ സാമ്രാജ്യത്തിലുടനീളം അത്രയേറെ വിജയങ്ങൾ നേടിയ ശേഷമാണു് അലക്സാണ്ടർ ഇന്ത്യയിലേക്കു് കാൽവെച്ചതെന്നു് ഇവിടെ സൂചിപ്പിച്ചുകൊള്ളട്ടെ.

ദിഗപീജയംകൊണ്ടുമാത്രം അലക്സാണ്ടർ തൃപ്തനായില്ല. പാ

ശ്യാത്യരേയും പൗരസ്ത്യരേയും തമ്മിൽ കൂട്ടിയിണക്കുന്ന ഒരു വ്യവസ്ഥിതി കെട്ടിപ്പടുക്കണമെന്നും, അതിന്നനുയോജ്യമായ സൽഭരണം സർവ്വത്ര നടപ്പാക്കണമെന്നുമായിരുന്നു അദ്ദേഹത്തിന്റെ മോഹം. താൻ കീഴടക്കിയ വിസ്തൃതമായ ഭൂവിഭാഗത്തിലായിട്ട് അലക്സാണ്ടർ രണ്ടു നഗരങ്ങൾ സ്ഥാപിച്ചു,—ഇജിപ്റ്റിൽ അലക്സാൻഡ്രിയയും, ഇന്ത്യയിൽ സെക്കൻഡ്രാബാദും. രണ്ടും അലക്സാണ്ടറിന്റെ നാമത്തെ അനുസ്മരിപ്പിക്കുന്നവതന്നെ.

അലക്സാണ്ടർ തന്റെ വിപുലങ്ങളായ പരിപാടികൾ പൂർത്തിയാക്കുമുമ്പ്, ബി. സി. 323-ൽ പെട്ടെന്നു് അന്തരിച്ചു. അതോടെ അദ്ദേഹത്തിന്റെ സാമ്രാജ്യം പല ഭരണകർത്താക്കളുടെ കൈകളിലേയ്ക്കു് പങ്കുവെക്കപ്പെടുകയായി. ആ കൂട്ടത്തിൽ ഏഷ്യയിൽ അലക്സാണ്ടർ കീഴടക്കിയിരുന്ന ഭൂവിഭാഗത്തിന്റെ അവകാശം, ഇറാനും സിറിയയുടേയും ഭരണത്തലവനായിരുന്ന സെലൂക്കസിനാണു് ലഭിച്ചതു്. പാശ്ചാത്യരേയും പൗരസ്ത്യരേയും ഇണക്കിക്കൊണ്ടുപോകുന്നതിൽ അലക്സാണ്ടർ സ്വീകരിച്ചിരുന്ന നയം തന്നെയാണു് സെലൂക്കസും, അദ്ദേഹത്തെ പിന്തുടർന്ന സെലൂസൈഡു് രാജവംശക്കാരുടേയും ഏറെക്കുറെ അനുവർത്തിച്ചിരുന്നതെന്നു പറയാം. ആ രാജവംശക്കാരുടെ ആധിപത്യം, സഞ്ചാരി വർഗ്ഗക്കാരുടെ ആക്രമണം വീണ്ടും തലപൊക്കിയതോടെ, ക്രമേണ തകർന്നുപോയി. കിഴക്കെ ഇറാനിൽ നിന്നു പുറപ്പെട്ട പാർത്ഥിയാക്കാരായിരുന്നു അത്തവണ ആവർത്തിച്ചാവർത്തിച്ചാക്രമണം നടത്തിയതു്. അവർ സെലൂസൈഡു് രാജവംശത്തെ നാമാവശേഷമാക്കുകയും, പേഴ്സ്യയിൽ ആർസേസിയസു് എന്ന ഒരു പുതിയ രാജവംശംതന്നെ സ്ഥാപിക്കുകയുണ്ടായി. പ്രാചീന ബാബിലോണിയാ മുഴുവൻതന്നെ ആർസേസിയസു് രാജവംശത്തിന്റെ ഭരണസിമയിൽ ഉൾപ്പെട്ടു. ടെസിഫോണിലായിരുന്നു അവർ തങ്ങളുടെ തലസ്ഥാനപുരി സ്ഥാപിച്ചതു്. ആർസേസിയസു് രാജവംശം ബി. സി. 224 വരെ നിലനിന്നു.

ഗ്രീക്കുകാർക്കുശേഷം യൂറോപ്പിൽനിന്നു് ഏഷ്യാമൈനറി

ലേയ്ക്കു കടന്നതു് റോമാക്കാലാണ്. ഏഷ്യാമൈനറിൽ ഗ്രീക്കു സംസ്കാരത്തിന്റെ സൃഷ്ടിയായിരുന്ന ചെർഗാമൺ എന്ന രാജ്യം ബി. സി. 133-ൽ റോമാക്കാർ കീഴടക്കി; പിന്നീടു സിറിയയും അനറോലിയയും. പേഴ്സ്യൻവർഗ്ഗത്തിൽപ്പെട്ട ഒരു രാജവംശം ഏഷ്യാമൈനറിൽ അന്നു ശേഷിച്ചിരുന്നു; ആ രാജവംശത്തിലെ ഏറ്റവും പ്രബലനായ ഒരംഗമായിരുന്നു മിത്രിധേയിറ്റസ് യുഫേറ്റർ (121-63 ബി. സി.). അദ്ദേഹത്തിന്റെ പേരിന്നു തന്നെ 'നല്ല പിതാവു' എന്നാണർത്ഥം. ആ രാജാവു് ഏഷ്യയിലേയ്ക്കുള്ള റോമാക്കാരുടെ മുന്നേറ്റത്തെ ചെറുക്കുവാൻ ചെയ്ത ധീരമായ പരിശ്രമം വിഫലമായെങ്കിലും, ഏഷ്യയുടെ ആത്മവീര്യം വെളിപ്പെടുത്തുന്നവയായിരുന്നു അദ്ദേഹം നടത്തിയ പോരാട്ടങ്ങളത്രയും. അദ്ദേഹത്തിന്റെ മരണത്തോടുകൂടി ഏഷ്യാമൈനർ മുഴുവന്റെയും അധിനാഥരായിത്തീരാനുള്ള സൗകര്യം റോമാക്കാർക്കു് നിബ്ബാധം ലഭ്യമായി. റോമാക്കാരുടെ ഈ മുന്നേറ്റത്തിനു് പിന്നെ ഒരു തടസ്സമുണ്ടായതു്, ബി. സി. 53-ൽ കാർഹെസു് എന്ന സ്ഥലത്തുവെച്ചുണ്ടായ യുദ്ധംകൂലമായിരുന്നു. ക്രാസുസു് എന്ന സൈന്യാധിപന്റെ കീഴിലുണ്ടായിരുന്ന റോമൻസൈന്യമത്രയും ആ യുദ്ധത്തിൽ നശിച്ചുപോയി. എന്നിട്ടും റോമാക്കാർ വിട്ടുകൊടുത്തില്ല. റോമൻ റിപ്പബ്ലിക്കിന്റെ അന്ത്യഘട്ടത്തിൽപോലും ഏഷ്യാമൈനറിന്റെയും മറ്റും ആധിപത്യത്തിനുവേണ്ടി റോമൻനേതാക്കൾതന്നെ പരസ്പരം മത്സരിക്കുകയുണ്ടായി; പോംപെയും ജൂലിയസു് സീസറും, മാർക്സ് ആൻറണിയും അഗസ്തുസു് സീസറും തമ്മിലുണ്ടായ മത്സരംതന്നെ അതിനു് തെളിവത്രെ. റോമൻ ചക്രവർത്തിയായ ടൈറ്റസു് എ. ഡി. 70-മാണ്ടിൽ ജർസലേം കീഴടക്കി. വീരാത്മാവായ ഓജൻചക്രവർത്തിയാകട്ടെ, പാർതിയാക്കാരെ തോല്പിച്ചു് എ. ഡി. 116-ൽ ടെസിഫോൺ എന്ന തലസ്ഥാനനഗരം പിടിച്ചെടുത്തു. എന്നാൽ "ഏഷ്യയുടെ സംരക്ഷണത്തിനായി അവതരിച്ചിട്ടുള്ളവർ" എന്നു് അവകാശപ്പെടുന്ന പാർതിയാക്കാർ എ. ഡി. 260-ൽ വലേറിയൻ എന്ന റോ

മൻചക്രവർത്തിയെ കീഴടക്കി മുറയ്ക്കാതെ പ്രതികാരം നടത്തുകതന്നെ ചെയ്തു. വേറൊരു രോമൻചക്രവർത്തിയായ ഔറംഗസീബിന്റെ സൈന്യശക്തിയെ വെല്ലുവിളിച്ച സൈനോബിയാരാജ്യങ്ങളുടെ—അറേബ്യയിലെ പാൽമയീറാ എന്ന രാജ്യം ഭരിച്ചിരുന്നതു് ഈ രാജ്യത്തിയാണു്—വിരതയും ഇവിടെ സ്തുരണീയമാണു്.

മഹാനായ അലക്സാണ്ടറും അദ്ദേഹത്തെ അനുഗമിച്ച സൈലൂസൈഡു് രാജവംശക്കാരും തുടങ്ങിവെച്ച യവനസംസ്കാരപ്രചരണജോലി രോമാക്കാരു് വഴിക്കുവഴി തുടരുകയുണ്ടായി. രോമാക്കാർതന്നെ ഗ്രീക്കുസംസ്കാരത്തിന്റെ സ്വാധീനത്തിനു് വളരെയധികം വശഗരായിക്കഴിഞ്ഞിരുന്നവരാണു്; അവർ ആ സംസ്കാരത്തിന്റെ സ്വാധീനം തങ്ങൾ കീഴടക്കിയ ഏഷ്യൻരാജ്യങ്ങളിലേയ്ക്കും വ്യാപിപ്പിക്കുവാനായി ഏഷ്യാമൈനറിന്റെ കേന്ദ്രസ്ഥാനങ്ങളായ കപ്പോഡിസിയായും, ഹിജിയായും ഒരായിരം കൊല്ലത്തോളം മേല്പറഞ്ഞ സംസ്കാരത്തിന്റെ സ്വാധീനവലയത്തിൽത്തന്നെ നിന്നിരുന്നു; ബിത്തിനിയ, ലിഡിയ എന്നീ പടിഞ്ഞാറൻഭാഗങ്ങൾ പിന്നെയും ഒരത്തുരുകൊല്ലംകൂടി ആ സംസ്കാരം പുലർത്തിപ്പോന്നിരുന്നു. എന്നാൽ രോമാക്കാരുടെ ആക്രമണത്തിന്നിരയായ ഏഷ്യയുടെ ഇതരഭാഗങ്ങൾ ആ സംസ്കാരത്തിനു് അതേപടി വഴങ്ങിക്കൊടുത്തില്ലെന്നുള്ളതും വിസ്മരിച്ചുകൂടാ; ഏഷ്യയിൽ ഉദയംചെയ്ത ഒരു പുതിയ മതത്തിന്റെ സ്വാധീനം പരന്നുതുടങ്ങിയശേഷം വിശേഷിച്ചും.

ഇന്ത്യയിൽ

അലക്സാണ്ടർ നടത്തിയ ആക്രമണങ്ങൾകൊണ്ടോ, സൈലൂസൈഡു് രാജവംശത്തിന്റെ ഭരണകൊണ്ടോ ഇന്ത്യയിൽ ഗ്രീക്കുസംസ്കാരത്തിന്റെ സ്വാധീനശക്തി ഏറെക്കാലം നിലനിൽക്കാനിടവന്നില്ല. എന്നാൽ അതു് നിലനിന്നേടത്തോളംകാലം ഇന്ത്യയിലെ ശില്പകലയിലും മറ്റും അതിന്റെ പ്രോകശക്തി ഗണ്യമായി പ്രതിഫലിക്കുകയുണ്ടായി. ബുദ്ധന്റെ വിലപഴയ പ്രതിമകൾ ഇന്ത്യയിൽനിന്നു് കണ്ടുകിട്ടിയിട്ടുള്ളവയിൽ ഗ്രി

കുലയുടെ പ്രതിഫലനം പ്രകടമായിക്കൊന്നാം. ഇന്ത്യയുടെ വടക്കുപടിഞ്ഞാറുഭാഗത്തുള്ള പച്ചതപ്രാന്തങ്ങളിൽ ഗ്രീക്കുകാർ സ്ഥാപിച്ച സംസ്ഥാനങ്ങളിൽ ബുദ്ധമതം ഏറെക്കാലം അതിന്റെ സ്വാധീനം ചെലുത്തിപ്പോന്നിരുന്നു. ആ ഭാഗങ്ങളിൽ ഗ്രീക്കുകാർ കണ്ടായിരുന്ന ആധിപത്യത്തെ ചോദ്യംചെയ്യാൻ ചന്ദ്രഗുപ്തമൗര്യന്റേയും അശോകന്റേയും കാലശേഷം ശക്തരായ ഭരണകർത്താക്കൾ ആരംഭിച്ചു ഉണ്ടായില്ല. ബാക്ട്രിയ എന്ന പേരിൽ ഗ്രീക്കുകാർ സ്ഥാപിച്ച രാജ്യം കാബൂൾതാഴ്വരയും പെഷ്വാറിന്റെ (ഗാന്ധാരത്തിന്റെ) ചുറ്റുമുള്ള പ്രദേശങ്ങളും ഉൾപ്പെട്ടതായിരുന്നു. മിനാൻഡർ എന്ന രാജാവിന്റെ (116-145 ബി. സി.) ഭരണത്തോടുകൂടി അവിടങ്ങളിൽ ബുദ്ധമതത്തിന്റെ സ്വാധീനം ശക്തി വലിക്കുകയാണുണ്ടായത്. മിനാൻഡറിന്റെ രാജധാനിയിൽ നടന്നിരുന്ന മതാത്മകവും തത്വശാസ്ത്രപരവുമായ ചർച്ചകളിൽനിന്നാണ്, 'മിരിന്ദയുടെ ചോദ്യങ്ങൾ' എന്ന വിഖ്യാതകൃതി രൂപംകൊണ്ടത്. ഗ്രീക്കുസംസ്കാരത്തിന്റേയും ബുദ്ധമത സംസ്കാരത്തിന്റേയും സങ്കരഫലമായിട്ട് ഗാന്ധാരപ്രദേശത്ത് ഒരു പ്രത്യേക ശില്പകലാസമ്പ്രദായം മുളയെടുക്കുകയുണ്ടായു. 'ഗ്രേയ് കോ-ബുധിസ്റ്റ്' ശില്പകല എന്നാണ് ഇതിന് ചരിത്രത്തിൽ നല്കിയിരിക്കുന്ന സംജ്ഞ.

ബുദ്ധമതാവലംബികളായ ഗ്രീക്കുകാരുടെ മേല്പറഞ്ഞ ആധിപത്യം, മദ്ധ്യേഷ്യയിൽനിന്നു വന്ന സിന്ധിയൻഗോത്രക്കാരുടെ ആക്രമണമൂലം പില്ലാലത്തു് തകർന്നുപോയി. ശാകന്മാർ എന്ന പേരിൽ അറിയപ്പെടുന്ന ഈ സഞ്ചാരിവർഗ്ഗം ബാക്ട്രിയാരാജ്യത്തുനിന്നു് ഗ്രീക്കുഭരണകർത്താക്കളെ ആട്ടിയോടിച്ചു. പക്ഷേ, ജേതാക്കളായ ആ ശാകന്മാരും ഗ്രീക്കുസംസ്കാരത്തിന്റെ സ്വാധീനവലയത്തിൽപ്പെടുകതന്നെ ചെയ്തു. അവർ കഷാൻ എന്ന പേരിൽ ഒരു രാജവംശം സ്ഥാപിച്ചു. ആ വംശത്തിലെ രാജാക്കന്മാർ (1-200 എ. ഡി.) കാബൂളിനും പഞ്ചാബിനും ചുറ്റുമുള്ള പ്രദേശങ്ങളിൽ തങ്ങളുടെ ഭരണം നടത്തിപ്പോന്നു. പെഷ്വാറിനു സ

മീപമായിരുന്നു അവരുടെ തലസ്ഥാനം. മികവേറിയ പലേ കലാസൃഷ്ടികളുടെ ഒരു രംഗമായിരുന്നു ആ രാജ്യം. അവിടെനിന്നും കണ്ടെടുത്തിട്ടുള്ള ചില നാണയങ്ങളിൽ ബുദ്ധന്റെ രൂപവും, ഗ്രീക്കുലിപികളും അടയാളപ്പെടുത്തിയിരിക്കുന്നു. കൂഷാൻരാജാക്കന്മാരിൽവെച്ചു ഏറ്റവും പ്രസിദ്ധൻ കനിഷ്കനാണ്; ബുദ്ധസന്യാസികളുടെ ഒരു രക്ഷാധികാരികൂടിയായിരുന്ന അദ്ദേഹത്തിന്റെ ഭരണകാലത്താണ് അശ്വമേധയാണു എന്ന വിശുതനായ ബുദ്ധസന്യാസി ജീവിച്ചിരുന്നതും. ബുദ്ധമതത്തിൽ ഹീനയാനം എന്നും മഹായാനം എന്നും രണ്ടു പ്രസ്ഥാനഭേദങ്ങൾ ഉണ്ടായതും കനിഷ്കന്റെ കാലത്തായിരുന്നു.

ചൈനയിൽ

ചീൻരാജവംശക്കാർ ചൈനയിൽ രാഷ്ട്രീയമായ ഐക്യം സ്ഥാപിച്ചതായി നേരത്തേ പ്രസ്താവിച്ചുവല്ലോ. ആ വംശത്തിലെ ഏറ്റവും പ്രബലനായിരുന്ന ഷിഹ്വാങ് സിയുടെ മരണത്തോടു കൂടി (210 ബി. സി.) ചൈനയുടെ ഐക്യം ശിഥിലമാവുകയാണുണ്ടായതും. കുറേക്കാലം നീണ്ടുനിന്ന അരാജകത്വത്തിനു ശേഷം, സൈനികമേധാവിയായ ലിയുവാങ് അധികാരം പിടിച്ചെടുക്കുകയും, പ്രസിദ്ധമായ ഹാൻരാജവംശം സ്ഥാപിക്കുകയും ചെയ്തു. ഈ രാജവംശമാണ് ബി. സി. 202 മുതൽ എ. ഡി. 1908 വരെയുള്ള ദീർഘമായ കാലഘട്ടം മുഴുവൻ ചൈനയിൽ ഭരണം നടത്തിയതും. ചൈൻസിസംസ്ഥാനത്തിലെ സീഗനാഫയ എന്ന നഗരമായിരുന്നു ഹാൻരാജവംശക്കാരുടെ തലസ്ഥാനം; എ. ഡി. 20 മുതൽ 200 വരെയുള്ള കാലഘട്ടത്തിൽ ഇവർ ഹോനാൻ എന്ന നഗരവും തലസ്ഥാനമാക്കിയിരുന്നതായിക്കാണുന്നുണ്ട്. ചൈനയിലെ ഭരണം കാര്യക്ഷമമാക്കുവാൻ ഈ രാജവംശക്കാർ പലവിധത്തിൽ നിഷ്കർഷിച്ചിരുന്നു. നല്ല അറിവുള്ളവരെ മാത്രമേ അവർ ഉദ്യോഗങ്ങളിൽ നിയമിച്ചിരുന്നുള്ളൂ. സാഹിത്യം, ദേശീയചരിത്രം, സംസ്കാരം എന്നീ വിഷയങ്ങളിൽ ഒരു മ

സരപ്പരീക്ഷ നടത്തിയിട്ടാണ് ഉദ്യോഗസ്ഥന്മാരെ തിരഞ്ഞെടുത്തിരുന്നതു്. ഉദ്യോഗനിയമനങ്ങൾ സംബന്ധിച്ചുള്ള ഈ മത്സരപ്പരീക്ഷാസമ്പ്രദായം, ചൈനാക്കാർ ലോകത്തിനു നല്കിയ മഹത്തായ ഒരു മാറ്റുനിട്ടേഴമാണെന്നു പറയാം. യൂറോപ്പിൽ അത്തരം മത്സരപ്പരീക്ഷകൾ നടപ്പാകുന്നതിനു് ആയിരംകൊല്ലം മുമ്പാണ് ചൈനയിൽ ആ സമ്പ്രദായം നിലവിൽ വന്നതെന്നു് നാം മനസ്സിലാക്കണം.

സഞ്ചാരിവഗ്തുങ്ങളുടെ ആക്രമണത്തിനു് ചൈനാ കൂടകളുടെ വിധേയമായിക്കൊണ്ടിരുന്നുവെന്നും, ആ കൂട്ടത്തിൽ ഇണന്നാരാണ് ചൈനയെ ആദ്യം ആക്രമിച്ചതെന്നും മുന്നൊരല്പായത്തിൽ പ്രസ്താവിച്ചിട്ടുണ്ടല്ലോ. ഹാൻരാജവംശത്തിലെ ഏറ്റവും പ്രബലനായ വു-ഡി എന്ന ചക്രവർത്തി (140-87 ബി. സി.) ഈ ആക്രമണത്തിനെല്ലാം ഇണന്നാരോടു പ്രതികാരം ചെയ്യാതിരുന്നില്ല. അദ്ദേഹം ഇണന്നാരുടെ രാജ്യത്തേയ്ക്കു കടന്നു് അപ്പർമംഗോളിയായിലെ ഗോബിമരുഭൂമി വരെ ശത്രുക്കളെ അനുധാവനം ചെയ്തു. രണശൂരനായ ആ ചക്രവർത്തി തന്നെയാണു്, പടിഞ്ഞാറുഭാഗത്തുള്ള കാൻസു സംസ്ഥാനം ചൈനയോടു കൂട്ടിച്ചേർത്തതും. അദ്ദേഹം തന്റെ സൈന്യങ്ങളെ കിഴക്കെ ടക്സിസ്ഥാൻ, ടോൻകിൻ, കൊറിയ എന്നീ പ്രദേശങ്ങളിലേയ്ക്കും നയിക്കുകയുണ്ടായി.

മിക്കവാറും മതപ്രായമായിക്കിടന്നിരുന്ന ടക്സിസ്ഥാനിൽ അന്നു് ജനവാസമുള്ള പ്രധാന സ്ഥലങ്ങൾ കാഷ്ഗർ, കോട്ടാൻ, യാർക്കണ്ട് എന്നിവയായിരുന്നു. ഇൻഡോയൂറോപ്യൻഗോത്രത്തിൽപ്പെട്ടവരാണ് ആ പ്രദേശങ്ങളിൽ നിവസിച്ചിരുന്നതു്. അവരുടെ ഭാഷ പേഴ്സ്യൻ, സംസ്കൃതം മുതലായ ഭാഷകളോടു് സാമ്യമുള്ള ഒന്നായിരുന്നു. മരുപ്പച്ചകൾ എന്നു പറയപ്പെടാവുന്ന മേല്പറഞ്ഞ പ്രദേശങ്ങളിൽ കൂടിയാണ് പണ്ടു് ചീനക്കാരുടെ കച്ചവടസ്സംഘങ്ങൾ പേഴ്സ്യയിലേയ്ക്കും ആ വഴി യൂറോപ്പിലേക്കും പട്ടു മുതലായ സാമാനങ്ങൾ എത്തിച്ചുകൊണ്ടിരുന്നതു്. പട്ടുതരങ്ങൾ കൊണ്ടുപോകുന്ന ഈ സഞ്ചാരവിധിയ്ക്കു്

‘സിൽക്ക് റോഡ്’ എന്നാണ് ചരിത്രത്തിൽ നല്ലപ്പെട്ടിരിക്കുന്ന പ്രസിദ്ധമായ പേര്. ഇപ്പറഞ്ഞ സിൽക്ക് റോഡിൽക്കൂടിത്തന്നെയാണ്, പണ്ടുകാലങ്ങളിൽ യൂറോപ്യൻസഞ്ചാരികൾ മദ്ധ്യഏഷ്യയിലെ രാജധാനികളിലേയ്ക്കും മറ്റും വന്നുകൊണ്ടിരുന്നതും. ഈ മാറ്റമദ്ധ്യേ പാമീർ എന്ന ദിക്കിൽ ‘ശിലാഗോപുരം’ എന്നു പറയപ്പെടുന്ന ഒരു സ്ഥാനമുണ്ടായിരുന്നു; അവിടെവെച്ചാണ് ‘ചൈനയിൽനിന്നും ബൈസാൻസിൻ സാമ്രാജ്യത്തിൽനിന്നും വരുന്ന കച്ചവടച്ചരക്കുകൾ പരസ്പരം കൈമാറിയിരുന്നത്. ഇങ്ങനെ വാണിജ്യപരമായിത്തന്നെ വലിയ പ്രാധാന്യമുണ്ടായിരുന്ന മേല്പറഞ്ഞ പ്രദേശങ്ങളുടെ ആധിപത്യത്തിനുവേണ്ടി ചൈനാക്കാരും ഇണന്മാരും തമ്മിൽ ഏതാണ്ട് ഇരുപത്തഞ്ചുകൊല്ലത്തോളം (73-97 എ. ഡി.) ദീർഘിച്ച ഒരു സമരം നടന്നതിൽ അതുതപ്പെടാനില്ല.

ഒടുവിൽ ഇണന്മാരുടെ മേൽ ചൈനാക്കാർ നേടിയ വിജയം മദ്ധ്യഏഷ്യയിൽ കുറേക്കാലത്തേയ്ക്കു സമാധാനം പുലർത്തുവാൻ സഹായിച്ചു; അതോടുകൂടി, ബുദ്ധമതത്തിന്റെ ശാന്തിസന്ദേശം മദ്ധ്യഏഷ്യ മുഴുവൻ പ്രചരിക്കാനിടവരികയുംചെയ്തു. ഉത്തരേന്ത്യയിൽനിന്നും അഹ്-ഘാനിസ്ഥാനിൽനിന്നും പുറപ്പെട്ട ബുദ്ധമതോപദേഷ്ടാക്കൾ സിൽക്ക് റോഡിലൂടെ മുന്നോട്ടുകടന്ന് ബുദ്ധന്റെ ധർമ്മസന്ദേശം പ്രചരിപ്പിച്ചു. ഗാന്ധാരത്തിൽ മുളയെടുത്തതായി മുമ്പു പ്രസ്താവിച്ച ‘ഗ്രേയ്-ക്കോ-ബുഡിസ്റ്റ്’ ശില്പകലാസമ്പ്രദായം അവിടങ്ങളിലും നടപ്പായി. ആധുനികകാലത്തു നടന്ന ഗവേഷണങ്ങൾ കൂലും അത്തരം അനേകം കലാമാതൃകകൾ ഇപ്പോൾ വെളിപ്പെടുത്തിയിട്ടുണ്ട്. കാഷ്-ഗറിൽനിന്നും ചൈനയിലേയ്ക്കു കയറിയ ബുദ്ധമതസന്യാസികൾ എ. ഡി. 250-മാണോടുകൂടി, ചൈനയുടെ രണ്ടു തലസ്ഥാനങ്ങളിലും ബുദ്ധവിഹാരങ്ങൾ സ്ഥാപിക്കുകയുണ്ടായി. ബുദ്ധമതം ചൈനയുടെമേൽ ചെലുത്തിയ ധാർമികസ്വാധീനം എന്തായിരുന്നാലും, ആ മതത്തിന്റെ കലാപരമായ സ്വാധീനത്തിന് ചൈനാക്കാർ പെട്ടെ

ന്നു വഴങ്ങിക്കൊടുത്തില്ല; അവർ തങ്ങളുടെ പഴയ കലാമാതൃകകളേതന്നെ മുറുകെപ്പിടിക്കുകയാണുണ്ടായതു്.

ഹാൻരാജവംശത്തിനു് എ. ഡി. 220-ൽ താല്പാലികമായ ഒരു തകച്ചു നേരിട്ടു. അതോടെ, ചൈനാ മൂന്നു ഖണ്ഡങ്ങളായി പിരിഞ്ഞു. മഞ്ഞനദിയുടെ തടമുറപ്പെടേയുള്ള ഉത്തരഖണ്ഡം, നാങ്കിങ്ങ് ഉറപ്പെടേയുള്ള ദക്ഷിണഖണ്ഡം എന്നിവയായിരുന്നു അവയിൽ രണ്ടു വിഭാഗങ്ങൾ; മൂന്നാമത്തേതു് സെച്ചുവാൻ എന്ന പ്രദേശവും. ഇങ്ങനെ ചൈന മൂന്നായിപ്പിരിഞ്ഞുനിന്നിരുന്ന കാലത്തെ ചരിത്രം ഐതിഹ്യരൂപത്തിൽ പല പുരാതനകൃതികളിൽനിന്നും ലഭിക്കുന്നുണ്ടു്. മാടമ്പിമാരുടേയും അവരുടെ കരവാളുകളുടേയും വിളയാട്ടങ്ങളും നേട്ടങ്ങളും ആ കൃതികളിൽ ധാരാളം പ്രതിഫലിച്ചുകാണുന്നു.

അകത്തുനിന്നും പുറത്തുനിന്നും ചൈനയ്ക്കു് അനുഭവപ്പെട്ട അസ്വസ്ഥതകൾ എന്തെല്ലാമായിരുന്നാലും, ബുദ്ധമതത്തിന്റെ ശാന്തിയും സമാധാനവും ആ രാജ്യത്തിനു് തുടച്ചുയായി ലഭിച്ചുപോന്നിരുന്നുവെന്നതിനു് സംശയമില്ല. മുമ്പു പറഞ്ഞതുപോലെ കരവഴിക്കു മാത്രമല്ല, പിന്നീടു ഇന്ത്യയുടെ കിഴക്കേതീരത്തുനിന്നു് കടൽവഴിക്കും ബുദ്ധമതോപദേഷ്ടാക്കൾ ചൈനയിലേക്കു കടക്കുകയുണ്ടായി. ചൈനയുടെ ഉത്തരഖണ്ഡം ഭരിച്ചിരുന്ന ഫൗകിയൻ എന്ന രാജാവും, (357-385 എ. ഡി.) നാങ്കിങ്ങിൽ ഭരണം നടത്തിയിരുന്ന ലിയാങ്ങ് വൗഡി (502-549 എ. ഡി.) എന്ന രാജാവും ശ്രദ്ധിച്ചുപെട്ട ബുദ്ധമതഭക്തരായിരുന്നു. ഇവരിൽ ഒടുവിൽ പറഞ്ഞ ചൈനീസ് രാജാവു് ഒരു ബുദ്ധഭിക്ഷുവായിത്തീരുകയുമുണ്ടായി.

ഏഷ്യയുടെ ഇനിയത്തെ ചരിത്രഘട്ടത്തിലേയ്ക്കു (250-600 എ. ഡി) കടക്കുമ്പോൾ, പേഴ്സ്യയിൽ നാം ഒരു പുതിയ രാജവംശത്തെ കാണുന്നു; സസ്സാനൈഡ് രാജവംശം എന്നാണു് അതിനു പേർ. പാർസിയാക്കാരായ ആർസേസിയസ് രാജവംശക്കാരുടെ തല്പസ്ഥാനമായിരുന്ന ടെസിഫോൺ തന്നെയായിരുന്നു

ന്നു ഈ പുതിയ രാജവംശത്തിന്റേയും തലസ്ഥാനം. അലക്സാണ്ടർ
 റം അദ്ദേഹത്തിന്റെ അനന്തരഗാമികളായ സെലൂസൈഡ് വംശ
 ക്കാരും പ്രചരിപ്പിച്ച ഗ്രീക്കുസംസ്കാരത്തിന്റെ സ്വാധീനശക്തി
 യെ കഴിയുന്നതും നിരാകരിക്കുവാൻ മേല്പറഞ്ഞ സസ്സാനൈഡ്
 വംശക്കാർ ശ്രമിച്ചു. അവർ സൊറോസ്റ്ററിന്റെ മതവും, അതി
 ന്റെ വിശുദ്ധഗ്രന്ഥമായ 'സെൻഡ്' അവെസ്തയും പൂർണ്ണ പ്രാബ
 ല്യത്തിൽ കൊണ്ടുവന്നു. സൊറോസ്ത്രിയൻപുരോഹിതന്മാർ ആ
 മതത്തെ രാഷ്ട്രമതമായി പ്രതിഷ്ഠിക്കുകയും ചെയ്തു. ഇതിനകം ക്രി
 സ്തുമതം ഏഷ്യാമൈനറിലേയ്ക്കും, റോമൻസാമ്രാജ്യത്തിലേയ്ക്കുത
 നെയും പ്രചരിച്ചുതുടങ്ങിയിരുന്നു. ക്രിസ്തുമതാനുയായികളായി ത
 ണ്ടെടുടെ ഭരണസീമയിലുണ്ടായിരുന്ന ചെറിയ ചെറിയ ക്രൈസ്ത
 വസമുദായങ്ങളെ സഹിഷ്ണുതാപൂർവ്വം വീക്ഷിക്കുവാനും സംരക്ഷി
 ക്കുവാനും സസ്സാനൈഡ് രാജവംശക്കാർ വീഴ്ചവരുത്തിയില്ല. ത
 ണ്ടെടുടെ ഒരു ശല്യമായിത്തീർന്നിരുന്ന അജേന്റിയൻസംസ്ഥാന
 ത്തെ എ. ഡി. 419-ൽ ആ രാജവംശക്കാർ നശിപ്പിച്ചപ്പോഴും,
 അവർ അവിടത്തെ ക്രൈസ്തവസഭയെ ദ്രോഹിച്ചില്ലെന്നുള്ളത് സ്മ
 രണീയമാണ്. അങ്ങനെ സസ്സാനൈഡ് ഭരണത്തിൻകീഴിൽ
 സൊറോസ്ത്രിയൻമതസംസ്കാരത്തോടൊപ്പം, ക്രിസ്തുമതസംസ്കാ
 രവും പുലരുവാൻ തുടങ്ങി. അന്നത്തെ കലാശില്പങ്ങൾ തനി വേ
 ഴ്സ്യൻ മാതൃകയിലായിരുന്നുതാനും.

സസ്സാനൈഡ് രാജവംശവും മദ്ധ്യഏഷ്യയിൽനിന്നുള്ള സ
 ഞ്ചാരിവർഗ്ഗങ്ങളുടെ ആക്രമണത്തെ അഭിമുഖീകരിക്കേണ്ടിവന്നു.
 അഞ്ചാം നൂറ്റാണ്ടിൽ ഇണന്മാരിൽനിന്നും, ആറാം നൂറ്റാണ്ടിൽ
 പടിഞ്ഞാറൻതുർക്കികളിൽ നിന്നുമാണ് അമ്മാതിരി ആക്രമണങ്ങ
 ളുണ്ടായത്. അതിനു പുറമെ, പടിഞ്ഞാറ് റോമാക്കാരുടുള്ള
 പോരാട്ടം തുടരുന്നതിലും ആ പേഴ്സ്യൻരാജവംശക്കാർ വ്യാപൃ
 തരായിരുന്നു. അവരിൽ കുർസൊ ഒന്നാമൻ എന്ന രാജാവ് (531-
 578 എ. ഡി), ആമെൻസിൽനിന്ന് ജസ്റ്റിനിയൻചക്രവർത്തി ആ
 ട്ടിപ്പായിച്ച തത്പചിന്തകന്മാർക്ക് തന്റെ രാജധാനിയിൽ അഭൂ

യം അരുളിയതായും, കൊസ്മോ എന്ന വേദാന്ത രാജാവു് (590-628 എ. ഡി.) റോമാക്കാരിൽ നിന്നു് സിറിയായും ഏഷ്യാമൈനറും പിടിച്ചെടുത്തതായും, എന്നാൽ ഹെരക്ലിയൂസ് എന്ന റോമൻചക്രവർത്തി (630 എ. ഡി.) ചേഴ്സ്യൂക്കാരെ വീണ്ടും തോല്പിച്ചതായും കാണുന്നുണ്ടു്. ചേഴ്സ്യൂക്കാരും റോമാക്കാരും തമ്മിൽ നീണ്ടുനിന്ന ഈ സമരങ്ങളത്രയും രണ്ടുകൂട്ടരുടേയും നാശത്തിന്നു വഴിതെളിക്കുകയാണുണ്ടായതു്.

ഇന്ത്യയിലെ വികാസങ്ങൾ

ഇന്ത്യയിൽ ഇതിനകം ഗുപ്തസാമ്രാജ്യം എന്ന പേരിൽ ഒരു സാമ്രാജ്യം ഉടലെടുക്കുന്നുണ്ടായിരുന്നു. പല സംസ്ഥാനങ്ങളായി പിരിഞ്ഞുകിടന്നിരുന്ന ഇന്ത്യയെ ഏകച്ഛത്രാധിപത്യത്തിൽ കൊണ്ടുവരവാൻ ഗുപ്തരാജവംശക്കാർ (200-500 എ. ഡി) നടത്തിയ ഈ ശ്രമം പ്രധാനപ്പെട്ട ഒരു ചരിത്രസംഭവമായിരുന്നുവെന്നു് സമ്മതിച്ചേ കഴിയൂ. ഇന്ത്യയുടെ വടക്കുപടിഞ്ഞാറുഭാഗത്തു് ഇൻഡോസിത്തിയനാരായ ശാകന്മാർ ആധിപത്യം നടത്തിക്കൊണ്ടിരുന്നതോടൊപ്പം ഇന്ത്യയുടെ തെക്കുകിഴക്കേ ഭാഗത്തു് അമരാവതിയെ തലസ്ഥാനനഗരമാക്കിക്കൊണ്ടു് ആന്ധ്രാക്കാരും (200-400 എ. ഡി.) ഭരണം നടത്തിപ്പോന്നിരുന്നു. അങ്ങനെയുള്ള ഒരു കാലഘട്ടത്തിലാണു്, എ. ഡി. 320-ൽ, ഗുപ്തന്മാർ മേല്പറഞ്ഞ സാമ്രാജ്യം രൂപീകരിക്കുവാനുള്ള ശ്രമം ദക്ഷിണബീഹാറിലെ മഗധയിൽ ആരംഭിച്ചതു്. ക്രമേണ ഗുപ്തസാമ്രാജ്യം ഗംഗാതടങ്ങളും കടന്നു് മാല്യ, ഗുജറാത്തു്, കത്തിയവാർ മുതലായ പ്രദേശങ്ങളുൾക്കൊള്ളുന്ന മദ്ധ്യഭാരതത്തിലേക്കും വ്യാപിച്ചു. ഗുപ്തവംശത്തിൽപ്പെട്ട സമുദ്രഗുപ്തൻ (335-385 എ. ഡി.) ചന്ദ്രഗുപ്തൻ (335-414 എ. ഡി.) കുമാരഗുപ്തൻ (414-450 എ. ഡി.) എന്നീ രാജാക്കന്മാർ ഹിന്ദുമതത്തിലേയും ബുദ്ധമതത്തിലേയും നല്ല നല്ല തത്വങ്ങൾ കൂട്ടിച്ചേർത്തു് രണ്ടു മതങ്ങളേയും ഇണക്കിക്കൊണ്ടുപോവാൻ ഒരു പരിശ്രമം നടത്തുകയുണ്ടായി. ഗുപ്തരാജാക്കന്മാരുടെ ഭരണകാലം, ഭാരതീയസംസ്കാരത്തിന്റെ ഒരു സുവർണ്ണഘട്ടം

തന്നെയായിരുന്നു. കാളിദാസൻ ആദിയായ മഹാകവികളും, അസംഗ, വസുബന്ധു മുതലായ ബുദ്ധമതദാർശനികന്മാരും ജീവിച്ചിരുന്നത് അക്കാലത്താണ്.

ഗുപ്തസാമ്രാജ്യത്തിന്റെ അധഃപതനത്തിനുണ്ടായ പ്രധാന കാരണം, എ. ഡി 475 മുതൽ 534 വരെയുള്ള കാലഘട്ടത്തിൽ ഇന്ത്യയുടെ വടക്കുപടിഞ്ഞാറേ ഭാഗത്തു് ഇന്നന്മാർ നടത്തിയ ആക്രമണങ്ങളായിരുന്നു. അങ്ങനെ ഗുപ്തരാജവംശം തിരോഭവിച്ചശേഷമാണു്, ഹർഷവർമന്റെ (606-647 എ. ഡി.) ഭരണം ആരംഭിച്ചതു്. ദൽഹിക്കടുത്തുള്ള താനേശ്വരം അഥവാ കന്യൂജ് എന്ന നഗരമായിരുന്നു അദ്ദേഹത്തിന്റെ തലസ്ഥാനം. ഗുപ്തന്മാർ ഭരിച്ചിരുന്ന രാജ്യസീമയു കടന്നു്, അദ്ദേഹത്തിന്റെ ഭരണം നമ്മുടേയും, ധൈര്യവാനുമാരെ വ്യാപിച്ചു. ഇപ്പറഞ്ഞ ധൈര്യവാനുമാരുടെ ചാലൂക്യരാജവംശക്കാരുടെ ഭരണത്തിലായിരുന്നു. അജന്തയിലെ മുതർചിത്രങ്ങളുമാകാണ്ടും, എല്ലോറയിലെ ഗുഹാക്ഷേത്രങ്ങളുമാകാണ്ടും പ്രസിദ്ധമാണല്ലോ, ചാലൂക്യന്മാരുടെ ഭരണകാലം. ഹർഷന്റെ പ്രസിദ്ധി ഒരു രാജാവിന്റെ നിലയിൽ മാത്രമല്ല, സാഹിത്യകാരന്റെ നിലയിലും കൂടിയാണ്. അദ്ദേഹം പല സംസ്കൃതനാടകങ്ങളും എഴുതിയിട്ടുണ്ടു്. ബുദ്ധമതക്കാരുടെ ഒരു രക്ഷാധികാരിയുമായിരുന്നു ഹർഷൻ. ചൈനയിൽനിന്നു് ഹ്യൂയൻസാങ് എന്ന പ്രസിദ്ധനായ ബുദ്ധഭിക്ഷു ഹർഷന്റെ രാജധാനി സന്ദർശിച്ചതായിക്കാണുന്നുണ്ടു്.

ഹർഷന്റെ മരണത്തോടുകൂടി, ബുദ്ധമതം ഇന്ത്യയിൽനിന്നു തിരോഭവിച്ചുവെന്നുതന്നെ പറയാം. പിന്നെയങ്ങോട്ടു് ഹിന്ദുമതത്തിന്റെ പുനരുദ്ധാരണമായി. ശൈവമതം വൈഷ്ണവമതം എന്നീ പേരുകളിൽ ഹിന്ദുമതം സാധാരണക്കാരുടെയിടയിൽ പ്രബല്യം പ്രാപിച്ചു. ശങ്കരാചാര്യരുടേയും, രാമാനുജന്റേയും മറ്റും സിദ്ധാന്തങ്ങൾ അഭിജ്ഞന്മാരുടെയിടയിലും ഹിന്ദുമതത്തിനു് പ്രചാരമുള്ളവർ പശ്ചാത്തുടങ്ങിയു. ചാലൂക്യരാജവംശക്കാരെ പിന്തുടന്നു് ഡക്കാണിൽ പിന്നീടു് ഭരണംനടത്തിയതു് രാഷ്ട്രകു

ടവംശക്കാരായിരുന്നു. അതിനും തെക്കു് ചോളപാണ്ഡ്യരാജാക്കന്മാരാണ് ആധിപത്യം നടത്തിയിരുന്നതു്. ക്ഷേത്രനിർമ്മാണം സംബന്ധിച്ചുള്ള ശില്പകലയിലും, നാവികവിദ്യയിലും മറ്റും തമിഴന്മാർ വളരെ പ്രസിദ്ധിയാർജ്ജിച്ച ഒരു ഘട്ടമായിരുന്നു ചോളപാണ്ഡ്യരാജാക്കന്മാരുടെ ഭരണകാലം. മഹാബലിപുരം, കാഞ്ചീപുരം, വിദംബരം, മധുര, തഞ്ചാവൂർ, രാമേശ്വരം മുതലായ സ്ഥലങ്ങളിലുള്ള ക്ഷേത്രങ്ങളിൽ കാണുന്ന ശിലാപ്രതിമകൾ അന്നത്തെ ശില്പകലാപാടവത്തിനും, അന്നു് നിലവിലുണ്ടായിരുന്ന ബഹുദൈവവിശ്വാസത്തിനും മതിയായ തെളിവുകളാണ്.

തുർക്കികൾ ചൈനയിലേയ്ക്കു്

എ. ഡി 200 മുതൽ 400 വരെ ഉത്തര ചൈനയിൽ ആധിപത്യം നടത്തിയിരുന്ന മംഗോൾരാജവംശത്തെ, മദ്ധ്യഏഷ്യയിൽനിന്നും പുറപ്പെട്ട ടാബ്-ലാഷ് എന്ന തുർക്കിഗോത്രക്കാർ ആട്ടിയോടിച്ച് അധികാരം പിടിച്ചെടുത്തു. ആക്രമണത്തിനിറങ്ങിയ ആ പുതിയ കൂട്ടർ ചൈനയുടെ നാഗരികതയും സംസ്കാരവും മാത്രമല്ല, അവിടെ പ്രചരിച്ചിരുന്ന ബുദ്ധമതവും സ്വീകരിക്കാൻ സന്നദ്ധരായി. അതു് അവർ കാണിച്ച ഒരു വിവേകമായിത്തന്നെ കണക്കാക്കണം. ചൈനയിൽ ബുദ്ധമതം സംബന്ധിച്ചുള്ള ശില്പകല അതിന്റെ ഉച്ചകോടിയിലെത്തിയതു് ആ കാലഘട്ടത്തിലായിരുന്നു. അഞ്ചും ആറും ശതാബ്ദങ്ങളിൽ നിർമ്മിക്കപ്പെട്ട ചില പ്രതിമകൾ, ആത്മീയപ്രകാശത്തിന്റെയും ധ്യാനനിഷ്ഠയുടേയും നിശ്ചിതമുദ്രകളുള്ള സജീവകലാസൃഷ്ടികളത്രെ.

ചൈനയെ ആക്രമിച്ച തുർക്കിഗോത്രന്മാരുടെ പാർശ്വപ്രദേശങ്ങളിലും,—തുർക്കി എന്ന പദം ചരിത്രത്തിൽ ആദ്യമായി വരുന്നതു് ഈ പ്രകൃതത്തിലാണ്. ആ പദത്തിന്റെ അർത്ഥംതന്നെ ശക്തി എന്നാകുന്നു. ചൈനയിലും മറ്റും സ്ഥലങ്ങളിലും തുർക്കികൾ ചരിത്രം സൃഷ്ടിച്ചതരികവും ഭൂജന്മലം കൊണ്ടാണതാനും. തുർക്കികൾ 6-ാം ശതാബ്ദത്തിൽ മംഗോളിയാ മുഴുവനും ടർക്കിസ്ഥാന്റെ പടിഞ്ഞാറെ ഭാഗവും ഉൾപ്പെട്ട ഒരു സാമ്രാജ്യം സ്ഥാപിക്ക

കയും, അവരുടെ ആധിപത്യം ചൈനയിലെ വൻമതിൽ മുതൽ പേഴ്സ്യൻസാമ്രാജ്യത്തിന്റെ അതിരുകൾ വരെ വ്യാപിപ്പിക്കുകയും ചെയ്തിരുന്നു. ഈ തുർക്കിസാമ്രാജ്യം കിഴക്കൻതുർക്കി എന്നും പടിഞ്ഞാറൻതുർക്കി എന്നും രണ്ടു ഖണ്ഡങ്ങളായിട്ടാണ് കിടന്നിരുന്നതു്; അവയിൽ കിഴക്കെ ഖണ്ഡത്തിലുള്ള തുർകികൾ ചൈനയേയും, പടിഞ്ഞാറെ ഖണ്ഡത്തിലുള്ളവർ പേഴ്സ്യയേയും ആക്രമിച്ചു.

ചൈനയിൽ കടന്നു വാഴ്ന്നുടത്തിയ ടാബ്‌ലോഷ് എന്ന തുർക്കിരാജവംശത്തിന്റെ അധികാരം, സിയൗസി എന്നപേരിൽ അവിടെയുണ്ടായിരുന്ന ഒരു രാജവംശക്കാർ എ. ഡി. 500-ൽ കരസ്ഥമാക്കുകയും, ആ വംശക്കാർ നാങ്കിങ്ങ് തലസ്ഥാനമായുള്ള ദക്ഷിണചൈനയ്ക്കുടി ഉൾപ്പെടുത്തി ചൈനാസാമ്രാജ്യത്തെ ഏകീകരിക്കുകയും ചെയ്തു. സിയൗസി വംശത്തിലെ ഏറ്റവും പ്രബലനായിരുന്ന യാങ് ടി എന്ന ചക്രവർത്തി ചൈനയുടെ ആധിപത്യം, ഹാൻരാജവംശം ചെയ്തിരുന്നതുപോലെ, അതിന്റെ പരമാവധിയിലെത്തിച്ചു. മേല്പറഞ്ഞ സിയൗസി വംശത്തിന്റെ കാലശേഷം താങ് രാജവംശമാണ് (618-690 എ.ഡി.) ചൈനയുടെ ഭരണം ഏറ്റെടുത്തതു്. സീഗ് നാഫൗ എന്ന നഗരമായിരുന്നു അവരുടെ തലസ്ഥാനം. താങ് രാജവംശത്തിലെ രണ്ടാമത്തെ ചക്രവർത്തിയായിരുന്ന തയിഡ് സൂങ്ങ് എന്ന വീരപുരുഷൻ (627-649 എ. ഡി.) മംഗോളിയയിൽ നിന്നു് തുർകികളുടെ ആധിപത്യം നിശ്ശേഷം തുടച്ചുനീക്കിക്കളഞ്ഞു; അങ്ങനെ അദ്ദേഹം ചൈനീസ് രാജാധിപത്യം, വടക്കു് കാഷ്ഗർ മുതൽ തെക്കു് യാർക്കന്റ്, കോട്ടാൻ എന്നിവിടങ്ങൾവരെ, സിൽക്ക് റോഡ് പ്രദേശങ്ങളിലുടനീളം നടപ്പാക്കുകയായി. മേല്പറഞ്ഞ രാജവംശത്തിലെ മൂന്നാമത്തെ ചക്രവർത്തിയായിരുന്ന താങ് കൗസോങ്ങ് (650-683 എ. ഡി.) ചൈനയുടെ ആധിപത്യം കൊറിയയിലോളം വ്യാപിപ്പിച്ചു; വേറൊരു ചക്രവർത്തിയായ ഹിയാൻസോങ്ങ് (712-756 എ. ഡി.) അതു് താഷ്കന്റ് വരെ എത്തിക്കുകയും ചെയ്തു. ഈ

ഒടുവിൽ പറഞ്ഞ ചക്രവർത്തിയുടെ ഭരണകാലം, ചൈനീസ് സാഹിത്യത്തിന് ഒരു സുവർണ്ണഘട്ടമായിരുന്നു; തെയ്പോ (701-762) താമ്ര (712-770) എന്നീ മഹാകവികളുടെ കവനങ്ങൾ ആ വസ്തുതയ്ക്കു തെളിവാണ്.

അക്കാലത്തെ ചൈനീസ് ശില്പകലയിൽ ഗ്രേയിക്കോ-ബുഡിസ്റ്റ് സംസ്കാരങ്ങളോടൊപ്പം ഇന്ത്യയുടെ മതപ്രഭാവവും സ്വാധീനം ചെലുത്തിയിരുന്നതായിക്കാണുന്നുണ്ട്. ഇന്ത്യയിൽനിന്ന് ശങ്കരാചാര്യരുടെ മതസിദ്ധാന്തങ്ങൾ മദ്ധ്യഏഷ്യയിലേയ്ക്കും ചൈനയിലേയ്ക്കും പ്രചരിച്ചിരുന്നതായി ഹ്യൂയൻസാങ് എന്ന ചൈനീസ് സഞ്ചാരി രേഖപ്പെടുത്തിയിട്ടുള്ള വിവരം ഇവിടെ സ്മരണീയമാണ്. ഇന്ത്യയുടെ വേദാന്തവും, ചൈനയിലെ ലറോക്സി എന്ന തത്വചിന്തകൻ സ്ഥാപിച്ച തയോയിസം എന്ന മതവും, സർവ്വോപരി ബുദ്ധമതവുമെല്ലാം കൂടിച്ചേർന്ന് പരസ്പരം സ്വാധീനംചെലുത്തിയതിന്റെ ഫലമായി ഏഷ്യയുടെ മതചിന്ത ഉപയുക്തപരിവികസിക്കുകയായി. താങ് രാജവംശത്തിന്റെ തിരോധാനന്തോടുകൂടി, ചൈനയിൽ അരാജകത്വം നടമാടുകയും സാമ്രാജ്യം പല ചെറുഖണ്ഡങ്ങളായിത്തീരിയുകയും ചെയ്തു.

നീണ്ടുനിന്ന പടനീക്കങ്ങൾ

(632-1800 എ. ഡി.)

ഇസ്ലാം മതത്തിന്റെ ഉദയം

ഏഷ്യയുടെ വടക്കുഭാഗത്തുനിന്നുള്ള സഞ്ചാരിവക്താക്കൾ, തെക്കെ ഏഷ്യയിൽ സ്ഥിരവാസമുറപ്പിച്ചിരുന്ന ജനങ്ങളുടെമേൽ ഇടയ്ക്കിടെ നടത്തിക്കൊണ്ടിരുന്ന ആക്രമണങ്ങൾ അപ്പൊഴപ്പോൾ അവസാനിച്ചുപോകുന്ന തരത്തിലുള്ളവയായിരുന്നു. അവർ ആക്രമിച്ചുകീഴടക്കിയ ജനങ്ങളുമായി ഇണങ്ങിച്ചേരുംവരെല്ലാ മാത്രമേ ആ ആക്രമണങ്ങൾ നീണ്ടുനിന്നിരുന്നുള്ളുവെന്നർത്ഥം. എന്നാൽ ഇതിനുപരി പറയാൻപോകുന്ന സഞ്ചാരിവക്താക്കളുടെ ആക്രമണങ്ങൾ ഏതാണ്ട് ആയിരം വഷത്തോളം യാതൊരു സന്ധിയുമില്ലാതെ നിരന്തരം നിലനിന്നിരുന്നുവെന്നു കാണാം. അവരുടെ പ്രവർത്തനങ്ങൾക്ക് ഒരു പുതിയ മതത്തിന്റെ പ്രചോദനവും സഹായവും ഉണ്ടായിരുന്നുതാനും.

പ്രസ്തുത സഞ്ചാരിവക്താക്കളുടെ വരവ് അറേബ്ബിയിൽ നിന്നായിരുന്നു. മദ്ധ്യഏഷ്യയിലേപ്പോലെതന്നെ ഫലസ്തീനുമായ പ്രകൃതിയോടുകൂടിയ അറേബ്ബിയയിലെ ആ ജനതയും, മുഖ്യമായി കാലക്ഷേപത്തിനുവേണ്ടിയാണ് ദേശാന്തരഗമനം ചെയ്യാൻ പ്രേരിതരായത്. അറേബ്ബിയാ അതിവിശാലമായ ഒരു മരുഭൂമിയാണ്. അതിൽ ഇടയ്ക്കിടെ ചിന്നിച്ചിതറിക്കിടക്കുന്ന പച്ചപ്പിടിച്ച പ്രദേശങ്ങളിൽ മാത്രമേ മനുഷ്യവാസം കാഴ്ചയുണ്ടായിരുന്നുള്ളൂ. മരുപ്പച്ചകൾ എന്നു പറയപ്പെടുന്ന ആ പ്രദേശങ്ങൾ ഓരോന്നിനേയും, അറേബ്ബിയായെ ആകെക്കൂടി മറ്റു രാജ്യങ്ങളുമായും കൂട്ടിയിണക്കുന്ന സഞ്ചാരമാർഗ്ഗങ്ങൾ അകത്തും പുറത്തുമുള്ള കച്ചവടത്തിനും സമ്പർക്കത്തിനും മുറയ്ക്കുപകരിച്ചു പോന്നിരുന്നു.

വിഗ്രഹാരാധനയിലും, ബഹുദൈവവിശ്വാസത്തിലും, പ്രാകൃതങ്ങളായ സാമൂഹ്യാചാരങ്ങളിലും മുഴുകിക്കഴിയുന്ന വിവിധവർഗ്ഗക്കാരായിരുന്നു അറേബ്യയിലെ ജനങ്ങൾ. അവരുടെയിടയിൽ നിന്നും പെട്ടെന്നും കുശാഗ്രമതിയായ ഒരു പ്രവാചകൻ ആഗതനാവുകയും, അദ്ദേഹം ചരിത്രപ്രസിദ്ധമായ ഒരു ലോകമഹാമതത്തിന്റെ സ്ഥാപകനായിത്തീരുകയും ചെയ്തു. (മുഹമ്മദ് ആയിരുന്നു ആ പ്രവാചകൻ. മുഹമ്മദ് തനിക്കുണ്ടായ വെളിപാടനുസരിച്ച്, തന്റെ വർഗ്ഗക്കാർ ബഹുദൈവങ്ങളെ ഉപേക്ഷിച്ച് ഏകദൈവത്തിൽ വിശ്വസിക്കണമെന്നും ഉദ്ബോധിപ്പിച്ചു. അദ്ദേഹം സ്ഥാപിച്ച മതമാണ് ഇസ്ലാംമതം; ഇസ്ലാം എന്ന പദത്തിന്റെ അർത്ഥം തന്നെ, ദൈവത്തിനുള്ള സമർപ്പണം എന്നാണ്. ഇസ്ലാംമതത്തിന്റെ തത്വങ്ങൾ അടങ്ങിയ വിശുദ്ധ ഗ്രന്ഥമാണ് ഖുറാൻ. മനുഷ്യന്റെ ഭാഗധേയങ്ങളെല്ലാം ദൈവവിധിക്ക് വിധേയങ്ങളാണെന്നായിരുന്നു മുഹമ്മദിന്റെ പ്രബോധനം. അദ്ദേഹം തന്റെ ജന്മദേശമായ മെക്കയിലും ചുറ്റുമുള്ള അറബിവർഗ്ഗങ്ങളെ ഒന്നൊന്നായി തന്റെ മതത്തിലേയ്ക്കു ചേർത്തു. മുഹമ്മദ് എ. ഡി. 622-ൽ മദീനയെ അഭ്യേം പ്രാപിക്കുകയും, അവിടെ തന്റെ മതത്തിന്റെ പതാക ഉയർത്തുകയും ചെയ്തു. ഹിജറ എന്നു പറയപ്പെടുന്ന ഇസ്ലാംവത്സരത്തിന്റെ ആരംഭവും മേല്പറഞ്ഞ എ. ഡി. 622 മുതലാണ് കണക്കാക്കപ്പെടുന്നത്. എ. ഡി. 632-ലായിരുന്നു പ്രവാചകന്റെ ദേഹവിയോഗം.)

മുഹമ്മദ് ആരംഭിച്ച മതപ്രചാരണം അനന്തരഗാമികളായ കാലിഫുമാർ മുറയ്ക്കു തുടന്നു. അറബികൾ തങ്ങളുടെ മതത്തിനു വേണ്ടി നടത്തിയ സമരങ്ങൾമൂലം ചരിത്രത്തിൽ ഒരു പ്രമുഖ സ്ഥാനം അർജ്ജിക്കുവാനിടയായി. ജിഹാദ് അഥവാ പരിശുദ്ധ സമരം എന്നാണ് അവർ നടത്തിയ യുദ്ധങ്ങൾക്ക് പേർ പറയുക. യുദ്ധത്തിൽ കീഴടക്കപ്പെട്ടവരെ അവർ തങ്ങളുടെ മതത്തിലേയ്ക്കു ചേർക്കുവാൻ ഉത്സാഹിച്ചു. ഏകദൈവത്തിലുള്ള തീവ്രവും ഏകാഗ്രവുമായ വിശ്വാസം അവരെ വിജയത്തിൽനിന്നും വിജയ

തിലേക്കു നയിച്ചുവെന്നു പറയാം. ബഹുദൈവവിശ്വാസത്തിലും വിഗ്രഹാരാധനയിലും അന്ധവിശ്വാസജന്യങ്ങളായ ഭീതികളിലും മുഴുകിക്കഴിഞ്ഞിരുന്ന ഇതരന്മാർക്ക് അവരെ എതിരിട്ടുവാനുള്ള ഏകാഗ്രത കുറവായിരുന്നുതാനും. മുഹമ്മദ് നബി ഉപദേശിച്ച ധർമ്മസംഹിത, തങ്ങൾ അതുവരെ ശീലിച്ചുപോന്നിരുന്നതിനേക്കാളെല്ലാം കർശങ്ങളായിരുന്നുവെങ്കിലും, അതിനെ അനുഷ്ഠിക്കാൻ അറബിവാഗ്ദത്തങ്ങൾക്ക് വലിയ പ്രയാസം നേരിട്ടില്ല. സങ്കരവും ശിഥിലവുമായിരുന്ന പഴയ വിവാഹസമ്പ്രദായത്തിന്റെ സ്ഥാനത്തു് ബഹുഭായ്യാതപം അനുവദിച്ചിട്ടാണ് വിവാഹക്രമം ചിട്ടപ്പെടുത്തുവാൻ ഇസ്ലാംമതം ശ്രമിച്ചതു്. ആ മതം തദനയാതികളുടെ ഇടയിൽ രാഷ്ട്രീയവും സാമൂഹ്യവുമായ സമത്വം സ്ഥാപിച്ചു. ദാനധർമ്മങ്ങളെ സംബന്ധിച്ചു് ആ മതം സുനിശ്ചിതങ്ങളായ ചില വ്യവസ്ഥകൾ ഏല്പിച്ചു. യുദ്ധത്തിൽ പിടിച്ചെടുക്കുന്ന സ്വത്തുക്കളുടെ അഞ്ചിലൊരംശം പാവങ്ങളുടേയും അനാഥരുടേയും മറ്റും സംരക്ഷണത്തിനായി മാറ്റിവയ്ക്കണമെന്നായിരുന്നു ചട്ടം. സ്രീകർക്കു് സ്വത്തവകാശം അനുവദിക്കപ്പെടുകയുമുണ്ടായി.

ഇസ്ലാംമതത്തിൽ സുദൃഢമായ വിശ്വാസത്തോടുകൂടിയ അറബികൾ മറ്റു രാജ്യങ്ങൾ കീഴടക്കിക്കൊണ്ടു മുന്നേറിത്തുടങ്ങി. ആദ്യത്തെ മൂന്നു കാലിഫ്മാർ—അബൂബക്കർ (632-633) ഒമാർ (634-644) ഒത്മാൻ (644-653)—ബൈസാൻറിയൻസാമ്രാജ്യത്തിൽപ്പെട്ട പലസ്തീനയും, സിറിയയും പിടിച്ചെടുത്തു് അവിടങ്ങളിൽ ആദ്യമേ ആധിപത്യം ഉറപ്പിച്ചു. ക്വാദിസ്യായിലേയും (637 ഏ. ഡി.) നിഹാവെൻഡിലേയും (641) മഹായുദ്ധങ്ങളെ തുടർന്നു് ഇജിപ്തു മുഴുവൻ ഏ. ഡി. 643-ൽ അവർ കീഴടക്കുകയും, അന്നോളം പാശ്ചാത്യസംസ്കാരത്തിന്റെ ഒരു സിരാകേന്ദ്രമായി വർത്തിച്ചിരുന്ന അലക്സാൻഡ്രിയാനഗരത്തെ മുസ്ലീം സംസ്കാരത്തിന്റെ ഒരു കേന്ദ്രസ്ഥാനമായി മാറ്റുകയുംചെയ്തു. ഇറാനും ഇറാക്കും കീഴടക്കി, അവർ പേഴ്സ്യൻസാമ്രാജ്യം തക

ത്തുകളെണ്ണ.

ആദ്യത്തെ നാലു കാലിഫ്മാരുടെ കാലശേഷം അവരുടെ പിന്തുടർച്ചക്കാരായി വന്ന ഒമയാദ് രാജവംശക്കാർ (660-750) ഡമാസ്കസിൽ തങ്ങളുടെ തലസ്ഥാനം സ്ഥാപിച്ചു. അവിടത്തെ കെട്ടിടങ്ങളും കലാശില്പങ്ങളും പരിശോധിച്ചാൽ, അറബികൾ ബൈസാന്റിയൻ കലാമാതൃകകൾ അനുകരിച്ചിരുന്നതായിക്കാണാം; ജരസലേമിലും, സിറിയയിലും അവർ പണികഴിപ്പിച്ച പള്ളികളുടെ ശില്പവിധാനത്തിലും ഇപ്പറഞ്ഞ കലപ്പു കാണുന്നുണ്ട്. ഇതുപോലെതന്നെ, പേഴ്സ്യയിൽ അവർ പേഴ്സ്യൻ കലാമാതൃകകളേയും അനുകരിച്ചുപോന്നിരുന്നു. (ഇസ്ലാംമതത്തിൽ ആദ്യമായി ഭിന്നതയുടെ ഒരു ലക്ഷണം ഉണ്ടായത് പേഴ്സ്യയിലാണ്; മുഹമ്മദ് നബിയുടെ ജാമാതായ ആലി, ഇസ്ലാംമതാനുയായികളുടെയിൽ ഷിയാശാഖ എന്നൊരു വിഭാഗം ഏല്പെട്ടതിയതോടുകൂടിയായിരുന്നു ആ ഭിന്നത. ഈ ഷിയാശാഖക്കാരിൽ പേഴ്സ്യൻസംസ്കാരത്തിന്റെ സ്വാധീനം വിശേഷിച്ചും വ്യാപിച്ചിരുന്നതിന്റെ ലക്ഷണങ്ങളുണ്ട്.)

മേല്പറഞ്ഞ ഒമയാദ് രാജവംശക്കാരെ എ. ഡി. 750-ൽ അബ്ബാസൈഡ് എന്ന വേറൊരു അറബിരാജവംശക്കാർ തട്ടിമാറുകയും, അവർ 13-ാം ശതാബ്ദത്തിന്റെ മദ്ധ്യഘട്ടംവരെ കാലിഫ്സ്ഥാനം വഹിക്കുകയും ചെയ്തു. ആ രാജവംശക്കാർ അറബിസാമ്രാജ്യത്തിന്റെ തലസ്ഥാനം ഇറാക്കിലെ ബാഗ്ദാദ് നഗരത്തിലേയ്ക്കു മാറ്റി സ്ഥാപിച്ചു. അബ്ബാസൈഡ് രാജവംശത്തിലെ ആദ്യത്തെ നാലു രാജാക്കന്മാരായ അൽ മാൻസൂർ (754-775) അൽ മാദി (775-785) ഹദ്രാബ് അൽ റഷീദ് (786-809) മാമൂൺ എന്നിവരുടെ കാലത്താണ് അറബിസംസ്കാരം അതിന്റെ പാരമ്യത്തിലെത്തിയത്. ബാഗ്ദാദ് നഗരപരിസരങ്ങളെ പശ്ചാത്തലമാക്കിക്കൊണ്ട് വിരചിതങ്ങളായ ആയിരത്തോളം അറബിക്കഥകൾ വിശ്വസാഹിത്യവേദിയിൽ പ്രസിദ്ധങ്ങളാണല്ലോ. ഡമാസ്കസ് നഗരം തലസ്ഥാനമാക്കി ഭരിച്ചിരുന്ന ഒമയാ

ദംവംശക്കാരായ രാജാക്കന്മാർ ബൈസാന്റിയൻസംസ്കാരത്തിനാണ് വശമായിരുന്നതെങ്കിൽ, ബാഗ്ദാദ് നഗരം ആസ്ഥാനമാക്കി ഭരിച്ചിരുന്ന അബ്ബാസൈഡ് വംശക്കാർ പേഴ്സ്യയുടെ നാഗരികതയും സംസ്കാരവുമാണ് മുഖ്യമായി സ്വീകരിച്ചത്. സമാരയിലെ ചമർചിത്രങ്ങളിലും, സമേരിയയിലും റേയിലുംനിന്നു കണ്ടുകിട്ടിയിട്ടുള്ള മൺപാത്രങ്ങളുടെ നിർമ്മിതിയിലും പേഴ്സ്യൻകലാമാതൃകകളുടെ കലപ്പു കാണുന്നുണ്ട്. മയയാദ് വംശക്കാർ ചെയ്തിരുന്നതുപോലെ, അറബിസാമ്രാജ്യം ആകെ അടക്കിഭരിക്കുവാൻ അബ്ബാസൈഡ് രാജവംശക്കാർ കഴിഞ്ഞില്ല. കാരണം എന്താണെന്നോ? മയയാദ് വംശക്കാരുടെ രണ്ടു ശാഖകൾ അപ്പൊഴും ഭരണം തുടരുന്നുണ്ടായിരുന്നു—ഒന്ന് സ്വെയിനിലും, മറ്റൊന്ന് ആഫ്രിക്കയിലെ മാഗ്രബിലും ഈജിപ്റ്റിലും. ഇതിനുപുറമെ, പേഴ്സ്യൻശാക്രത്തിൽപ്പെട്ട ബോയിഡ് വംശക്കാർ (945-1055) ഇസ്ലാൻ, ഷിറാസ് എന്നീ പ്രദേശങ്ങളിലും, ഇറാനിലെ സമറൈഡ് എന്ന പ്രദേശക്കാർ ബൊക്കാരായിലും സമർക്കണ്ടിലും, വേറൊരു അറേബിയൻ പ്രദേശക്കാർ സിറിയയിലെ അലിപ്പോ എന്ന പ്രദേശത്തും ഭരണം നടത്തുന്നുണ്ടായിരുന്നു. അറബിസാമ്രാജ്യത്തിൽ ഭരണസംബന്ധമായുണ്ടായ ഈ വേർതിരിവുകൾ ബൈസാന്റിയൻസാമ്രാജ്യത്തിന്റെ പുനരുദ്ധാരണത്തിന് സഹായമായിത്തീർന്നു; എ. ഡി. പത്താം ശതാബ്ദത്തിൽ സിമിസ്സസ് എന്ന ബൈസാന്റിയൻസൈന്യാധിപൻ ആ പുനരുദ്ധാരണം ഒട്ടൊട്ട് സാധിക്കുകയും ചെയ്തു.

അറേബിയൻസാമ്രാജ്യം പല ഖണ്ഡങ്ങളായി ഭരിക്കപ്പെട്ടിരുന്ന മേല്പറഞ്ഞ കാലഘട്ടത്തിൽ പേഴ്സ്യൻസംസ്കാരത്തിന്റേയും അറേബിയൻസംസ്കാരത്തിന്റേയും വേഴ്ചയുടെ ഫലമായി തത്പചിന്തകന്മാരുടേയും ഗണിതശാസ്ത്രജ്ഞന്മാരുടേയും ഒരു പുതിയ വിഭാഗംതന്നെ അറേബിയയിൽ ഉടലെടുത്തുവെന്നു വസ്തുത വിസ്മരിച്ചുകൂടാ. ഇബിൻ-സിനാ (യൂറോപ്യൻഭാഷയിൽ അവിസെനി) എന്ന പേരിൽ അറിയപ്പെടുന്ന ഒരു ഇറാനിയൻ

ദാർനികൻ (980-1037) ഗ്രീക്കുതത്വചിന്തകനായ അരിസ്റ്റോട്ടലിന്റെ പ്രബോധനങ്ങളെ അടിസ്ഥാനമാക്കി ഒരു ഗ്രന്ഥം വിരചിക്കുകയുണ്ടായി. പില്ലാലത്തു സുപ്രസിദ്ധ ക്രൈസ്തവതത്വശാസ്ത്രജ്ഞനായ തോമസ് അക്വിനാസിന്റെ ആദരത്തിനുപോലും ആ ഗ്രന്ഥം പാത്രമാവാതിരുന്നില്ല. തത്വശാസ്ത്രത്തിനു മാത്രമല്ല, കവിതയ്ക്കും മേല്പറഞ്ഞ കാലഘട്ടം ഒരു സുവർണ്ണദശനെന്നായിരുന്നു. ഫിർദൗസി (934-1025), ഒമാർ ഖയ്യാം (1132) സാദി (1184-1291) ഹാഫിസ് എന്നീ മഹാകവികളും അവരുടെ കൃതികളും പ്രകൃതത്തിൽ സവിശേഷം സ്മരിക്കപ്പെടേണ്ടിയിരിക്കുന്നു.

ഏഷ്യയിലെ മുസ്ലിംസാമ്രാജ്യത്തിന്റെ ആധിപത്യം, പേഴ്സ്യൻസംസ്കാരത്തിന്റെ വേഴ്ചയോടുകൂടിയ അബ്ബാസൈഡ് വംശക്കാരിൽനിന്നും ഒരു പുതിയ ജനതയായ തുർക്കികളുടെ പിടിയിലേയ്ക്കു് 11-ാം ശതകത്തിൽ കൈമാറുകയായി. പടിഞ്ഞാറെ ടർക്കിസ്ഥാനിൽനിന്നുവന്ന ഈ തുർക്കികൾ ഇസ്ലാംമതത്തിലേയ്ക്കു പരിവർത്തനം ചെയ്യപ്പെട്ടവരായിരുന്നുവെങ്കിലും, ഏഷ്യയിലെ മുസ്ലിംസാമ്രാജ്യത്തിന്റെ സംസ്ഥാപകരായ അറബികളുടെ ഗോത്രത്തിൽനിന്നും സാമാന്യേന ഭിന്നരായിരുന്നു. ഇപ്പറഞ്ഞ തുർക്കികളുടെ ഇടയിലുണ്ടായ ഭരണകർത്താക്കൾ ഗസനീരാജവംശക്കാർ എന്ന പേരിലാണ് അറിയപ്പെടുന്നതു്; ഗസനീപ്പട്ടണത്തിൽനിന്നുടലെടുത്തതുകൊണ്ടാണ് ഈ രാജവംശത്തിനു് ആ പേരുണ്ടായതു്. പ്രസ്തുത രാജവംശത്തിലെ ഏറ്റവും പ്രബലനായ മഹമ്മദ് ഗസനീ (998-1030) അഫ്ഘാനിസ്താൻ മുതലായ സ്ഥലങ്ങൾ പിടിച്ചെടുത്തശേഷം, ഇന്ത്യയുടെ വടക്കുപടിഞ്ഞാറെ ഭാഗത്തേയ്ക്കു കടന്നു് ഗുജറാത്തി മുതലായ പ്രദേശങ്ങൾ അതിശക്തിയായി ആക്രമിക്കുകയും സുപ്രസിദ്ധമായ സോമനാഥക്ഷേത്രം കൊള്ളയിടുകയും ചെയ്തു. സെൽജുക്കുസ് എന്നപേരിൽ അറിയപ്പെടുന്ന മറ്റൊരു തുർക്കി വംശക്കാർ ഏഷ്യാമൈനറിന്റെ ഭൂരിഭാഗത്തേയ്ക്കും തങ്ങളുടെ ഭരണം വ്യാപിപ്പിച്ചു് മുസ്ലിംസാമ്രാജ്യം പൂർ്വ്വധികം ശക്തിപ്പെടുത്തുകയായി. തുർക്കികളുടെ ഈ മുന്നേറ്റവും വികാസവും ബൈ

സാൻറിയൻസാമ്രാജ്യത്തിനമാത്രമല്ല, അതിന്റെ പടിഞ്ഞാറുഭാഗത്തുള്ള യൂറോപ്യൻരാജ്യങ്ങൾക്കും ഒരു വലിയ ഭീഷണിയായിത്തീർന്നു. പാശ്ചാത്യശക്തികളൊന്നുമേന്മ രൂപീകരിച്ചതും, യൂറോപ്പിന്റെ അധ്യാത്മികനേതാവായ മാപ്പാപ്പാ തന്നെ ഉൽഖാടനംചെയ്തതായ കുരിശുയുദ്ധം മുഖേന, തുർക്കികളുടെ തള്ളിക്കയറ്റവും ആധിപത്യവും തടയാനുള്ള ശ്രമം ആരംഭിച്ചു. ക്രിസ്തുമതസ്ഥാപകനോടു് ബന്ധപ്പെട്ട സംഭവങ്ങൾ നടന്ന പുണ്യസ്ഥലങ്ങളും സ്ഥാപനങ്ങളും വീണ്ടെടുക്കുകയായിരുന്നു, കുരിശുയുദ്ധങ്ങളുടെ അടിയന്തിരമായ ഉദ്ദേശ്യവും പരിപാടിയും. (1092-ൽ മാലിക്ക്ഷായുടെ മരണത്തോടുകൂടി ഏഷ്യാമൈനറിലെ മുസ്ലിം സാമ്രാജ്യം ശിഥിലമായിത്തുടങ്ങിയതു്, ഏഷ്യയിൽ യൂറോപ്യൻ ശക്തികളുടെ പ്രവർത്തനത്തിനു് സൗകര്യമുണ്ടാക്കിക്കൊടുത്തു. 1095-ലായിരുന്നു കുരിശുയുദ്ധങ്ങളുടെ ആരംഭം. ക്രിസ്തുവിന്റെ കബറടക്കം നടന്ന പുണ്യസ്ഥലമുറുപ്പുടേയുള്ള ജരസലേം ക്രൈസ്തുവസൈന്യങ്ങൾ വീണ്ടെടുക്കുകയും, പന്ത്രണ്ടാംശതകത്തിന്റെ പൂർവാർത്തോടുകൂടി ജരസലേം, ട്രിപ്പോളി, ആൻറിയോക്ക്, ഏഡേസാ എന്നിങ്ങനെ നാലു ക്രിസ്ത്യൻസംസ്ഥാനങ്ങൾ സ്ഥാപിക്കുകയും ചെയ്തു. കുരിശുയുദ്ധങ്ങളിൽ പരസ്പരം ഏറ്റുമുട്ടിയ വിരാഗ്രണികളിൽ, ക്രിസ്ത്യൻപക്ഷത്തു് ഇംഗ്ലീഷ് രാജാവായ റിച്ചാഡ് ഒന്നാമനേറയും, മുസ്ലിംപക്ഷത്തു് ഇജിപ്റ്റിലെ സുൽത്താനായ സലാഡിനേറയും പേരുകൾ അഗ്രിമസ്ഥാനം അർഹിക്കുന്നുണ്ടു്. കുരിശുയുദ്ധക്കാർ ഏഷ്യയിൽ ഏപ്പെടുത്തിയ രാഷ്ട്രീയഭരണം പതിമൂന്നാം ശതാബ്ദത്തിന്റെ ഉത്തരാർത്തോടെ അവസാനിച്ചതുടങ്ങിയെങ്കിലും, ആ യുദ്ധങ്ങൾ മൂലമുണ്ടായ സംസ്കാരികവും മാനിജ്യപരവുമായ ഫലങ്ങൾ കൂടുതൽ ശാശ്വതങ്ങളും പ്രയോജനകരങ്ങളുമായിരുന്നുവെന്നു സമ്മതിക്കണം. യൂറോപ്പിലെ മാഴ്സെയിൽസു്, പിസാ, ബാർസിലോണാ, ജിനോവാ, വെനീസ് എന്നീ നഗരങ്ങളും, ഏഷ്യയിലെ ട്രിപ്പോളി, ടയർ, ജാഹാ മുതലായ നഗരങ്ങളും കച്ചവടംമുഖേന സമ്പന്നങ്ങളായിത്തീർന്നതു് അ

ക്കാലഘട്ടത്തിലായിരുന്നു. അതുപോലെതന്നെ, യൂറോപ്പിന്റേയും ഏഷ്യയുടേയും സംസ്കാരങ്ങൾ പരസ്പരം പകരുകയും കുറിയുലങ്ങൾ പ്രകരാന്തരേണ സഹായിച്ചു. ഏഷ്യാക്കാരുടെ സ്നാന മുറകളും പാലകവിധികളും എന്നുവേണ്ടാ, കിളിവാരിലുകൾക്കു കണ്ണാടിച്ചിപ്പിടുക, പട്ടുതുണികൾ ഉടുക്കുക മുതലായ സമ്പ്രദായങ്ങളും അന്നു ഏഷ്യയിൽനിന്നു യൂറോപ്പിലേക്കു പകരുകയുണ്ടായത്രെ.

ഇന്ത്യയിൽ മുസ്ലിംഭരണം

അങ്ങു കുറിയുലങ്ങൾ നടന്നുകൊണ്ടിരിക്കുവേ, മുസ്ലിം സാമ്രാജ്യത്തിന്റെ ഇങ്ങേയറ്റത്തുനിന്നു അഫ്ഘാൻ ഭരണാധികാരികൾ ഇന്ത്യയിലേക്കുള്ള ആക്രമണങ്ങൾ തുടന്നുകൊണ്ടിരിക്കുകയായിരുന്നു. അവരിൽ ഒരുവനായ മഹമ്മദ്ഗോറി (1186-1206) പഞ്ചാബിൽ മുസ്ലിംഭരണം ഉറപ്പിച്ചുകൊണ്ടു ഗംഗാതടം വരെ തന്റെ ആധിപത്യം വ്യാപിപ്പിക്കുകയായി. മഹമ്മദ്ഗോറിയുടെ ഒരു അനന്തരഗാമി മുഖേനയായിരുന്നു, ഡൽഹിയിൽ മുസ്ലിംഭരണമേധാവിത്വം ആരംഭിച്ചതു്. ഇങ്ങനെ ദൽഹിയിൽ ആസ്ഥാനമുറപ്പിച്ച മുസ്ലിംരാജാക്കന്മാരുടെ ആക്രമണത്തിനു് ചെറിയ ചെറിയ ഹിന്ദുരാജ്യങ്ങൾ പലതും ക്രമേണ ഇരയായിത്തീർന്നു. ആ ഹൈന്ദവരാജ്യങ്ങളുടെ വലിപ്പക്കുറവും ഒരുമക്കുറവും ഓരോ രാജ്യത്തുമുള്ള ജനങ്ങളുടെ സാമൂഹ്യഭിന്നതകളുമെല്ലാം കൂടിച്ചേർന്നപ്പോൾ, മുസ്ലിംരാജാക്കന്മാർ അവയെ കീഴടക്കാൻ വലിയ പ്രയാസമുണ്ടായില്ല. അലാവുദ്ദീൻ ഖിൽജി (1296-1316) മദ്ധ്യഇന്ത്യയിലും ഡക്കാണിലും മറ്റും നടത്തിയ ആക്രമണങ്ങൾ പ്രസിദ്ധങ്ങളാണല്ലോ. ഇന്ത്യയിലെ ആദ്യത്തെ ഈ മുസ്ലിം രാജവാംശം പില്ലാലത്തു് പല കൈവഴികളായി തിരിഞ്ഞുവെങ്കിലും, ബേബറിന്റെ നേതൃത്വത്തിൽ ആരംഭിച്ചു് അക്ബർ, ഷാജിഹാൻ മുതലായവരാൽ പുലർത്തപ്പെട്ട മുഗൾരാജവാംശം മുഖേന രണ്ടു നൂറ്റാണ്ടോളം (1500-1700)

മുസ്ലിംഭരണം ഇന്ത്യയിൽ നിലനിന്നു.) 'ഇൻഡോസാർസനിക' എന്ന പേരിൽ അറിയപ്പെടുന്ന ശില്പകലാരൂപങ്ങൾ ഇന്ത്യയ്ക്കു മുസ്ലിംഭരണം മൂലമുണ്ടായ ഒരു പുതിയ നേട്ടമത്രെ. ദൽഹിയിലും ആഗ്രായിലും ആ കലാശില്പങ്ങളുടെ മഹനീയ മാതൃകകൾ ഇന്നും കാണാം.

മംഗോളിയർ ചൈനയിലേയ്ക്കു്

എ. ഡി. 907-ൽ താങ് രാജവംശം അധഃപതിച്ചതോടെ, ചൈനയിലുടനീളം അരാജകത്വം നടമാടുവാൻ തുടങ്ങി. ഉത്തര ചൈനയിൽ ക്ഷണികങ്ങളായ പല പല ചെറുരാജവംശങ്ങൾ ഉടലെടുത്തു; ദക്ഷിണചൈനയാകട്ടെ, പലേ പ്രാദേശികഗവൺമെന്റുകളായിത്തീരിയുകയുംചെയ്തു. ചൈനയെ ഒട്ടൊട്ടു് അടക്കി ഭരിക്കുവാൻചോരുന്ന ഒരു രാജവംശം പിന്നെ ഉയിരെടുത്തതു് 970-മാണ്ടിലായിരുന്നു. സോങ്ങ് എന്ന പേരിൽ അറിയപ്പെടുന്ന ആ രാജവംശക്കാർ മൂന്നു നൂറ്റാണ്ടുകളോളം ചൈനയെ ഭരിച്ചു. ആ വംശത്തിലെ ആദ്യത്തെ രാജാക്കന്മാരായ തഡ് സുങ് (960-976) തസിഡ് സുങ് (977-997) എന്നിവർ പ്രാദേശികഭരണാധിപന്മാരെ മിക്കവാറും കീഴ്മത്തി, ചൈനയുടെ രാഷ്ട്രീയഐക്യം പുനഃസ്ഥാപിച്ചു. എന്നാൽ മുൻപറഞ്ഞ അരാജകത്വത്തിനിടയിൽ തലചൊക്കിയ ഭരണസ്ഥാനങ്ങളിൽ ചുരുക്കം ചിലതു് പിന്നെയും നിലനിന്നു; മംഗോളിയയിലെ ഒരു വട്ടുക്കാർ ചൈനയുടെ വടക്കെ അറ്റത്തു് കൈയടക്കിവെച്ചിരുന്ന ഹോച്ചെയിയും ചാൻസിയും, കിററായി മുതലായ മറ്റു ചില വട്ടുക്കാർ കൈവശപ്പെടുത്തിയിരുന്ന കാൻസുവും ആ കൂട്ടത്തിൽ പെടും. ഇപ്പറഞ്ഞ പ്രദേശങ്ങളൊഴിച്ചുള്ള ചൈനാ മുഴുവനും സോങ് രാജവംശക്കാർ തങ്ങളുടെ തലസ്ഥാനമായ കെയിച്വോങ്ങിൽനിന്നു ഭരിച്ചുപോന്നിരുന്നു. ഇടക്കാലത്തു് രാഷ്ട്രീയാദേശങ്ങളെച്ചൊല്ലിയുണ്ടായ തീവ്രമായ ഒരു തർക്കവും പ്രക്ഷോഭണവും മൂലം സോങ് രാജവംശത്തിനു് സ്വപ്നം ഉലച്ചിൽ തട്ടുകയു

ണ്ടായി. വാങ്നാഗൻ-ചി (1021-1086) എന്ന മന്ത്രിയുടെ നേതൃത്വത്തിലുള്ള ഉല്പതിഷ്ഠകളും, ചൈനയിലെ ആദ്യചരിത്രകാരൻ എന്നറിയപ്പെുന്ന സെയ്-മാ-കച്ചാങ്ങിന്റെ നേതൃത്വത്തിലുള്ള യാഥാസ്ഥിതികരും തമ്മിലായിരുന്നു മേല്പറഞ്ഞ സംഘട്ടനം. ഒരു മാതിരി സോഷ്യലിസ്റ്റ് വ്യവസ്ഥിതി കൈവരുത്തുവാൻ പററിയ സാമ്പത്തികവും സാമൂഹ്യവുമായ പരിഷ്കാരങ്ങൾ നടപ്പാക്കുന്നതിന് വാങ്-നാഗൻ-ചി എന്ന മേല്പറഞ്ഞ മന്ത്രി മുതിർന്നതിൽവെച്ചാണ് പ്രക്ഷോഭണമുണ്ടായതെന്ന് ചുരുക്കിപ്പറഞ്ഞു കൊള്ളട്ടെ. സോങ് രാജവംശത്തിലെ ഒടുവിലത്തെ ചക്രവർത്തിയും, നല്ലൊരു ചിത്രകാരനും ചരിത്രഗവേഷകനുമായിരുന്ന ഹവ്വെയ് സോംഗിന്റെ ഭരണകാലത്ത് (1100-1125) മഞ്ചൂറിയയിൽനിന്നു വന്ന ഒരു വർഗ്ഗക്കാർ ചൈനയെ ആക്രമിക്കുകയും, അവർ മഞ്ചു എന്ന പേരിൽ ഒരു രാജവംശം സ്ഥാപിക്കുകയും ചെയ്തു. ആ രാജവംശമാണ് ഉത്തരഖണ്ഡം കൂടി ഉൾപ്പെടുത്തി പത്തൊമ്പതാം നൂറ്റാണ്ടുവരെ ചൈനയിൽ ഭരണം നടത്തിയത്. ഒടുവിൽ അതിന്റെ തിരോധനം ഒരു ജനകീയവിപ്ലവം മൂലമായിരുന്നുതാനും.

സോങ് രാജവംശം നിലനിന്നിരുന്ന കാലത്ത്, ചൈനീസ് സംസ്കാരത്തിനും നാഗരികതയ്ക്കുമുണ്ടായ വികാസം വിസ്തൃരിക്കാൻ തരമില്ല. ചൗഹി എന്ന ദാർശനികനും അദ്ദേഹത്തിന്റെ അനുയായികളും മുഖേന തത്വശാസ്ത്രത്തിനുതന്നെ അക്കാലത്ത് പല സംഭാവനകളും ലഭിച്ചു. മേല്പറഞ്ഞ തത്വശാസ്ത്രജ്ഞൻ ചൈനയുടെ ഒരു സാഹിത്യചരിത്രവും രചിക്കുകയുണ്ടായി. സോങ് രാജവംശക്കാരുടെ ഭരണഘട്ടത്തിൽ പാത്രനിർമ്മാണം, ചിത്രവേല മുതലായ കലകൾക്കുണ്ടായ അഭിവൃദ്ധിയും സ്തുരണീയം തന്നെ.

മംഗോളിയരാണ് ചൈനയെ ആക്രമിച്ച മറ്റൊരു സഞ്ചാരിവർഗ്ഗം; ഇവർ ഇന്നുണ്ടാകാതെ അനന്തരഗാമികളായിരുന്നു. കന്നുകാലികളെ വളർത്തിയും വേട്ടയാടിയും കാലക്ഷേപംകഴിച്ചിരുന്ന

മംഗോളിയർ കുതിരസ്സുവారిയിലും അസ്രൂപ്രയോഗത്തിലും സമർത്ഥരായിരുന്നു. കുതിരപ്പുറത്തിരുന്നുകൊണ്ട് എപ്പോഴും വേണമെങ്കിലും അസ്രൂങ്ങൾ വാഷിക്കാൻ ഒരുങ്ങിക്കൊണ്ടായിരുന്നു അവരുടെ സഞ്ചാരം; ആക്രമണം ഫലിച്ചില്ലെങ്കിൽ പാഞ്ഞു രക്ഷപ്പെടാനും അവർ ഒരു പ്രത്യേക പാടവമുണ്ടായിരുന്നു. പാഞ്ഞുനടന്നിരുന്ന ഈ മംഗോളിയൻപട, തോക്കിന്റേയും വെടിമരുണിന്റേയും പ്രയോഗം നടപ്പിൽവരുമുവ്വ്, ആർക്കും തടുക്കാനും ഒടുക്കാനും പറ്റാത്ത ശക്തിയായിരുന്നുവെന്നതിന് സംശയമില്ല. ചൈനയും പേഴ്സ്യയും മാത്രമല്ല, റഷ്യാ, പോളണ്ട്, ഹംഗറി മുതലായ യൂറോപ്യൻരാജ്യങ്ങളും ആ വില്ലാളിപ്പരിഷയെ ഭയപ്പെട്ടാണ് കഴിഞ്ഞിരുന്നത്.

ചെങ്കിസ്ഖാൻ

മംഗോളിയർക്ക് ചരിത്രപ്രസിദ്ധമായ പേരുണ്ടാക്കിയത് ചെങ്കിസ്ഖാൻ എന്ന ഒരു സമരവീരനായിരുന്നു — ത്ജിമിഡിൻ എന്നായിരുന്നു അദ്ദേഹത്തിന്റെ സാക്ഷാൽ പേര്. ദേശവാഴിത്തമുണ്ടായിരുന്ന ഒരു പ്രളവംശത്തിലാണ് ജനിച്ചതെങ്കിലും, ചെങ്കിസ്ഖാൻ കൊടിയദാരിദ്ര്യത്തിലാണ് വളർന്നത്. തന്റെ ഇളയ സഹോദരന്മാരും അമ്മയുമൊന്നിച്ചു് അദ്ദേഹം ചെറുപ്പത്തിൽ പലേടത്തും ചുറ്റിത്തിരിഞ്ഞുകഴിയുകയായിരുന്നു. പ്രായപൂർത്തിയായപ്പോൾ അദ്ദേഹം കെറീറ്റ് എന്നപേരിൽ അറിയപ്പെടുന്ന ഒരു ടർക്കോ മംഗോൾ വർഗ്ഗക്കാരുടെ കൂട്ടത്തിൽ ചേരുകയും, ആ വർഗ്ഗത്തിന്റെ മേധാവിയുടെ സഹായത്തോടുകൂടി മറ്റു പലേ ചെറുഗോത്രങ്ങളെ കീഴടക്കുകയുണ്ടായി. ആ ചെറിയ വർഗ്ഗങ്ങളിൽ വെച്ചു് പ്രാധാന്യമർപ്പിച്ചിരുന്ന താന്താരികളെ (അവരും മംഗോളിയരാണ്) ചെങ്കിസ്ഖാൻ 1202-ൽ ഏതാണ്ട് നാമാവശേഷരാക്കിക്കളഞ്ഞു. അദ്ദേഹം പിന്നെ കെറീറ്റ് വർഗ്ഗക്കാരോടുകൂടുന്ന ഏറ്റുമുട്ടുകയും, മദ്ധ്യമംഗോളിയയിൽ അവർക്കുണ്ടായിരുന്ന സ്ഥലങ്ങളോടുകൂടി 1203-ൽ അവരെ കീഴടക്കുകയും ചെയ്തു. പി

റോക്കൊല്ലം അദ്ദേഹം പടിഞ്ഞാറേ മംഗോളിയയിലുള്ള നയ് മാൻ എന്ന വേറൊരു തുർക്കിഗോത്രക്കാരെ കീഴടക്കി. 1206-മാണ്ടായപ്പോൾ, അദ്ദേഹം അപ്പർമംഗോളിയാ മുഴുവൻറയും അതോടു ബന്ധപ്പെട്ട സമസ്തജനങ്ങളുടേയും പരമാധികാരിയായി തീർന്നു.

അങ്ങനെ മംഗോളിയയേയും അവിടത്തെ ജനങ്ങളേയും ഒറ്റക്കെട്ടായി നിർത്തിയശേഷം, അദ്ദേഹം ചൈനയെ ആക്രമിക്കാനൊരുമ്പെട്ടു. ചൈന അന്നു് മൂന്നു ഖണ്ഡങ്ങളായി പിരിഞ്ഞുകിടക്കുകയായിരുന്നു. 1211 മുതൽ 1215 വരെ അദ്ദേഹം തുടച്ചുയായി നടത്തിയ പലേ സമരങ്ങളുടെ ഫലമായി പെക്കിങ് പ്രദേശമത്രയും മംഗോളിയരുടെ പിടിയിലമർന്നു. അതിനിടയ്ക്കു് ചെങ്കിസ് ഖാന്റെ സൈന്യം മദ്ധ്യഏഷ്യയിലേയ്ക്കു കടന്നു് ടർക്കിസ്ഥാൻ കൈവശപ്പെടുത്തുകയുമുണ്ടായി. ചെങ്കിസ് ഖാൻ പിന്നെയും പടിഞ്ഞാട്ടു കയറി കപാരേശം, ട്രാൻസോക്സിയാനി, ഉസ്ബെക്കിസ്ഥാൻ, ഇറാൻ, അഫ്ഘാനിസ്ഥാൻ എന്നീ പ്രദേശങ്ങളും പിടിച്ചെടുത്തു. 1221-ൽ ബാൾക്കൻ, സമർക്കണ്ട് എന്നീ സ്ഥലങ്ങളും, അക്കൊല്ലവും പിറോക്കൊല്ലവുമായിട്ടു് മെർവ്, ബാൾക്കൻ, ഹെറാറൻ, ഗസനി എന്നീ നഗരങ്ങളും ചെങ്കിസ് ഖാൻ പടവെട്ടിപ്പിടിച്ചു.

അദ്ദേഹം അതിനകം ഇന്ത്യയിലേയ്ക്കു കടന്നു് സിന്ധുനദി തടവരെ ഒരു പടയോട്ടം നടത്തുകയുമുണ്ടായി. അപ്പോൾ അദ്ദേഹത്തിന്റെ സേനാനികളായ ജെബിയും സബോട്ടായിയും ഇരുപതിനായിരം കുതിരപ്പടയാളികളോടുകൂടി പേഴ്സ്യയെ ആക്രമിച്ചു് കൗക്കാസ്യസുവഴിക്ക് തെക്കെ റഷ്യയിലേയ്ക്കു കടക്കുകയായിരുന്നു. അവർ ജോർജിയാനഗരം തകർക്കുകയും, അസോവ് കടൽത്തീരത്തുവെച്ചു് ഒരു റഷ്യൻസേനയെ നിശ്ശേഷം തോല്പിക്കുകയും ചെയ്തു.

ചെങ്കിസ് ഖാൻ നടത്തിയ ആക്രമണങ്ങളെല്ലാം അതിനിഷ്ഠരങ്ങളായിരുന്നു. പിടിച്ചെടുത്ത ദിക്കുകളിലുള്ള മനുഷ്യരെ മാത്രമ

ല്ല മൃഗങ്ങളേപ്പോലും കൊന്നൊടുക്കിക്കൊണ്ടായിരുന്നു, അദ്ദേഹത്തിന്റെ സൈന്യങ്ങളുടെ മുന്നേറ്റം. പട്ടണങ്ങളും കെട്ടിടങ്ങളും ചുട്ടുപൊട്ടിച്ചതു കൊണ്ടും തൃപ്തിവരാതെ, അവർ നാട്ടിൻപുറങ്ങളിലുള്ള കൃഷിസ്ഥലങ്ങൾ, ജലസേചനസജ്ജീകരണങ്ങൾ മുതലായ വപോലും നശിപ്പിച്ചുകളഞ്ഞു. തങ്ങൾ പിടിച്ചെടുത്ത രാജ്യങ്ങളെല്ലാം തങ്ങളുടെ ജന്മഭൂമിയായ സ്റ്റേപ്പിസ് പ്രദേശങ്ങളേപ്പോലെ ശൂന്യപ്രായങ്ങളായിത്തീരണമെന്നായിരുന്നു മംഗോളിയരുടെ മോഹമെന്നു തോന്നിപ്പോകും.

സമരവീര്യംകൊണ്ട് ഭയങ്കരനായിരുന്നുവെങ്കിലും, ചെങ്കിസ്ഖാന്റെ സ്വഭാവത്തിന് ചില സവിശേഷതകളുണ്ടായിരുന്നു. നീതിനിഷ്ഠ, സ്നേഹിതന്മാരോടുള്ള കൂറ്, പരാജിതരായ ശത്രുക്കളോടും ചിലപ്പോൾ കാണിക്കാറുള്ള ദയയും എന്നിവയെല്ലാം ഈ കൂട്ടത്തിൽ എടുത്തുപറയേണ്ട വിശേഷങ്ങളത്രെ. ഭരണകാര്യങ്ങളിൽ അദ്ദേഹം സമചിത്തതയും വിവേകവും പാലിച്ചു. മംഗോളിയരുടെയിടയിൽ ഐക്യവും ക്രമവും സംസ്ഥാപിക്കുവാനും, അവരിൽ കുടുംബസ്നേഹവും സദാചാരബോധവും കൈവളത്തുവാനും അദ്ദേഹം ശ്രമിച്ചു. താൻ കീഴടക്കിയ ചൈനയിലും ടർക്കിസ്താനിലുംനിന്ന് അഭിജ്ഞരായ ആളുകളെ തിരഞ്ഞെടുത്ത് അദ്ദേഹം ഉദ്യോഗങ്ങളിൽ നിയമിച്ചു. ക്രിസ്ത്യാനികൾ, ബുദ്ധമതക്കാർ, മുസ്ലിമിങ്ങൾ എന്നീ വിവിധ മതക്കാരോടൊക്കെയും അദ്ദേഹം അനുഭാവത്തോടുകൂടിയാണ് പെരുമാറിയിരുന്നത്. അവരിൽ യോഗ്യതയുള്ളവരെ ചുമതലപ്പെട്ട ഉയർന്ന ഉദ്യോഗങ്ങളിൽ ജാതിയും മതവുമൊന്നും നോക്കാതെ നിയമിക്കാനും അദ്ദേഹം മടിച്ചില്ല. ചെങ്കിസ്ഖാൻ പലേ യുദ്ധങ്ങൾ നടത്തിയെങ്കിലും, മതത്തിന്റെ പേരിൽ അദ്ദേഹം ഒരിക്കലും പടവെട്ടിയില്ലെന്നുള്ളത് ഒരു പരമാർത്ഥമാണ്; ഇത് മംഗോളിയരെ സംബന്ധിച്ച ചൊതുവിൽ സമ്മതിച്ചുകൊടുക്കേണ്ട ഒരു വസ്തുതയാണുതാനും.

ചെങ്കിസ്ഖാൻ തന്റെ സാമ്രാജ്യം സ്ഥാപിച്ചത് കുതിരപ്പുറത്തിരുന്നുകൊണ്ടായിരുന്നുവെന്നു പറയാം. പക്ഷേ, കുതിരപ്പുറ

ത്തിരുന്ന് ഒരു സാമ്രാജ്യം ഭരിക്കുക സാധ്യമല്ലെന്ന് കാലക്രമേ
 ണ അനുഭവപ്പെട്ടു. അദ്ദേഹത്തിന്റെ പുത്രനായ ഒഗ്ഡായിഖാൻ
 (1229-1241) മംഗോളിയായിൽ കാരക്കോരം എന്ന സ്ഥല
 ത്തും 1235-ൽ സ്ഥിരമായ ഒരു തലസ്ഥാനനഗരം സ്ഥാപിച്ചു.
 ചെങ്കിസ്ഖാന്റെ മരണശേഷം അദ്ദേഹത്തിന്റെ സാമ്രാജ്യം പു
 ത്രന്മാരുടെയിടയിൽ വിഭജിക്കപ്പെട്ടുവെങ്കിലും, മേല്പറഞ്ഞ പു
 ത്രന്തന്നെയായിരുന്നു സാമ്രാജ്യത്തിന്റെ പരമാധികാരി. അന്ന
 ന്നെ പരിഷ്കൃതരാജ്യങ്ങളുടെ ചിട്ടയും മാതൃകയും പിടിച്ചാണ്
 ഒഗ്ഡായിഖാൻ ഭരണം നടത്തിയത്. മറ്റരാജ്യങ്ങൾ വെട്ടിപ്പി
 ടിക്കുന്ന പതിവ് പിന്നെയും തുടർന്നുകൊണ്ടേയിരുന്നു,— അത്
 മംഗോളിയരുടെ ഒരു കുലപ്പുത്തിയായിത്തന്നെ തീർന്നിരുന്നുവെന്നു
 കരുതാം. ✓

മംഗോളിയൻസൈന്യം ഇറാൻ നിശ്ശേഷം കീഴടക്കുകയും,
 1237-നും 1240-നുംമദ്ധ്യേ റഷ്യയിലേയ്ക്കു വീണ്ടും ആക്രമണം അ
 ഴിച്ചുവിടുകയുണ്ടായി. ഒഗ്ഡായിഖാന്റെ ഭാഗീനേയനായ ബ
 ററുഖിന്റെ നേതൃത്വത്തിലായിരുന്നു റഷ്യയിൽ നടന്ന ആക്രമ
 ണം. റഷ്യയിലെ റിയസാൻ, വ്ളാഡിമിർ, കിവ് എന്നീ മുഖ്യ
 നഗരങ്ങൾ നശിപ്പിക്കപ്പെടുകയും, 1481 വരെ ഏതാണ്ട് രണ്ടു
 നൂറ്റാണ്ടുകളോളം മംഗോളിയരുടെ നകത്തിൻകീഴിൽ റഷ്യ ക
 ഴിച്ചുകൂട്ടേണ്ടിവരികയുംചെയ്തു. പോളണ്ടും മംഗോളിയരുടെ ആക്ര
 മണത്തിന് വിധേയമായി. 1241-ൽ ഒരു മംഗോളിയൻസൈ
 ന്യം പോളണ്ട് തട്ടിത്തകർത്തു; അക്കാലംതന്നെ ബററുഖിന്റെ
 നേതൃത്വത്തിൽ ഒരു വമ്പിച്ച മംഗോളിയൻസേന ഹംഗറിയി
 ലേയ്ക്കു കടന്ന് മൊഹി എന്ന സ്ഥലത്തുവെച്ച് ഹംഗേറിയൻ
 സൈന്യത്തെ നിശ്ശേഷം തോല്പിച്ചു; ബററുഖിന്റെ മുന്നണിപ്പ
 ള്ലാളം വീയന്നാവരെ സമരപയ്ക്കുടനും നടത്തുകയുണ്ടായി. പോള
 ണ്ഡിലും ഹംഗറിയിലും മംഗോളിയർ സ്ഥിരമായി പാർക്കാനൊരു
 വെട്ടില്ല. റഷ്യയിലെ നാട്ടുവാഴികളെ മംഗോളിയരുടെ സാമ
 ന്തന്മാരാക്കുക, വോൾഗാനദിയുടെ കീഴ്ത്തടത്തിലുള്ള റ്റുപ്പി

സ്പ്രദേശത്തിന്റെ ഉടമസ്ഥത നേടുക, ദക്ഷിണദിശയിൽ മംഗോളിയൻ ആധിപത്യം സ്ഥാപിക്കുക—എന്നിവയാണ് ബഹുനടത്തിയ ആക്രമണകൊണ്ടുണ്ടായ ഫലങ്ങൾ.

മോംഗായിഖാന്റെ മരണാനന്തരമായി മോംഗ്കാ (1251-1259) ദക്ഷിണദിശയിൽ സോങ് രാജവംശക്കാരുടെ സാമ്രാജ്യവും അതിന്റെ തലസ്ഥാനമായ ഹാംഗ്ചുനഗരവും കീഴടക്കി. മോംഗ്കായുടെ സഹോദരനായ ഹുലിഗുവാൻ ഇറാൻ ഭരിച്ചിരുന്നതു്. അദ്ദേഹം അബാസൈഡ്കാലിഫ്മാരുടെ വാഴ്ചയിലിരുന്നിരുന്ന ഇറാക്ക് കീഴടക്കി, അതിനെ ഇറാനോടു കൂട്ടിച്ചേർത്തു. അങ്ങനെ അവിടെ വികാസം പ്രാപിച്ച ഖാൻ ഭരണത്തിന്റെ പ്രതികരണം ഈജിപ്തിലേയ്ക്കും, സിറിയയിലേയ്ക്കും കൂടി വ്യാപിക്കുകയുണ്ടായി. മാംലൂക്വംശക്കാർ ഭരിച്ചിരുന്ന ഇസ്ലാംസാമ്രാജ്യവുമായി മംഗോളിയർ ഒടുവിൽ ഏറ്റുമുട്ടുകയും, ആ സംഘട്ടനത്തിൽ ഏഷ്യാമൈനറിൽനിന്നുള്ള ക്രിസ്ത്യാനികളും യൂറോപ്പിൽനിന്നുള്ള കുരിശുയോദ്ധാക്കളും മംഗോളിയരെ സഹായിക്കുകയും ചെയ്തു.

മോംഗ്കായുടെ അനന്തരഗാമിയായി ഭരണം നടത്തിയതു് കൂബ്ലൈഖാൻ ആയിരുന്നു. അദ്ദേഹത്തിന്റെ ഭരണകാലത്തു് (1250-1294) ചൈന മുഴുവനും മംഗോളിയൻആധിപത്യത്തിൽ വരികയും, അദ്ദേഹം തന്റെ തലസ്ഥാനം പെക്കിങ്ങിലേയ്ക്കു മാറ്റിസ്ഥാപിക്കുകയും ചെയ്തു. അതോടെ, ചെങ്കിസ്ഖാന്റെ സാമ്രാജ്യം ഒരു ചൈനീസ്സാമ്രാജ്യമായിത്തീർന്നുവെന്നു പറയാം. മംഗോളിയൻസാമ്രാജ്യത്തിന്റെ ഇതരഭാഗങ്ങൾ ഭരിച്ചിരുന്ന സ്വന്തം ദായാതികളുടെ മേൽ പരമാധികാരം നടത്താൻ കൂബ്ലൈഖാൻ സാധിക്കാതെവന്നതും മേല്പറഞ്ഞ സ്ഥിതിവിശേഷത്തെ സഹായിച്ചു. ചൈനയിലാകട്ടെ, കൂബ്ലൈഖാന്റെ ഭരണം മേല്പ്രമേൽ ഭദ്രമായിക്കൊണ്ടേയിരുന്നു. അദ്ദേഹത്തിന്റെ രാജവംശത്തിനു് ചൈനാക്കാർ യുവാൻ എന്നു പേർ നല്കുകയും, ആ വംശത്തിൽ വാഴ്ചയേല്ക്കുന്ന രാജാവിനെ 'സ്വഗ്ലൂത്തിന്റെ പുത്രൻ'

എന്ന നിലയിൽ ആദരിക്കുകയും ചെയ്തു. മംഗോളിയർക്ക് സഹജമായുള്ള മതസഹിഷ്ണുത കൂടിയെന്നുവെന്ന് പെരുമാറ്റങ്ങളിൽ നല്ലവണ്ണം പ്രതിഫലിച്ചിരുന്നു. ബുദ്ധമതക്കാരെയും ക്രിസ്ത്യാനികളെയും അദ്ദേഹം ഒരുപ്പുറമെ ആദരിച്ചു. യൂറോപ്പുമായി സമ്പർക്കം പുലർത്തുന്നതിൽ അദ്ദേഹത്തിന് വലിയ സന്തോഷമാണുണ്ടായിരുന്നത്. അദ്ദേഹം പോപ്പിന്റെ പ്രതിനിധികളെ തന്റെ രാജധാനിയിലേയ്ക്കു സ്വാഗതം ചെയ്യുകയുണ്ടായി. അങ്ങനെ അദ്ദേഹം സ്വീകരിച്ച പ്രതിനിധികളുടെ കൂട്ടത്തിൽ ഫ്രാൻസിസ്കൻ സന്യാസികളും ഉൾപ്പെട്ടിരുന്നു; കാർപ്പിൻ, റൂബ്രിക്ക് എന്നിവരുടെ പേരുകൾ പ്രകൃതത്തിൽ സ്മരണീയങ്ങളത്രെ.

മാക്കോപോളോ എന്ന വെനീഷ്യൻസഞ്ചാരി ചൈന സന്ദർശിച്ചത്, കൂടിയെന്നുവെന്ന് ഭരണകാലത്തായിരുന്നു. പേഴ്സ്യയും ടർക്കിസ്ഥാനും കടന്ന് കരവഴിക്കാണ് ആ ലോകസഞ്ചാരി ചൈനീസ് രാജധാനിയിലെത്തിയത്; മടക്കയാത്ര ഇന്ത്യയിലൂടെ കടൽവഴിക്കായിരുന്നുതാനും. മാക്കോപോളോ 1275 മുതൽ 1291 വരെ ചൈനയിൽ താമസിച്ചു. അദ്ദേഹം ചൈനയേപ്പാറി ധാരാളം പഠിക്കുകയും എഴുതുകയും ചെയ്തിട്ടുണ്ട്. മാക്കോപോളോയ്ക്കുശേഷം ഫ്രാൻസിസ്കൻ സന്യാസികളായ കത്തോലിക്കാമിഷനറിമാർ ചൈനയിലെത്തി മതപ്രചരണവേല ആരംഭിച്ചു. അവരുടെ നേതാവായ ജോൺ കാഫ് മോണ്ടി കോർവിനൊ എന്ന ദേഹം 1307-ൽ പെക്കിങ്ങിൽ ഒരു അതിരൂപത സ്ഥാപിക്കുകയും, അവിടത്തെ മേത്രാപ്പോലീത്തയായി വാഴ്ചയേല്ക്കുകയും ചെയ്തു. അദ്ദേഹം രാജകൊട്ടാരത്തിന്നഭിമുഖമായിത്തന്നെ ഒരു പള്ളി പണിയിച്ചതായും കാണുന്നുണ്ട്. മാക്കോപോളോയേപ്പോലെ അദ്ദേഹവും യാത്രാവിവരണങ്ങൾ പലതും എഴുതുകയുണ്ടായി.

പരസ്പരം വേർതിരിഞ്ഞു പല സ്ഥലങ്ങളിലായി ഭരണം നടത്തിയിരുന്ന മംഗോൾരാജവംശങ്ങൾക്കാരോന്നും, അതതു രാജ്യത്തുള്ള ജനങ്ങളുടെ സംസ്കാരചാരങ്ങൾ സ്വീകരിച്ച് അവരു

ടെയിടയിൽത്തന്നെ ക്രമേണ ലയിച്ചുതുടങ്ങി. ചൈനയിലെ മംഗോളിയൻചക്രവർത്തി ചൈനീസ്സംസ്കാരത്തിന് കൂടുതൽ കൂടുതൽ വശഗനായിട്ട്, ഒടുവിൽ ചൈനാക്കാരുടെയിടയിൽ നിന്നുതന്നെ ഉയിരെടുത്ത മിങ്'രാജവംശത്തിന് വഴിയൊഴിഞ്ഞുകൊടുക്കേണ്ടിവന്നു. ഇറാനിലെ മംഗോളിയൻഭരണകർത്താക്കളാകട്ടെ, പേഴ്സ്യൻസംസ്കാരത്തിനും, ഇസ്ലാംമതത്തിനുമാണ് വഴങ്ങിക്കൊടുത്തത്; 1335-ാമാണ്ടായപ്പോഴേയ്ക്ക് അവിടത്തെ ഖാൻവംശം ചെറിയ ചെറിയ പല ചേരികളായിത്തീരിയുകയും ചെയ്തു. ടർക്കിസ്ഥാനിലെ മംഗോളിയൻഭരണകർത്താക്കൾ മുസൽമാന്മാരായ തുർക്കികളുടെ ആചാരങ്ങളാണ് സ്വീകരിച്ചത്; അവരും പരസ്പരം പിരിഞ്ഞു് ഒരുതരം ഇടവ്യക്തികളുടെനിലയിലായിത്തീർന്നു. അങ്ങനെ പിരിഞ്ഞുപോയ കൂട്ടത്തിൽ ടാൻസോസ്സിയാനാ എന്നരാജ്യം ഭരിച്ചിരുന്ന ഒരു വംശത്തിൽനിന്നായിരുന്നു ഏഷ്യയുടെ മറ്റൊരു മഹാജേതാവായ തിമൂറിന്റെ പുറപ്പാട് (1320-1403).

തിമൂർ തുർക്കി വംശക്കാരനും മുസ്ലിംമതവിശ്വാസിയുമായിരുന്നു. മുടന്തനായ ആ മനുഷ്യന് തമർലെയിൻ എന്നുകൂടി ഒരു പേരുണ്ട്. സമർക്കണ്ട് എന്ന നഗരമായിരുന്നു അദ്ദേഹത്തിന്റെ തലസ്ഥാനം; അവിടെനിന്നാണ് അദ്ദേഹം തന്റെ ദീഗപിജയം ആരംഭിച്ചത്. തിമൂർ മുസ്ലിംമതസാഹിത്യത്തിലെമ്പോലെയെ, പേഴ്സ്യൻസാഹിത്യത്തിലും നല്ല അവഗാഹം നേടിയിരുന്നു. ഖുറാൻ അദ്ദേഹത്തിന് മനോഹരമായിരുന്നുവെന്ന് പറയാം. ഏതു സന്ദർഭത്തിനും പഠറിയ ഖുറാൻവാക്യങ്ങൾ ഉദ്ധരിക്കാൻ അദ്ദേഹത്തിനു കഴിഞ്ഞിരുന്നു. ചെങ്കിസ്ഖാനോട് ഒരു കായ്കത്തിൽ മാത്രമേ തിമൂറിനു സാമ്യമുണ്ടായിരുന്നുള്ളൂ,— സമരവീര്യത്തിന്റെ കായ്കത്തിൽ മാത്രം. മുപ്പത്തഞ്ചുകൊല്ലം ദീർഘിച്ച തന്റെ ഭരണകാലത്തിനിടയ്ക്ക് തിമൂർ പലേ ദീഗപിജയങ്ങൾ നേടി. ഇറാൻ, ഇറാക്ക്, അഫ്ഘാനിസ്ഥാൻ മുതലായ മദ്ധ്യപശ്ചിമസ്യദേശങ്ങൾ മുഴുക്കെപ്പിടിച്ചെടുത്തശേഷം, അദ്ദേഹം 1398-ാ

മാണ്ടിൽ ഇന്ത്യയിലേയ്ക്കു കടന്നു ദൽഹിയേയും ആക്രമിച്ചു. 1400-ൽ അദ്ദേഹം ഈജിപ്തും സിറിയയും ആക്രമിച്ചു അലിപ്പോ, ഡമാസ്കസ് എന്നീ നഗരങ്ങൾ നശിപ്പിച്ചു. പിന്നെ അദ്ദേഹം ഏഷ്യാമൈനറിലെ ഓട്ടോമൻസാമ്രാജ്യത്തിലേയ്ക്കു കടന്നു, അവിടത്തെ രാജാവായ ബാജസററിനെ അങ്കോറായിലെ യുദ്ധത്തിൽവെച്ചു 1402-ൽ തോല്പിക്കുകയായി. തിമൂറിന്റെ ദീഗ്വിജയം കൂട്ടിക്കൊലകളുടെ ഒരു കൂത്തരങ്ങായിരുന്നു. യുദ്ധത്തിൽ വധിക്കപ്പെട്ട പ്രതിയോഗികളുടെ തലയോടുകൾ കൂമ്പാരമായി കൂട്ടി 'പിറമിയ' നിർമ്മിച്ചുവെന്നു തിമൂറിനേപ്പറി ചരിത്രം രേഖപ്പെടുത്തിയിട്ടുണ്ട്.

തിമൂറിന്റെ സാമ്രാജ്യം അദ്ദേഹത്തിന്റെ മരണത്തോടുകൂടി തന്നെ ചിന്നഭിന്നമായിത്തുടങ്ങി. പടിഞ്ഞാറെ ഇറാൻ 1403-ൽത്തന്നെ നഷ്ടപ്പെട്ടു. അദ്ദേഹത്തിന്റെ പുത്രന്മാരിൽവെച്ചു ഏറ്റവും പ്രമുഖനായിരുന്ന ഷാരോക്കു (1407-1447) കിഴക്കെ ഇറാനും, കൊറാസ്സാൻ, ടാൻസോക്ലിയാനാ, ഹെറാറു എന്നീ പ്രദേശങ്ങളും കൈവിടാതെ പിടിച്ചുനിന്നു. ഷാരോക്കും, അദ്ദേഹത്തിന്റെ പുത്രനായ കലഗ് ബേയ്ഗും (1447-1449) തിമൂറിനേപ്പോലെ സമരപ്രിയരൊന്നുമായിരുന്നില്ല. അവരുടെ ഭരണകാലത്തു ഹെറാറും, സമർക്കണ്ടും പേഴ്സ്യൻസംസ്കാരത്തിന്റെ കേന്ദ്രങ്ങളായിത്തീർന്നു. തിമൂറിന്റെ കാലശേഷമുണ്ടായ ഒരു നവോത്ഥാനഘട്ടമായിരുന്നു അതു്. സമർക്കണ്ടുനഗരത്തിൽ അക്കാലത്തു് പലേ സ്കാരകൾ പടുത്തുയർത്തിപ്പെടുത്തുകയുണ്ടായി; അവയിൽ ഏറ്റവും പ്രധാനപ്പെട്ടതു് തിമൂറിന്റെ ശവകുടീരംതന്നെയാണെന്നു്. ഹെറാറിലുണ്ടായിരുന്ന ഒരു വണ്ണചിത്രകലാലയവും ഈ കൂട്ടത്തിൽ പ്രസ്താവഹമത്രെ. ✓

**സെൽജുക്കു് വംശക്കാരും
ഓട്ടോമൻതുർക്കികളും**

പത്തും പതിമൂന്നും ശതാബ്ദങ്ങളുടേക്കിടയ്ക്കു് ഏഷ്യാമൈനറു

രിൽ കടന്നു രാജ്യങ്ങൾ സ്ഥാപിച്ച തുർക്കിഗോത്രങ്ങളിൽപ്പെട്ട ഒന്നാണ് സെൽജുക്ക് ഗോത്രം. ആ ഗോത്രക്കാർ, ഏഷ്യാമൈനറിലെ അനറോലിയൻപിന്ദ്രമിയുടെ കിഴക്കുഭാഗത്തും നടുഭാഗത്തുമുള്ള കപ്പഡോഷ്യാ, ലൈക്കോണിയാ, ഫ്രിജിയാ എന്നീ പ്രദേശങ്ങളിലാണ് കയറിപ്പറിയതു്. അവർ ബൈസാന്റിയൻഭരണത്തിൽപ്പെട്ടിരുന്ന അമേനിയകൂടി പിടിച്ചെടുക്കുകയും, അൽഫ് അർസലാൻ എന്ന സുൽത്താൻ രോമൻചക്രവർത്തിയായ ഡയോജിനസിനെ 1064-ൽ മാൻസിക്കെട്ടിൽവെച്ചുണ്ടായ യുദ്ധത്തിൽ കീഴടക്കുകയുമുണ്ടായി. സെൽജുക്ക് ഗോത്രത്തിൽപ്പെട്ട മറ്റൊരു വിഭാഗക്കാർ പതിനൊന്നാം ശതാബ്ദമായപ്പോഴേയ്ക്കു് കോനിയായിൽ ഒരു സുൽത്താൻവംശം സ്ഥാപിക്കുകയും, അതു് മൂന്നു ശതാബ്ദങ്ങളോളം നിലനില്ക്കുകയും ചെയ്തു. കോനിയായിലെ ഈ സുൽത്താൻവംശക്കാരാണ്, അലക്സാണ്ടറിന്റെ കാലം മുതൽക്കു് ഏഷ്യാമൈനറിൽ നിലനിന്നുപോന്നിരുന്ന ഹെല്ലനികസംസ്കാരത്തെ വിപാടനംചെയ്തു് അവിടെ ഇസ്ലാംസംസ്കാരവും ഭരണവും നടപ്പാക്കിയതു്. അന്നു് അവർ സ്ഥാപിച്ച ടർക്കിസ്ഥാൻതന്നെയാണ് ഇന്നത്തെ ടർക്കിയുടെ അടിസ്ഥാനവും. കോനിയായിലെ സുൽത്താൻമാർ പേഴ്സ്യൻസംസ്കാരത്തോടു് പല വിധത്തിലും വേഴ്ചയുള്ളവരായിരുന്നു. അവരുടെ രാജധാനിയിൽ ഉപയോഗിച്ചിരുന്ന ഭാഷതന്നെ പേഴ്സ്യനാണ്. അന്നു് പശ്ചിമയൂറോപ്പിൽ ലത്തീൻഭാഷയ്ക്കുണ്ടായിരുന്ന സമുന്നതസ്ഥാനമാണു് ടർക്കിഷ് രാജധാനിയിൽ പേഴ്സ്യൻഭാഷയ്ക്കുണ്ടായിരുന്നതു്. പേഴ്സ്യയിലെ ഒരു മിസ്സികകവിയായിരുന്ന ജലാലുദ്ദീൻ റൂമി (1207-1273) കോനിയാരാജധാനിയിൽ താമസിച്ചുകൊണ്ടു് തുർക്കികൾക്കായി ഒരു സന്യാസസഭ സ്ഥാപിച്ച വസ്തുതയും ഇവിടെ സ്മരണീയമാകുന്നു.

കോനിയായിലെ സെൽജുക്ക് സുൽത്താൻവംശം നാമാവശേഷമായതോടെ, അനറോലിയൻപ്രദേശത്തു് പലേ തുർക്കി വംശങ്ങൾ അധികാരത്തിൽ വന്നു. അവയിൽ ഒന്നാണ് ഓട്ടോ

മൻവംശം. അതിന്റെ സ്ഥാപകനായ കത്തോമൻ എന്ന ആളിൽനിന്നാണ് ആ പേരുണ്ടായത്. ആ വംശക്കാർ അനറോലിയയുടെ വടക്കുപടിഞ്ഞാറുഭാഗത്താണ് ഭരണം നടത്തിയത്. പിന്നീട് കത്തോമനും അദ്ദേഹത്തിന്റെ പുത്രനായ കാർഖാനും (1326-1368) ബൈസാൻറിയൻസാമ്രാജ്യത്തിൽപ്പെട്ട ബിത്തിനിയായിലെ ബ്രൂസാ, നിക്കോമിഡിയാ, നിക്കോഷ്യ മുതലായ പ്രധാന നഗരങ്ങൾ പലതും പിടിച്ചെടുത്തു. മൂറാദ് എന്നു പേരായ വേറൊരു സുൽത്താൻ (1360-1389) അനറോലിയാ മുഴുവനിലും കാട്ടോമൻമേധാവിത്വം വ്യാപിപ്പിക്കുകയും, യൂറോപ്പിൽ കടന്ന് അഡ്രിയാനോപ്പിളിൽ കാൽകത്തുകയും ചെയ്തു. അവിടെനിന്ന് കാട്ടോമൻവംശക്കാർ മുന്നോട്ടു കടന്ന് റുമെലി, മാസിയോണിയാ, സെർബിയാ, ബൾഗേറിയ എന്നീ രാജ്യങ്ങൾ പിടിച്ചെടുക്കുകയും, 1391-ൽ നിക്കോപ്പോളിസിൽ വെച്ചുണ്ടായ ഒരു യുദ്ധത്തിൽ ബെർഗണ്ടിയുടേയും ഹംഗറിയുടേയും കുരിശുയോദ്ധാക്കളെ തോല്പിക്കുകയും ചെയ്തു. അതിനെ തുടർന്ന് 1402-ൽ അങ്കാരയിൽവെച്ച് നടന്ന യുദ്ധത്തിൽ കാട്ടോമൻവംശക്കാരെ സംഗതിവശാൽ തിമൂർ അടിച്ചമർത്തിയിരുന്നില്ലെങ്കിൽ അവർ പിന്നെയും മുന്നോട്ടു കടന്ന് ബൈസാൻറിയൻ സാമ്രാജ്യത്തിന്റെ ഒരു കേന്ദ്രസ്ഥാനമായ കോൺസ്റ്റാൻറിനോപ്പിൾപോലും പിടിച്ചെടുക്കുമായിരുന്നു. തിമൂറുമായുണ്ടായ യുദ്ധത്തിൽ നേരിട്ട പരാജയംനിമിത്തം, കാട്ടോമൻവംശത്തിന്റെ പുരോഗമനം ഏതാണ്ട് അരനൂറ്റാണ്ടുകാലത്തേക്കു നിലച്ചുപോയി.

പിന്നെ മുഹമ്മദ് ദ്വീതീയൻ എന്ന കാട്ടോമൻഭരണാധിപനാണ് (1451-1481) ബൈസാൻറിയൻസാമ്രാജ്യത്തിന്റെ നേക്കുള്ള ആക്രമണം തുടർന്നത്. അദ്ദേഹം 1453 മെയ് 29-ാംനാൾ കോൺസ്റ്റാൻറിനോപ്പിൾ പിടിച്ചെടുത്തതോടെ, മുസ്ലിങ്ങളുടെ ചിരന്തനസ്വപ്നം ഒരു യാഥാർത്ഥ്യമായി പരിണമിച്ചു. കാട്ടോമൻ തുർക്കികൾ കോൺസ്റ്റാൻറിനോപ്പിളിന് ഇസ്റ്റാൻബുൾ എന്ന പേർ നൽകുകയും, അനറോലിയയിൽ അവരുടെ പൗരാണികതല

സ്ഥാനമായിരുന്ന ബ്രഹ്മസാനഗരത്തിനു പകരം ഇസ്ലാമിന്റെ ഭാഗ്യം കൈമാറ്റം ചെയ്തു. മഹമ്മദ് ദ്വൈതീയൻ സിറിയയും ഗ്രീസും കൂടി കീഴടക്കിക്കഴിഞ്ഞപ്പോൾ, ബാലാസൗർ പ്രദേശങ്ങൾ മുഴുവനും അദ്ദേഹത്തിന്റെ ആധിപത്യത്തിലായി. ഓട്ടോമൻ വംശത്തിലെ മറ്റൊരു ഭരണാധിപനായ സലീം ഒന്നാമൻ (1512-1520) ഈജിപ്തിലേയും സിറിയയിലേയും സുൽത്താൻവംശങ്ങളെ തകർത്തു, കാലിഫ് എന്ന സ്ഥാനപ്പേർ കൂടി വഹിച്ചുകൊണ്ട് ഓട്ടോമൻസാമ്രാജ്യത്തിന്റെ ആധ്യാത്മികവും ഭൗതികവുമായ ഭരണാധികാരികൾ രണ്ടും കരസ്ഥമാക്കി. അദ്ദേഹത്തിന്റെ അനന്തരഗാമിയായി ഭരണം നടത്തിയ മഹാനായ സുലൈമാൻ, പേഴ്സ്യൻകാരുടെ കൈയിൽനിന്ന് ബാഗ്ദാദ്, 1526-ൽ മൊഹാക്ലിൽ വെച്ചുനടന്ന യുദ്ധത്തിന്റെ ഫലമായി ഹംഗറിയും പിടിച്ചെടുത്തു. ഓട്ടോമൻസാമ്രാജ്യം പിന്നെയും വികസിച്ചിപ്പിച്ചു. അദ്ദേഹം മാധ്യാഹ്നം പന്ത്രണ്ടാം നൂറ്റാണ്ടിലെ ഹാൻസിസ് ഒന്നാമനും തമ്മിലുണ്ടായ ഒരു വാദത്തിൽ മാധ്യസ്ഥ്യം വഹിച്ചുകൊണ്ട്, യൂറോപ്യൻരാഷ്ട്രീയത്തിൽ എണ്ണപ്പെടേണ്ട ഒരു ശക്തിയായി രംഗപ്രവേശം ചെയ്യുകയുണ്ടായി. ടർക്കി പതിനേഴാം പത്തൊമ്പതാം ശതാബ്ദങ്ങൾക്കിടയിൽ യൂറോപ്പിലെ ഒരു പ്രബലശക്തിയായിത്തീരുകയും, മേധാവിത്വത്തിന് പന്തി മത്സരിക്കുന്ന യൂറോപ്യൻരാജ്യങ്ങളിൽ ഒന്നിനോടല്ലെങ്കിൽ മറ്റൊന്നിനോടു നിരന്തരം ഏറ്റുമുട്ടേണ്ടതായി വരികയും ചെയ്തു. ഇസ്ലാമതവും, പേഴ്സ്യൻഭരണത്തിന്റെ സംസ്കാരവും സ്വീകരിച്ചിരുന്ന ഓട്ടോമൻതർക്കികൾ ഇങ്ങനെ പ്രാബല്യത്തിൽ വന്നതോടുകൂടി, യൂറോപ്യൻ രാഷ്ട്രീയത്തിൽ ഏഷ്യയുടെ കൈ കയറിയതുടങ്ങി. പണ്ട് അലക്സാണ്ടർ ഏഷ്യയിലേയ്ക്കു കൈകടത്തിയതിന്റെ ഒരു പ്രതികാരമായിട്ടുകൂടി ഇതിനെ കണക്കാക്കാം.

യൂറോപ്പിലേയ്ക്കു കടന്ന തർക്കി വംശക്കാർ അതേസമയം തന്നെ ഏഷ്യയിലും തങ്ങളുടെ ഭരണം തുടരുകയും വികസിച്ചിപ്പിക്കുകയും ചെയ്തു.

കയും ചെയ്തുകൊണ്ടേയിരുന്നു. അവരിൽ ഒരു വിഭാഗക്കാർ തിരു
 റിന്റെ അനന്തരഗാമിയായ ബേബറിനെ അദ്ദേഹത്തിന്റെ പി
 തൃമിയായ സമർക്കണ്ടിൽനിന്നും കാടിക്കുകയുണ്ടായി. ബേബ
 റാകട്ടെ, അഫ്ഘാനിസ്ഥാനിൽ കടന്നു തന്റെ ഭാഗ്യം പരീ
 ക്ഷിക്കുകയും, അവിടെനിന്നും 1526-ൽ ഇന്ത്യയെ ആക്രമിക്കുകയും
 ചെയ്തു. പാനിപ്പത്തിൽവെച്ചു നടന്ന ആദ്യത്തെ യുദ്ധംകൊണ്ടു
 തന്നെ, മഹമ്മദ് ഗസനിയുടെ അനന്തരഗാമികളായ ദൽഹി
 സുൽത്താന്മാരുടെ ഭരണത്തിന്റേ ബേബർ അറുതിവരുത്തിക്കള
 ഞ്ഞു. 1350 മുതൽക്കു തഴച്ചു വളന്നും നിലനിന്നിരുന്ന മേ
 ല്ലറത്തെ സുൽത്താൻവംശത്തെ ബേബർ അങ്ങനെ കീഴടക്കി
 യതോടെ, ഇന്ത്യയിൽ മുഗൾരാജവംശത്തിന്റെ ഉദയമായി.
 ആ വംശത്തിലെ ഏറ്റവും പ്രസിദ്ധനായ ചക്രവർത്തിയായിര
 ന്നു, മഹാനായ അക്ബർ. ഡക്കാൻ വരെയുള്ള ഇന്ത്യയുടെ ഉത്ത
 രഖണ്ഡം മുഴുവൻ അദ്ദേഹത്തിന്റെ ആധിപത്യത്തിലായിരുന്നു.
 സൂപ്പു മതങ്ങളോടും സഹിഷ്ണുത കാണിക്കുക എന്ന നയമാണു്
 അക്ബർ അനുവർത്തിച്ചിരുന്നതു്. 'ദിൻ ഇല്ലാഹി' അഥവാ 'ദിവ്യ
 വിശ്വാസം' എന്ന പ്രസ്ഥാനം മുഖേന വിവിധ മതങ്ങൾക്കു് ഒ
 രു ഏകീഭാവം വരുത്തുവാൻ അദ്ദേഹം പരിശ്രമിച്ചു; അതുപോ
 ലെതന്നെ, മിശ്രവിവാഹം മൂലവും മറ്റും വിവിധ ജനസമുദായ
 ങ്ങളെ തമ്മിൽ കൂട്ടിയിണക്കുവാനും, അക്ബറിന്റെ ഭരണപാട
 വവും അന്യാദൃശമായിരുന്നു. ആ ചക്രവർത്തിയുടെ ഭരണത്തിനു
 ണ്ടായിരുന്ന സവിശേഷതകൾ പലതും, അദ്ദേഹത്തിന്റെ മന്ത്രി
 യായിരുന്ന അബുറഹ്മാസൽ ഏഴുതിയ 'ഏയിനി അക്ബാരി'
 എന്ന കൃതിയിൽ വിവരിച്ചിട്ടുണ്ടു്.

മുഗൾചക്രവർത്തിമാർ മുസ്ലിംമതാനുയായികളായിരുന്നുവെ
 കിലും, അവരുടെ സംസ്കാരം പേഴ്സ്യയിൽനിന്നും ഉയിരെടുത്ത
 തായിരുന്നു. അവരുടെ ഭരണകാലത്തു് നടന്നിട്ടുള്ള ശില്പവേലകളു
 ടെ കലാമൂല്യം ഇന്ത്യയ്ക്കു ഒരു വലിയ നേട്ടംതന്നെയാണു്. ടാജു്
 മഹാൽ ആ കൂട്ടത്തിൽ ഏറ്റവും പ്രാധാന്യം അർഹിക്കുന്നു. മദ്ധ്യ

ഏഷ്യയിലേയും പേഴ്സ്യയിലേയും ശില്പമാതൃകകളെ ഹൈന്ദവദാരതത്തിന്റേതുകളോട് കൂട്ടിയിണക്കി, മുഗൾചക്രവർത്തിമാർ ദൽഹിയിലും ആഗ്രായിലും പടുത്തുയർത്തിയിട്ടുള്ള ഗംഭീരസൗധങ്ങൾ ഇന്ധോ-സാർസനികകലാരൂപത്തിന്റെ മകുടോദാഹരണങ്ങളത്രെ. ജഹാംഗീറിന്റേയും ഷാജിഹാന്റേയും മറ്റും വണ്ണചിത്രങ്ങൾ അക്കാലത്തു വിരചിച്ചിട്ടുള്ളതിലും, ഹൈന്ദവ-മുസ്ലീംകലാരീതികളുടെ കലപ്പു കാണാം. ഒടുവിലായിട്ട് മുഗൾചക്രവർത്തിമാരെ ബാധിച്ച സുഖലോലുപതയും, പോരെങ്കിൽ അറംഗസീബിന്റെ അസഹിഷ്ണുതയും ഒക്കെപ്പോടെ ചേർന്ന് അവരുടെ സാമ്രാജ്യത്തിന്റെ അധഃപതനത്തിന് വഴിതെളിക്കുകയാണുണ്ടായത്. മഹാരാഷ്ട്രരുടെ മുന്നേറ്റത്തിനും, ഇംഗ്ലീഷുകാരുടെ അധികാരലബ്ധിക്കും ഇടവരുത്തിയത് ആ സാഹചര്യമായിരുന്നു.

മുഗൾഭരണം രണ്ടിലധികം ശതാബ്ദങ്ങളോളം (1526-1776) ഇന്ത്യയിൽ ചരിത്രം സൃഷ്ടിച്ചുകൊണ്ടിരിക്കെ, ഏഷ്യയുടെ മറ്റു ഭാഗങ്ങളിൽ ആഭ്യന്തരമായിത്തന്നെ തുക്കികളോടുള്ള എതിപ്പ് ബലപ്പെടുവരികയായിരുന്നു. പേഴ്സ്യയിൽ ഉടലെടുത്ത സെഫിവിദ് എന്ന ഷാ രാജവംശം അവിടത്തെ തുക്കിഭരണത്തെ തകിടംമറിച്ചു് രണ്ടു നൂറ്റാണ്ടോളം (1501-1736) പേഴ്സ്യയെ ഭരിച്ചു. മഹമ്മദ് നബിയുടെ ജാമാതാവായ ആലി മുഖേന ഇസ്ലാംമതത്തിലുണ്ടായ ഷിയാ എന്ന മതവിഭാഗമാണ് പേഴ്സ്യയിലെ രാഷ്ട്രമതമായി അംഗീകരണം പ്രാപിച്ചത്. പേഴ്സ്യ മാത്രമല്ല, കൊറോസ്സാനുംകൂടി തുക്കിഭരണത്തിൽനിന്നു വിമുക്തമാവുകയുണ്ടായി. എന്നാൽ സെഫിവിദ് വംശത്തിലെ രണ്ടാമത്തെ ഭരണാധികാരിയായ തഹ്മാസ്പ് (1524-1576) ഇറാക്കും ബാഗ്ദാദും കൈവെടിയേണ്ടിവന്നു. സെഫിവിദ് രാജവംശത്തിന്റെ പ്രാബല്യം അതിന്റെ പാരമ്യത്തിലെത്തിയത്, അബ്ബാസ് ഷായുടെ (1586-1629) കാലത്തായിരുന്നു. അദ്ദേഹം ഇസ്ഫഹാൻ എന്ന തന്റെ തലസ്ഥാനനഗരത്തെ അന്ന് ലോകത്തിലുണ്ടായിരുന്ന ഏറ്റവും മനോമോഹനങ്ങളായ നഗര

ങ്ങളിലൊന്നാക്കിത്തീർക്കുവാൻ പരിശ്രമിച്ചു. മാർബിറുഇഷ്ടിക കരകൊണ്ടു നിർമ്മിച്ച പള്ളികളും കൊട്ടാരങ്ങളും, അവയിൽ വരപ്പിച്ച ലോലസുന്ദരങ്ങളായ ചുമർചിത്രങ്ങളുമെല്ലാം ആനഗരത്തിലെ മനോഹരകാഴ്ചകളായിരുന്നു. ബിഹസാദു എന്ന വിശുദ്ധചിത്രകാരൻ ഇസുപഹാൻനഗരത്തിൽ വണ്ണചിത്രകലാപോഷണത്തിനായി ഒരു പരിശീലനകേന്ദ്രം സ്ഥാപിച്ചുനടത്തിയിരുന്നതും പ്രകൃതത്തിൽ സ്തുരണീയമത്രെ. സെഫിവിദ്വാംശം ഭട്ടവിൽ, 1722-മാണ്ടോടുകൂടി ടർക്കിഷ് അഫ്ഘാൻകാരുടെ ആക്രമണത്തിന്നു വിധേയമാവുകയും, നാദിർഷാ എന്ന പരാക്രമി 1736-ൽ പേഴ്സ്യ കീഴടക്കുകയും ചെയ്തു. പിന്നീടു 1740-ൽ നാദിർഷാ ഇന്ത്യയിലേയ്ക്കു കടന്നു മുഗൾസാമ്രാജ്യം ആക്രമിച്ചു ദൽഹിനഗരം പിടിച്ചെടുത്തു; 1747-ൽ അദ്ദേഹം സ്വന്തം ഭാഗീനേയന്റെ കൈകൊണ്ടുതന്നെ വധിക്കപ്പെടുകയും ചെയ്തു.

ചൈനയിലെ മറ്റു ചില രാജവംശങ്ങൾ

പേഴ്സ്യയിലെന്നപോലെ ഏഷ്യയുടെ അങ്ങേയറ്റത്തു് ചൈനയിലും മംഗോളിയകെന്തിരായി ആദ്യന്തരമായ ഒരു എതിപ്പു് ആരംഭിച്ചുകഴിഞ്ഞിരുന്നു. ദക്ഷിണചൈനയിൽനിന്നു മുളയെടുത്ത ഒരു ദേശീയവിപ്ലവത്തിന്റെ ഫലമായിട്ടു്, ചെങ്കി സ്ഖാന്റെയും കൂഞ്ഞുഖാന്റെയും രാജവംശം 1360-ൽ ചൈനയിൽനിന്നു് നിഷ്കാസനം ചെയ്യപ്പെട്ടു. ആ വിപ്ലവത്തിന്റെ നേതൃത്വം വഹിച്ച ചൗ യുവാൻചാങ് എന്ന ദേഹം ഹോംഗ് വൗ എന്ന പേരിൽ ചൈനയിലെ ചക്രവർത്തിയായിത്തീരുകയും, 1363 മുതൽ 1644 വരെ നിലനിന്ന മിങ് രാജവംശം സ്ഥാപിക്കുകയും ചെയ്തു. ഈ രാജവംശത്തിന്റെ ആദ്യത്തെ തലസ്ഥാനം നാങ്കിങ് ആയിരുന്നു; 1409-ൽ അതു് പെക്കിങ്ങിലേയ്ക്കു മാറ്റപ്പെട്ടു. പൊതുവായിപ്പറഞ്ഞാൽ, മിങ് രാജവംശം മറ്റു രാജ്യങ്ങളോടു് സമാധാനത്തിലാണു് വർത്തിച്ചിരുന്നതു്; മൂന്നാമത്തെ ചക്രവർത്തിയായ യോംഗ് ലോ എന്നൊരാൾ മാത്രം തന്റെ

ഭരണകാലത്തു് (1403-1424) ചില മരജ്യങ്ങൾ പിടിച്ചെടുക്കാൻ ഒരു വ്യക്തപരിശ്രമം നടത്തുകയുണ്ടായി. മംഗോളിയായിൽനിന്നുള്ള കൊള്ളപ്പുരിഷയെ ചെറുത്തു് ചൈനയെ രക്ഷിക്കാൻ, മിങ് രാജവംശക്കാർ നിരന്തരം ശ്രദ്ധിച്ചുപോന്നിരുന്നു. അവരുടെ ഭരണകാലത്തു് ചൈനയിലെ മതപരമായ ചിന്താഗതി അതിന്റെ മൂലസ്ഥാനമായ കൺഫ്യൂഷ്യൻമതത്തിലേക്കു പിന്തിരിയുകയും, അതോടെ ബുദ്ധമതത്തിന്നു മുമ്പുണ്ടായിരുന്ന പ്രാധാന്യം നഷ്ടപ്രായമാവുകയെല്ലാം കലകളുടെ കായ്ത്തിലും ഇതുപോലെതന്നെ ദേശീയമായ ഒരു തിരിച്ചടിയുണ്ടായി. മൺപാത്രനിർമ്മാണരീതിയിൽത്തന്നെ വലിയ മാറ്റം വന്നു. വെണ്മയും വണ്ണപ്പകിട്ടും സംബന്ധിച്ചായിരുന്നു ആ മാറ്റങ്ങളധികവും.

ഇതിനിടയ്ക്കു് ടിബത്തിൽ ബുദ്ധമതം പുനരജ്ജീവനം പ്രാപിക്കുകയായിരുന്നു. തങ്ങൾ ബുദ്ധന്റെ പുനരവതാരങ്ങളാണെന്നാണു് ആ മതത്തിന്റെ അധികാരികളായ ലാമാമാർ അവകാശപ്പെട്ടിരുന്നതു്. ലാസാ എന്ന സ്ഥലമായിരുന്നു ലാമാമാരുടെ തലസ്ഥാനം. ലാമാമാരുടെ വിഹാരങ്ങൾ ബുദ്ധമതം സംബന്ധിച്ചുള്ള കൈയെഴുത്തുഗ്രന്ഥങ്ങളുടെ നിക്ഷേപനിലയങ്ങളായിരുന്നു. ഇന്ത്യയിൽനിന്നു ചെന്ന ബുദ്ധമതസന്യാസികളായ പത്മസാംബുയ്യയും (എ. ഡി. 750) അറീസായും (1050) ടിബത്തിൽ ബുദ്ധമതം പ്രസംഗിക്കുകയുണ്ടായിട്ടുണ്ടു്. ടിബത്തിലെ ഓട്ടുപ്രതിമകളിൽ, ബങ്കാളിലെ കലാരീതികളുടെ സങ്കരം കാണാം; അതുപോലെതന്നെ, അവിടത്തെ പതാകകളുടെ വണ്ണങ്ങളിൽ ഇന്ത്യയിലും ബൌദ്ധചൈനയിലും നിലനിന്നിരുന്ന വണ്ണചിത്രവിദ്യയുടെ മാതൃകകളും കലർന്നിട്ടുണ്ടു്. ✓

മിങ് രാജവംശത്തിന്റെ ഭരണകാലത്തും യൂറോപ്യൻസഞ്ചാരികളും മിഷ്യനറിമാരും ചൈനയിലെത്തിയിരുന്നതായിക്കാണുന്നു. മേത്യൂ റിക്കി എന്ന ജെസുവിറ്റ് വൈദികൻ (1552-1610) അവിടെ 'കാത്തലിക് ചൈനീസ് മിഷ്യൻസ്' എന്ന പേരിൽ ഒരു മതപ്രചാരണകേന്ദ്രം സ്ഥാപിച്ചതു് ആ കാലത്തായിരുന്നു.

ഒറ്റപ്പെട്ടുകിടക്കുന്ന ഏഷ്യൻവിഭാഗങ്ങൾ

ജപ്പാൻ

ഏഷ്യൻചരിത്രത്തിന്റെ മുഖ്യധാരയിൽപ്പെടാതെ ഒറ്റപ്പെട്ടുകഴിഞ്ഞിരുന്ന ചില ജനതകളുണ്ടായിരുന്നു. അങ്ങനെ ഒറ്റതിരിഞ്ഞുനിന്നു് പലതും പ്രവർത്തിച്ചവരുടെ കൂട്ടത്തിൽ ഏറ്റവും പ്രധാനപ്പെട്ടവരാണ് ജപ്പാൻകാർ. എയിനു എന്നു പറയപ്പെടുന്ന ഒരു വർഗ്ഗക്കാരായിരുന്നു ജപ്പാനിലെ ആദിമനിവാസികൾ. പിന്നീടു വന്ന മറ്റൊരു ജനത ഇപ്പറഞ്ഞ ആദിമനിവാസികളെ ജപ്പാൻദ്രാവിഡസമൂഹത്തിന്റെ ഏറ്റവും വടക്കേ അറ്റത്തേയ്ക്കു് നിശ്ലേഷം തുരത്തിക്കളഞ്ഞു. അങ്ങനെ ജപ്പാനിൽ പുതുതായി കയറിപ്പറ്റിയതു്, ആര്യേയോ ടോംഗൗ അഥവാ മംഗോൾ വംശത്തിന്റെയും മലയാ-ഇൻഡോനേഷ്യൻ വംശത്തിന്റെയും കലപ്പുള്ള ഒരു വർഗ്ഗക്കാരായിരുന്നു. അവർക്കു് ജപ്പാൻകാർ എന്നു പേരുണ്ടായി. ബി. സി. ഏഴാം ശതാബ്ദത്തിൽ ജീവിച്ചിരുന്ന ജിയു എന്ന ഒരാളാണ് ജപ്പാനിൽ ആദ്യമായി ഒരു രാഷ്ട്രം സ്ഥാപിച്ചതെന്നത്രെ ഐതിഹ്യം. മദ്ധ്യഭാഗത്തുള്ള കിഷു എന്ന ദ്വീപിൽനിന്നു് അദ്ദേഹം ആരംഭിച്ച ആധിപത്യം, ഹോൺഷു എന്ന പ്രധാന ദ്വീപിന്റെ ഭാഗങ്ങളിലേയ്ക്കും ക്രമേണ വ്യാപിച്ചു. ജപ്പാൻകാരുടെ ആദിമമതം പ്രകൃതിശക്തികളെ ആരാധിച്ചുകൊണ്ടുള്ളതായിരുന്നു. ഷിന്റോയിസം (ദൈവങ്ങളുടെ മാറ്റം) എന്നാണ് ആ മതത്തിനു് പേർ പറയുക. ജപ്പാൻദ്രാവിഡകൾ സൃഷ്ടിച്ചതന്നെ ഇസനാഗി എന്നൊരു ദേവനും ഇസനാമി എന്നൊരു ദേവിയും കൂടിയായെന്നും, തങ്ങളുടെ രാജ്യത്തിന്റെ ഭാഗധേയങ്ങൾ സംരക്ഷിച്ചുപോരുന്നതു് സൂയുദേവതയാണെന്നും, കരയിലും കടലിലുമുള്ള മറ്റസംഖ്യം ദൈവതങ്ങളിൽനിന്നാണ് തങ്ങളുടെ

പിതൃക്കളുടെ മതം ഉത്തരവിച്ചതെന്നുമായിരുന്നു ജപ്പാൻകാരുടെ വിശ്വാസം.

എ. ഡി. 6-ാം നൂറ്റാണ്ടുവരെ ജപ്പാൻ ഒറ്റപ്പെട്ടതന്നെ കഴിയുകയായിരുന്നു; ഇടയ്ക്കിടെ കൊറിയായിലെ ഇടപ്രദേശത്തു കലഹങ്ങളിൽ പങ്കെടുത്തിരുന്നു എന്നുമാത്രം. ആറാം ശതാബ്ദത്തിന്റെ ഉത്തരാർദ്ധത്തിൽ ബുദ്ധമതത്തിന്റേയും ചൈനീസ് സംസ്കാരത്തിന്റേയും പ്രവേശത്തോടുകൂടിയാണ് ജപ്പാൻകാർ ഏഷ്യാവൻകരയിലെ രാഷ്ട്രീയരംഗത്തു പ്രത്യക്ഷപ്പെട്ടു തുടങ്ങിയതു്. ജപ്പാനിലെ സൂയിക്കോ എന്ന ചക്രവർത്തിനിയുടേയും (593-629) അവരുടെ ഭാഗീനേയനായ ഷോട്ടോകു തയ്ഷി എന്ന രാജകുമാരന്റേയും (572-621) പരിശ്രമഫലമായിരുന്നു ജപ്പാന്റെ ആ ഉയർച്ച. അവരുടെ കാലത്തു് ജപ്പാനിൽ ചൈനീസ് മാതൃകയിലുള്ള ഭരണസമ്പ്രദായങ്ങൾ നടപ്പാവുകയും, ജനങ്ങളുടെ ജീവിതം ബുദ്ധമതധർമ്മങ്ങൾക്കനുസൃതമായ ഒരു പരിവർത്തനത്തിനു് വിധേയമാവുകയും ചെയ്തു. സൂയിക്കോചക്രവർത്തിനിയുടെകാലത്തു് നിർമ്മിക്കപ്പെട്ട ബുദ്ധപ്രതിമകൾ കണ്ടുകിട്ടിയിട്ടുള്ളതിൽ ചൈനീസ്കലയുടെ കരവിരുതും കലപ്പും കാണാം. നാരാ എന്ന സ്ഥലത്തുള്ള ഹൊര്യൂജി എന്ന ബുദ്ധവിഹാരത്തിലെ ചുമർചിത്രങ്ങളിൽ, ഇന്ത്യയിലെ കലാമാതൃകകൾ ഉൾക്കൊള്ളുന്ന മദ്ധ്യഏഷ്യൻചിത്രങ്ങളുടെ പ്രതിഫലനമുണ്ടു്.

യമറോയിലെ നാരാ എന്നു പറയപ്പെടുന്ന സ്ഥലം തന്നെയായിരുന്നു ജപ്പാന്റെ തലസ്ഥാനം; അതു് എ. ഡി. 784-വരെ നിലനിന്നിരുന്നതായിക്കാണുന്നു. അവിടം തലസ്ഥാനമാക്കിക്കൊണ്ടു് ഭരിച്ചിരുന്ന ചക്രവർത്തികളിൽ എററവും പ്രസിദ്ധൻ ഷോമു ടെനോ (724-741) എന്ന ആളായിരുന്നു; ബുദ്ധമതത്തിൽ അതീവശുശ്രൂഹനിയുള്ള കൂട്ടത്തിലായിരുന്നു ആ ചക്രവർത്തി. നാരായിലെ രാജകീയഭണ്ഡാരത്തിൽ അക്കാലത്തെ പല വിശിഷ്ടവസ്തുക്കളുടേയും മാതൃകകൾ സൂക്ഷിക്കപ്പെട്ടിരുന്നു.

ഹിയാൻക്യോ അഥവാ മിയാക്കോ എന്നു പറയപ്പെട്ടിരുന്ന

ന്ന (ഇപ്പോഴത്തെ കിയോട്ടോ) എന്ന നഗരമാണ് ജപ്പാന്റെ പിന്നത്തെ തലസ്ഥാനമായിത്തീർന്നത്. എ. ഡി. 794-ൽ ക്വാമു എന്ന ചക്രവർത്തി (782-806) സ്ഥാപിച്ച ആ തലസ്ഥാനത്തിന്റെ പേരിലാണ് ജപ്പാൻചരിത്രത്തിന്റെ രണ്ടാമത്തെ ഘട്ടം നിലകൊള്ളുന്നത്; 794-ാമാണ്ടു മുതൽ 1192 വരെയാണ് പ്രസ്തുത കാലഘട്ടം. എ. ഡി. 850-ാം വർഷമായപ്പോഴേയ്ക്കും ജപ്പാനിലെ ഭരണാധികാരികളുടെ കാഴ്ചയായ ഭാഗം ചക്രവർത്തിവംശത്തോടു അടുത്തുബന്ധപ്പെട്ടിരുന്ന ഫുജിവാഴ്സ് എന്നൊരു കുടുംബത്തിലേയ്ക്കും കൈമാറുകയായി. ദെൻഗോഗിഷി എന്നും (769-822) കോബോദിഷി എന്നും (774-838) പേരുകളുള്ള രണ്ടു ബുദ്ധസന്യാസികൾ ബുദ്ധമതത്തിന്റെ മൗലികപ്രധാനങ്ങളായ തത്വങ്ങൾ തിരിഞ്ഞെടുത്തു രൂപീകരിച്ച രണ്ടു ഭക്തപ്രസ്ഥാനങ്ങൾ മുഖേന മേല്പറഞ്ഞ കാലഘട്ടത്തിൽ ബുദ്ധമതത്തിന് ജപ്പാനിൽ കൂടുതൽ പ്രാബല്യം സിദ്ധിച്ചു. മുരസുഷിഷിക്കി ബു എന്നും, സാഷോ നാഗൺ എന്നും പേരുകളുള്ള രണ്ടു സൂഫികളുടെ സാഹിത്യകൃതികൾകൊണ്ടും പ്രസിദ്ധമായ ഒന്നാണ് ജപ്പാൻചരിത്രത്തിന്റെ രണ്ടാം കാലഘട്ടം. പത്താം ശതാബ്ദത്തിന്റെ അന്ത്യപാദത്തിൽ ജീവിച്ചിരുന്ന ആ സൂഫികൾ രണ്ടുപേരും, ചൈനീസ് പരിഷ്കാരത്തിന്റേയും ബുദ്ധമതസംസ്കാരത്തിന്റേയും സമ്മിളിതഫലമായി കിയോട്ടോ രാജധാനിയിൽ നിലവിലിരുന്ന ജീവിതരീതികൾ തങ്ങളുടെ കൃതികളിൽ ഭംഗിയായി ചിത്രീകരിച്ചിട്ടുണ്ട്.

ചക്രവർത്തിമാരുടെ കീഴിലുള്ള ഭരണസമ്പ്രദായത്തിന്റെ നേർക്കും ജപ്പാനിൽ ക്രമേണ ഒരു തിരിച്ചടിയുണ്ടായി. സാമൂറായി എന്ന പേർ പറയപ്പെടുന്ന പോരാളിവർഗ്ഗക്കാരാണ് അതിൽ മുഖ്യമായവർ. അവർ കേന്ദ്രഭരണക്രമത്തിനു പകരം, പല പല ഇടപ്രദേശങ്ങളുടെ വകയായുള്ള ഫ്യൂഡൽഭരണക്രമത്തിനു വഴിതെളിച്ചു. അതോടെ, രാജ്യം പല ഖണ്ഡങ്ങളായി പങ്കുവെക്കപ്പെടുകയും ഓരോ പ്രദേശവും ഓരോ പ്രദേശങ്ങളുടെ ഭരണത്തിലാവുകയും ചെയ്തു.

കയും ചെയ്തു. ദയിമിയോ എന്നു പറയപ്പെടുന്ന ഈ ഇടപ്രദിക്കളുടെ സമൂഹം, പിന്നീട് ദയിരെ എന്നും മിനാമോട്ടോ എന്നും പേരുകളുള്ള രണ്ടു വംശക്കാരുടെ നേതൃത്വത്തിൽ രണ്ടു ചേരികളായി സംഘടിച്ച്, ആ ചേരികൾ രണ്ടും തമ്മിലുണ്ടായ നീണ്ട സമരം (1000-1200) ജപ്പാന്റെ ചരിത്രത്തിലെ ശോക സങ്കലമായ ഒരദ്ധ്യായമത്രെ. മിനാമോട്ടോ വംശത്തിൽപ്പെട്ട യോട്ടോമോ എന്നൊരാൾ ഒടുവിൽ ഇടപ്രദിക്കളുടെ അനിഷേധ്യനേതാവായിത്തീരുകയും, സർവ്വസൈന്യാധിപൻ എന്നർത്ഥം വരുന്ന ഷോഗൻ എന്ന സ്ഥാനപ്പേരോടുകൂടി ജപ്പാൻസാമ്രാജ്യം മുഴുവനിലും അധികാരം നടത്തിത്തുടങ്ങുകയും ചെയ്തു. അദ്ദേഹമായിട്ട് ആരംഭിച്ച സൈന്യാധിപഭരണക്രമം, ഇടയ്ക്കിടെ മാഞ്ഞും മറഞ്ഞുമാണെങ്കിലും, 19-ാം ശതാബ്ദത്തിന്റെ മദ്ധ്യഘട്ടംവരെ നിലനിന്നു. കാമകുര എന്ന നഗരമായിരുന്നു ഷോഗൻഭരണാധിപന്മാരുടെ തലസ്ഥാനം. ജപ്പാൻ അങ്ങനെ സൈന്യാധിപഭരണത്തിലൊതുങ്ങിയ കാലത്തു് പഴയ ചക്രവർത്തിവംശത്തിൽപ്പെട്ടവർ്കൊട്ടാരത്തിലെങ്ങാനും അടങ്ങിപ്പാർക്കുകയേ ഗതിയുണ്ടായിരുന്നള്ളു. 1200 മുതൽ 1334 വരെ സൈന്യാധിപഭരണം നടത്തിയിരുന്ന ഹോജോടോക്കിമുൺവംശക്കാരുടെ കാലത്തു് ചൈനയിൽനിന്നു് കൂബ്ബെഖാൻ രണ്ടു പ്രാവശ്യം നാവികസേനകളെ അയച്ചു് ജപ്പാനെ ആക്രമിക്കുകയുണ്ടായി; ആ ആക്രമണങ്ങൾ രണ്ടും മേല്പറഞ്ഞ ഷോഗൻവംശക്കാർ വിജയപൂർവ്വം തടയുകയെന്നു ചെയ്തു.

ചക്രവർത്തിഭരണം ക്ഷയിച്ചു് പ്രദിക്കളുടേയും സൈന്യാധിപന്മാരുടേയും ഭരണം നടന്നപ്പൊഴും, ജപ്പാനിൽ ബുദ്ധമതത്തിന്റെ സ്വാധീനശക്തിക്കു വലിയ കോട്ടമൊന്നും തട്ടിയില്ല. പ്രസിദ്ധരായ പല ബുദ്ധസന്യാസികളും അക്കാലഘട്ടത്തിൽ അവിടെ മതപ്രബോധനം നടത്തിക്കൊണ്ടിരുന്നു. ഹോനെൻ (1133-1212) ഷിൻറാൻ (1174-1263) നിഷിറെൻ (1220-1250) - എന്നിങ്ങനെ പ്രസിദ്ധരായ പല ബുദ്ധമതസന്യാസികളുടേയും പേരു

കൾ ആ കൂട്ടത്തിൽ സ്മരണീയങ്ങളാണ്. അവർ ബുദ്ധമതത്തിൽ ചില പ്രസ്ഥാനഭേദങ്ങൾ നടപ്പാക്കിയ പരിഷ്കർത്താക്കളുമായിരുന്നു. നിഷിദൻ ഏല്പടത്തിയ 'മിസ്സിക നാഷലിസം' ജപ്പാൻ ജനതയുടെ ക്ഷാത്രവീര്യം വർദ്ധിപ്പിക്കാൻ സഹായിച്ചു. കാമകുര ഭരണകാലം എന്നുകൂടി പറയപ്പെടുന്ന ഷോഗൻഭരണകാലത്തു് ജപ്പാനിൽ പ്രതിമാനിന്മാണം മുതലായ കലകൾക്കു് ഒരു നവോത്ഥാനമുണ്ടാവുകയും ചെയ്തു.

ഷോഗൻഭരണകർത്താക്കളുടേയും മറ്റും കയ്യടക്കുകൊണ്ടു് ജപ്പാനിലെ ചക്രവർത്തിവാംശക്കാർ അടങ്ങിക്കഴിയുകയായിരുന്നു വെങ്കിലും, അധികാരം വീണ്ടെടുക്കാൻ അവർ ഇടയ്ക്കിടെ ശ്രമിക്കാതിരുന്നില്ല. ഗോദയിഗോ എന്ന ചക്രവർത്തിയാണ് (1319-1338) അക്കാലത്തിൽ ആദ്യമായി ഒരു വിജയം നേടിയതു്. അദ്ദേഹം 1333-ൽ കാമകുരയിലെ ഷോഗൻ തലസ്ഥാനം പിടിച്ചടക്കി. പക്ഷേ, ആ വിജയത്തിന്റെ ഫലം അധികം നീണ്ടുനിന്നില്ല. അന്ധിക്കാഗ എന്ന ഒരു പ്രദ്രവാംശക്കാർ ചക്രവർത്തിയുടെ അധികാരം തടഞ്ഞു് ഷോഗൻവാഴ്ചയെ പുനഃസ്ഥാപിച്ചു; അതു് 1358-മുതൽ 1373-വരെ പിന്നെയും നിബ്ബാധം നിലനിന്നു. ചക്രവർത്തിവാംശത്തിന്റെ കീഴുള്ള കേന്ദ്രഭരണം അപ്രത്യക്ഷമായതോടെ, ജപ്പാനിൽ വീണ്ടും ഇടപ്രദേശങ്ങളുടെ വീളയാട്ടം വർദ്ധിച്ചു. ഓരോ പ്രദേശവും ഓരോ ഇടപ്രദേശത്തിന്റെ അധികാരത്തിലായിട്ടു്, ഒരു മാതിരി അരാജകതപംതന്നെ അനുഭവപ്പെടുവെന്നർത്ഥം. യൂറോപ്പിലെ സ്ഥിതിയും ആ കാലഘട്ടത്തിൽ ഏതാണ്ടിങ്ങനെതന്നെയായിരുന്നുവെന്നു് ഇവിടെ സൂചിപ്പിച്ചുകൊള്ളട്ടെ.

ഭരണക്ഷയം എന്തുതന്നെയായിരുന്നാലും, ജപ്പാനിൽ വണ്ണചിത്രകലയ്ക്കു വലിയ അഭിവൃദ്ധി സിദ്ധിച്ച ഒരു കാലഘട്ടമായിരുന്നു അതു്. ചൈനിസ്മിതിയിലുള്ള വണ്ണചിത്രകലയിൽ പരിശീലനം നേടിയ സൈസംഷു (1420-1906) സെസ്സൺ (1450-1536) സൊയാമി എന്നീ വിശ്രുതരായ കലാകാരന്മാർ ജീവിച്ചിരുന്നതു് ആ കാലയളവിലാണ്. പതിമൂന്നാം ശതാബ്ദ

ത്തിൽ സമാരംഭിച്ച ടൈംസ് വകുപ്പിൽപ്പെട്ട കലാകാരന്മാർ ജപ്പാന്റെ ചരിത്രവും ഐതിഹ്യവുമെല്ലാം അക്ഷയമായ ചിത്രങ്ങളിൽ നേരത്തേ പകർത്തിക്കഴിഞ്ഞിരുന്നു. കാനോ എന്ന മറ്റൊരു വകുപ്പിൽപ്പെട്ട കലാകാരന്മാർ പിന്നീടും ജപ്പാന്റെ വസ്ത്രചിത്രകലയെ ബഹുധാ പരിചേഷിപ്പിക്കുകയുണ്ടായി. ഈ ഒടുവിൽ പറഞ്ഞ ഗണത്തിൽപ്പെട്ടവരാണ് മോട്ടോനോബു (1476-1559) ടാൻയു (1602-1674) എന്നീ സുപ്രസിദ്ധ കലാകാരന്മാർ. പ്രാചീനങ്ങളായ ഐതിഹ്യങ്ങളെ പുരസ്കരിച്ചുള്ള ഗാനനാടകങ്ങൾ, നൃത്തങ്ങൾ മുതലായവകൊണ്ടും ജപ്പാന്റെ ദേശീയകലാസമ്പത്തിന് അന്ന് വലിയ വികാസമുണ്ടായി.

ഇടപ്രളക്കളുടെ കീഴിലുള്ള ഹ്യൂഡൽഭരണസമ്പ്രദായം മാറി ജപ്പാനിൽ ഒരു കേന്ദ്രഗവൺമെന്റുണ്ടാക്കാൻ ശ്രമിച്ചത്, മുഖ്യമായി നോബുനാഗ, ഹൈദെയോഷി, ടോക്കുഗാവാ അയ്യേസു എന്നീ മൂന്നു പേരാണ്; ആധുനികജപ്പാന്റെ സ്ഥാപകന്മാരാണ് ഇവരെന്നു പറയാം. ഇവരിൽ നോബുനാഗ (1534-1582) അഷികാഗയിലെ ഷോഗൻവാംശത്തെ കീഴടക്കി, ഗോൺദയിനാഗൻ എന്ന സ്ഥാനപ്പേരിൽ ഒരു ഏകാധിപതിയായിത്തീർന്നു. ചോതുൻഗീസുനാവികന്മാർ, ജെസപിറമിഷ്യനറിമാർ മുതലായ വിദേശികൾക്കു ജപ്പാനിൽ സ്വാഗതമരുളിയ ഒരു രഭണാധികാരിയായിരുന്നു അദ്ദേഹം. പ്രേഷിതവർച്ചനായ സെയിൻറു ഫ്രാൻസിസ് സേവ്യർ ജപ്പാനിൽച്ചെന്നു ക്രിസ്തുമതം പ്രസംഗിച്ചതു അദ്ദേഹത്തിന്റെ ഭരണകാലത്തായിരുന്നു. മുൻപറഞ്ഞ ഹൈദെയോഷിയും (1536-1593) ഒരു ഏകാധിപതിയായിട്ടാണ് ഭരണം നടത്തിയതു; കപാപക എന്നായിരുന്നു അദ്ദേഹത്തിന്റെ സ്ഥാനപ്പേർ. നല്ലൊരു യോദ്ധാവു കൂടിയായിരുന്ന ആ നാടുവാഴി 1592-ൽ കൊറിയ കീഴടക്കാൻ അങ്ങോട്ടു സൈന്യങ്ങളെ അയച്ചതായിക്കാണുന്നുണ്ട്. മൂന്നാമതായിപ്പറഞ്ഞ അയ്യേസു (1542-1616) എന്ന ദേഹം 1603-ൽ സ്വന്തം കക്ഷിയുടെ പേരിൽ തന്റെ ഭരണം ആരംഭിച്ചു. ടോക്കുഗാവാ എ

ന്ന പേരിൽ ജപ്പാന്റെ ചരിത്രത്തിൽ പ്രതിഷ്ഠ പ്രാപിക്കാനിടയായ ആ കക്ഷിയുടെ ഭരണം 1868-ാമാണ്ടുവരെ നീണ്ടുനില്ക്കുകയുണ്ടായി. അവർ യേശു എന്ന ദിക്കിൽ തങ്ങളുടെ തലസ്ഥാനം സ്ഥാപിച്ചു; ആ തലസ്ഥാനനഗരമാണ് പിന്നീട് ടോക്കിയോ എന്ന പേരിൽ പ്രസിദ്ധമായിത്തീർന്നത്. അയ്യേസു തന്റെ കക്ഷിയുടെ പേരിൽ സുശക്തവും സമ്പുഷ്ടവുമായ രാജഭരണമാണ് നടത്തിയതെങ്കിലും, പഴയ ചക്രവർത്തിവംശക്കാരോടു ബഹുമാനാദരങ്ങൾ കാണിക്കണമെന്ന നിഷ്ഠക്കാരനായിരുന്നു. ടോക്കുഗാവക്കക്ഷിയുടെ ഭരണകാലത്ത് ജപ്പാന് കലാപരമായുണ്ടായ പ്രധാന പ്രസിദ്ധി കൊത്തുപണികൾ സംബന്ധിച്ചായിരുന്നു. കിയോനാഗ (1742-1815) ഹോക്കസെയ് (1760-1849) ഹിറോഷിഗി (1792-1858) എന്നിങ്ങനെ പലേ ശില്പിവ്യന്മാരുടേയും കൊത്തുപണികൾ ഈ പ്രകൃതത്തിൽ സ്മരണാർപ്പങ്ങളത്രെ. മേല്പറഞ്ഞ കാലഘട്ടത്തിൽ ജപ്പാൻസാഹിത്യത്തിനുണ്ടായ പ്രധാന നേട്ടം, യൂറോപ്പിൽ അന്നു പ്രചാരത്തിലിരുന്ന സോണറ്റ് എന്ന ലഘുകവിതയുടെ മാതൃകയിലുള്ള പദ്യകൃതികളായിരുന്നു.

തെക്കുകിഴക്കൻ ഏഷ്യ

ഭൂമിശാസ്ത്രപരമായ കിടപ്പുരൂപം ജപ്പാന് ഒറ്റപ്പെട്ടുകഴിയാൻ സാധിച്ചുവെന്നു നാം കണ്ടു. എന്നാൽ തെക്കുകിഴക്കൻ ഏഷ്യയിലെ മറ്റു രാജ്യങ്ങൾക്കും ജനങ്ങൾക്കും അങ്ങനെ ഒറ്റത്തിരിഞ്ഞുനില്ക്കാൻ കഴിഞ്ഞില്ല. ഏഷ്യാഭൂഖണ്ഡത്തിലെ രണ്ടു പ്രധാനപ്പെട്ട രാജ്യങ്ങളായ ഇന്ത്യയോടും ചൈനയോടുമുള്ള സാമീപ്യം നിമിത്തം, അവയിൽ ഒന്നിന്റെ അല്ലെങ്കിൽ മറ്റൊന്നിന്റെ സ്വാധീനവലയത്തിൽ ഉൾപ്പെട്ടു കഴിയുവാനേ, ആ ജനപദങ്ങൾക്കും രാജ്യങ്ങൾക്കും സാധിച്ചുള്ളൂ. അവയിൽ ബർമ്മ, കമ്പോഡിയ, സയാം, ചമ്പാ എന്നീ രാജ്യങ്ങൾ ഇന്ത്യയുടേയും, ടോങ്കിൻ, അന്നാം എന്നിവ ചൈനയുടേയും സ്വാധീനപ

രിധിയിലാണ് പെട്ടിരുന്നത്.

ബർമ്മയിൽ ആദ്യം രണ്ടു വർഷക്കാർ അധിവസിച്ചിരുന്നു. പെഗു എന്ന പേരിൽ അറിയപ്പെട്ടിരുന്ന തെക്കുഭാഗത്തു നിവസിച്ചിരുന്ന മോൺവർഗ്ഗക്കാരാണ് അവരിൽ ഒരു കൂട്ടർ; ഇവർ കമ്പോഡിയായിലെ കമെർവർഗ്ഗക്കാരോടു ബന്ധപ്പെട്ടവരത്രെ. തിബത്തുകാരോടു ബന്ധപ്പെട്ടവരും ബർമ്മക്കാർ എന്ന തനിപ്പേരിനാൽ അറിയപ്പെട്ടിരുന്നവരുമായ രണ്ടാമത്തെ വർഗ്ഗക്കാരുടെ നിവാസം വടക്കുഭാഗത്തായിരുന്നു. ബുദ്ധമതം മുഖേനയാണ് ഇപ്പറഞ്ഞ രണ്ടുകൂട്ടരും ഇന്ത്യയുടെ സംസ്കാരവലയത്തിൽ വരുവാൻ തുടങ്ങിയത്. ബുദ്ധമതത്തിലെ ഹിന്ദുവാദമതത്വങ്ങൾ ആദ്യം സിലോൺവഴിക്ക് പെഗുവിലേക്കു പ്രവേശിച്ചു. ബർമ്മയിലെ അനന്ദാധൻ എന്ന രാജാവു പെഗു പിടിച്ചടക്കിയപ്പോൾ, അവിടെ നിലവിലിരുന്ന ബുദ്ധമതം ബർമ്മയുടെ മറ്റു ഭാഗങ്ങളിലേക്കു വ്യാപിക്കുകയായി. ഒരു രാജ്യം കീഴടക്കുന്നവർ, ചിലപ്പോൾ ആ രാജ്യത്തിന്റെ മതത്തിനു കീഴടങ്ങുന്ന പതിവു ചരിത്രത്തിൽ അപൂർവ്വമല്ലല്ലോ. പെഗു കീഴടക്കപ്പെട്ടതോടെ ഒന്നായിത്തീർന്ന ബർമ്മയുടെ ആദ്യതലസ്ഥാനമായ പ്രോമിലും, കമ്പോഡിയ ഗതാബ്ദത്തിന്റെ ആരംഭഘട്ടത്തിൽ തലസ്ഥാനമായിരുന്ന പെഗുവിലും, പിന്നീടു 1364 മുതൽ 1780 വരെ തലസ്ഥാനമായിരുന്ന ആവാധിലുമുള്ള ക്ഷേത്രങ്ങളിൽ ബുദ്ധമതത്തിന്റെ ചിരന്തനമായ പാരമ്പര്യം പരിരക്ഷിക്കപ്പെട്ടുപോന്നിരുന്നതായി കാണാം.

കമ്പോഡിയായിലെ കമെർവർഗ്ഗക്കാർ — ഇവർ പെഗുവിലെ ജനങ്ങളോടു ബന്ധപ്പെട്ടവരാണെന്നു മുമ്പു പറഞ്ഞിട്ടുണ്ടല്ലോ—ഇന്ത്യയിൽനിന്നു കുടിപ്പാപ്പിനു ചെന്ന ഹിന്ദുക്കളും ബുദ്ധമതക്കാരുമായ ജനങ്ങളുടെ ആചാരസംസ്കാരങ്ങൾ വശം വദരാവുകയാണുണ്ടായത്. എന്നുവെച്ചു, അവർ തങ്ങളുടെ നാട്ടുഭാഷയെ കൈവിട്ടുതുടങ്ങി. കമ്പോഡിയായിലെ രാജവംശങ്ങൾ ശിവനെ തങ്ങളുടെ കുലദൈവമായി സ്വീകരിച്ചു; അവർ

തങ്ങളുടെ ശാസനങ്ങൾക്ക് സംസ്കൃതഭാഷ ഉപയോഗിക്കുകയുണ്ടായി. കമ്പോഡിയാ ആദ്യം രണ്ടു രാജവംശങ്ങളുടെ ഭരണത്തിലായിരുന്നുവെങ്കിലും, ആറാം ശതാബ്ദത്തിൽ ഒറ്റ ഭരണത്തിലായിത്തീർന്നു. രണ്ടാം ജയവർമ്മരാജാവിന്റെ (802-869 എ.ഡി.) ഭരണത്തോടുകൂടിയാണ് ആ കാലഘട്ടം ആരംഭിച്ചത്. ആ രാജാവ് പുരാതനമഹേന്ദ്രപുരം എന്നറിയപ്പെടുന്ന കോയലൻഗിരിയിൽ ഒരു ശിവക്ഷേത്രം പണിയിപ്പിക്കുകയുണ്ടായി. അദ്ദേഹത്തിന്റെ അനന്തരഗാമികളിൽ ഒരുവനായ ഒന്നാം യശോധർമ്മ എന്ന രാജാവ് (889-910) തന്റെ തലസ്ഥാനം ആങ്കോർ എന്ന പേരിൽ അറിയപ്പെടുന്ന യശോധരപുരത്ത് സ്ഥാപിച്ചു. ആ നഗരത്തിന്റെ ഉത്തരഭാഗത്തായിട്ടാണ് 960-ൽ ശില്പസുന്ദരമായ ഈശ്വരപുരക്ഷേത്രം പണിയിക്കപ്പെട്ടത്.

ഒന്നാം സൂര്യവർമ്മൻ എന്ന രാജാവ് (1002-1049) കമെർവർഗ്ഗക്കാരുടെ സാമ്രാജ്യത്തോടു് ദാദാവതി രാജ്യം കൂട്ടിച്ചേർത്ത്, അതിനെ വിജൃതമാക്കി. സയാമിന്റെ തെക്കേഭാഗത്ത് മോൺവർഗ്ഗക്കാർ അധിവസിക്കപ്പെട്ടിരുന്നതാണ് ദാദാവതിരാജ്യം. രണ്ടാം സൂര്യവർമ്മരാജാവ് (1112-1152) തെക്കേഏഷ്യ പിടിച്ചടക്കി, കമെർസാമ്രാജ്യം പിന്നെയും വികസിപ്പിച്ചു. അദ്ദേഹം ആങ്കോറിൽ പണികഴിപ്പിച്ച മഹാക്ഷേത്രങ്ങൾ ചരിത്രപ്രസിദ്ധങ്ങളത്രെ. ഹൈന്ദവരീതിയിൽ മഹാവിഷ്ണുവിന് പ്രതിഷ്ഠിക്കപ്പെട്ടിട്ടുള്ള ആ ക്ഷേത്രങ്ങളുടെ ഭിത്തികളിൽ രാമായണത്തിലേയും മഹാഭാരതത്തിലേയും രംഗങ്ങൾ അടങ്ങിയ നിരവധി കൊത്തുപണികൾ കാണാം; കമെർവംശക്കാരായ രാജാക്കന്മാർ നടത്തിയ സമരങ്ങളും ആ കൂട്ടത്തിൽ ചിത്രീകരിക്കപ്പെട്ടിരിക്കുന്നു. ആങ്കോറിലെ ബയോൺക്ഷേത്രം ഏഴാം ജയവർമ്മരാജാവ് പണികഴിപ്പിച്ചതായിട്ടാണ് അടുത്തകാലത്തു നടന്ന ഗവേഷണങ്ങൾ മൂലം തെളിഞ്ഞിട്ടുള്ളത്. ആങ്കോറിലെ ക്ഷേത്രങ്ങളിൽ മയമുള്ള വെൺകല്ലുകളിൽ കൊത്തിയിട്ടുള്ള ബുദ്ധപ്രതിമകളുടെ മുഖത്ത് കളിയാടുന്ന ശാന്തിസംഭാവകമായ പുഞ്ചിരിയും നിർവൃതി

ഭാവങ്ങളും അന്നത്തെ ശില്പകാരന്മാരുടെ കരവിരുതിനെ നിതരാം സ്പഷ്ടമാക്കുന്നുണ്ട്.

പതിമൂന്നാം ശതാബ്ദത്തിന്റെ ഉത്തരാർദ്ധത്തിൽ കമെർസാ ഗ്രാജ്യം അധഃപതിച്ചു. ചമ്പായുടെ കിഴക്കുഭാഗത്തുള്ള ജനങ്ങൾ നേരത്തേതന്നെ ഒഴിഞ്ഞുപോയി. തായ്‌ലണ്ടുകാർ എന്നുകൂടി പറയപ്പെടുന്ന സയാംകാർ സയാമിന്റെ തെക്കുകിഴക്കേ ഭാഗത്തുള്ള പ്രദേശത്തേയ്ക്കു കടന്നു് അവിടെ പിടിച്ചടക്കുകയും, പതിനഞ്ചാം ശതാബ്ദമായപ്പോഴേയ്ക്കു് അവർ കമ്പോഡിയായുടെ കേന്ദ്രസ്ഥാനത്തേയ്ക്കുതന്നെ പ്രവേശിക്കുകയും ചെയ്തു.

ഇന്ധോ-ചൈനാ അർദ്ധദ്വീപിന്റെ കിഴക്കുഭാഗത്തുള്ള ചമ്പാ എന്ന പ്രദേശത്തു്, മലയാ പോളിനേഷ്യൻ എന്നൊരു സങ്കരവർഗ്ഗക്കാർ ക്രിസ്തുവർഷാരംഭത്തിൽത്തന്നെ അധിവസിച്ചിരുന്നതായിക്കാണുന്നുണ്ടു്; ഇന്നു് അന്നാം എന്നറിയപ്പെടുന്ന പ്രദേശത്തിന്റെ തെക്കൻകടൽത്തീരങ്ങളിലാണു് അവർ നിവസിച്ചിരുന്നതു്. കമ്പോഡിയായെപ്പോലെതന്നെ, മേല്പറഞ്ഞ ചമ്പാ പ്രദേശവും ഇന്ത്യയുടെ നാഗരികതയും സംസ്കാരവുമാണു് സ്വീകരിച്ചിരുന്നതെന്നു് കാണുന്നു. അവിടെ ബ്രാഹ്മണരും ബുദ്ധമതക്കാരും ഇടകലനുകഴിഞ്ഞിരുന്നുവെങ്കിലും, ദേശീയമതമെന്ന നിലയിൽ ശൈവമതത്തിനായിരുന്നു പ്രാമുഖ്യം. സംസ്കൃതഭാഷയിലാണു് രാജകീയശാസനങ്ങൾ എഴുതപ്പെട്ടിരുന്നതു്; രാജാക്കന്മാർ സംസ്കൃതപ്പേരുകൾ സ്വീകരിക്കുകയും ചെയ്തിരുന്നു. ഇന്ദ്രപുരി, ശ്രീവിജയ എന്നിങ്ങനെ അവിടെത്തെ തലസ്ഥാനനഗരങ്ങൾക്കു് നല്പിച്ചിരുന്ന നാമങ്ങളും ഭാരതീയങ്ങളത്രെ. മിസൌൺ, ടേറേയിൻ എന്നീവിടങ്ങളിലെ ശിവക്ഷേത്രങ്ങൾ ചമ്പായിലെ ശില്പകലാസ്മാരകങ്ങളായി കണക്കാക്കാം. അവിടെ ബുദ്ധമതത്തെ സംബന്ധിച്ചു കാണുന്ന കലാരൂപങ്ങൾ ശാന്തിയേക്കാൾ ശക്തിയേയാണു് പ്രകാശിപ്പിക്കുന്നതെന്നുള്ളതും സ്മരണീയമാകുന്നു. വടക്കുനിന്നു് കമെർവർഗ്ഗത്തിന്റേയും, കിഴക്കുനിന്നു് അന്നാമയിനു് വർഗ്ഗക്കാരുടേയും സമ്മർദ്ദത്തിൽപ്പെട്ടു് ചമ്പാ നിവാസി

കൾ പന്ത്രണ്ടാം ശതാബ്ദത്തോടുകൂടി ചരിത്രത്തിൽനിന്നു അന്തർലാപനം ചെയ്യുകയാണുണ്ടായതു്.

അന്നാമയിറാവുവട്ടുകാരുടെ പൂർവ്വികന്മാർ ടോൺകീൻ എന്ന പ്രദേശത്തുനിന്നാണു് വന്നതു്. അവരുടെ ഭാഷ സയാംഭാഷയോടു് സാമ്യമുള്ള ഒന്നായിരുന്നു. ബി. സി. മൂന്നാം നൂറ്റാണ്ടിൽ ആ വട്ടുകാരെ ചൈനക്കാർ കീഴടക്കുകയും, അങ്ങനെ അവർ ചൈനയുടെ കീഴിൽ ദീർഘകാലം കഴിച്ചുകൂട്ടേണ്ടിവരികയും ചെയ്തു. അവർ പിന്നീടു് 939-ൽ ചൈനയുടെ അടിമത്തം തട്ടിനീക്കി, ഒരു സ്വതന്ത്രരാജ്യം സ്ഥാപിച്ചു; ഹാനോയ് ആയിരുന്നു അതിന്റെ തലസ്ഥാനം. ഇങ്ങനെ സ്വതന്ത്രം പ്രാപിച്ചശേഷം മേൽപ്പറഞ്ഞ വട്ടുകാർ ചൈനയുടെ സംസ്കാരവലയത്തിൽ തന്നെയോണു് വർത്തിച്ചിരുന്നതു്. അന്നാമയിറാവുവട്ടുകാരുടെ ചരിത്രമത്രയും ചൈനയോടും ചമ്പായോടുമുള്ള ഒരു നിരന്തര സംഘട്ടനമായിരുന്നുവെന്നു പറയാം. എ.ഡി.1407-നും1428-നും മദ്ധ്യേ അവർ ഒരിക്കൽക്കൂടി ചൈനയുടെ ആധിപത്യത്തിന്നു് വിധേയരായിത്തീർന്നു. ഒടുവിൽ 1428-ൽ അവർ തങ്ങളുടെ രാജാവായ ലിലോയി എന്ന ഒരു ധീരപുരുഷന്റെ നേതൃത്വത്തിൽ ചൈനക്കാരെ ആട്ടിപ്പായിക്കുകയും, ചമ്പായുടെ തലസ്ഥാനനഗരമായ വീജയ 1471-ൽ പിടിച്ചെടുക്കുകയും ചെയ്തു. പതിനഞ്ചാം ശതാബ്ദത്തിന്റെ ഉത്തരാർദ്ധമായപ്പോഴേക്കു് അന്നാമിലെ രാജാക്കന്മാരുടെ ശക്തി ക്ഷയിച്ചതുടങ്ങി; വാസ്തവത്തിൽ, ഭരണാധികാരം കൊട്ടാരംഅധികാരികളുടെ കൈയിലായിത്തീർന്നു. ആ അധികാരികൾ തന്നെ ട്രിൻഹ് എന്നും ഗ്യൂയൻ എന്നും രണ്ടു വിഭാഗക്കാരായിത്തീരിഞ്ഞു് രാജാധികാരം പങ്കുവെക്കുകയുണ്ടായി. ആദ്യം പറഞ്ഞ വിഭാഗക്കാർ ഹാനോയിലും, രണ്ടാമതു പറഞ്ഞ കൂട്ടർ ഹ്യൂയിലും തങ്ങളുടെ ആസ്ഥാനങ്ങൾ ഉറപ്പിച്ചു. അവരിൽ ഗ്യൂയൻവിഭാഗക്കാർ 1697-ൽ ചമ്പായിലേക്കും, പിന്നീടു് 1898-ൽ കമ്പോഡിയായിലേക്കും തങ്ങളുടെ ആധിപത്യം വ്യാപിപ്പിച്ചു് ഇന്നത്തെ കൊച്ചിൻ-

ചൈനാ രൂപവല്ക്കരിച്ചു; സെയിഗൺ ആയിരുന്നു അതിന്റെ തലസ്ഥാനം. ഇപ്പറഞ്ഞ കൂട്ടരുടെ ഭരണത്തിന് ഇടക്കാലത്ത് കടൽക്കള്ളന്മാരുടെ ആക്രമണമൂലം താല്ക്കാലികമായി ഒരു സ്റ്റേഷനും നോട്ടുവെങ്കിലും, പിഗ്ന്യൂ ഡിബിഹേയിനി എന്ന ഒരു ശുദ്ധ്യ മിഷ്യനറിയുടെ സഹായത്താൽ ഇവർ ഭരണാവകാശം വീണ്ടെടുക്കുകയും, 1945 വരെ അന്നാമു ടോൻകിനും പാമാ ഡികാരത്തോടെ ഭരിച്ചുപോരുകയും ചെയ്തു.

സയാംകാർ അഥവാ തായ്‌ലണ്ടുകാർ യെനാൻ അതിർത്തി പ്രദേശത്തുള്ള മിനാം താഴ്‌വരയിൽനിന്നുവന്ന്, സയാമിലെ ആദിമനിവാസികളായ മോൺവർഗ്ഗക്കാരെ കീഴ്പ്പെടുത്തി ആ രാജ്യം കൈവശപ്പെടുത്തുകയാണുണ്ടായത്. സയാമിലെ ആദ്യത്തെ രാജാവായി ചരിത്രത്തിൽ അറിയപ്പെടുന്നത് രാമഖാനെംഗ് (1283-1297) എന്ന ദേഹമാണ്; സൊക്കോട്ടായി എന്ന നഗരമായിരുന്നു ആ രാജാവിന്റെ തലസ്ഥാനം. പിന്നീട് 1351-ൽ അയോദ്ധ്യ എന്ന പേരിൽ ഒരു പുതിയ തലസ്ഥാനനഗരം സ്ഥാപിക്കപ്പെടുകയും, അത് 1767 വരെ നിലനില്ക്കുകയുണ്ടായി. ബുദ്ധമതമായിരുന്നു സയാമിലെ ജനങ്ങളുടെ മതം; ആ മതത്തിലെ ഹീനയാനതത്വങ്ങളാണ് അവർ അനുവർത്തിച്ചിരുന്നതും. സിലോണിൽനിന്ന് ബുദ്ധമതത്തോടൊപ്പം, പാലിഭാഷയും അവർക്ക് ലഭിക്കുകയുണ്ടായി. സയാംരാജാക്കന്മാർ കമ്പോഡിയ കീഴടക്കിയപ്പോൾ അവിടെ നിലവിലുണ്ടായിരുന്ന ശൈവമതത്തിനു പകരം അവർ ബുദ്ധമതം നടപ്പാക്കി. സയാമും ബർമ്മയും തമ്മിൽ സദാ സംഘട്ടനത്തിലാണ് കഴിഞ്ഞിരുന്നത്. ബർമ്മക്കാർ 1569-ലും 1763-ലുമായിട്ട് രണ്ടു പ്രാവശ്യം സയാം കീഴടക്കുകയുണ്ടായി. ഒരിക്കൽ അയോദ്ധ്യനഗരം തന്നെ അവർ നശിപ്പിച്ചുകളഞ്ഞു. ഒടുവിൽ സയാംകാർ സ്വാതന്ത്ര്യം വീണ്ടെടുത്തശേഷം സ്ഥാപിച്ചതാണ് ബാങ്കോക്ക് എന്ന തലസ്ഥാനം.

ഇന്ത്യൻദാർപ്പിണസമൂഹത്തിൽപ്പെട്ട തുരുത്തുകളിൽ അധിവസിച്ചിരുന്നത്, മലയാക്കാരുമുപോളിനേഷ്യൻകാരുമുൾപ്പെട്ട

ഒരു സങ്കരവർഗ്ഗമാണ്. ആ വർഗ്ഗക്കാർ കടലുമായി ഇടപഴകിക്കഴിയുന്ന കൂട്ടരായിരുന്നു. ക്രിസ്തുവർഷാരംഭത്തിനിടയ്ക്കു തന്നെ, ഇന്ത്യയിൽനിന്നുള്ള കുടിപ്പാപ്പുകാർ ജാവായിലും സുമാത്രയിലും കടന്നു കൂട്ടുകയുണ്ടായി. അവർ മുഖേനയാണ് ബുദ്ധമതവും, ഹിന്ദുമതവും, സംസ്കൃതസാഹിത്യവും, അവയെ അടിസ്ഥാനമാക്കിയുള്ള സംസ്കാരവും അവിടങ്ങളിൽ പ്രചരിക്കുവാനിടയായത്. സുമാത്രയിൽ പാലംബാംഗ് എന്ന നഗരം തലസ്ഥാനമാക്കിക്കൊണ്ടു് ഭരണം നടത്തിയിരുന്ന ശൈലേന്ദ്രരാജവംശവും, അവരുടെ വകയായി ശ്രീവിജയ എന്ന പേരിൽ അറിയപ്പെടുന്ന രാജ്യവും ഹൈന്ദവ സംസ്കാരത്തിനു് വശഗമായിത്തീർന്നു. എ. ഡി. 760-മാണ്ടിനിടയ്ക്കു് ജാവയിൽ ബോറോബുദൂർ എന്ന സ്ഥലത്തു് പണികഴിപ്പിക്കപ്പെട്ട ഗോപുരങ്ങളിലും അവയിലുള്ള കലാമാതൃകകളിലും ഹൈന്ദവപ്പായ കലാകാരന്മാരും ശതാബ്ദത്തിൽ പണിയിക്കപ്പെട്ട പാരമ്പര്യങ്ങളേതുമില്ലാത്തതും ഹൈന്ദവശില്പകലയുടെ പ്രതിഫലനമുണ്ടു്. എന്നാൽ കിഴക്കേ ജാവയിൽ പതിനഞ്ചാം ശതാബ്ദത്തിൽ നിർമ്മിക്കപ്പെട്ട ചില ക്ഷേത്രങ്ങളിൽ പോളിനേഷ്യൻ ശില്പകലയുടെ ലക്ഷണങ്ങളാണു് കാണുന്നതു്. ഇന്ത്യൻദീപസമൂഹത്തിൽപ്പെട്ട തുരുത്തുകളുടെ ഭരണാധികാരം പത്താം ശതാബ്ദം മുതൽക്കു് കിഴക്കേ ജാവയിലേയ്ക്കു് കേന്ദ്രീകരിച്ചുതുടങ്ങുകയും, 1293-മാണ്ടിൽ അവിടെ മധ്യപാതാ എന്ന പേരിൽ ഒരു സാമ്രാജ്യംതന്നെ സ്ഥാപിതമാവുകയും ചെയ്തു. പതിനഞ്ചാം നൂറ്റാണ്ടിൽ ഈ തുരുത്തുകളിൽ ഇസ്ലാംമതത്തിനു് പ്രചാരം സിദ്ധിച്ചുവെങ്കിലും, ജവാക്കാരുടെ സാഹിത്യത്തിലും കലയിലും ഭാരതീയപ്പായ തുടർന്നുകൊണ്ടേയിരുന്നു. രാമായണത്തിലേയും മഹാഭാരതത്തിലേയും രംഗങ്ങളുടെ അടിനയവും, ഭാരതീയസംഗീതവും ജാവയിൽ പ്രചുരപ്രചാരം പ്രാപിച്ചിരുന്നുവെന്നു പറയാം.

VII

യൂറോപ്പ് ഏഷ്യയിലേയ്ക്ക്

പോർത്തുഗീസുകാർ

യൂറോപ്പിന്റെ രൂപവല്ക്കരണത്തിൽ ഏഷ്യ ഒരു വലിയ പങ്കു വഹിച്ചിട്ടുണ്ട്. ഏഷ്യയിൽനിന്നുണ്ടായ ബാർബേറിയൻ ആക്രമണങ്ങൾ തുടങ്ങി, ഏഷ്യയിൽ ഉദയംചെയ്ത ക്രിസ്തുമതത്തിന്റെ ആശയപ്രവാഹംവരെ ഭീന്നങ്ങളായ പല ഘടകങ്ങളും യൂറോപ്യൻസംസ്കാരത്തിന് രൂപമരുളവാൻ സഹായിച്ചിരുന്നു. പന്തിനഞ്ചാം ശതാബ്ദത്തിന്റെ അന്ത്യഘട്ടംവരെ യൂറോപ്യൻജനത അവരുടെ വൻകരയിൽത്തന്നെ ഒതുങ്ങിനിന്നിരുന്നുവെന്നു പറയാം. പിന്നീട് അവർ പുതിയ പുതിയ വിഹാരംഗങ്ങൾ തേടിത്തുടങ്ങി. മദ്ധ്യധരണ്യാഴിയുടേയും അറ്റ്ലാന്റിക്സമുദ്രത്തിന്റേയും തീരങ്ങളോളം വ്യാപിച്ച ആ ജനതയ്ക്ക് പിന്നെ കടൽസഞ്ചാരംകൊണ്ടു കായ്സിദ്ധിയുള്ള എന്ന നിലവന്നു. അതോടെ, കടൽയാത്രയ്ക്ക് അവർ പല പുതിയ വിദ്യകളും പ്രയോഗിക്കുകയായി. കടൽസഞ്ചാരത്തിനുള്ള ഉപകരണങ്ങൾതന്നെ അവർ പല തരത്തിലും പരിഷ്കരിച്ചു. ബോട്ടും കപ്പലും തുഴയാനുള്ള തണ്ടുകൾ തുകൽവാറുകൊണ്ടു കെട്ടിയുറപ്പിക്കുന്ന പഴയ സമ്പ്രദായം മാറി അവ യഥേഷ്ടം തിരിക്കാവുന്ന ഇരുമ്പുകൊള്ളത്തുകളിന്മേൽ ഉറപ്പിക്കുക, കാന്തസൂചി ഘടിപ്പിച്ചു വടക്കുനോക്കിയന്ത്രങ്ങൾ ഉപയോഗിക്കുക, കപ്പലുകളുടെ വലിപ്പവും ഉറപ്പും വദ്ധിപ്പിക്കുക, നാലു പാമരങ്ങൾ ഘടിപ്പിച്ചു ദീർഘസഞ്ചാരത്തിനു പററിയ കപ്പലുകൾ നിർമ്മിക്കുക മുതലായി പല പരിഷ്കാരങ്ങളും ഈ കൂട്ടത്തിൽ എടുത്തുപറയുവാനുണ്ട്.

അങ്ങനെ ലോകത്തിന്റെ വിവിധ ഭാഗങ്ങളിലേയ്ക്ക് കടൽസഞ്ചാരം നടത്താനുള്ള സാധ്യതയും സൗകര്യവും യൂറോപ്യൻജനത പലവിധത്തിൽ വദ്ധിപ്പിച്ചു. അറ്റ്ലാന്റിക്സമുദ്രത്തിൽ

ലൂടെ പുരരാജ്യങ്ങളിലേയ്ക്കും ഒരു സഞ്ചാരമാർഗ്ഗം കണ്ടുപിടിക്കാൻ
 അന്നു തുനിഞ്ഞവരിൽ ക്രിസ്റ്റോഫർ കൊളംബസിന്റെ പേർ
 പ്രത്യേകം സ്മരണീയമാണ്. ഇറ്റലിയിലെ ജിനോവ എന്ന
 സ്ഥലത്തു ജനിച്ചവളൻ അദ്ദേഹം, തന്റെ സഞ്ചാരസംരംഭത്തി
 ന് സപന്തം നാട്ടുകാരിൽനിന്നും പ്രോത്സാഹനം ലഭിക്കാതെയാൽ,
 സ്പെയിനിലെ ഫെർഡിനാൻഡ് രാജാവിനേയും ഇസബെല്ലാരാ
 ജ്ഞിയേയും സമീപിച്ചിട്ടാണ് ആ ഉദ്യമത്തിനുവേണ്ട സാമ്പ
 ത്തികസഹായം നേടിയത്. നമ്മുടെ വിദ്യാർത്ഥികൾക്കെല്ലാം അ
 റിയാവുന്നതുപോലെ, കൊളംബസ് പുറപ്പെട്ടത് ഇന്ത്യയിലേ
 യ്ക്കുള്ള കടൽമാർഗ്ഗം കണ്ടുപിടിക്കാനുള്ള ഉദ്ദേശ്യത്തോടുകൂടിയായി
 രുന്നു. പക്ഷേ, ഇന്ത്യയ്ക്കു പകരം അമേരിക്കയിലെ ചില
 ദ്വീപുകളാണ് അദ്ദേഹം കണ്ടെത്തിയത്. കൊളംബസ് ആ
 ദ്വീപസമൂഹത്തിന് "വെസ്റ്റ് ഇൻഡീസ്" എന്നു പേരിട്ടു. അ
 ഞ്ഞെ ഏഷ്യൻരാജ്യമായ ഇന്ത്യയെ അന്വേഷിച്ചു പുറപ്പെട്ട
 കൊളംബസ് അമേരിക്കയിലേയ്ക്കും തിരിഞ്ഞുപോയെങ്കിലും,
 പോർത്തുഗീസ് നാവികന്മാർ ആഫ്രിക്കൻതീരങ്ങളിൽ പുറിക്കറ
 ഞി ഏഷ്യയെ സമീപിക്കുന്നുണ്ടായിരുന്നു. പോർത്തുഗലിലെ
 ഹെൻറിരാജകുമാരന്റെ പ്രോത്സാഹനത്തോടുകൂടി സമുദ്രസഞ്ചാ
 രം നടത്തിക്കൊണ്ടിരുന്ന പോർത്തുഗീസ് കപ്പിത്താനാരിൽ ഒരു
 വനായ ബർണാലോമി 1487-ൽ ആഫ്രിക്കയുടെ തെക്കേ അറ്റ
 തുള്ള മുനമ്പിലെത്തി. പെശ്വാനിന്റെ മുനമ്പ് എന്നറിയപ്പെട്ടിര
 ന്ന ആ പ്രദേശത്തിന് പ്രത്യംഗയുടെ മുനമ്പ് എന്നാണ് അദ്ദേ
 ഹം സംഗതിവശാൽ പേരിടാനിടയായത്. പോർത്തുഗീസ് നാ
 വികന്മാർ മൊസാംബിക്കിൽവെച്ചു ഇന്ത്യയിൽനിന്നുള്ള കച്ചവ
 ടക്കാരമായി പരിചയപ്പെടുകയും, അതിനുശേഷം അവർ ഇന്ത്യ
 യിലേയ്ക്കു തിരികുകയുംചെയ്തു. അങ്ങനെ പോർത്തുഗീസുകപ്പിത്താ
 നാരിൽ ഒരുവനായ വാസ്കോഡിഗാമ 1498 മാച്ച് 28-ാംനു
 കോഴിക്കോട്ടുവന്നുചേർന്നു. യൂറോപ്പിന്റെ സ്വാധീനശക്തി ഏ
 ഷ്യയിൽ പ്രവർത്തിക്കാൻ തുടങ്ങിയത് അന്നു മുതൽക്കാണ് തീ

ത്തും പറയാം. വാസ്തോഡിഗാമയ്ക്കുശേഷം വന്ന ദുവാത്തെ പച്ചീക്കോയാണം (1504) ഇന്ത്യയിൽ പോർത്തുഗീസാധിപത്യം കെട്ടിപ്പടുക്കുവാനുള്ള അടിത്തറ പാകിയതു്. പച്ചീക്കോയെ പിൻതുടന്ന് ഫ്രാൻസിസ് അൽമെയിഡ (1505-1509) ലോറൻസോ അൽമെയിഡ എന്നീ പറങ്കിനേതാക്കൾ കൊച്ചിയിലും, കൊല്ലത്തും, മൊംബാസയിലും മറ്റും പോർത്തുഗീസ്കാരുടെ പിടിമുറുക്കി ഉറപ്പിച്ചു. അൽമോൺസൊ ഡി അൽബുക്കുക്ക് (1509-1515) ഏഡൻ, ഓർമസ്, മലാക്കാക്കുടലിടുക്ക് എന്നിങ്ങനെ നാവികപ്രാധാന്യമേറുന്ന ചില സ്ഥലങ്ങളെ പിടിച്ചടക്കിയതോടെ, ഇന്ത്യാസമുദ്രത്തിന്റെ ആധിപത്യം മുഴുവൻതന്നെ പറങ്കികളുടെ കൈയിൽ അമന്നു.

പോർത്തുഗീസുകാർ ഇന്ത്യയിൽ നടത്തിയ ഭരണത്തിലും സമരത്തിലുമെല്ലാം ഭൂരതയും അസഹിഷ്ണുതയും മുഴുച്ചുനില്ക്കുന്നുണ്ടെന്നുള്ളതു് വാസ്തവംതന്നെ. എങ്കിലും ചരിത്രത്തിലെ ആ കറുപ്പുടയാളങ്ങൾ കണ്ടിട്ടു്, അവർ നാഗരികതയ്ക്കും സാസ്താരത്തിനും നല്കിയ സംഭാവനകളെ അവഗണിക്കുന്നതു് ശരിയല്ല. അവർ ജനങ്ങളെ തങ്ങളുടെ സ്വന്തം മതത്തിലേയ്ക്കു് ആകർഷിക്കാൻ പ്രയോഗിച്ച മാർഗ്ഗങ്ങൾ എന്തൊക്കെയായിരുന്നുവെന്നും, യൂറോപ്യൻനാഗരികതയും സംസ്താരവും ഇവിടെ പരന്നതു് അവർ മുഖേനയാണെന്നു് സമ്മതിക്കണം. നയിൻറു് ഫ്രാൻസിസ് സേവ്യറിനേപ്പോലുള്ള ക്രൈസ്തവമുൻപന്തന്മാർ എത്രയും സാമൂഹികമായ രീതിയിൽ നല്കിയ ധാർമികവെളിച്ചവും ഇക്കൂട്ടത്തിൽ സവിശേഷം അനുസ്മരിക്കപ്പെടേണ്ടതാണു്. ആസ്സത്രികൾ, ആതുരശാലകൾ, വിദ്യാലയങ്ങൾ, അനാഥശാലകൾ എന്നിങ്ങനെ ജനോപകാരപ്രദങ്ങളായ പല സ്ഥാപനങ്ങളും പോർത്തുഗീസുകാർ ഇവിടെ ഏല്പിച്ചു. ഇന്ത്യയിൽ ആദ്യമായി ഒരു മുദ്രണാലയം സ്ഥാപിച്ചതുതന്നെ അവരാണ്. ചില സാമൂഹ്യപരിഷ്കാരങ്ങൾ ഏല്പിച്ചതാനും പോർത്തുഗീസാധികാരികൾ ശ്രദ്ധിക്കാതിരുന്നില്ല. ഇന്ത്യയിൽ പ്രബല്യുക്തിയിലുള്ള സമീപസമൃദ്ധിയും നിരോധിക്കാൻ അൽ

ഫോൺസൊ അൽബുക്കുക്ക്^o ചെയ്ത ശ്രമം ഇവിടെ സ്തുരണീയമാണു്. അതുപോലെതന്നെ വണ്ണവർഗ്ഗവ്യത്യാസങ്ങൾ പരിഗണിക്കാത്തുള്ള വിവാഹസമ്പ്രദായത്തേയും പോർത്തുഗീസധികാരികൾ പ്രോത്സാഹിപ്പിക്കുകയുണ്ടായി; പോർത്തുഗീസുദ്യോഗസ്ഥന്മാരും ഭടന്മാരും നാട്ടുകാരുമായി വിവാഹബന്ധത്തിൽ എപ്പോഴൊന്നിടവന്നതു് ആ വഴിക്കായിരുന്നു.

ഇന്ത്യയുടെ വ്യാപാരത്തിനു് പോർത്തുഗീസുകാർ മുഖേന വലിയ വികാസം സിദ്ധിച്ചു. ഇന്ത്യയിൽനിന്നുള്ള കച്ചവടച്ചരക്കുകൾ ദൂരസ്ഥിതങ്ങളായ പല രാജ്യങ്ങളിലുമെത്തുവാനിടയായി. പോർത്തുഗീസുകാരായുള്ള ബന്ധംകൊണ്ടു് പരിഷ്കൃതരീതിയിലുള്ള പല ഉപകരണങ്ങളും നമുക്കു ലഭിച്ചിട്ടുണ്ടു്. മേശ, കസേര മുതലായ ഉപകരണങ്ങൾ പലതും പോർത്തുഗീസുകാരുടെ സംഭാവനകളാണു്. നമ്മുടെ ഒട്ടുമാവു്, കശുമാവു്, അന്നാരച്ചെടി, പപ്പമരം, പുകയിലച്ചെടി എന്നിവയെല്ലാം പോർത്തുഗീസുകാരാണു് ഇവിടെ കൊണ്ടുവന്നതു്.

ഒരുവിധത്തിൽ പറഞ്ഞാൽ ധനസമ്പാദനം, ദീഗപിജയം, മതപരിവർത്തനം എന്നിവയായിരുന്നു പോർത്തുഗീസുകാരുടെ പ്രധാന പരിപാടികൾ. അതൊക്കെ എങ്ങനെയിരുന്നാലും, ലോകചരിത്രത്തിൽ വലിയ മാറ്റങ്ങൾ വരുത്താൻ അവർ സാധിച്ചുവെന്നുള്ള പരമാർത്ഥം നിഷേധിക്കാനാവില്ല. ആഫ്രിക്കൻമുനമ്പിൽനിന്നു് പൗരസ്ത്യദേശങ്ങളിലേയ്ക്കു് അവർ തുറന്ന ഗതാഗതമാർഗ്ഗം ചരിത്രത്തിനുതന്നെ ഒരു പുതിയ സഞ്ചാരപഥം സൃഷ്ടിച്ചുവെന്നു പറയാം. മലാക്ക മുതലായ കടലിടുക്കുകളും കടന്നു് പോർത്തുഗീസുകാരുടെ സ്വാധീനം ചൈനയിലോളം ചെന്നെത്തി. അവർ മുഖേന ഏഷ്യയും യൂറോപ്പും തമ്മിൽ ആരംഭിച്ച സമ്പർക്കം ഇടയ്ക്കിടെ പല ശല്യങ്ങൾക്കു കാരണമായെങ്കിലും, ലോകചരിത്രത്തിന്റെ മുൻപന്തിയിലേയ്ക്കു ഏഷ്യയെ തള്ളിവിട്ടതിൽ ആ ബന്ധത്തിനു് ഒരു വലിയ കൈയുണ്ടായിരുന്നുവെന്നു സമ്മതിക്കണം.

ഡച്ചുകാരായിരുന്നു ഏഷ്യയിൽ സ്വാധീനം ചെലുത്തിയ മറ്റൊരു യൂറോപ്യൻ ശക്തി. പതിനെട്ടാംശതാബ്ദത്തിന്റെ ആരംഭമായപ്പോൾ പോർത്തുഗീസുകാരുടെ ആധിപത്യം അസ്തംഗമാക്കുകയും, അവരുടെ സ്ഥാനത്ത് ഡച്ചുകാരുടെ ആധിപത്യം പ്രാബല്യത്തിലെത്തുകയുമായി. ഡച്ചുകാർ 1619-ൽ ജാവയിലെ ബറോവിയായിൽ നിലയുറപ്പിച്ചുകൊണ്ട് ഇന്ത്യൻ ഉപഭൂഖണ്ഡത്തിൽപ്പെട്ട വല തുരുത്തുകളും പിടിച്ചെടുത്തു. 1638-ൽ അവർ സിലോണിൽ ഒരു ഭരണകേന്ദ്രം സ്ഥാപിക്കുകയും ചെയ്തു.

ഫ്രഞ്ചുകാർ

പോർത്തുഗീസുകാരേയും ഡച്ചുകാരേയുംപോലെ ഫ്രഞ്ചുകാരും കച്ചവടത്തിനായി വന്നവരാണ്. ഫ്രഞ്ച് 'ഇസ്റ്റിം' ഇന്ത്യാ കമ്പനിക്കാർ ആദ്യംതന്നെ ഇന്ത്യയിലും പലേടങ്ങളിൽ പണ്ടകശാലകൾ സ്ഥാപിച്ചു. ഇന്ത്യയുടെ കിഴക്കേ തീരത്തുള്ള പുതുശ്ശേരിയിലും (1614) ബങ്കാളിലെ ചന്ദ്രനഗരിലും (1686) സ്ഥാപിച്ചവയാണ് ആ കൂട്ടത്തിൽ ഏറ്റവും മികച്ച പണ്ടകശാലകൾ. അങ്ങനെ കച്ചവടവുമായിക്കഴിഞ്ഞിരുന്ന ആ വിദേശികളിൽ ദിഗ്വിജയമോഹം അങ്കുരിപ്പിച്ചത് ഇന്ത്യയിലെ അന്നത്തെ പരിതഃസ്ഥിതികളായിരുന്നു. ദക്ഷിണേന്ത്യയിലെ കലങ്ങിമറിഞ്ഞ രാഷ്ട്രീയസ്ഥിതിഗതികൾകൊണ്ട് മുതലെടുക്കാമെന്ന് കുശാഗ്രബുദ്ധിയായ ഡ്യൂപ്പെ കണ്ടുപിടിച്ചു. ഇന്ത്യൻനാടുവാഴികളുടെ അശിക്ഷിതരായ വമ്പിച്ച സേനകളെ, ആയുധബലവും രണതന്ത്രവും കൊണ്ട് നിഷ്പ്രയാസം തോല്പിക്കാൻ സാധിക്കുമെന്ന് അദ്ദേഹം കണ്ടുമനസ്സിലാക്കി. ഹൈദരാബാദിലെ നൈസാമിനെയും, കണ്ണാട്ടിക്കിലെ നവാബിനെയും നേരിട്ടും അല്ലാതെയും എതിരിട്ട് അദ്ദേഹം ഡക്കാണിൽ ഫ്രഞ്ചുകാരുടെ ആധിപത്യം സ്ഥാപിച്ചു. ഡ്യൂപ്പെ തുടങ്ങിവെച്ച ഈ വിദ്യയാണ് ഇംഗ്ലീഷുകാർക്കും ഇവിടെ ദിഗ്വിജയത്തിന് മാഗ്ഗനിട്ട്രേഗമരുളിയെന്നുള്ളത്, ചരിത്രത്തിൽ പ്രത്യേകം ഗൗനിക്കപ്പെടേണ്ടുന്ന ഒരു വസ്തുതയാണ്. ഇംഗ്ലീ

ഷുകാർ ആ വിദ്യ ഫലത്തിലെത്തിച്ചു; ഹ്രഷ്ടുകാർക്ക് അത് സാധിച്ചില്ല. അതിനുള്ള കാരണം എന്താണെന്നോ? ഇവിടെ ഹ്രഷ്ടുഗവർണ്ണമാരായി വന്നവർ ആരാഭിച്ച സംരംഭങ്ങൾക്ക് ഹ്രാൻസിൽനിന്ന് അവരുടെ ഗവണ്മന്റിന്റെ പിൻതുണ വേണ്ടത്ര ലഭിച്ചില്ലെന്നുള്ളതുതന്നെ.

ഇൻഡോചൈനയിൽ ഹ്രഷ്ടുകാർ സ്ഥാപിച്ച ആധിപത്യമാണ് കരേക്കൂടി നീണ്ടുനിന്നത്. പത്തൊൻപതാംശതാബ്ദത്തിന്റെ ഉത്തരാർദ്ധമാനുഷ്യാശ്ചക്രം ടോൺകിൻ, കൊച്ചിൻചൈന, കമ്പോഡിയ എന്നിങ്ങനെ പല സ്ഥലങ്ങളും ഹ്രഷ്ടസേനകൾ പിടിച്ചെടുക്കുകയും, ഹാനോയ് തലസ്ഥാനമാക്കിക്കൊണ്ടു് അവിടെ ഒരു ഹ്രഷ്ടസാമ്രാജ്യം സ്ഥാപിതമാവുകയുംചെയ്തു.

ഇംഗ്ലീഷുകാർ

ഇംഗ്ലീഷുകാരും ഒരു ഈസ്റ്റ് ഇന്ത്യാകമ്പനിയുടെ പേരിൽ കച്ചവടത്തിനു വന്നവരാണ്. അവരുടെ കച്ചവടകേന്ദ്രങ്ങൾ മദ്രാസിലും (1640)ബോംബെയിലും(1661)കൽക്കത്തയിലും (1690) ആയിരുന്നു. പതിനേഴാം ശതാബ്ദത്തിൽ മുഗൾസമ്രാജ്യത്തിലുണ്ടായ ഒരുമക്കുറവും ഭരണദുർബ്ബല്യവുമാണ് ഇന്ത്യയിൽ ഒരു ബ്രിട്ടീഷ് സാമ്രാജ്യം ഉടലെടുക്കാനിടയാക്കിയത്. ഇംഗ്ലണ്ടിലെ ഭരണാധികാരികളുടെ സജീവമായ പിൻതുണയോടുകൂടി, ഈസ്റ്റ് ഇന്ത്യാകമ്പനിയുടെ പ്രവർത്തനങ്ങൾ ഇന്ത്യയിൽ ഹ്രഷ്ടുകാരേയും പോർത്തുഗീസുകാരേയും അപേക്ഷിച്ച് കൂടുതൽ സ്ഥിരമായ ആധിപത്യം നടപ്പാക്കുവാൻ സാധിച്ചു. ആദ്യം കമ്പനിയുടെ ഒരു ക്ലാക്ക് പിന്നീട് സൈന്യാധിപനുമായിത്തീർന്ന ക്രൈവം (1757-1760), അതുപോലെതന്നെ ആദ്യം കമ്പനിക്കാക്ടം പിന്നെ ഗവർണ്ണറുമായിത്തീർന്ന വാറൻ ഹെയ്സ്റ്റിംഗ്സും (1772-1785) മുഖേനയാണ് ഇന്ത്യയിൽ ബ്രിട്ടന്റെ ദിഗ്വിജയം ആരംഭിച്ചത്. 1757-ൽ ബങ്കാളം, 1761-ൽ കർണ്ണാടകവും ബ്രിട്ടീഷ് ആധിപത്യത്തിലായിത്തീർന്നു. ഈസ്റ്റ് ഇന്ത്യാകമ്പനിയുടെ പ്രവ

ത്തകരിൽ ഒരു പ്രമുഖസ്ഥാനം വഹിച്ചിരുന്ന വെല്ലുസ്ലിയുടെ നേതൃത്വത്തിൽ ഹൈദർ ആലിയുടേയും ടിപ്പുവിന്റേയും രാജ്യം കീഴടക്കപ്പെടുകയും, മുഗൾചക്രവർത്തിമാരുടെ തലസ്ഥാനമായ ദൽഹിനഗരം തന്നെയും ബ്രിട്ടീഷാധിപത്യത്തിലൊതുങ്ങുകയും ചെയ്തു. നെപ്പോളിയന്റെ സമരസംരംഭങ്ങൾ നടക്കുന്നതിനിടയ്ക്കും, ബ്രിട്ടീഷുകാർ ഡച്ചുകാരിൽനിന്നും സിലോൺ പിടിച്ചെടുക്കുകയും ഉണ്ടായി. മഹാരാഷ്ട്രയുദ്ധങ്ങൾക്കുശേഷം 1820-ൽ പേഷ്വാമാരുടെ രാജ്യവും ബ്രിട്ടീഷാധിപത്യത്തിലൊതുങ്ങുകയും, അതോടെ ബോംബെസംസ്ഥാനം രൂപമെടുക്കുകയും ചെയ്തു. സിങ്ങകാരായുള്ള യുദ്ധംകഴിഞ്ഞു 1849-ൽ പഞ്ചാബ്സംസ്ഥാനം സ്ഥാപിതമായി. 1857-ൽ നടന്ന ശിവാലിലാറളയെ തുടന്ന് ഇന്ത്യയിലെ ഭരണം ഈസ്റ്റ് ഇന്ത്യാകമ്പനിയുടെ കൈയിൽനിന്നും മാറി, ബ്രിട്ടീഷ് ഗവർണ്മെണ്ടു നേരിട്ടുതന്ന നടത്തുകയായി.

പോർത്തുഗീസുകാരുടെപ്പോലെ ഇംഗ്ലീഷുകാരും ഇന്ത്യയിൽ നിന്നും ചൈനയിലേയ്ക്കു കടന്നു. കറുപ്പുകച്ചവടത്തിന്റെ പേരിലായിരുന്നു ആ പ്രവേശനം. ഒട്ടാവിലത്തെ മഞ്ചു ചക്രവർത്തിയായ കൈൻ ലോങ്ങിന്റെ (1756-1796) കാലംമുതൽ ഔദ്യോഗികമായി തീർന്നുകൊണ്ടിരുന്ന ചൈനയിലേയ്ക്കും ബ്രിട്ടീഷ് കച്ചവടക്കപ്പലുകൾ കടന്നു തുടങ്ങി. അങ്ങനെ കറുപ്പുംകൊണ്ടുചെന്ന ഏതാനും കപ്പലുകളെ ചൈനാക്കാർ തടഞ്ഞു നശിപ്പിച്ചതിൽവെച്ച് 1841-ൽ ഒരു സംഘട്ടനം നടന്നു. കറുപ്പും യുദ്ധം എന്നറിയപ്പെടുന്ന ആ സംഘട്ടനത്തിന്റെ ഫലമായി ഹോങ്കോങ്ങ് മുതലായ ചില തുറമുഖങ്ങൾ കൈവശപ്പെടുത്താൻ ഇംഗ്ലീഷുകാർ സാധിച്ചു. 1860-ൽ ഇംഗ്ലീഷുകാരും ഫ്രഞ്ചുകാരും കൂടി യോജിച്ച് ചൈനയിൽ പിന്നെയും കുറേ തുറമുഖങ്ങൾ കൈവശപ്പെടുത്തി. യൂറോപ്യൻ ശക്തികളുടെ കൈ ഇങ്ങനെ കയറിത്തുടങ്ങിയത് മഞ്ചുചക്രവർത്തിമാരുടെ ദൗർബ്ബല്യം മൂലമാണെന്ന് ധരിച്ച്, ആ രാജവംശത്തെ നിഷ്ഠാസനം ചെയ്യാൻ തയ്യാറായിപ്പിൻ എന്ന് വർഗ്ഗ

ക്കാർ ഒരു വിപ്ലവത്തെ നടത്തി. എന്നാൽ ഇംഗ്ലീഷുകാരും അമേരിക്കക്കാരും കൂടി ആ വിപ്ലവത്തെ ഉടനെ അടിച്ചമർത്തിക്കളഞ്ഞു. ചൈനയുമായുള്ള കച്ചവടത്തിൽ ഇംഗ്ലീഷുകാർക്കുതന്നെ യാതൊരു മുക്കെ; ഷാങ്ഹായ് തുറമുഖത്തെ അതിന് ഒരു തെളിവാണ്. മറ്റു യൂറോപ്യൻരാജ്യങ്ങളും ചൈനയിൽ കാരോ സ്ഥലങ്ങൾ കൈവശപ്പെടുത്തിത്തുടങ്ങി. ക്രയിറൗ എന്ന പ്രദേശം 1897-ൽ ജർമ്മനി പിടിച്ചെടുത്തു; പോട്ട്ആർത്ർ എന്ന തുറമുഖത്തോടുകൂടിയ നാങ്കുപ്രദേശം റഷ്യ കൈവശപ്പെടുത്തി; വെയി-ഹായ്-വെയി എന്ന നാവികത്താവളം ഇംഗ്ലീഷുകാരുടെ പിടിയിൽത്തന്നെ അമൻ. വിദേശികളുടെ കൈയേറ്റത്തെ ചെറുക്കാൻ ബോക്സർ ലഹള എന്നപേരിൽ ചൈനക്കാർ 1900-ാമാണ്ടിൽ മറ്റൊരു വിപ്ലവംകൂടി നടത്തിനോക്കിയെങ്കിലും, അതും യൂറോപ്യൻശക്തികൾക്ക് കൂടുതൽ നേട്ടമുണ്ടാക്കിക്കൊടുക്കുവാൻ മാത്രമേ ഉപകരിച്ചുള്ളൂ. ഇതിനിടയ്ക്ക്, ഇംഗ്ലീഷുകാർ സിങ്കപ്പൂർ വശത്തുള്ള മലയാ അലുദ്വീപും ബർമ്മയ്ക്കു കൈവശപ്പെടുത്തി ഇന്ത്യയുടേയും ചൈനയുടേയും നടുക്കുള്ള വിടവ് നികഴിക്കഴിഞ്ഞിരുന്നു.

റഷ്യ ഇതിനകം സൈബീരിയയിലേയ്ക്കു കടന്ന് സ്വന്തം സാമ്രാജ്യസീമയെ വികസിപ്പിക്കാൻ ഒരു ശ്രമം നടത്തുന്നുണ്ടായിരുന്നു. കുടിപ്പാപ്പും കൃഷിയുമൊന്നുമില്ലാതെ ഭഴിഞ്ഞുകിടന്നിരുന്ന വിശാലമായ ആ ഭൂവിഭാഗം അങ്ങനെ റഷ്യാക്കാരുടെ പിടിയിലമർന്നുതുടങ്ങി. സൈബീരിയയിലെ ടോബുരസ്സ് എന്ന പ്രദേശത്തു് അവർ 1587-ൽ പ്രവേശിച്ചു. അതിനെ തുടർന്ന്, ടോംസ്ക് (1604) ഇഷ്ടസ്ക് (1652) നെർഷിൻസ്ക് (1656) എന്നീ പ്രദേശങ്ങളിലും അവർ വഴിക്കുവഴി കയറിപ്പററി. റഷ്യൻ സാമ്രാജ്യത്തിന്റെ ഈ വികസനം കിഴക്കു കടൽത്തീരത്തുചെന്നാണു് നിലച്ചതു്. അവിടെ വ്ലാഡിവാസ്കൊ എന്ന പേരിൽ 1902-ൽ ഒരു നാവികത്താവളം സ്ഥാപിക്കപ്പെടുകയുണ്ടായി. റഷ്യൻഭാഷയിൽ ആ പേരിനു് 'പുരസ്കൃതധീപത്യം' എന്നാ

ണരീഥം. കീഴക്കൻപ്രദേശങ്ങൾ കീഴടക്കാൻ രാഷ്ട്രയുദ്ധങ്ങളായിരുന്ന മോഹത്തിന്റെ ഒരു സ്മാരകമാണ് ആ നാവികത്താവളം. ഏഷ്യയുടെ മറ്റു ചില ഭാഗങ്ങളായ സമർക്കണ്ടും, ബൊക്കറാ, ഫർഗാന, കീവ് എന്നീ പ്രദേശങ്ങൾ രാഷ്ട്ര ഇതിനുമുമ്പുതന്നെ കീഴടക്കിക്കഴിഞ്ഞിരുന്നുവെന്നുള്ളതും ഇവിടെ പ്രസ്താവ്യമാണ്.

ഏഷ്യയുടെ മേൽ യൂറോപ്യൻരാജ്യങ്ങൾ ചെലുത്തിക്കൊണ്ടിരുന്ന സമർദ്ദങ്ങൾ അങ്ങകലെ ഒറ്റപ്പെട്ടുകിടക്കുന്ന ജപ്പാനെയും ബാധിക്കാതിരുന്നില്ല. കച്ചവടത്തിന്റെ പേരിൽ അമേരിക്കയാണ് അങ്ങോട്ടു കണ്ണും കൈയുമെത്തിക്കാൻ തുടങ്ങിയതു്. കമാൻഡർ പെറി എന്ന അമേരിക്കൻനാവികൻ വെടിമുഴക്കിക്കൊണ്ടു് ജപ്പാനിലെത്തി. പക്ഷേ, ചൈനയേപ്പോലെ പെട്ടെന്നു് വഴങ്ങിക്കൊടുക്കുന്ന കൂട്ടത്തിലായിരുന്നില്ല ജപ്പാൻ. വിദേശികളുടെ കൈയേറ്റത്തിൽനിന്നു് ജപ്പാനെ പ്രതിരോധിക്കാൻ തന്നെ അവിടത്തെ ഭരണാധികാരികൾ തീർച്ചയാക്കി. പക്ഷേ, പുറത്തുനിന്നു വന്നവരെ തടയുമുവു്, അവർക്കു് അകത്തുതന്നെ ചില ക്രമീകരണങ്ങൾ ചെയ്യുവാൻണ്ടായിരുന്നു. ജപ്പാനിലെ ഭരണാധികാരം തന്നെ ശരിയായ അവകാശികളുടെ കൈയിൽ ഉറപ്പിക്കേണ്ടതായിരുന്നു മന്നാമത്തെ ആവശ്യം. മെയ് ഒന്നോ എന്ന പേരിനാൽ പിന്നീടു് അറിയപ്പെട്ട മുസ്സിഹിതോചക്രവർത്തി (1866-1912), ചോഷു എന്നും സ്റ്റാസുമാ എന്നും പറയപ്പെടുന്ന ഗോത്രക്കാരുടെ സഹായത്തോടുകൂടി ടോക്കുഗാവായിലെ ഷോഗൻഭരണാധികാരികളെ കീഴടക്കി, പഴയ രാജവംശത്തിന്റെ ഭരണം പുനഃസ്ഥാപിച്ചു. എന്നാൽ ഇപ്പറഞ്ഞ ഭരണമാറ്റം കൊണ്ടുമാത്രം കാര്യമായില്ല; യൂറോപ്യൻശക്തികളെ ഫലപ്രദമായി തടയണമെങ്കിൽ അതിന്നു പറ്റിയ സജ്ജീകരണങ്ങൾ കൂടി ചെയ്യേണ്ടിയിരുന്നു. അതിനുവേണ്ടി, യൂറോപ്യൻരിതിയിൽ തന്നെയുള്ള സൈന്യസജ്ജീകരണങ്ങളും മറ്റും ജപ്പാൻ ആരംഭിച്ചു. യൂറോപ്പിനെ യൂറോപ്പിന്റെ ആയുധങ്ങൾകൊണ്ടു വെല്ലുവാറായിരുന്നു അവരുടെ വട്ടം. ജപ്പാന്റെ തലസ്ഥാനം കിയോട്ടോ

യിൽനിന്നും ടോക്കിയോയിലേയ്ക്കു മാറിസ്ഥാപിച്ചു. പാർലി
 മെൻറും, കാബിനറ്റും, നീതിന്യായാസനങ്ങളുമെല്ലാം യൂറോ
 പ്യൻമാതൃകയിൽ സംഘടിപ്പിക്കപ്പെട്ടു. യൂറോപ്യൻരീതിയിലു
 ള്ള കടൽസൈന്യവും കരസൈന്യവും രൂപീകൃതങ്ങളായി. സ
 യൻസും, സാങ്കേതികവിജ്ഞാനവും അദ്ധ്യയനവിഷയങ്ങളായി
 തീർന്നു. പത്തൊമ്പതാം പട്ടുനൂറ്റാണ്ടുകൊണ്ടുള്ള വൻകിടവ്യവസായങ്ങ
 ളും, കനത്ത യന്ത്രസാമഗ്രികളും നാട്ടിലെങ്ങും നടപ്പായി.

ഇങ്ങനെ പല വിധത്തിലും പുരോഗതിയും പ്രാബല്യവും
 പ്രാപിച്ചുതുടങ്ങിയപ്പോൾ, ജപ്പാൻ തന്റെ സൈന്യശക്തി പ
 രീക്ഷിക്കാൻ മോഹമുണ്ടായതിൽ അതുതപ്പെടുവാനില്ല. കൊറി
 യായ്ക്കുവേണ്ടി 1894-ൽ ചൈനയോടു ജപ്പാൻ യുദ്ധത്തിനു പുറ
 പ്പെട്ടു. പോട്ട് ആർതർ, തെക്കെ മഞ്ചൂറിയ, ഫൊർമോസാ എ
 ന്നീപ്രദേശങ്ങൾ ജപ്പാൻ പിടിച്ചെടുത്തുവെങ്കിലും, യൂറോപ്യൻ
 ശക്തികളുടേയും അമേരിക്കയുടേയും ഇടപെടൽനിമിത്തം ഫൊർ
 മോസാ ഒഴിച്ച് മറ്റെല്ലാം വിട്ടുകൊടുക്കേണ്ടതായും വന്നു.

മറ്റു യൂറോപ്യൻരാജ്യങ്ങൾ കച്ചവടവും അതിനുള്ള തുറമു
 ഖങ്ങളും നാവികത്താവളങ്ങളും തജ്ജന്യമായ സപാധീനശക്തി
 യും കൊണ്ടു തൃപ്തിപ്പെട്ടുകഴിഞ്ഞപ്പോൾ, റഷ്യയാകട്ടെ ചൈന
 യുടെ ഭൂവിഭാഗങ്ങളിന്മേൽത്തന്നെ കൈവെച്ചുതുടങ്ങി. റഷ്യയു
 ടെ ഈ സാമ്രാജ്യവികസനസംരംഭത്തിൽ, ജപ്പാനുമായിട്ടാണ്
 ഏറ്റുമുട്ടലുണ്ടായത്. മഞ്ചൂറിയയെസ്സംബന്ധിച്ച് റഷ്യയും ജ
 പ്യാനും തമ്മിൽ 1904-ൽ ഒരു യുദ്ധം നടന്നു. ഒമ്പതുമാസം നീണ്ടു
 നിന്ന ആ സമരത്തിൽവെച്ച് റഷ്യൻസൈന്യത്തിന് വമ്പിച്ച പ
 ലപരാജയങ്ങളുംനേരിട്ടു. ജനറൽ കയാമാ എന്ന ജപ്പാൻസൈന്യാ
 ധിപൻ 1904-ആഗസ്റ്റ്, സെപ്തമ്പർ എന്നീ മാസങ്ങളിൽ ലിയോ
 യാണിൽവെച്ചും, ജനറൽ നോഗി എന്ന മറ്റൊരു സൈന്യാധി
 പൻ 1905 ഫെബ്രുവരി - മാർച്ച് മാസങ്ങളിൽ മൂക്ഡനിൽ
 വെച്ചും റഷ്യൻസേനകളെ കഠിനമായി തോല്പിച്ചു. ഇതിനെ
 തുടർന്ന്, അഡ്മിറൽ ടോഗോ എന്ന ജപ്പാൻ നാവികസൈന്യാ

ഡിപൻ മെയ് 27-28 എന്നീ തീയതികളിൽ രാഷ്ട്രയുടെ നാവിക സൈന്യത്തെ നിശ്ശേഷം തോല്പിച്ച് ഒരു വമ്പിച്ച വിജയം നേടുകയുണ്ടായി. 1905 സെപ്റ്റംബർ 15-ാംനം- പോർട്ട്സ് മന്തിൽ വെച്ചു നടന്ന സന്ധിയുടെ വ്യക്തിപ്രകാരം കൊറിയായുടേയും തെക്കൻ മണ്ഡ്രിയായുടേയും മേലുള്ള സകല അവകാശങ്ങളും വിട്ടുകൊടുത്തിട്ടാണ് രാഷ്ട്ര ആ യുദ്ധത്തിൽനിന്നും തലയുരിയത്ത്. ജപ്പാന്റെ സംരക്ഷണത്തിൽ ഏല്പിക്കപ്പെട്ട കൊറിയ, 1910-ൽ ജപ്പാന്റെ സ്വന്തമായിത്തീർന്നു. പോർട്ട് ആർതർ, ഡാൽനിഡേരിയൻ എന്നീ സ്ഥലങ്ങൾ ജപ്പാന്റെ താവളങ്ങളായി മാറുകയും ചെയ്തു.

[The following text is extremely faint and largely illegible due to fading and bleed-through from the reverse side of the page. It appears to be a continuation of the historical narrative.]

VIII

ഏഷ്യയുടെ തിരിച്ചടി

(1860 - 1945)

റഷ്യയുടെമേൽ ജപ്പാൻ നേടിയ വിജയം, ഏഷ്യൻ രാജ്യങ്ങളിലെല്ലാം പ്രത്യാശയുടെ പുളകം മാർത്തുകയായി. സ്വന്തം ശക്തി വർദ്ധിപ്പിക്കാൻ ജപ്പാൻ സ്വീകരിച്ച മാർഗ്ഗങ്ങൾ അനുധാവനം ചെയ്യുന്നപക്ഷം, ജപ്പാനെപ്പോലെ വിജയിക്കുവാൻ സാധിക്കുമെന്നുള്ള ഒരു ബോധം ഏഷ്യൻരാജ്യങ്ങളിൽ പരന്നു. യൂറോപ്യൻ രീതിയിലുള്ള വികാസവും ശക്തിയും സമ്പാദിച്ചു യൂറോപ്യൻശക്തികളെ ചെറുക്കുകയെന്ന നയമാണല്ലോ ജപ്പാൻ സ്വീകരിച്ചത്. ജപ്പാന്റെ അയൽവാസിയായ ചൈനാതന്നെ ഈ നയം ആദ്യം അനുകരിക്കാനൊരുങ്ങി. 1911-ൽ സൺയാത് സെൻ അവിടെ ക്രമിന്റാങ്ങ് എന്നപേരിൽ ഒരു വിപ്ലവപ്രസ്ഥാനം ആരംഭിച്ചു. അതിന്റെ ഫലമായിട്ട് ചഴയ മഞ്ചുരാജവംശം 1913-ൽ സ്ഥാനമൊഴിയുകയും, ചൈന ഒരു ജനാധിപത്യരാഷ്ട്രമായി പ്രഖ്യാപിക്കപ്പെടുകയും ചെയ്തു.

ചൈനായുടെ വടക്കുഭാഗത്തു നിലവിലിരുന്ന അരാജകത്വത്തിന്റെ തക്കംപടിച്ച് ജപ്പാൻ പിന്നെയും ചൈനയിൽ ദിഗ്വിജയം നടത്താനൊരുങ്ങി. 1931-ൽ ജപ്പാൻ വീണ്ടും മുകുഡനിൽ പ്രവേശിക്കുകയും, മഞ്ചുക്കോ എന്ന പേരിൽ മഞ്ചൂറിയായെ തങ്ങളുടെ ഒരു പ്രൊട്ടക്ടറേയ് റാക്കിത്തീർക്കുകയും ചെയ്തു. 1936-ൽ ചൈനയോടു് ഒരു തുറന്ന സമരംതന്നെ ജപ്പാൻ പ്രഖ്യാപിച്ചു. പെക്കിങ്ങിലും, നാങ്കിങ്ങിലും മറ്റുതീരപ്രദേശങ്ങളിലും ജപ്പാൻ സൈന്യം പ്രവേശിച്ചപ്പോൾ ചിയാങ് കെയ് ഷെങ്ക് സെച്ചുവാനിലെ ഉൾപ്രദേശത്തേയ്ക്കു മാറി. രണ്ടാംലോകമഹായുദ്ധത്തിൽ (1939-1945) സിങ്കപ്പൂർ, മലയാ, ബർമ്മാ ഫിലിപ്പൈൻസ് എന്നിവ ജപ്പാൻ പിടിച്ചെടുക്കുകയും, 1941-ൽ പേരുന്നൂർബർ പെ

ഒട്ടനും ആക്രമിച്ചതോടെ അമേരിക്കൻഐക്യസംസ്ഥാനങ്ങൾ ആ യുദ്ധത്തിൽ പങ്കെടുക്കാനിടവരുത്തുകയും ചെയ്തു. ലോകമഹായുദ്ധം തങ്ങളുടെ വിജയത്തിൽ കലാശിച്ചപ്പോൾ അമേരിക്കയും ഇംഗ്ലണ്ടും ജപ്പാൻ പിടിച്ചടക്കിയ സ്ഥലങ്ങളെല്ലാം നിഷ്പ്രയാസം വീണ്ടെടുത്തു; മാത്രമല്ല, ജപ്പാനെ ഒരുവക സൈനികനിയന്ത്രണത്തിൽ വയ്ക്കുകയുമുണ്ടായി. പിന്നീട് 1950-ലാണ് ജപ്പാനും സ്വാതന്ത്ര്യവും സ്വയംഭരണാവകാശവും ലഭിച്ചത്.

ബ്രിട്ടീഷ്യാധിപത്യത്തിൽ കുടുങ്ങിയിരുന്ന ഇന്ത്യയും സ്വാതന്ത്ര്യത്തിനായി അടരാടുകയായിരുന്നു. ബ്രിട്ടീഷുഭരണംതന്നെ അവർക്ക് അതിനുള്ള കഴിവുകൾ നേടിക്കൊടുത്തിരുന്നുവെന്ന് സമ്മതിക്കണം. വിദ്യാലങ്ങളും കോളേജുകളും മുഖേന ഇന്ത്യയ്ക്കുണ്ടായ വിജ്ഞാനവികാസം, നിയമസഭകളും മറ്റും കൊണ്ടുണ്ടായ ഉത്തരവാദിത്വഭരണപരിശീലനം, സ്വാതന്ത്ര്യങ്ങളായ നീതിന്യായാസനങ്ങൾ മൂലമുണ്ടായ നിയമവാഴ്ച, പരിഷ്കൃതങ്ങളായ ഭരണക്രമങ്ങളുടെ പ്രവർത്തനം — എന്നിവയെല്ലാം ഇന്ത്യയെ സ്വയംഭരണപഥത്തിലേയ്ക്ക് പതുക്കെപ്പതുക്കെയാണെങ്കിലും അടിപതറാതെ പുരോഗമിപ്പിക്കുകയായിരുന്നു. മഹാത്മാഗാന്ധിയുടെ നേതൃത്വത്തിൽ ഉയിരെടുത്ത സ്വാതന്ത്ര്യസമരം ഇന്ത്യയുടെ സ്വാതന്ത്ര്യലബ്ധിയെ തപരിപ്പിക്കുകയുംചെയ്തു. 1947 ആഗസ്റ്റ് 15-ാം നു- ഇന്ത്യ സ്വാതന്ത്ര്യം പ്രാപിച്ചു. ഇന്ത്യ, പാക്കിസ്ഥാൻ എന്ന രണ്ടു ഖണ്ഡങ്ങളിലായിട്ടാണെങ്കിലും ഇന്ത്യയ്ക്കു ലഭിച്ച സ്വാതന്ത്ര്യം ഏഷ്യയിൽ ജനാധിപത്യഭരണക്രമത്തിനു കൈവന്ന മഹത്തായ ഒരു നേട്ടമായിത്തന്നെ കണക്കാക്കണം. ബർമ്മയും 1947-ൽത്തന്നെ സ്വാതന്ത്ര്യം പ്രാപിച്ചു; മലയയും സിങ്കപ്പൂരും 1957-ലാണ് സ്വാതന്ത്ര്യം നേടിയത്.

ദേശീയവിപ്ലവങ്ങളും, അമേരിയുടെ പിന്തുണയുംകൊണ്ടു ഡച്ച് ഇന്ത്യയും ഇൻഡീസും സ്വാതന്ത്ര്യം പ്രാപിച്ചിരിക്കുകയാണ്. ജപ്പാൻ, രണ്ടാം ലോകമഹായുദ്ധത്തിലുണ്ടായ അനുഭവങ്ങളുടേയും അതിനെത്തുടർന്നുണ്ടായ സഖ്യകക്ഷിഭരണത്തിന്റേയും വെളിച്ച

ഏഷ്യയും യൂറോപ്പും

ഏഷ്യയും യൂറോപ്പും തമ്മിലുണ്ടായിരുന്ന പുതുബന്ധങ്ങളിലേയ്ക്ക് ഭരണത്തിനോടും കൂടി നടത്തിയിട്ട് ഈ പുസ്തകം അവസാനിപ്പിക്കാം. പുരാതനരോമയുടേയും ഗ്രീസീന്റേയും മേൽ ഏഷ്യാ അതിന്റെ സപാധിനമുദ്ര പതിച്ചിരുന്നു. ഏഷ്യാമൈനറിലെ ലിഡിയായിൽനിന്നാണ് വെള്ളിയും സ്വർണ്ണവും കൊണ്ടുണ്ടാക്കപ്പെട്ട നാണയങ്ങൾ ആദ്യമായി പ്രത്യക്ഷപ്പെട്ടത്; ഗ്രീസ് അവയെ അനുകരിച്ചുവെന്നുമാത്രം. സാധനങ്ങൾ മാത്രമല്ല, ആശയങ്ങളും ഏഷ്യയിൽനിന്ന് പുരാതനയൂറോപ്പിലേയ്ക്ക് പകർന്നിരുന്നു. ഇന്ത്യയുടെ തത്വശാസ്ത്രം പ്രാചീന ഗ്രീസിലും അറിയപ്പെട്ടിരുന്നതായിക്കരുതണം. ചൈത്തഗോറസിന്റെ തത്വശാസ്ത്രത്തിൽ കാണുന്ന പുനർജന്മസിദ്ധാന്തം, ഇന്ത്യൻ തത്വശാസ്ത്രത്തിലെ കർമ്മസിദ്ധാന്തത്തോടു് കടപ്പെട്ടിട്ടുണ്ടെന്ന് അനുമാനിക്കാം. യവനചിന്തകനായ സീനോയുടെ 'സ്റ്റോയിസിസ'ത്തിലെ തത്വങ്ങൾ ഗ്രീസിലും റോമിലുമെത്തുമുന്പുതന്നെ ഏഷ്യാമൈനറിൽ വിഭാവനം ചെയ്യപ്പെട്ടുകഴിഞ്ഞിരുന്നു. ഗണിതശാസ്ത്രത്തിലെ അക്കങ്ങളും, ദശാംശചിഹ്നങ്ങളും ഇന്ത്യയിൽനിന്ന് അറബികൾ മുഖേനയാണ് യൂറോപ്പിന് ലഭിച്ചത്. റോമിലെ റിപ്പബ്ലിക്ക് വാഴ്ചക്കാലത്തുതന്നെ ഏഷ്യയും യൂറോപ്പും തമ്മിൽ വ്യാപാരബന്ധം ഉൾപ്പെട്ടിരുന്നു. രത്നങ്ങൾ, പട്ടുതരങ്ങൾ, സുഗന്ധദ്രവ്യങ്ങൾ മുതലായ പല സാധനങ്ങളും ഏഷ്യയിൽനിന്നാണ് റോമൻസാമ്രാജ്യത്തിന് ലഭിച്ചിരുന്നത്; ആ വകയിൽ റോമിൽനിന്ന് ഇന്ത്യയിലേയ്ക്ക് ധാരാളം പണം പ്രവഹിക്കുകയും ചെയ്തിരുന്നു.

പട്ടുതരങ്ങളുടെ നാടായ ചൈനയേക്കുറിച്ചുള്ള വിവരങ്ങൾ ക്രിസ്തുബന്ധുത്തിനുമുന്പുതന്നെ ഗ്രീസിലേയും റോമിലേയും ലിഖി

തങ്ങളിൽ സ്ഥലം പിടിച്ചുകഴിഞ്ഞിരുന്നു. ചൈനയോടു ബന്ധപ്പെട്ടിരുന്ന സിൽക്കുറോഡ് പിന്നീട് പല ശതാബ്ദങ്ങളോളം പൗരസ്ത്യദേശങ്ങളേയും റോമൻസാമ്രാജ്യത്തേയും തമ്മിലിണക്കുന്ന ശൃംഖലയായിരുന്നുതാനും. ആ വഴിയിൽക്കൂടി പട്ടുതരങ്ങൾ മാത്രമല്ല, വേറെയും പല സാധനങ്ങൾ യൂറോപ്പിലേയ്ക്കുകടന്നിരുന്നു. സ്ഭോബോ, ടോളമി മുതലായ ദേശസഞ്ചാരികൾ ചൈനയേക്കുറിച്ച് അന്ന് നൽകിയിരുന്ന ഭൂമിശാസ്ത്രപരമായ വിവരങ്ങളും, ചൈനയ്ക്ക് യൂറോപ്പുമായുണ്ടായിരുന്ന ബന്ധങ്ങളെയാണ് തെളിയിക്കുന്നത്. ഒമ്പതാം ശതാബ്ദത്തിൽ ജീവിച്ചിരുന്ന ഒരു മുസ്ലിം ഗ്രന്ഥകാരൻ, ചൈനയിൽനിന്ന് യൂറോപ്പിലേയ്ക്കുകടന്നിരുന്ന സാധനങ്ങളുടേയും മറ്റും ഒരു നീണ്ട പട്ടിക രേഖപ്പെടുത്തിക്കൊണ്ടുണ്ട്. പട്ടുതരങ്ങൾ, മൺപാത്രങ്ങൾ, മഷി, ജീനി, രോമം, കറുവപ്പട്ട, ഫലതൂലങ്ങൾ, സ്വണ്ണം, വെള്ളി, വീട്ടുസാമാനങ്ങൾ, ഔഷധങ്ങൾ, ജലശക്തികൊണ്ടു നടത്തുന്ന യന്ത്രങ്ങൾ മുതലായ പല സാധനങ്ങളും ആ പട്ടികയിൽ കാണാം. കൂടാതെ, വീട്ടുജോലി ചെയ്യുവാനുള്ള അടിമപ്പെണ്ണുങ്ങളേയും അന്തഃപുരങ്ങളിൽ കാവൽ നില്ക്കാൻപറിയ ഷണ്ഡന്മാരേയും ചൈനയിൽനിന്ന് കൊണ്ടുപോയിരുന്നതായും ആ ഗ്രന്ഥകാരൻ പറയുന്നുണ്ട്. പതിനേഴാം ശതാബ്ദത്തിൽ ജീവിച്ചിരുന്ന ലെയിബിനിററ്സ് എന്ന ജർമ്മൻതത്വചിന്തകൻ ചൈനയുടെ പ്രാമാണ്യത്തേക്കുറിച്ച് പറയുന്ന കൂട്ടത്തിൽ, ഔഷധവിജ്ഞാനത്തിലും ചികിത്സാപാടവത്തിലും ചൈനാ യൂറോപ്പിനേക്കാൾ മുൻപന്തിയിലാണ് നിന്നിരുന്നതെന്ന് പ്രസ്താവിച്ചിട്ടുള്ള വസ്തുതയും ഇവിടെ സ്മരണീയമാണ്. രാജ്യഭരണം സംബന്ധിച്ചും ചൈനയിൽനിന്ന് ചില പാഠങ്ങൾ യൂറോപ്യൻരാജ്യങ്ങൾ സ്വീകരിക്കുകയുണ്ടായിട്ടുണ്ട്. ഉദ്യോഗനിയമനത്തിന് മത്സരപ്പരീക്ഷ നടത്തുന്ന സമ്പ്രദായം തന്നെ ചൈനയിൽനിന്നാണ് മറ്റു രാജ്യങ്ങൾ പകർത്തിയതെന്ന് മുന്യ പ്രസ്താവിച്ചിട്ടുണ്ടല്ലോ.

മതവിജ്ഞാനത്തിലും തത്വശാസ്ത്രത്തിലും യൂറോപ്പിന് ഏ

ഷ്യ നല്ലിയിട്ടുള്ള സംഭാവനകൾ വലുതാണ്. സ്പിനോസാ, ഹെഗൽ മുതലായ പല പാശ്ചാത്യതത്വശാസ്ത്രജ്ഞന്മാരും ഏഷ്യയുടെ തത്വശാസ്ത്രത്തോടു കടപ്പെട്ടവരാകുന്നു. മതസഹിഷ്ണുത എന്നതു് ഏഷ്യ യൂറോപ്പിനു് നല്ലിയിട്ടുള്ള മഹത്തായ ഒരു ദാനവുമത്രെ.

യൂറോപ്പിൽനിന്നു് ഏഷ്യയ്ക്കും ഓരോരോ കാലഘട്ടങ്ങളിൽ പലേ സംഭാവനകൾ ലഭിച്ചിട്ടുണ്ടു്. ദിഗ്വിജയത്തിനും കുടിയേറ്റത്തിനും വേണ്ടി യൂറോപ്യൻരാജ്യങ്ങൾ ഏഷ്യയുടെ നേക്കു് നടത്തിയിട്ടുള്ള ആക്രമണങ്ങൾതന്നെയും, ഭരതത്തിൽ പറഞ്ഞാൽ, ഏഷ്യയുടെ മാനുഷവും മരവിപ്പും മാറി ഒരു നവജീവൻ പ്രാപിക്കുന്നതിനു് പ്രേരകമായിത്തീരുകയാണുണ്ടായിട്ടുള്ളതു്. സ്വാതന്ത്ര്യം, സമത്വം, അഭ്യുന്നതി എന്നിവ സംബന്ധിച്ചു് ഏഷ്യയ്ക്കു യൂറോപ്പിൽനിന്നു ലഭിച്ചിട്ടുള്ള പ്രചോദനം അപാരമത്രെ. ആദ്യം ഏഷ്യയിൽനിന്നു് യൂറോപ്പു പാകുവാൻിടയായ ശാസ്ത്രത്തിന്റേയും, വ്യവസായത്തിന്റേയും വികസിതരൂപങ്ങൾ പിന്നീടു് യൂറോപ്പാണു് ഏഷ്യയെ പാിച്ചിച്ചതു്. യൂറോപ്പിൽനിന്നു വന്ന നാവികശക്തികളായ പോർട്ടുഗീസുകാരും, ഡച്ചുകാരും, ഇംഗ്ലീഷുകാരും, ഫ്രഞ്ചുകാരുമെല്ലാം തെക്കുകിഴക്കൻ ഏഷ്യയിലെ ജനങ്ങളുടെ നാവികപാരമ്പര്യത്തെ തട്ടിയുണർത്തുകയും, ഇന്ത്യാസമുദ്രത്തെ കച്ചവടത്തിന്റേയും സ്വാതന്ത്ര്യത്തിന്റേയും ഒരു രാജവീഥിയാക്കിത്തീർക്കുകയുണ്ടായി. യൂറോപ്യൻശക്തികളുടെ സമ്മർദ്ദംകൊണ്ടുണ്ടായ പ്രത്യംഘാതങ്ങൾതന്നെയും, ഏഷ്യയ്ക്കു് ഉണർപ്പും ഉന്മേഷവുമുള്ള വിജയലക്ഷ്യത്തിലെത്താൻ അവളെ ഉത്തേജിപ്പിച്ചതേയുള്ളൂ.

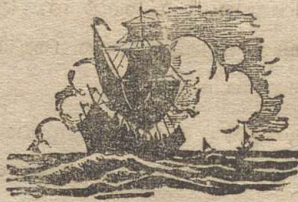
ഇനിയത്തെ കർത്തവ്യം

ഇപ്പോൾ ഏഷ്യയിലെ മിക്കരാജ്യങ്ങളും സ്വാതന്ത്ര്യം പ്രാപിച്ചു് യൂറോപ്പും ഏഷ്യയും സമനിലയിലെത്തിയിരിക്കുന്നതു്

കൊണ്ട് ഇനിയങ്ങോട്ടുള്ള കർത്തവ്യം സ്വന്തം സ്വന്തം അഭിവൃദ്ധിക്കും ലോകത്തിന്റെ ഭദ്രതയ്ക്കുംവേണ്ടി ഇരുകൂട്ടരും പരസ്പരം സഹായിച്ച് ഒരുമയിൽ വർത്തിക്കുകയാണ്. ഏഷ്യയും യൂറോപ്പും കഴിഞ്ഞ കാലങ്ങളിൽ എങ്ങനെയെല്ലാം പരസ്പരം കടപ്പെട്ടിട്ടുണ്ടെന്നു നാം കണ്ടുകഴിഞ്ഞു. ഒരു അമ്മ തന്റെ മകൾക്കെ നോണം, ഏഷ്യ പണ്ട് യൂറോപ്പിന് മതം, തത്വശാസ്ത്രം, നാഗരികത, സംസ്കാരം എന്നിവയിലെല്ലാം പരിശീലനം നൽകിപ്പോന്നിരുന്നു. ഇപ്പോൾ അമ്മ വാല്യകൃത്തിലെത്തിയിരിക്കെ, മകൾ അമ്മയുടെ അന്തികത്തിലണഞ്ഞ് മതം, തത്വശാസ്ത്രം, രാജ്യതന്ത്രം, ശാസ്ത്രം എന്നിവയിലെല്ലാം താൻ നേടിയ പുതിയ അറിവ് പ്രയോഗിച്ച് അമ്മയെ വീണ്ടും യുവതപത്തിലേയ്ക്ക് ആനയിക്കുവാൻ ശ്രമിക്കുകയാണെന്നു പറയാം.

യൂറോപ്പും ഏഷ്യയും സമാധാനത്തിനുവേണ്ടി സമാധാനത്തിൽ ഒന്നിച്ചുകഴിയുകയും പ്രയത്നിക്കുകയും ചെയ്യുവാനുള്ള ഒരു സുവർണ്ണകാലമാണ് ഇപ്പോൾ ആഗതമായിരിക്കുന്നത്. ഏഷ്യയും യൂറോപ്പും തമ്മിൽ ഇനി പടവെട്ടിക്കഴിയേണ്ട യാതൊരു കാരണവുമില്ല. യൂറോപ്പിന് പിടിച്ചെടുക്കാൻ പററിയ യാതൊരു ഭൂവിഭാഗവും ഏഷ്യയിലില്ല; അങ്ങനെ എന്തെങ്കിലും പിടിച്ചെടുക്കേണ്ട ആവശ്യം യൂറോപ്പിനുമില്ല. മേലാൽ പുറത്തുനിന്നുള്ള ബാർബേറിയന്മാരുടെ ആക്രമണം അങ്ങുമിങ്ങും ഉണ്ടാകുമെന്നു യൂറോപ്പും ഏഷ്യയും ഭയപ്പെടുകയും വേണ്ടാ; ബാർബേറിയന്മാർ ഇനിയുണ്ടാകുമെങ്കിൽ, അവർ ആഹാരത്തിനും അതുപോലുള്ള മറ്റു ആവശ്യങ്ങൾക്കും വേണ്ടിയല്ല ആക്രമണം നടത്താനിടയുള്ളതും. നേരേമറിച്ച്, അവർ കേവലം അധികാരത്തിനും സേപച്ഛാധിപത്യപരമായ ഒരു പ്രത്യയശാസ്ത്രത്തിനും വേണ്ടിയായിരിക്കും ആക്രമണം അഴിച്ചുവിടുക. അങ്ങനെയുണ്ടായേക്കാവുന്ന പൊട്ടിത്തെറിക്കല്ലുകളൊഴിച്ചാൽ, ലോകത്തിന് സമാധാനത്തിന്റേതായ ഒരു സുന്ദരയുഗമാണ് ഇപ്പോൾ ദർശിക്കുവാൻ കഴിയുന്നത്. സ്ഥലവിസ്തൃതിയിലും ജനസംഖ്യയിലും ലോകത്തിന്റെ മൂന്നിൽ

രണ്ടു ഭാഗം വരുന്ന ഏഷ്യയും യൂറോപ്പും സമാധാനത്തിലും ഒരു മയിലും കഴിഞ്ഞാൽത്തന്നെ, അതു് ലോകത്തിന്റെ പൊതുസമാധാനത്തിനും ഐശ്വര്യത്തിനും മഹത്തായ ഒരു സംഭാവനയും സഹായവുമായിരിക്കും.

സൂചിക

അമേരിക്ക	11, 30, 99, 106, 107, 110	അസംഗ	55
അറബിക്കടൽ	12	അജന്ത	55
അക്ഷേഡിയന്മാർ	17	അറബിവകുപ്പുകൾ	60, 61
അമോറിയൻ	18	അബൂബക്കർ	61
അക്കാഡ്	18, 20	അബ്ബാസൈഡ് രാജവംശം	63, 64, 73
അമ്മദൈവം	20, 23	അലിപ്പോ	63, 76
അക്ഷേഡിയൻഭാഷ	20	അരിസ്റ്റോട്ടൽ	64
അരികുമേയ്യ	22	അലാവുദ്ദീൻ ഖിൽജി	66
അറേബിയാ	28, 47, 59, 60, 63, 64, 112	അക്ബർ	66, 80
അബ്രാഹം	28	അസോവ്	70
അസ്സീരിയാ	29, 30, 31, 32, 33, 34	അൽഫ് അർസലാൻ	77
അസൂർബാനിപ്പാർ	31	അഡ്രിയാനോപ്പിൾ	78
അമ്മേനിയ	33, 53, 77	അക്കാറ	78
അനറ്റോലിയ	33, 46, 77, 78	അബൂറഹ്മാസൽ	80
അനിയദേവൻ	35	അറംഗസീബ്	81
അശോകൻ	39, 48	അബ്ബാസ് ഷാ	81
അലക്സാണ്ടർ	44, 45, 47, 53, 77, 79	അററീസാ	83
അലക്സാൻഡ്രിയ	45, 61	അഷിക്കാഗ	89, 90
അഗസ്റ്റസ് സീസർ	46	അയ്യേസു	90, 91
അശപേഷാഷൻ	49	അന്നാം	91, 94, 95, 96
അപ്പർമംഗോളിയ	50, 70	അനരാധൻ	92
അഫ്ഘാനിസ്ഥാൻ	51, 64, 66, 70, 75, 80	അയോദ്ധ്യ	96
അമരാവതി	54	അറഘ്യാൻറിക്കുസമുദ്രം	98
		അൽഫോൺസൊ ഡി അൽ ബുക്കക്	100
		അഡ്മിറൽ ടോംഗോ	107
		ആഫ്രിക്ക	29, 63, 99
		ആര്യന്മാർ	35, 36, 37

ആശ്രാകാർ	36, 54	ഇസ്ലാംവത്സരം	60
ആർബീല	44	ഇറാക്ക്	61, 73, 75, 81
ആർസേസീഡസ്	45, 52	ഇബിൻ-സീനാ	63
ആമെൻസ്	53	ഇൻഡോസാർസനിക	67, 81
ആൻറിയോക്ക്	65	ഇസ്ലാംസംസ്കാരം	77
ആഗ്രാ	67, 81	ഇസ്ലാൻബുറു	78, 79
ആലി	81	ഇസ്സഹാൻ	63, 81, 82
ആരസേയോ ടോംഗൗ	85	ഇസനാഗി	85
ആവാ	92	ഇസനാമി	85
ആങ്കോർ	93	ഇസബെല്ലാരാജ്ഞി	99
ഇന്ത്യസമുദ്രം	12, 14, 100, 114	ഇഷ്ടംസ്ക	105
ജന്മ	14, 21, 22, 23, 32, 35, 36, 37, 38, 39, 40, 45, 47, 48, 54, 55, 58, 66, 67, 70, 74, 76, 80, 81, 82, 83, 86, 91, 92, 94, 97, 99, 101, 102, 104, 105, 110, 112	ഇജിപ്ത്	28, 31, 44, 45, 61, 63, 65, 73, 76, 79
ഇൻഡോചൈന	14, 94, 103, 111	ഇശ്ശാഖ്	93
ഇറാൻ	14, 33, 45, 61, 63, 70, 72, 73, 75, 76	ഇസ്തിക്ലാകമ്പനി	103, 104
ഇൻഡോ-യൂറോപ്യൻ	32, 33, 34, 35	ഇംഗ്ലണ്ട്	11, 81, 102, 103, 104, 105, 110, 114
ഇന്ദ്രൻ	35	ഉത്തരധ്രുവം	13
ഇൻഡോ-സിതീയന്മാർ	54	ഉർഷ്	17
ഇസ്ലാംമതം	60, 61, 64, 75, 79, 80	ഉസ്ബെക്കിസ്ഥാൻ	70
		ഉൾ	16, 28
		എവറസ്റ്റ്	12
		എൻലിൽ	20
		എൻറീമീനാ	20
		എല്ലോറ	55
		എഡേസാ	65
		എയിനി അക്ബാരി	80
		എയിനു	85

ഏഷ്യാമൈനർ	33, 44, 45,	കൺഫ്യൂഷ്യൻമതം	83
	46, 47, 53, 54, 64, 65,	കമ്പോഡിയ	91, 92, 93,
	73, 76, 77, 112		94, 95, 96, 103
ഏഡൻ	100	കമെർവട്ടം	92, 93, 94
‘ഐഡിയോഗ്രാഫ്’	25	കണ്ണാട്ടിക്ക്	102
ഐസ്സസ്	44	കൽക്കത്ത	103
ഭക്ഷോട്ടഷ് ഉറക്കടൽ	12	കമാൻഡർ പെറി	106
ഭറോൻ	36	കാരക്കോരം	12, 72
ഭറിയൊക്കാർ	36	കാൻസൗ	25, 50, 67
ഭമാർ	61	കാൽഡിയ	28
ഭത്മാൻ	61	കാത്തേജ്	29
ഭയൊദ്	62, 63	കാംബിസസ്	34
ഭമാർഖയ്യാം	64	കാളി	37
ഭഗ്ഡായിഖാൻ	72, 73	കാർഹെസ്	46
ഭലൗഗ്ബേയ്ഗ്	76	കാബൂൾ	48
ഭത്തൊമൻ	77	കാഷ്ഗർ	50, 51, 57
ഭന്നാം സൂയ്വമൻ	93	കാളിദാസൻ	55
ഭാട്ടോമൻസാമ്രാജ്യം	76, 77,	കാഞ്ചീപുരം	56
	79	കാലിഫുമാർ	60, 61, 62
ഭാർഖാൻ	78	കാർപ്പിൻ	74
ഭാർമസ്	100	കാത്തലിക്ക്ചൈനീസ് മി	
ഭൗഡ്	38	ഷ്യൻസ്	83
ഭൗരേലിയൻ	47	കാംഗ്ഹി	84
കപിലവസ്തു	38	കാമകുര	88, 89
കൺഫ്യൂഷിയസ്	42, 43	കാനോ	90
കപ്പഡോഷ്യ	47, 77	കിഷ്നഗരം	20
കനിഷ്കൻ	49	കിററായി	67
കത്തീയവാർ	54	കിഷ്യ	85
കന്യാജ്	55	കിയോട്ടോ	87, 106

കിയോനാഗ	91	കപാരേശം	70
കീവ്	72, 106	കൃയിഹൗ	105
കുഷാൻ	48, 49	ക്രാസുസ്	46
കുർസോ ഒന്നാമൻ	53	ക്രിസൂസ്	33
കുമാരഗുപ്തൻ	54	ക്രിസ്തുമതം	53
കുരിശുയുദ്ധം	65, 66	ക്രിസ്ത്യാനികൾ	71, 73, 74
കുരിശുയോദ്ധാക്കൾ	73, 78	ക്രിസ്റ്റോഫർ കൊളംബസ്	99
കൂബ്ബെഖാൻ	73, 74, 82, 88	ഖാൻവംശം	75
കൂമിന്നാങ്	109	ഖുറാൻ	60, 75
കെയിപ്പോ	67	'ഗന്ധർവ്വനഗരങ്ങൾ'	22
കെറീറ'വർഗ്ഗം	69	ഗസ്നി	64, 70
കെമാൽ അത്താത്തുക്	111	ഗാന്ധാരപ്രദേശം	48
കൈൻലോങ്	84, 104	ഗിൽഗമേഷ്	18
കൊറിയ	50, 57, 90, 107, 108, 111	ഗുപ്തസാമ്രാജ്യം	54, 55
കൊസറോ	54	ഗുജറാത്ത്	54, 64
കൊറാസ്സാൻ	76, 81	ഗുർജാർ	36
കൊച്ചിൻ-ചൈന	95, 103	ഗുയൻ	95
കൊച്ചി	100	ഗോബിമരുഭൂമി	50
കൊല്ലം	100	ഗോദയിഗോ	89
കോട്ടാൻ	50, 57	ഗോൺദയിനാഗൻ	90
കോനിയ	77	ഗംഗാസമതലം	36, 54, 66
കോൺസ്റ്റാൻറിനോപ്പിൾ	78	ഗ്രീസ്	34, 45, 79, 112
കോബോദിഷി	87	ഗ്രീക്ക്	35
കോയലൻഗിരി	93	ഗ്രീക്കുസംസ്കാരം	47, 48, 53
കോഴിക്കോട്	99	ഗ്രീക്കുലിപികൾ	49
കൗക്കാസസ്	12	ഗ്രീക്കുകൾ	48
കൗക്കാസ്യസ്	70	ഗ്രേയ്ക്കോബുഡിസ്റ്റ്	48, 58
കപാദിസ്യ	61	ചന്ദ്രഗുപ്തമൗര്യൻ	48
		ചന്ദ്രഗുപ്തൻ	54

ചമ്പാ	91, 94, 95	ജലാലുദിൻറുമി	77
ചന്ദ്രനഗരം	102	ജഹാംഗിർ	81
ചാങ്ങ°	40	ജയവർമ്മരാജാവു°	93
ചാലൂക്യന്മാർ	55	ജമ്നീ	105
ചാൻസി	67	ജനറൽ കയാമോ	107
ചിൻരാജവംശം	41, 49	ജനറൽ നോഗി	107
ചിദംബരം	56	ജാവ	40, 97, 102
ചിയാങ്ങ°കെയ°ഷെക്ക°	109	ജാഫ	65
ചെൻസിസംസ്ഥാനം	49	ജാവാനമനുഷ്യാൻ	40
ചെങ്കിസ്°ഖാൻ	69, 70, 71, 72, 73, 75, 82	ജിഹാദ°	60
ചൈന	13, 23, 24, 25, 26, 40, 41, 42, 43, 49, 50, 51, 52, 55, 56, 57, 67, 68, 70, 71, 74, 75, 82, 84, 89, 91, 95, 104, 105, 106, 107, 108, 111, 112, 113	ജിനോവ	65, 99
ചൈനയുടെ വന്മതിൽ	42	ജിമ്മു	85
ചോളപാണ്ഡ്യരാജാക്കന്മാർ	56	ജൂലിയസ്°സീസർ	46
ചോഷു	106	ജെബി	70
ചൗഹി	68	ജൈനമതം	38
ജപ്പാൻ	14, 85, 86, 87, 88, 89, 90, 91, 106, 107, 108, 109, 110	ജോർജിയാ	70
ജന്മസലം	29, 46, 65	ജോൺ ഓഫ° മോണ്ടി കോർ	
ജസ്റ്റീനിയൻ	53	വിനൊ	74
		ടർക്കിസ്ഥാൻ	14, 50, 56, 64, 71, 74, 75, 77
		ടയർ	20, 29, 65
		ടക്കോ-മംഗോറ	69
		ടാബ°ഫാഷ°	56, 57
		ടാജ°മഹാറ	80
		ടാൻയൂ	90
		ടിപ്പു	104
		ടെസീഫോൺ	45, 46, 52
		ട്രോൻകപിൻ	50, 91, 95, 96, 103

ഭോക്തൃയോ	91, 107	തയ്ഘിങ്	104
ഭോക്തൃഗവ	106	താനേശ്വരം	55
ഭോക്തൃസ്ത്രം	105	താങ്ഠാജവംശം	57, 58, 67
ഭോം	105	താങ്ഠകൃസോങ്	57
ഭോളമി	113	താഷ്ഠകണ്ട	57
ഭൈഗ്രിസ്	16	താത്താരികര	69, 84
ഭൈരവസ്	46	തായ്ഘങ്	94, 96
ഭാജൻ	46	തിബത്	12, 40, 83, 84,
ഭാൻസോക്ലിയാന	70, 75, 76		92
ഭഹേയിൻ	94	തിഗലത്ത്ഘലാസർ	30
ഭിച്ഛോളി	65	തികൂർ	75, 76, 78, 80
ഭിൻഘ	95	തുദ്രാപ്രദേശം	13
ഭക്തൻ	36, 55, 66, 80	തുക്തിഗോത്രക്കാർ	56, 70,
ഭക്തസ്ത്രം	62, 76		75, 77
ഭക്തോജിനസ്	77	തുക്തി	57, 64, 81
ഭക്തുകാർ	102, 104, 114	തെയ്ഘോ	58
ഭക്തൃഘൃസ്ത്രം ഘർഘിസ്	110	തോമസ് അക്വീനാസ്	64
ഭക്തൃനിദേശിയൻ	108	തൃഘ	58
ഭൃഗുവിധ	29	ദൽഹി	39, 55, 66, 67, 76,
ഭൃഗുരിയസ്	34, 44		80, 81, 82
ഭൃഗു	102	ദയിമിയോ	88
തമിഴ്ഘാട	23	ദാരാവതി	93
തമിഴർ	36	ദിൻ ഇല്ലാഹി	80
തഞ്ചാവൂർ	56	ദുവാതെ പച്ചിഷ്ഠ	100
തയിസ്സുങ്	57	ദെൻഗ്യോദിഷി	87
തയോസിസം	58	ദൗർ ഘരൂക്കി	31
തസിസ്സുങ്	67	ദ്രാവിഡവംശക്കാർ	22, 36,
തജ്ഘിധിൻ	69		37
തമർലെയിൻ	75	നബോച്ഛാലാസർ	33

നമ്മുടെ	55	പിസാ	65
നവാബ്	102	പിറമിഡ്	76
നാകിങ്ങ്	52, 57, 82, 109	പിഗ്നൂഡി ബിഹേയിനി	
നാദിർഷാ	82		96
നാരാ	86	പുലയർ	23
നാകു	105	പെയ്ററുചിലി ഉരക്കടൽ	
നിനെവെ	31		12
നിഹാവെൻഡ്	61	പെഴ്സിപ്പൊലീസ്	34
നിക്കോമിഡിയാ	78	പെക്കിങ്ങ്	40, 73, 74, 82,
നിക്കോപ്പൊളീസ്	78		84, 109
നീഷിറെൻ	88, 89	പെക്കിങ്ങ് മനുഷ്യൻ	40
നെപ്പോളിയൻ	104	പെർഗാമൺ	46
നെർഷിൻസ്റ്റ്	105	പെഷ്വാർ	48
പള്ളിയർ	23	പെട്ട	92
പലസ്തീനാ	29, 61	പേഴ്സ്യൻ ഉരക്കടൽ	12, 17
പഞ്ചാബ്	35, 48, 66, 104	പേഴ്സ്യ	33, 34, 35, 44,
പഞ്ചനദീതടങ്ങൾ	35		45, 46, 50, 52, 53,
പത്മസാംബുജ	83		54, 57, 61, 63, 69,
പാമീർ	12, 51		70, 74, 77, 79, 80,
പാഴ്സികൾ	35		81, 82
പാർതിയാക്കാർ	45, 46, 52	പേഴ്സ്യൻ മതം	35
പാൽമയിറാ	47	പേഴ്സ്യൻ	35, 50, 77
പാശ്ചാത്യശക്തികൾ	65	പേഴ്സ്യൻ സംസ്കാരം	63, 64,
പാനിപ്പത്ത്	80		75, 76, 77
പാലിഭാഷ	96	പേഴ്സ്യൻ സാഹിത്യം	75
പാലംബാഗ്	97	പേരഹാർബർ	109
പാരബാബ്ബൻ ക്ഷേത്രം	97	പൈത്തഗോറസ്	112
പാക്കിസ്ഥാൻ	110	പോണ്ടിച്ചേരി	22, 102
പിത്തിക്കാത്രോപ്പെസ്	40	പോംപെ	48

പോളണ്ട°	69, 72	ബങ്കാരം	83, 102
പോത്തുഗീസ്°	99, 100, 101, 102, 104, 114	ബയോൺക്ഷേത്രം	93
പോട്ട്ആർതർ	105, 107, 108	ബർത്തലോമി	99
പോട്ട്സ്തത്ത്°	108	ബാബിലോണിയ	18, 20, 29, 31, 33 34, 45
പോളിനേഷ്യൻ	94, 96, 97	ബാർഹട്ട്°	39
പ്രോം	92	ബാക്ട്രിയ	48
ഫർഗാന	106	ബാഗ്ദാദ്°	63, 79, 81
ഫിനീഷ്യ	20, 21, 29	ബാർസിലോണ	65
ഫിലിപ്പ്°	44	ബാറക്ക°	70
ഫിർദൗസി	64	ബാജസറ°	76
ഫിലിപ്പൈൻസ്°	109	ബാറക്കൻ	79
ഫുജിവാഴ്°സ്°	87	ബാങ്കോക്ക്°	96
ഫെർഡിനൻറ്°രാജാവ്°	99	ബിഹിലർ	23, 36
ഫോർമോസ	107	ബിത്തിനിയ	47, 78
ഫ്യൂഡൽ	87, 90	ബിഹസാദ്°	82
ഫൗകിയൻ	52	ബുലമതം	38, 39, 40, 48, 51, 54, 55, 56, 58, 83, 85, 87, 88, 89, 92, 94, 96, 97
ഫ്രഞ്ചിഷ്യനറി	96	ബുലൻ	38, 47, 51, 83
ഫ്രഞ്ച് ഊസ്റ്റിന്യാക്കമ്പനി	102	ബുലമതസംസ്കാരം	48, 87
ഫ്രാൻസ്°	11, 79, 102, 103, 114	ബുലസന്യാസികൾ	49, 51, 55, 83, 87, 88
ഫ്രാൻസിസ്കൻസന്യാസികൾ	74	ബുലമതവിഹാരങ്ങൾ	38, 51, 86
ഫ്രാൻസിസ്° ഒന്നാമൻ	79	ബുലഭിക്ഷു	55
ഫ്രാൻസിസ്° അൽമേയിഡ	100	ബുലമതക്കാർ	71, 74
ഫ്രിജിയ	47, 77	ബെനാറിസ്°	38
ബങ്കാരം ഉൾക്കടൽ	12, 36	ബെർഗണ്ടി	78
ബഹറിംഗ്°കടലുകൾ	12	ബൊക്കാറ	63, 106
ബർമ്മ	14, 91, 92, 96, 105, 109, 110,	ബേബർ	66, 80
ബറൗ	72	ബോയിഡ്°വംശം	63
ബർഗേറിയ	78	ബോറോബുദൂർ	97

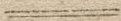
ബോംബെ	103, 104	മാലിക്‌ഷാ	65
ബോക്സൈറ്റ്‌ലഹള	105	മാഴ്സെയിൽസ്	65
ബ്രഹ്മപുത്ര	36	മാക്കോപോളോ	74
ബ്രാഹ്മണർ	37, 94	മാൻസിക്വെട്ട്	77
ബ്രൂസാ	78, 79	മാൻചൗ	84
മലയാ	14, 94, 96, 105, 109, 110	മാംഗ്യകുടുംബം	73
മദ്ധ്യധരണ്യാഴി	17, 30, 98	മിനാസർ	23
മഹാവിരൻ	38	മിത്രീഡേയിറസ് യുഹേറർ	46
മഗധ	38, 54	മിനാൻഡർ	48
മഹായാനം	49	'മിളിന്ദയുടെ ചോദ്യങ്ങൾ'	48
മഹാബലിപുരം	56	മിങ്‌രാജവംശം	75, 82, 83, 84
മധുര	56	മിയാക്കോ	86
മദീന	60	മിനാമോട്ടോ	88
മഹമ്മദ്‌ഗസ്മി	64, 80	മിസൗൺ	94
മഹമ്മദ്‌ഗോറി	66	മീഡിയർക്കാർ	32, 33
മഞ്ചൂറിയ	68, 107, 108	മുൻഡാ	36
മഞ്ചു	68, 109	മുരുകൻ	37
മഹാനായ സുലൈമാൻ	79	മുഹമ്മദ്	60, 61, 81
മലയാ-ഇൻഡോനേഷ്യൻ	85	മുസ്ലിംസംസ്കാരം	61
മഹേന്ദ്രപദ്മനാഭൻ	93	മുസ്ലിംസാമ്രാജ്യം	64, 65, 66, 73
മഹാവിഷ്ണു	93	മുഗൾരാജവംശം	66, 80, 81, 82, 104
മഡ്ജപഹിത്	97	മുസ്ലിംഭരണം	66, 67
മലാക്ക	100	മുസ്ലിങ്ങൾ	71, 78
മദ്രാസ്	103	മുസ്ലിംസാഹിത്യം	75, 113
മഞ്ചുഷാ	109	മുറാദ്	78
മഹാത്മാഗാന്ധി	110	മുഹമ്മദ് ദ്വീപീതിയർ	78, 79
മാർഡുക്ക	18	മുസ്ലിഹിതോ	106
മാരട്ടാ	29	മുരസഖി ഷിക്കീബ്	87
മാസിഡോണിയ	29, 44, 78	മുക്ഡൻ	107, 109
മാക്സ് ആൻറണി	46	മെസോപ്പൊട്ടേമിയ	16, 17, 18, 20, 21, 23, 30, 31
മാലു	54		
മാഗ്രബ്	63		
മാപ്പാപ്പാ	65, 74		

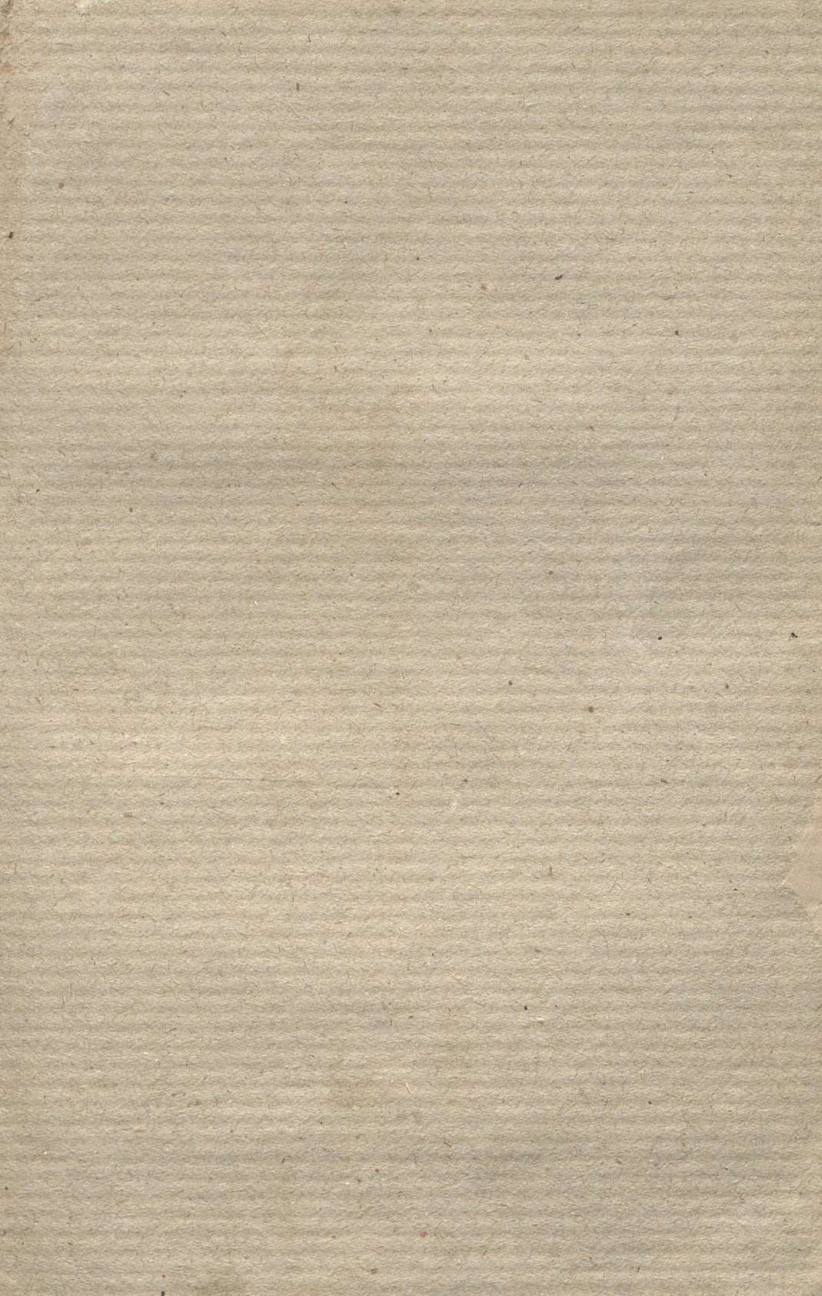
മെർമ്നേയ്ഡ്	33	യൂഹൂറീസ്	16
മെൻഷ്യൂസ്	43	യൂദന്മാർ	29, 30, 31
മെർവ്	70	യൂറോപ്യൻരാജങ്ങൾ	64, 69
മെയ്ടെനോ	106		104, 105, 106
മേന്യൂറിക്കി	83	യെന്നാൻ	96
മൈസൂർ	39	യേദോ	91
മൊസൂർ	30	യേശുക്രിസ്തു	30, 65
മൊഹി	72	യോംഗ്ലോ	82
മൊഹാക്സ്	79	യോട്ടോമോ	88
മൊസംബാക്ക്	99	രാമാനജൻ	35
മൊംബാസ	100	രാഷ്ട്രകൂടവംശക്കാർ	55
മോഹൻജോദാരോ	21, 22	രാമേശ്വരം	56
മോംഗ്കാ	73	രാമവാണേശ്	96
മോട്ടോനോബു	90	രുദ്രൻ	35
മോൺവർഗ്ഗം	92, 93, 96	ലഗാഷ്നഗരം	20
മംഗോളിയാ	14, 40, 56, 57	ലവോട്സി.	43, 58
	67, 70 72, 73, 83	ലാറീൻ	35, 77
മംഗോളിയർ	42, 68, 69, 71,	ലാമാമാർ	83
	73, 74, 82, 85	ലാസാ	83
മംഗോൾരാജവംശം	56, 74,	ലിഡിയാ	33, 47, 112
	75	ലിയുചാങ്	49
യമാറോ	86	ലിയാങ്വൗഡി	52
യശോധർവൺ	93	ലിയോയി	95
യശോധരപുരം	93	ലിയോയാങ്	107
യാങ്ടിസിക്കിയാങ്	23	ലൂഗൽസാഗസി	17
യാദവർ	36	ലെയിബിനിറീസ്	113
യാക്ങ	50, 57	ലൈക്കോണിയ	77
യാങ്ടി	57	ലോറൻസോ അൽമെയിഡ	100
യുവാൻ	73		
യുവാൻചാങ്	82	വരണൻ	35
യൂറോപ്പ്	12, 32, 45, 50,	വലേറിയൻ	46
	65, 66, 73, 74, 78, 79, 89,	വസുബന്ധു	55
	91, 92, 99, 101, 107,	വാങ്നാഗൻ-ചി	68
	108, 112, 113, 114, 115	വാസ്തോഡീഗാമ	99, 100

വിജയ	95	ഷോഗൻ	88, 89, 90, 106
വൃ-ഡി	50	സലാമിസ്	34
വെനീസ്	65	സമേരിയാ	31, 63
വെനീഷ്യൻസഞ്ചാരി	74	സയാം	40, 91, 93, 94, 96
വെസ്റ്റ് ഇൻഡീസ്	99	സസ്സാനൈഡ്	52, 53
വെല്ലൂസി	104	സമുദ്രപ്പുഴ	54
വെയി-ഹയ്-വെയി	105	സമനൈഡ്	63
വൈശ്യർ	37	സമർക്കണ്ട്	63, 70, 75, 76, 80, 106
വൈഷ്ണവമതം	55	സലാഡിൻ	65
വോരഗാനദി	72	സബോട്ടായി	70
വ്ളാഡിമിർ	72	സലീം ഒന്നാമൻ	79
വ്ളാഡിവാസ്കോ	105	സയാംഭാഷ	95
ശങ്കരാചാര്യർ	55, 58	സൺയാത്സെൻ	109
ശാന്തസമുദ്രം	12	സാർഗൺ	17
ശാകന്മാർ	48, 54	'സാൻബറയിലെ നൂറു കോട്ടകൾ	22
ശിവൻ	37, 92	സാർഗൺ രണ്ടാമൻ	31
'ശിലാഗോപുരം'	51	സാർഡീസ്	33
ശിവക്ഷേത്രം	93, 94	സാന്തൽ	36
ശിവാലിലഹള	104	സാഞ്ചി	39
ശുഭ്രർ	37	സാഷാനാഗൺ	87
ശൈലേന്ദ്രരാജവംശം	97	സാമൂരായി	87
ശൈവമതം	55, 94, 96	സിൻലിംഗ്	12
ശ്രവണർ	38	സിഡൺ	20
ശ്രീവിജയ	94, 97	സിറിയ	30, 31, 44, 45, 46, 54, 61, 63, 73, 76, 79
ഷാജിഹാൻ	66, 81	സിമ്മേരിയക്കാർ	32
ഷാരോക്ക്	76	സിത്തിയാ	32, 48
ഷാങ്ഹായ്	105	സിന്ധുനദീതടങ്ങൾ	35, 36, 70
ഷി-ഹവാങ്ടി	41, 49	സിലോൺ	39, 92, 96, 102, 104
ഷിറാസ്	63	സിഗ്നാഫയ	49, 57
ഷിയാ	81		
ഷിന്റോയിസം	85		
ഷിൻറാൻ	87		
ഷോട്ടോക് തയ്ഷി	86		
ഷോമു ടെനോ	86		

സിൽക്കുറോഡ്	51, 57, 113	നെയിൻറ്	ഘാൻസിസ്
സിയഴസി	57	സേവ്യർ	90, 100
സിമിസ്കൂസ്	63	സെയിഗൺ	96
സിങ്കപ്പൂർ	105, 109, 110	സൈപ്രസ്	29
സിനോ	112	സൈയാക്സറെസ്	33
സുമേരിയാ	16, 18, 20	സൈൻ ആന്ത്രോപ്സെസ്	40
സുമേരി-അക്ഷേഡിയൻസം		സൈബീരിയ	105
സ്താരം	17, 20, 30, 31, 32,	സൈറസ്	33
	34	സൊറാസ്റ്റർ	35, 53
സുമേരിയൻഭാഷ	20	സൊയാമി	89
സുമാട	97	സൊക്കോട്ട്രായി	96
സുസാനഗരം	31, 34	സോളമൻ	29
സൂയ്ൻ	35, 85	സോറാസ് ¹ ഈയൻമതം	35
സൂയിക്കോ	86	സോമനാഥക്ഷേത്രം	64
സൂയ്വമർരാജാവ്	93	സോങ് ² രാജവംശം	67, 68, 73
സെമിറിക്കവർഗ്ഗക്കാർ	17, 18,	സോഷ്യലിസ്റ്റ് ³ വ്യവസ്ഥിതി	
	28, 30, 32		68
സെന്നാക്കറിബ്	31	സോണററ്	91
സെർക്ലസ്	34, 44	'സപ്തത്തിന്റെ പുത്രൻ'	73
സെൻഡ് ⁴ അവെസ്ക	35, 53	സ്റ്റാസുമ	106
സെക്കൻഡ്രാബാദ്	45	സ്റ്റേപ്പീസ് ⁵ പ്രദേശം	13, 27,
സെലൂക്കസ്	45		32, 71, 72
സെലൂസൈഡ് ⁶ രാജവംശം		സ്റ്റോയിസം	112
	45, 47, 53	സ് ⁷ ഓബോ	113
സെനോബിയാരാജ്ഞി	47	സ്വീനോസ	114
സെച്ചവാൻ	52	ഹമ്മൂറബി	18, 20
സ്പെയിൻ	63, 99	ഹസാർഹഡൻ	31
സെൽജൂക്കസ്	64	ഹഷ്വലൻ	55
സെയ-മാ-കുവാങ്	68	ഹച്ചെയ് ⁸ സോംഗ്	68
സെൽജൂക്ക് ⁹ ഗോത്രം	77	'ഹമ്മൂറബിയുടെ നിയമ	
സെർബിയ	78	സംഹിത'	18
സെഫിവിദ്	81, 82	ഹാരപ്പ	21, 22
സെസ് ¹⁰ ഷ്യ	89	ഹാങ് ¹¹ ഹോ	23
സെസ്സൻ	89	ഹെലിസ് ¹² നദി	33

ഹാൻരാജവംശം	49, 50, 57	ഹൈദരാബാദ്	90
ഹാമിസ്	64	ഹൈന്ദവസംസ്കാരം	97
ഹാജിമ	73	ഹൈന്ദവദർശനം	102
ഹാസോൽ	95, 103	ഹൈന്ദവദർശനം	104
ഹിന്ദുക്കൾ	12, 35	ഹൈന്ദവദർശനം	86
ഹിമാലയം	12	ഹൈന്ദവദർശനം	67
ഹിന്ദുക്കൾ	29	ഹൈന്ദവദർശനം	82
ഹിന്ദുക്കൾ	38, 54, 55, 97	ഹൈന്ദവദർശനം	85
ഹിന്ദു	40	ഹൈന്ദവദർശനം	88
ഹിന്ദുക്കൾ	57	ഹൈന്ദവദർശനം	88
ഹിന്ദു	60	ഹൈന്ദവദർശനം	91
ഹിന്ദുക്കൾ	86	ഹൈന്ദവദർശനം	104
ഹിന്ദുക്കൾ	91	ഹൈന്ദവദർശനം	69, 72, 78, 79
ഹിന്ദുക്കൾ	28, 29, 30	ഹൈന്ദവദർശനം	11, 13, 32, 69, 70,
ഹിന്ദുക്കൾ	49, 92	ഹൈന്ദവദർശനം	72, 105, 106, 107,
ഹിന്ദുക്കൾ	55, 58	ഹൈന്ദവദർശനം	108, 109
ഹിന്ദു	95	ഹൈന്ദവദർശനം	65
ഹിന്ദു	73	ഹൈന്ദവദർശനം	72
ഹിന്ദുക്കൾ	42, 50, 51, 55,	ഹൈന്ദവദർശനം	74
	68	ഹൈന്ദവദർശനം	22, 30, 46, 53, 54,
ഹൈന്ദവദർശനം	54	ഹൈന്ദവദർശനം	112, 113
ഹൈന്ദവദർശനം	70, 76	ഹൈന്ദവദർശനം	47, 54, 77
ഹൈന്ദവദർശനം	77	ഹൈന്ദവദർശനം	78
ഹൈന്ദവദർശനം	99	ഹൈന്ദവദർശനം	87
ഹൈന്ദവദർശനം	114		

KOTTAYAM PUBLIC LIBRARY

KOTTAYAM

Cl. No.....200.....

Acc. No.11622.....

This book should be returned on or before the date last stamped below.

29 JUL 2012

10 NOV 2013

29 SEP 2022

14 JUL 2023

3 AUG 2023

If the book is not returned on due date
a fine of 20 Ps. per day will be charged

₹ 900
RET - A

11692

നാത്നാസ്യാനി. ഹിം.
ഋഷ്യപുരം ചരിത്രം.

Indic Digital Archive Foundation

KOTTAYAM PUBLIC LIBRARY

Call No. 900
RET-A Acc. No. 11692

Author. നരസിംഹസ്വാമി. എം

Title. ചെങ്കുണ്ടുണ്ടു ചരിത്രം